"MY SUPER EX-GIRLFRIEND" filminin büyük boy afişi

sinema

SAYI: 2006-09 5 YTL

KKTC Fiyatı 6.5 YTL

MERKEZ

AYIN YENİ DVD'LERİ

48 FİLM, WOODY ALLEN
CLAUDE CHABROL
RICHARD BROOKS

DOSYA

YENİDEN ÇEVRİM ETİKETİNDEN SIYRILMAYI BAŞARMIŞ 20 FİLM

YERLİ SİNEMADA YENİ SEZON

BİR UYARLAMA OLARAK SUPERMAN DÖNÜYOR

UNITED 93

PAUL GREENGRASS'IN KAMERASINDAN .. 11 EYLÜL

MIAMI VICE

80'LERİN TV KLASİĞİ MICHAEL MANN YÖNETMENLİĞİNDE BEYAZPERDEDE

M. NIGHT SHYAMALAN'DAN BİR PERİ MASALI •

SUDAKİ KIZ

Bir bahane de bizden:

Paketi yeniledik!

ÜLKER

O, müzik dünyasına
ayrı bir renk kattı.

Biz de!

ÖNCE MÜZİK

Farklı sesler ve tarzlar, yeni yüzler ve hiç eskimeyenler, öncüler ve ilkler... Biz, müziğin ayrı tonlarına ve renklerine yer veriyor, pop dünyasına çeşitlilik katıyoruz.

POWER
TÜRK

içindekiler

Eylül 2006

sinema@merkezdergi.com.tr

sinema MERKEZ

Sahibi
Merkez Dergi Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş. adına
Turgay Ciner

Medya Grup Başkanı
M. Kenan Tekdağ

Tüzel Kişi Temsilcisi
Fercan Aykutlu

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel

Genel Yayın Koordinatörü
Alev Er

Genel Yayın Yönetmeni
Senem İsmen

Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu

Görsel Yönetmen
Murat Bayar

Editörler
Ebru Çeliktuğ
Müjde Isıl

Yönetim
Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk

Üretim Planlama Müdürü
Gamze Cin Demir

Tanıtım Tasarım: **Naci Yavuz**
Teknik: **Engin Altuntas**
Ofset Hazırlık: **Ercan Karaaslan**

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA

Genel Müdür
Rana Karlıdağ
Grup Başkan Yardımcısı
Erhan Özdemir
(Finans ve Operasyon)
Genel Müdür Yardımcısı
Serap Yakın *(Satış)*
Reklam Gurup Koordinatörü
Gülcan Avuka
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü
Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

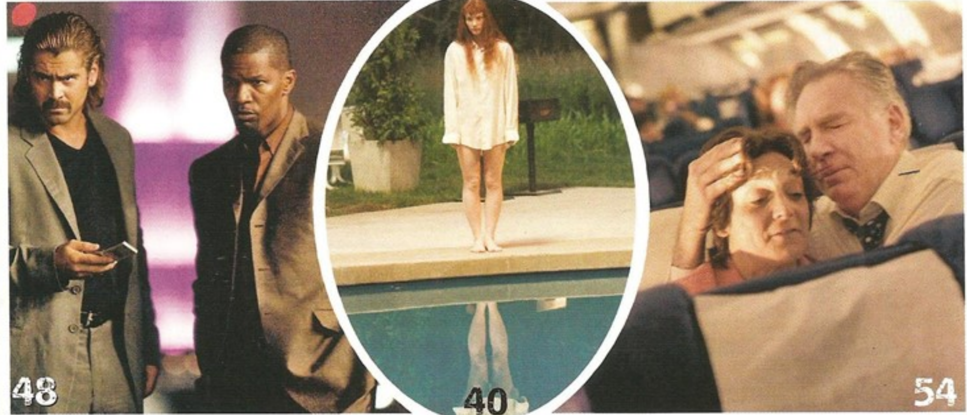
Merkez Dergi Tel: (0212) 426 64 94
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: Eylül 2006
Dağıtım
Merkez Dağıtım Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.S.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Merkez Matbaacılık Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.S.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktaş İstanbul

Basıldığı Yer:
Printcity, Fatih Mah. Hasan Basri Cad. Samandıra/Kartal/İstanbul

İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

MERKEZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@merkezdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.merkezabone.com

gündem

dosya

ayın filmleri

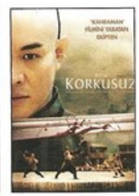
Armağanlar

Koleksiyon kartı: "Üçüncü Adam"

Afişetler: "Korkusuz", "Üç Defin", "Gizli İlişkiler", "Garfield 2"

Büyük boy afiş: "Eski Süper Sevgilim"

Merhaba...

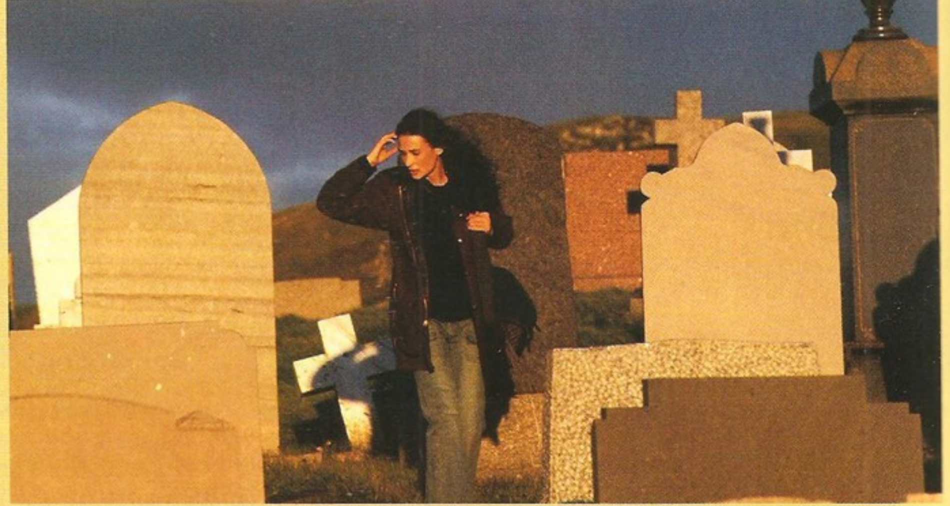
Geçen ay, Mehmet Açar'ın derginin sorumluluğunu bana bırakarak ayrıldığı günlerde, Sinema Dergisi'nde çalışmayı başladığım günleri hatırladım. 80'li yılların sonlarında Boğaziçi Üniversitesi'nin Tarih Bölümü'nde öğrenciydim. Aynı okuldan mezun olmamıza rağmen, aramızda altı yıl olduğu için okulda pek az karşılaşmıştık Mehmet Açar'la. Belki onun kafasında şimdiki gibi o zaman da, geçen ayki editör yazısında bahsettiği gibi, filmleri fazla kafa yormadan kolayca kategorize etmeye yarayan "ticari sinema/sanat sineması" türü kesin ayrımlar yoktu. Bense o sırada söz konusu ayrımların ve kamplaşmaların yönlendirdiği bir sinema anlayışının hakim olduğu bir çevre içindeydim. O zamanlar Sinema Günleri adıyla organize edilen İstanbul Film Festivali'nde film izlerken hissettiğimiz festival çoşkusuna ve seyir keyfine, çıkışta bize izlediğimiz filmlerle ilgili sorular soracak olan büyüklerimize vereceğimiz cevapların endişesi karışırdı. "Yüksek sanat" sınıfına girmeyen kimi Hollywood filmlerini izlemekse hiç hoş karşılanmazdı. Bu yüzden izlemeye utandığımız ama izlemeden de duramadığımız o filmleri görebilmek için okuldan kaçan çocuklar gibi gizli gizli Beyoğlu'na giderdik. Bir gören olursa diye ödümüz kopardı. Şimdi komik geliyor tabii, ama gençlikten olsa gerek, o zaman anlamsız olduğu ölçüde sıkıntı verici bulduğumuz bu baskıya karşı koyacak cesareti bulamıyorduk kendimizde bir türlü. Yıllar sonra 1995'in Şubat ayında, Popüler Sinema Dergisi'ni çıkaran yayın grubundaki bir başka dergide çalışmak üzere işe girdim. İki ay sonra da Mehmet Açar'ın teklifi üzerine Popüler Sinema Dergisi'nde çalışmaya başladım. Burada, üniversitede bana ıstırap veren o tutucu sinema anlayışından çok farklı bir anlayışla karşılaştım. Artık saklanarak film seyretmeme, sinemasal hiçbir değeri olmayan bir filmde hüngür hüngür ağladığım ya da benzer bir filmi defalarca seyretmek istediğim için kendimden utanmama, yani gizlenmeme gerek yoktu. Sinemayı seven insanların arasındaydım. Beğenilerimiz farklı olabilirdi ama birbirimizden öğrenecek çok şeyimiz vardı. Kendimi iyi hissettim ve çok şey öğrendim bu ortamda.
Veda yazısında 12 yıl içinde nasıl bir dergi yaratmaya çalıştığını anlatıyordu Mehmet Açar ve sonra da ne kadar başarılı olduğumu bilmiyorum diyordu. Öncelikle, yalnızca derginin bir çalışanı olarak değil aynı zamanda bir sinemasever olarak, bu derginin hayatımda olmasından çok mutlu olduğumu söylemeliyim. Baştan beri hep, sinema seven, sinema düşünen, sinema konuşan dostlar arasında, öğretici, yaratıcı ve üretken bir sürecin içinde hissettim kendimi. Yazısında "Bir takım kaba saba ayrımlar nedense Türkiye'de bir türlü bitmek bilmiyor; çünkü bu basit ayrımlar sayesinde her şey o kadar basit oluyor ki ne incelikli düşünmenize ne de derin bir sinema kültürü edinmenize gerek kalıyor" diyordu Mehmet Açar. Ticari sinemayı sanat sinemasından, popüler olanı olmayandan ve nihayetinde seyredilmeye değer olanı olmayandan ayıran bir anlayışın sinema kültürünün gelişimine katkıda bulunacağına ben de hiç inanmıyorum. Üstelik bu tür ayrımların insanları sinemadan uzaklaştırdığını düşünüyorum. Oysa bu dergi, böyle kesin ayrımlar gözetmeyen çağdaş bir anlayışla ve yıllar içinde hep kendini geliştirerek tam onun sözünü ettiği gibi "sinema aleminde okurla birlikte çıkılan yaratıcı ve eğlenceli bir serüven"e dönüştürdü dergiciliği. Derginin bunca yıldır her türlü krize meydan okuyarak ayakta kalmasında ve Türkiye'nin en fazla okunan kültür sanat dergilerinden biri olarak yoluna devam etmesinde bunun çok önemli bir rolü var mutlaka. Kişisel olarak, bütün zorluklarına rağmen, bu yaratıcı ve eğlenceli serüvenin bir parçası olmaktan büyük bir mutluluk duyduğum için buradayım hala, tıpkı dergiyi hazırlayan diğer arkadaşlarım gibi... Sizlerin de bu yüzden bizimle olmaya devam ettiğinizi düşünüyorum.
Yedinci sayıdan beri birlikte çalıştığım 12 yıllık çalışma arkadaşımdan ayrılmanın, bana dergiciliği öğreten ustamın koruyucu kanatlarının altından çıkmanın benim için kolay olmadığını itiraf etmeliyim; ama yaşamın değişme ve gelişme olmadan devam edemeyeceğinin ve bunun kimi zaman ayrılıkları kaçınılmaz kıldığının da farkındayım.
Şimdi çalışma vakti! Bu derginin bir sinemasever için ne ifade ettiğini iyi biliyorum. Onun için bugüne kadar benimsediği anlayışla ama her gün kendini biraz daha geliştirerek yoluna devam etmesi için ekip arkadaşlarımla birlikte elimizden geleni yapacağız. Sinema Merkez, önyargısız bir yaklaşımla zamanın sinema kültürünü takip etmeye ve okuyucusunu kendisi gibi sinema tutkunu yazarlarla buluşturmaya devam edecek.
Görüşmek üzere...

Senem İşmen

serdine@merkezdergi.com.tr

ALACAKARANLIK
HALF LIGHT

Yönetmen: Craig Rosenberg. Oyuncular: Demi Moore, Hans Matheson, Kate Isitt, James Cosmo, Beans Balawi, Henry Ian Cusick, Therese Bradley, Joanne Hole, Nichola Bee, Jamie Edgell. Senaryo: Craig Rosenberg. Görüntü Yönetmeni: Ashley Rowe. Müzik: Brett Rosenberg. Yapım Tasarımcısı: Don Taylor. Yapımcı: Garth H. Drabinsky, Joel B. Michaels, Brian Oliver, Clive Parsons, Andreas Schmid. Süre: 110 dk. Yapım: Almanya, İngiltere (2006). İthalatçı: Avşar Film-TMC. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 25 Ağustos

Başarılı yazar Rachel Carlson'ın (Demi Moore) hayatı, yedi yaşındaki oğlu Thomas'ın (Beans Balawi) boğulmasıyla darmadağın olur. Bir sene sonra yeni romanı için rekor bir ön ödeme aldığında, hâlâ ne yazacağını bilemez durumdadır. Yazar olmak için çabalayan kocası Brian'la (Henry Ian Cusick) evliliği darmadağın olmuştur. Ve en yakın arkadaşı Sharon (Kate Isitt), Scottish Highlands'daki Ingonish Cove'da kasabadan uzak tenha ve ıssız bir sayfiye evi kiralar. Rachel da bu büyüleyici kasabaya uyum sağlar ve ıssız sahildeki fenerde bekçilik yapan Angus McCulloch'la (Hans Matheson) aralarında yakınlaşma olur. Rachel tam da kendini iyi hissetmeye başlamışken ölmüş oğlundan yaklaşmakta olan tehlikeyi haber veren mesajlar almaya başlar.

NOTLAR Hâlâ "Ghost" ve "A Few Good Men" (bazıları bu filmlerin arasına "G.I. Jane"i de ekleyebilir) ile hatırlanan, son zamanlarda magazin kimliğinin epeyce gerisinde kalan oyunculuğunu neredeyse unuttuğumuz Demi Moore, Hitchcockvari bir gerilimle karşımızda... Avustralyalı yazar ve yönetmen Craig Rosenberg ("After the Sunset"in senaristi) "Half Light"ın senaryosunu aslında beş sene önce yazmış. Ancak Kore filmi "A Tale of Two Sisters"ın Dreamworks için İngilizce versiyonunu hazırladığı için "Half Light"ı geçici bir süre rafa kaldırmış. Demi Moore'dan ümidini kesmeyenler ve gerilim sevenler için "Alacakaranlık" yerinde bir tercih olabilir.

ARAPSAÇI
THE BIG WHITE

Yönetmen: Mark Mylod. Oyuncular: Robin Williams, Holly Hunter, Woody Harrelson, Giovanni Ribisi, Tim Blake Nelson, Earl Brown, Allison Lohman, Billy Merasty, Marina Stephenseon Kerr, Ralph J. Alderman. Senaryo: Collin Friesen. Görüntü Yönetmeni: James Glennon. Kurgu: Julie Monroe. Müzik: Mark Mothersbaugh. Yapım Tasarımcısı: Jon Billington. Yapımcı: Christopher Eberts, David Faigenblum, Chris Roberts. Süre: 100 dk. Yapım: ABD, Almanya, Kanada, Yeni Zelanda (2005). İthalatçı: Avşar Film-TMC. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 1 Eylül

Paul Barnell (Robin Williams) ve hasta karısı Margaret (Holly Hunter), Alaska'da yaşamaktadır. Seyahat acentası olan Paul, yüklü borçların altında kalmıştır. Borçlarını ödeyebilmek ve karısının sağlık problemlerine yardımcı olabilecek gerekli tıbbi yardımı sağlayabilmek için, kayıp kardeşi Raymond'ın (Woody Harrelson) 1 milyon dolarlık sigorta poliçesini almaya çalışmaktadır. Sigorta şirketindeki genç ve çetin müfettiş Ted Watters (Giovanni Ribisi) ile yüzyüze gelir. Ted'e göre Raymond ortadan kaybolalı sadece beş yıl olmuştur ve bu da onu ölmüş ilân etmek için yeterli değildir. Tesadüfen bir erkek cesedi bulan Paul, bunun kardeşinin cesedi olduğunu iddia edip poliçe parasını almayı planlar.

NOTLAR "Fargo" ve "A Simple Plan"la kıyaslanan, karlarla kaplı topraklarda geçen bir para, cinayet ve ihanet öyküsü... "One Hour Photo" ve "Insomnia"da komik adam imajını değiştirmek için radikal bir adım atan Robin Williams, "kötülük" yolunda ilerlemeye devam ediyor. İngiliz yönetmen Mark Mylod'un ikinci sinema filmi olan "Arapsaçı", dolarlı-karlı öyküsü kadar muhteşem oyuncu kadrosuyla da dikkat çekiyor.

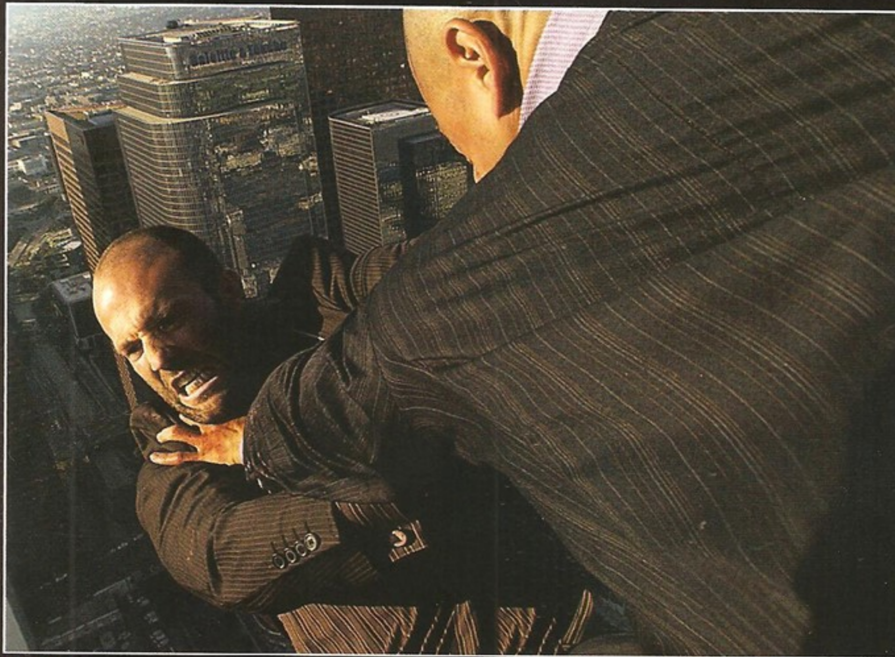
UÇUŞ 93
UNITED 93

Yönetmen: Paul Greengrass. Oyuncular: Opal Alladin, Erich Redman, Ben Sliney, Susan Blommaert, Peter Hermann, Tara Hugo, Corey Johnson, Rebecca Schull, Daniel Sauli, Lewis Alsamari. Senaryo: Paul Greengrass. Görüntü Yönetmeni: Barry Ackroyd. Kurgu: Clare Douglas, Richard Pearson, Christopher Rouse. Müzik: John Powell. Yapım Tasarımcısı: Dominic Watkins. Yapımcı: Tim Bevan, Eric Fellner, Lloyd Levin. Süre: 91 dk. Yapım: ABD, İngiltere, Fransa (2006). Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 1 Eylül

11 Eylül 2001 tarihinde ABD'de düzenlenen terörist saldırıların bir ayağının, Pennsylvania'da düşen 93 sefer sayılı uçağın öyküsü... Kaçırılan 4 uçak içinde hedefine ulaşamamış bu tek uçağın Beyaz Saray'ı hedef aldığı söylenmiş, hatta hava kuvvetleri tarafından etkisiz hale getirildiği iddia edilmişti. 40 yolcu ve mürettebat ile 4 teröristin bulunduğu, United Airlines havacılık şirketinin Newark-San Fransisco yolculuğu yapan 93 sefer sayılı Boeing 757'si, Pennyslvania'da boş bir arazide parçalanmıştı. "Uçuş 93" yolcuların, mürettebatın ve uçuş kontrolörlerinin yaşadığı korku ve dehşet öyküsünü anlatıyor.

NOTLAR Felaketin 5. yıldönümünde ülkemizde vizyona girecek iki 11 Eylül filminden ilki... ABD'de DVD'si satışa çıkan "Portrait of Courage: The Untold Story of Flight 93" adlı belgeselden sonra 93 sefer sayılı uçağın acı akıbeti "Uçuş 93" ile beyazperdeye geliyor. Filmin yönetmeni, "Bloody Sunday"de bağımsız ve hümanist tarafını, "The Bourne Supremacy"de aksiyona hakimiyetini gördüğümüz Paul Greengrass. Tanınmamış isimlerden oluşan kadroya sahip filmde oyuncular, senaryoda yazılı diyalogların haricinde doğaçlama yöntemlerle oynadı. Filmin en göze çarpan özelliklerinden biri, olayların meydana geldiği sürenin aynen verilmesi, yani filmin gerçek zamanlı olması. Filmde kullanılan uçak ise servis dışı kalmış, 20 yaşında bir Boeing 757. Uçağın parçaları tamamen sökülerek çekimlerin yapılacağı Londra'daki Pinewood stüdyolarına taşındı ve burada uçağın parçaları yeniden birleştirildi.

TETİKÇİ
CRANK

Yönetmen: Mark Neveldine, Brian Taylor. Oyuncular: Jason Statham, Amy Smart, Efren Ramirez, Dwight Yoakam, Jose Cantillo, Jay Xcala, Carlos Sanz, Keone Young, Jose Pablo Cantillo, Glenn Howerton. Senaryo: Mark Neveldine, Brian Taylor. Görüntü Yönetmeni: Adam Biddle. Kurgu: Brian Berdan. Müzik: Paul Haslinger. Yapım Tasarımcısı: Jerry Fleming. Yapımcı: Michael Davis, Gary Lucchesi, Tom Rosenberg, Skip Williamson, Richard Wright. Yapım: ABD (2006). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 1 Eylül

Tetikçi Chev Chelious (Jason Statham) sabah uyandığında, uykularında kendisine ve kız arkadaşına zehir enjekte edildiğini anlar. Hayatta kalabilmek için en kısa sürede panzehiri bulmak zorundadırlar. Chelious, hem panzehiri ele geçirmek hem de bunu yapanlardan intikam almak için harekete geçer. Hayatta kalma hırsı ve intikam duygularıyla dolu Chelious şehrin sokaklarında karşısına çıkmaya cesaret eden insanlara zarar vermekten çekinmeyecektir.

NOTLAR "The Transporter"ın Frank Martin'ini yine hayatta kalmak ve düşmanlarına meydan okumak için savaşırken izleyeceğiz. 30 günde tamamlanan çekimler Jason Statham'ı oldukça yormuş ve verdiği röportajlarda "The Transporter" serisine göre daha fazla zorlandığını itiraf etmiş. İlk sinema filmlerini çeken Mark Neveldine ve Brian Taylor'ın yazıp yönettiği "Tetikçi", ABD ile aynı tarihte ülkemizde vizyona giriyor.

FEDAI
THE SENTINEL

Yönetmen: Clark Johnson. Oyuncular: Michael Douglas, Kiefer Sutherland, Eva Longoria, Kim Basinger, Martin Donovan, Ritchie Coster, Blair Brown, David Rasche, Kristin Lehman, Raynor Scheine. Senaryo: George Nolfi (Gerald Petievich'in aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Gabriel Beristain. Kurgu: Cindy Mollo. Müzik: Christophe Beck. Yapım Tasarımcısı: Andrew McAlpine. Yapımcı: Michael Douglas, Marcy Drogin, Arnon Milchan. Süre: 108 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 1 Eylül

Gizli servisin gözde ajanlarından Pete Garrison (Michael Douglas), 20 yıl önce ABD Başkanı'nın hayatını kurşunların önüne atlayarak kurtarmıştır. Kariyerinin ondan sonraki kısmında ise başkanın eşinin yakın koruması olmuştur. Ajan arkadaşlarından biri, Pete ile gizli bir bilgiyi paylaşmak ister ancak konuşamadan öldürülür. Soruşturma, gizli servisin en iyi ajanlarından ve Garrison'ın kısa bir süre öncesine kadar yakın arkadaşlarından biri olan David Breckinridge'e (Kiefer Sutherland) verilir. Breckinridge'in Garrison ile eskiye dayanan husumetine bir de başkana suikast tehlikesi eklenince Garrison şüphelilerden biri haline gelir ve hem başkanın hayatını hem de kendi hayatını kurtarmak için büyük bir mücadeleye girişir.

NOTLAR Eskiden gizli servis ajanı olarak çalışan Gerald Petievich'in kendi tecrübelerinden yola çıkarak yazdığı gerilim romanlarından biri olan "The Sentinel", "S.W.A.T."ın yönetmeni Clark Johnson'ın ellerinde beyazperdede... Senaryo, "Timeline" ve "Ocean's Twelve"in senaristi George Nolfi'ye ait. Kiefer Sutherland'in varlığı, üstelik aktörün gizli servis ajanını canlandırması ister istemez filmin de 24 dizisiyle kıyaslanmasına neden oluyor. "The Sentinel"in kıyaslandığı bir başka film de "In the Line of Fire". Clint Eastwood, ABD Başkanı'nı korumakla görevli gizli servis ajanını canlandırdığı "In the Line of Fire"da 63 yaşındaydı. Eastwood'a nazire yaparcasına rol aldığı "The Sentinel"de ise Michael Douglas'ın yaşı 62. Douglas'ı bu yaşta koştururken görmek ve Kiefer Sutherland'i televizyondan sonra beyazperdede izlemek için "The Sentinel" iyi bir fırsat.

ONLAR
ILS

Yönetmen: David Moreau, Xavier Palud. Oyuncular: Olivia Bonamy, Michael Cohen. Senaryo: David Moreau, Xavier Palud. Görüntü Yönetmeni: Axel Cosnefroy. Kurgu: Nicolas Sarkissian. Kostüm Tasarımcısı: Elisabeth Mehu. Yapımcı: Richard Grandpierre. Süre: 77 dk. Yapım: Fransa (2006). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: 35 Milim. Gösterim Tarihi: 1 Eylül

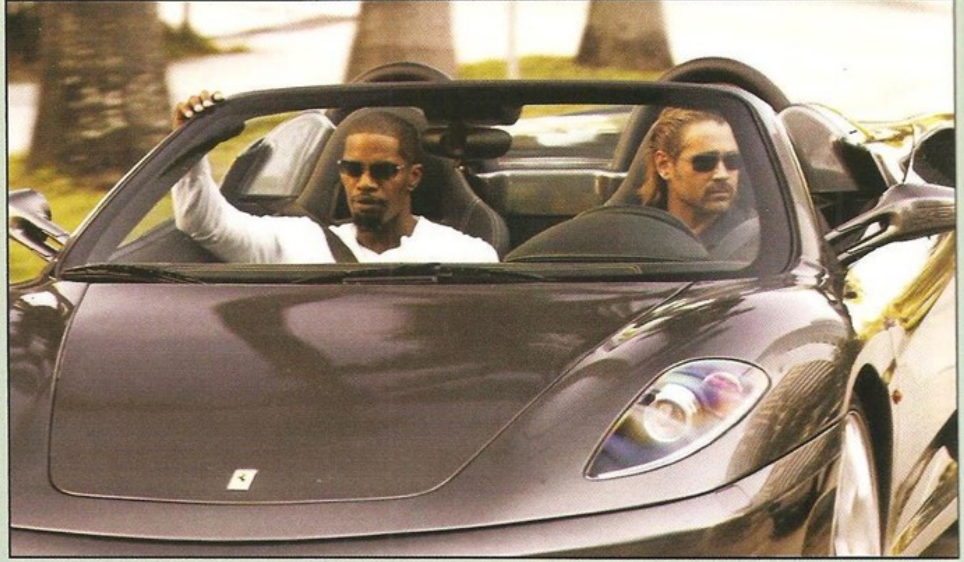

Lucas (Michael Cohen) ile Clementine (Olivia Bonamy), bir süredir Bükreş'te yaşayan Fransız bir çifttir. Lisede, Fransızca öğretmeni olan genç kadınla yazar kocası yeni yeni alışmaya başladıkları bu yabancı şehirde, bahçe içinde iki katlı bir evde oturmaktadırlar. Evleri şehrin banliyösündedir. Hayatlarından memnundurlar. Ta ki bir akşam her şey değişene kadar... Gecenin bir yarısı telefon çalar. Karşıda anlaşılmaz bir ses vardır. Evin içinden de sesler gelmeye başlar. "Onlar" artık içeridedirler...

NOTLAR Fransız sinemasından, iki oyuncudan kurulu "sade" yapısıyla dikkat çeken bir korku filmi... "The Blair Witch Project", "Ringu" ve "Dark Water"dan beslenen filmin yönetmenleri, reklâm dünyasından gelen ve ilk uzun metrajlarına imza atan David Moreau ve Xavier Palud. Ülkesinden yaklaşık 1.5 ay sonra Türkiye'de vizyona giren film gösterildiği festivallerde yabancı yapımcıların oldukça ilgisini çekti. Moreau ve Palud daha şimdiden Hollywood'a transfer oldu. İkilinin bir sonraki projesi, Hong Konglu Pang kardeşlerin "Gin gwai-The Eye" adlı korku filminin yeniden çevrimi...

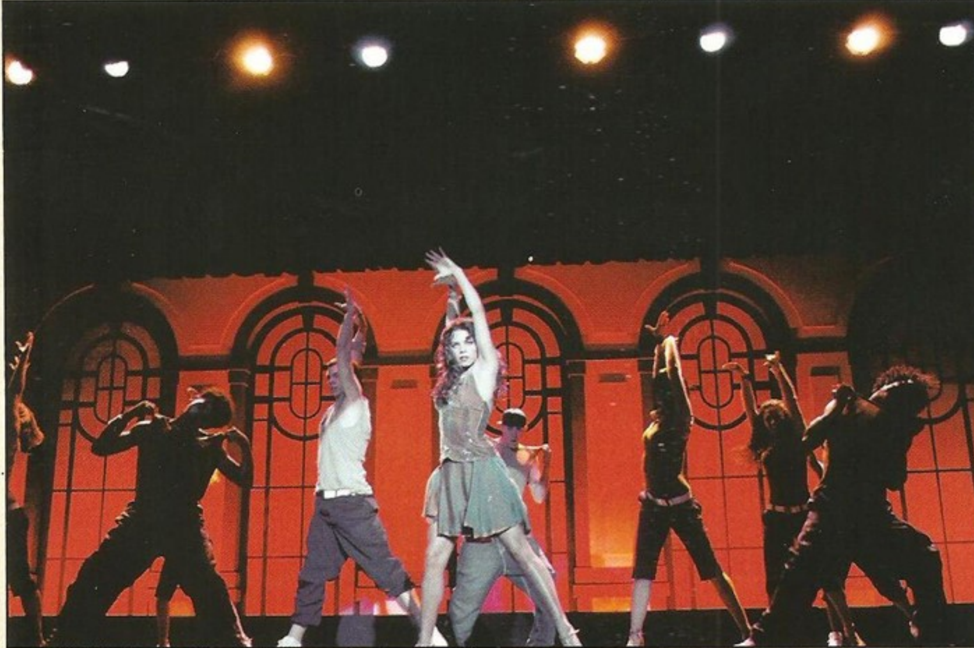
MIAMI VICE

Yönetmen: Michael Mann. Oyuncular: Jamie Foxx, Colin Farrell, Gong Li, Naomie Harris, Ciaran Hinds, Justin Theroux, Barry Shabaka Henley, Domenick Lombardozzi, Eddie Marsan, Tom Towles. Senaryo: Michael Mann. Görüntü Yönetmeni: Dion Beebe. Kurgu: William Goldenberg, Paul Rubell. Müzik: Klaus Badelt, John Murphy, Organized Noize. Yapım Tasarımcısı: Victor Kempster. Yapımcı: Michael Mann, Pieter Jan Brugge. Süre: 134 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Polis teşkilatından sızan bilgi sonucu Miami'deki uyuşturucu şebekesini yok etmeye çalışan iki federal ajan ve onlara haber sağlayan arkadaşlarının ailesi öldürülür. Konuyla yakından ilgilenen dedektifler Sonny Crockett (Colin Farrell) ve Ricardo Tubbs'ın (Jamie Foxx) yaptığı araştırma onları büyük bir uyuşturucu şebekesine götürür. Sonny Crockett, uyuşturucu kartelinin finans uzmanı Isabella'ya (Gong Li) aşık olur ve onu karanlık güçlerden uzak tutmaya çalışır. Ricardo Tubbs ise istihbarat analisti kız arkadaşı Trudy'i (Naomie Harris) tehlikelerden korumaya çabalarken uyuşturucu trafiğinin merkez noktasına sızma çalışmasını sürdürmektedir.

NOTLAR The Fugitive, Mission: Impossible, The Avengers, Charlie's Angels, Bewitched derken sıra geldi Miami Vice'a... Bir dönemin unutulmaz TV dizileri, bazıları tek seyirlik bazıları da seri olarak beyazperdeye gelmeye devam ediyor. ABD'de 1984-1989 tarihleri arasında yayınlanan Miami Vice'ı sinemaya uyarlayan isim ise o yıllarda bu dizinin "executive producer"lığını yapan Michael Mann. Miami Vice'ın pilot bölümü için Anthony Yerkovich'in yazdığı senaryoyu ilk okuduğunda bu senaryodan uzun metrajlı film yapılması gerektiğini düşünen Mann, yayın haklarının TV dizisi için NBC'ye verilmesi üzerine bu fikrini ancak 20 sene sonra hayata geçirebildi. 135 milyon dolar bütçeli film şu ana kadar elde ettiği yaklaşık 57 milyon dolar hasılatla yapımcılarını üzse de bir zamanların ünlü dizisinin Michael Mann dokunuşuyla nasıl bir ruh kazandığını merak edenler için farklılığını koruyor.

BENİMLE DANS ET
STEP UP

Yönetmen: Anne Fletcher. Oyuncular: Channing Tatum, Jenna Dewan, Mario, Drew Sidora, Rachel Griffiths, Carolyn Barrett, Josh Henderson, DeLon Howell, Deirdre Lovejoy, Alyson Stoner. Senaryo: Duane Adler, Melissa Rosenberg. Görüntü Yönetmeni: Michael Seresin. Kurgu: Nancy Richardson. Müzik: Aaron Zigman. Yapım Tasarımcısı: Shepherd Frankel. Yapımcı: Erik Feig, Jennifer Gibgot, Adam Shankman, Patrick Wachsberger. Süre: 98 dk. Yapım: ABD (2006). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Sokak dansçısı Tyler Gage (Channing Tatum) Baltimore'un kenar mahellesinde yaşayan asi ruhlu bir gençtir. Onu ayakta tutan tek şey, bir gün buradan kurtulma ümididir. Baltimore'un seçkin sanat okulu Maryland School of the Arts'ta okuyan Nora (Jenna Dewan) ise yetenekli bir dansçıdır ve parlak bir gelecek için kendisine iyi bir partner aramaktadır. Kanunla başı derde giren Tyler, Maryland School of the Arts'ta çalışmak üzere kamu hizmeti cezasına çarptırılır. Tesadüfen Tyler'ın dans yeteneğini fark eden Nora, onunla iyi bir takım oluşturacaklarını düşünür. Eğer başarılı olup kendilerini gösterebilirlerse ikisini de hayal bile edemeyecekleri güzel bir gelecek beklemektedir.

NOTLAR "Fame" ve "Flashdance"i andıran, dans tutkunlarının azim ve başarı öyküsü... "Step Up"ın en belirgin özelliği ise Anne Fletcher gibi profesyonel bir koreografın elinden çıkmış olması... İlk defa yönetmen koltuğuna oturan Fletcher'ı filmde dans öğretmeni Stephanie rolünde de izleyeceğiz.

ESKİ SÜPER SEVGİLİM
MY SUPER EX-GIRLFRIEND

Yönetmen: Ivan Reitman. Oyuncular: Uma Thurman, Luke Wilson, Anna Faris, Eddie Izzard, Rainn Wilson, Wanda Sykes, Rainn Wilson, Eddie Izzard, Stelio Savante, Mike Iorio. Senaryo: Don Payne. Görüntü Yönetmeni: Don Burgess. Kurgu: Wendy Greene Bricmont, Sheldon Kahn. Müzik: Teddy Castellucci. Yapım Tasarımcısı: Jane Musky. Yapımcı: Arnon Milchan, Gavin Polone. Süre: 95 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Matt Saunders (Luke Wilson) sonunda kendisi için en mükemmel kız arkadaşı bulduğunu düşünmektedir: Güzeller güzeli Jenny Johnson (Uma Thurman). Bu arkadaşlık Jenny'nin Matt'e takıntı derecesinde aşık olması ile kötüye gider. Matt'in tek yapmak istediği bu kadından uzaklaşmaktır. Reddedilen kadın durumuna düşen Jenny bu durumu hazmedemez. Zira kendisi aslında bir süper kahramandır ve süper güçlerini Matt'in iş arkadaşlarından biri olan Hannah (Anna Faris) ile yaşadığı romantizmi yok etmeye adar. Matt, Jenny'nin kalbini kırmıştır.

Jenny ise onun her şeyini yok etmeyi planlamaktadır.

NOTLAR Başkahramanı bir süper kahraman olsa da çizgi roman kültüründen uzak, aldatılma üzerine bir komedi... Öyle ki, filmin yapımcılarının iddiasına göre "Eski Süper Sevgilim" bir süper kahraman filmi olmadığı gibi bu tür filmlerden hoşlanmayanların bile seveceği bir yapım. "The Simpsons"ın yazarlarından Don Payne'in (Fantastic Four 2'nun senaryosunu da o yazacak) kaleminden çıkan senaryo, filmi ilgi çekici hale getiren özelliklerden biri... Yönetmense "Ghost Busters", "Twins", "Six Days Seven Nights" gibi komedilere imza atmış Ivan Reitman. Uma Thurman hayranları "Kill Bill"den sonra aktrisi, özel olarak eğitilmiş fiziksel yeteneği ile değil de süper güçlerinin yardımıyla intikam alırken izleyecekler.

BİTİRİM KARINCA
THE ANT BULLY

Yönetmen: John A. Davis. Seslendirenler: Özden Ayyıldız, Uğur Taşdemir, Sahra Kınay, Murat Şenol, Gamze Gözalan, Rıza Karağaçlı, Ayçan Sümerçan, Anıl Kırkyıldız, Banu Kuday, Bahtiyar Engin. Senaryo: John A. Davis (John Nickle'ın aynı adlı kitabından). Görüntü Yönetmeni: Joseph P. Johnston, Yinfang Liao, Ken Mitchroney, Mike Sanderson, Chris A. Sherrod, Michael A. Wallace, Shane L. Wapskineh. Kurgu: Jon Price. Müzik: John Debney. Yapım Tasarımcısı: Barry E. Jackson. Yapımcı: John A. Davis, Gary Goetzman, Tom Hanks. Süre: 88 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Ailesiyle birlikte yeni bir şehre taşınan 10 yaşındaki Lucas, henüz tek bir arkadaş bile edinememiştir. Bu yetmezmiş gibi mahallenin zorbası Steve'in bir numaralı hedefi olmuştur ve Steve her fırsatta onu tartaklamaktadır. Lucas, hayal kırıklığının acısını bahçesindeki zavallı karıncalardan çıkarmaya başlar: Karıncaların toprak tepeciklerini tekmeler; onları ezerek ve hortumla suya tutarak yuvalarından çıkarır. Ancak Lucas'ın bilmediği şey, kendisinin "bir sürü aptal karınca" olarak gördüğü canlıların çok gelişmiş bir yaşamı olduğudur. Evlerinin "yok edici" Lucas tarafından yerle bir edilmesinden bıkan karıncalar, onunla savaşmaya karar verir.

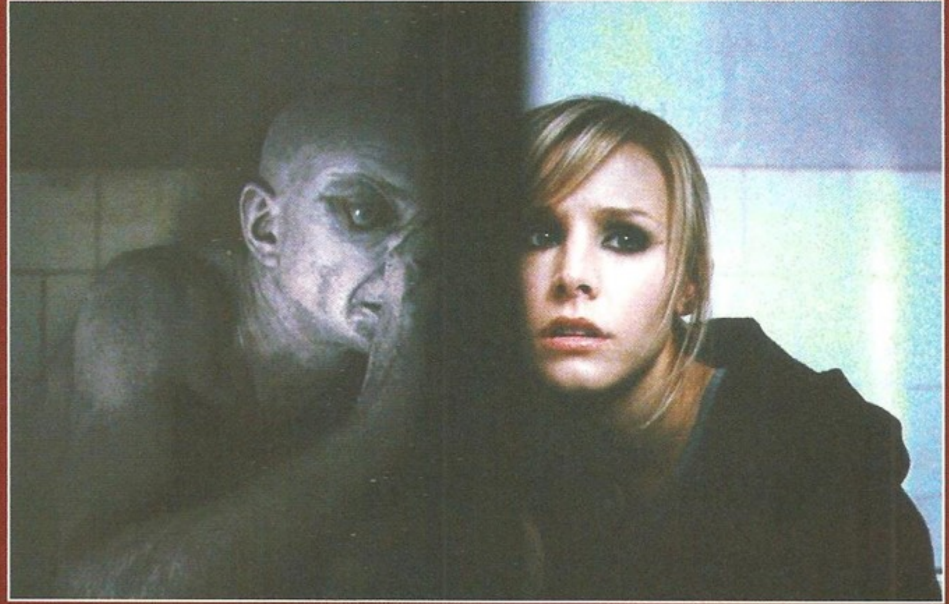

NOTLAR "Jimmy Neutron: Boy Genius" adlı ilk uzun metrajlı animasyonu ile 2002'de Oscar'a aday olan John A. Davis'ten karıncalar dünyasına eğlenceli bir bakış... "Bitirim Karınca" ABD'de hem normal sinemalarda hem de IMAX 3 boyutuna çevrilmiş versiyonuyla IMAX salonlarında gösterime girdi. Orijinal seslendirme kadrosunda Julia Roberts, Nicolas Cage, Meryl Streep, Paul Giamatti gibi yıldız isimleri toplayan animasyon, ülkemizde Türkçe dublajlı olarak gösteriliyor. Çoğu karıncalardan oluşan yaklaşık 150 karakterli "Bitirim Karınca", Dreamworks'ün "Antz-Karınca Z"sinde olduğu gibi hem yetişkinleri hem de küçükleri bu minik ve çalışkan canlıların yaşamına davet ediyor.

NABIZ
PULSE

Yönetmen: Jim Sonzero. Oyuncular: Kristen Bell, Jonathan Tucker, Ian Somerhalder, Christina Milian, Ron Rifkin, Rick Gonzalez, Riki Lindhome, Robert Clotworthy, Zach Grenier, Samm Levine. Senaryo: Stephen Susco. Görüntü Yönetmeni: Mark Plummer. Kurgu: Marc Jakubowicz, Robert K. Lambert, Bob Mori, Kirk M. Morri. Müzik: Elia Cmiral. Yapım Tasarımcısı: Ermanno Di Febo-Orsini, Gary B. Matteson. Yapımcı: Michael Leahy, Joel Soisson. Süre: 90 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: Medyavizyon. Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Ohio üniversitesindeki bir grup genç, yakın arkadaşları Josh'ın (Jonathan Tucker) intihar etmesinden birkaç gün sonra ondan e-posta yoluyla mesaj almaya başlarlar. Önce ne olduğunu anlayamayan gençler bunun bir bilgisayar virüsü olduğunu sanırlar. Fakat çok geçmeden gerçek ortaya çıkar: İnternet yerine bir kâbusa bağlanmayı sağlayan portaldır keşfettikleri. Ölüler, portal aracılığıyla diğer taraftan onları izlemektedir.

NOTLAR Kiyoshi Kurosawa'nın yönettiği 2001 yapımı "Kairo"nun yeniden çevrimi... "Ringu", "Juon (The Grudge)", "Honogurai mizu no soko kara (Dark Water)" gibi Hollywood'a transfer olan "Kairo", Amerikalı eleştirmenler tarafından selefleri kadar ikna edici bulunmadı. "Nabız" Jim Sonzero'nun ilk uzun metrajlı fimi. Filmi yönetmesi için önce Wes Craven ile anlaşılmış, Craven senaryo taslağını bile yazmıştı. El değiştiren film yeniden yazılmış bir senaryo ve taze bir yönetmenle çekildi. Batı Amerika'da geçen filmin çekimleri Romanya'da yapıldı.

SUDAKİ KIZ
LADY IN THE WATER

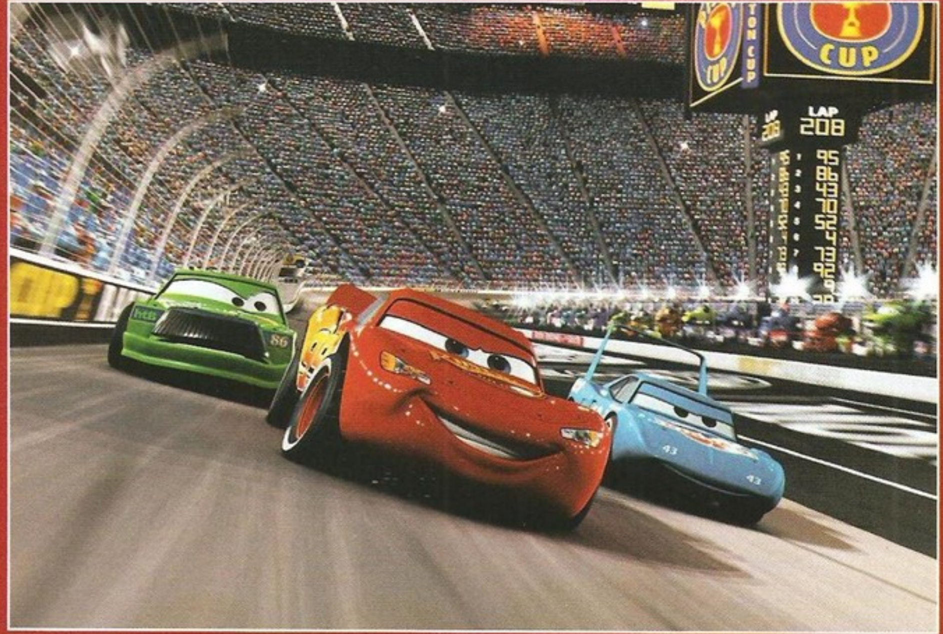
Yönetmen: Night Shyamalan. Oyuncular: Paul Giamatti, Bryce Dallas Howard, Jeffrey Wright, Bob Balaban, Freddy Rodriguez, Sarita Choudhury, Jared Harris, Bill Irwin, Mary Beth Hurt, Noah Gray-Cabey. Senaryo: Night Shyamalan. Görüntü Yönetmeni: Christopher Doyle. Kurgu: Barbara Tulliver. Müzik: James Newton Howard. Yapım Tasarımcısı: Martin Childs. Yapımcı: Sam Mercer, Night Shyamalan. Süre: 110 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 15 Eylül

Cleveland Heep (Paul Giamatti), yöneticisi olduğu Cove apartmanının rutin işlerini yaparken bir gece Story (Bryce Dallas Howard) adındaki gizemli genç kadına rastlar. Story, binanın yüzme havuzunun altındaki koridorlarda yaşamaktadır. Genç adam, Story'nin aslında bir tür "su perisi" olduğunu keşfeder. Masallarda sözü geçen su perileri efsaneye göre, bizim dünyamızdan kendi dünyalarına yapmaları gereken tehlikeli yolculukta kötü niyetli yaratıklar tarafından takip edilmektedirler. Onun özgürlüğüne giden yolun açılabilmesi için Cleveland ve diğer apartman sakinleri bir dizi şifreyi çözmek ve hayatlarını tehlikeye atmak zorundadırlar.

NOTLAR Dünya çapında toplam 1.586 milyar dolar hasılat elde eden filmleri "The Sixth Sense", "Unbreakable", "Signs" ve "The Village"ı Disney'in yapımcılığında gerçekleştiren Night Shyamalan, eski firması ile yollarını ayırmış ve yeni filmi için WB ile anlaşmıştı. Bu anlaşmanın ürünü olan "Sudaki Kız", Shyamalan'ın çocuklarını uyutmak için anlattığı masallardan yola çıkan bir hikâyeye sahip. Yönetmenin "The Village"da rol vererek üne kavuşturduğu Bryce Dallas Howard yine başrolde. Pennsylvania'daki eski bir kaset fabrikasında çekilen film, tamamen Night Shyamalan'ın hayal gücünün ürünü olan ve yönetmenin büyük bir itinayla tasarlayıp perdeye aktardığı masal dünyasını görmek için iyi bir fırsat. Ayrıca filmin inanç ve hayattaki rolümüz üzerine söylediklerini de düşünmeye değer bulabilirsiniz.

ARABALAR
CARS

Yönetmen: John Lasseter. Seslendirenler: Owen Wilson, Paul Newman, Bonnie Hunt, Michael Keaton, Tony Shalhoub, George Carlin, Paul Dooley, Cheech Marin, Richard Petty, John Ratzenberger. Senaryo: Dan Fogelman, John Lasseter, Joe Ranft, Kiel Murray, Phil Lorin, Jorgen Klubien. Kurgu: Ken Schretzmann. Yapım Tasarımcısı: William Cone, Bob Pauley. Yapımcı: Darla K. Anderson. Süre: 116 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 15 Eylül

Şimşek McQueen başarıya koşullanmış bir yarış arabasıdır. Beklenmedik bir anda kendisini Route 66 otoyolu üzerindeki sessiz sakin Radiator Springs kasabasında bulur. Piston Kupası Şampiyonası için ülkeyi baştanbaşa geçen Şimşek McQueen, Radiator Springs kasabasının sıradışı karakterlerini yakından tanıma fırsatını bulur. Bunlar arasında esrarengiz mazisi olan 1951 model bir Hudson Hornet araba olan Doc Hudson, 2002 model şık ve zarif Porsche araba Sally ve paslı ama güvenilir eski kamyonet Mater vardır. Şimşek McQueen kasabada edindiği yeni dostlarının yardımıyla, her şeyin sadece finiş çizgisinden ibaret olmadığı bambaşka bir hayatı keşfedecektir.

NOTLAR "The Incredibles", "Finding Nemo" ve "Monsters, Inc."in yaratıcısı Pixar Animasyon Stüdyoları yine işbaşında... 120 milyon dolar bütçeli animasyon, gösterime girdiği hafta sonu box office'te bir numaraya yerleşmekle kalmadı, şimdiye kadar dünya çapında 376 milyon dolar hasılat elde etmeyi başardı. İnsansız, sadece arabaların var olduğu bir dünya yaratan "Arabalar"ın bir özelliği de John Lasseter'ı "Toy Story 2"den 7 sene sonra yönetmenliğe döndüren animasyon olması. Geçtiğimiz sene "Arabalar"ın, Disney'in dağıtımını yapacağı son Pixar yapımı olduğu açıklanmış, 2006'nın başlarında ise Disney, Pixar Animasyon Stüdyoları'nı 7.6 milyar dolara satın aldığını ve iki firma arasındaki işbirliğinin (yan kuruluş olarak) aynı çatı altında devam edeceğini söyleyerek ayrılık haberlerini çürütmüştü.

KARDAN ADAMLAR

Yönetmen: Aytan Gönülşen. Oyuncular: Hazım Körmükçü, Ogün Kaptanoğlu. Senaryo: Osman Dikiciler, Onur Güven, Aytan Gönülşen. Görüntü Yönetmeni: Levent Vural. Sanat Yönetmeni: Melih Boragan. Ses: Hasan Baran. Işık Yönetmeni:Şenel Gülbudak. Yapımcı: Şenel Hülbudak, Levent Vural, Aytan Gönülşen. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: Bir Film. Gösterim Tarihi: 15 Eylül

İki iş ortağı Levent ve Can, karlı bir kış günü, bir iş gezisi için şehirlerarası bir yolculuğa çıkarlar. Levent'in uyuyakalmasını fırsat bilen Can, otoyoldan saparak dağ yoluna girer. Bembeyaz örtü ile kaplı patikada ilerleyen jip bir süre sonra kara saplanır. Aracı saplandığı yerden çıkarmaya çalışırlarsa da başarılı olamayınca yardım istemek üzere arabanın yanından ayrılırlar. Bastıran tipi ile birlikte ikili yollarını kaybeder. Levent ve Can gücünü gittikçe artıran soğuk ve karın karşısında hayat mücadelesi verirken birbirlerini ve yaşamla olan ilişkilerini de sorgulamaya başlarlar.

NOTLAR Eylül ayı ile beraber Türk filmleri beyazperdede daha sık yüzünü göstermeye başladı. "Kardan Adamlar", reklâmcı ve kısa film yönetmeni Aytan Gönülşen'in ilk sinema filmi.

ÖLÜ YA DA DİRİ
DOA: DEAD OR ALIVE

Yönetmen: Corey Yuen. Oyuncular: Devon Aoki, Sarah Carter, Derek Boyer, Natassia Malthe, Collin Chou, Matthew Marsden, Jaime Pressly, Eric Roberts, Holly Valance, Kane Kosugi. Senaryo: J.F. Lawton, Adam Gross, Seth Gross. Görüntü Yönetmeni: Chi Ying Chan, Keung Kwok-Man. Kurgu: Cheung Ka-Fai , Eddie Hamilton, Angie Lam. Müzik: Junkie XL. Yapım Tasarımcısı: James Choo, Sung Pong Choo. Yapımcı: Mark A. Altman, Paul W.S. Anderson, Jeremy Bolt, Bernd Eichinger, Robert Kulzer. Süre: dk. Yapım: Ingiltere, Almanya (2006). Ithalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 22 Eylül

Her yıl dünyanın en ünlü dövüşçüleri egzotik bir adada DOA turnuvası için buluşmaktadır. Son seferde dövüşçüler adada kendilerinin dışında korkunç bir şeyler olduğunu fark ederler. Yaşamak için birbirleriyle olan kavgalarını bırakıp, dövüş yeteneklerini birleştirmeleri gerekecektir. Zira şeytan ruhlu Tengu efendisini alaşağı etmek için güç birliği yapmak zorundadırlar.

NOTLAR "Resident Evil" serisinin yapımcılarından yine bir oyun filmi... Tecmo'nun ünlü bilgisayar oyunu "Dead or Alive"ın beyazperde uyarlamasını "The Transporter"ın yönetmeni Corey Yuen hazırladı. "Charlie'nin Melekleri"ndeki gibi yine atletik güzelleri dövüş marifetlerini sergilerken izleyeceğimiz film, bilgisayar oyunları fanatiklerini cezbedecek gibi görünüyor.

LOLİPOP
HARD CANDY

Yönetmen: David Slade. Oyuncular: Patrick Wilson, Ellen Page, Sandra Oh, Jennifer Holmes, Gilbert John. Senaryo: Brian Nelson. Görüntü Yönetmeni: Jo Willems. Kurgu: Art Jones. Müzik: Harry Escott, Molly Nyman. Yapım Tasarımcısı: Jeremy Reed. Yapımcı: Michael Caldwell, David Higgins, Richard Hutton, Jody Patton. Süre: 103 dk. Yapım: ABD (2005). Ithalatçı: D Productions. Dağıtımcı: 35 Milim. Gösterim Tarihi: 22 Eylül

14 yaşında, zeki ve çekici bir genç kız olan Hayley (Ellen Page) ve internette tanıştığı 30 yaşındaki moda fotoğrafçısı Jeff (Patrick Wilson), tanışmak üzere bir kafede buluşurlar. Aralarında yaşanan flörtleşme, onları daha da yakınlaştırarak Jeff'in dairesine kadar götürür. Hayley, uzun süredir merak ettiği sırrı çözmek için Jeff'in içkisine ilaç katar. Jeff ise kendine geldiğinde bağlanmış olduğunu görür. Hayley, Jeff'in kendisinden önce de küçük kızları dairesine getirip getirmediğini ısrarla öğrenme çabasındadır. Günler önce ortadan kaybolan Donna Mauer'in tek şüphelisi olarak Jeff'i görmektedir.

NOTLAR Japonya'da meydana gelmiş gerçek bir olaydan, internette sörf yaparken tanıştıkları okullu kızları tuzağa düşüren yetişkin erkeklerle ilgili haberlerden esinlenen film, David Slade'in ilk uzun metrajlı filmi... Roger Ebert'in "Pedofiliyi farklı açıdan eleştiren bir intikam öyküsü" olarak tanımladığı yapım, başroldeki oyuncularıyla dikkat çekiyor. 19 yaşındaki Ellen Page, 300 kız arasından seçilmiş. Patrick Wilson'i ise "Angles in Amerika" adlı dizideki performansıyla (aşırı muhafazakâr Mormon inancına bağlı olsa da eşcinselliğini gizleyemeyen avukat rolünden) hatırlıyoruz.

CLICK

Yönetmen: Frank Coraci. Oyuncular: Adam Sandler, Kate Beckinsale, Christopher Walken, Henry Winkler, David Hasselhoff, Julie Kavner, Sean Astin, Cameron Monaghan, Jennifer Coolidge, Rachel Dratch. Senaryo: Steve Koren, Mark O'Keefe. Görüntü Yönetmeni: Dean Semler. Kurgu: Jeff Gourson, Eddie Hamilton, Angie Lam. Müzik: Rupert Gregson-Williams. Yapım Tasarımcısı: Perry Andelin Blake. Yapımcı: Jack Giarraputo, Steve Koren, Neal H. Moritz, Mark O'Keefe, Adam Sandler. Süre: 107 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 22 Eylül

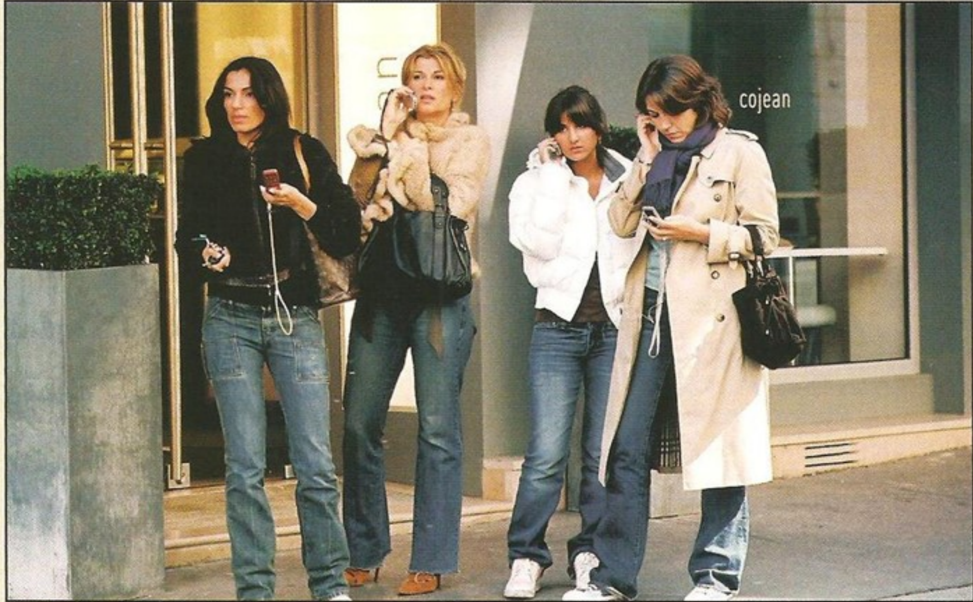

Michael Newman (Adam Sandler) Donna'yla (Kate Beckinsale) evlidir ve çiftin iki harika çocuğu vardır. Genç adam, nankör patronu tarafından bir gün fark edileceğini ve böylece ortaklığa terfi edeceğini umarak uzun saatlerini iş yerinde geçirmektedir. Televizyonun uzaktan kumandası ile sorun yaşadığı bir gün, tuhaf tezgâhtar Morty (Christopher Walken) ona hayatını değiştirecek, türünün tek örneği bir kumanda verir. Bu aletin şaşırtıcı özellikleri vardır: Evin köpeği Sundance'ın havlamasını kısabilmekte, eşiyle kavgasını ileri alabilmekte, hatta Michael'ın hayatının öncesine ve sonrasına istediği hızla seyahat edebilmesini sağlamaktadır.

NOTLAR "The Waterboy" ve "The Wedding Singer"dan 8 sene sonra yönetmen Frank Coraci ve komedyen Adam Sandler yeniden birarada... "Click", ABD'de vizyona girdiği hafta sonu 40 milyon dolarlık başarılı bir açılış yaptı. İstatistiklere göre ise "Click", Sandler'ın en iyi açılış yapmış 4. ve 40 milyon doların üstüne çıkmış olan 5. filmi olarak görünüyor. 82.5 milyon dolar bütçeli filmin ülkesindeki gişe hasılatı 135 milyon doları aştı. Film, Adam Sandler komedisi sevenlerin yanısıra Kara Şimşek dizisinin Michael Knight'ı David Hasselhoff'u Sandler'in antipatik patronu rolünde izlemek isteyenler için de iyi bir seçim gibi görünüyor.

NE KADAR GÜZELSİN! COMME T'Y ES BELLE!

Yönetmen: Lisa Alessandrin. Oyuncular: Michèle Laroque, Aure Atika, Valérie Benguigui, Géraldine Nakache, Thierry Neuvic, Alexandre Astier, Francis Huster, David Kammenos, Marthe Villalonga, Andrew Lincoln. Senaryo: Lisa Alessandrin, Michael Lellouche, Hervé Mimran. Görüntü Yönetmeni: Nigel Willoughby. Kurgu: Philippe Grellat, Nathalie Hubert. Müzik: Alexandre Lier, Sylvain Orel, Nicolas Weil. Yapım Tasarımcısı: Jean-Baptiste Poirot. Yapımcı: Jani Thiltges. Süre: 85 dk. Yapım: Fransa, Belçika, Ingiltere, Lüksemburg (2006). Dağıtımcı: Chantier Films. Gösterim Tarihi: 22 Eylül

Léa (Aure Atika), Isa (Michèle Laroque), Alice (Valérie Benguigui) ve Nina (Géraldine Nakache) sürekli beraber vakit geçiren 4 yakın arkadaştır. Léa, eski kocasıyla barışmaya çalışmakta, sürekli estetik yaptırarak dış görünümünü değiştirmektedir. Isa, güzellik salonunun parasal sorunları ile uğraşmakta ve bir yandan da aşkı aramaktadır. Alice, mutsuz olmasına rağmen kocasından ayrılmaya bir türlü cesaret edememektedir. Nina ise playboy olarak ün salmış Simon'a aşıktır ama bunu göstermekten korkmaktadır. Birbirlerinden farklı bu 4 güzel kadının yaşamları başa çıkmaya çalıştıkları sorunlar kadar çeşitli sürprizleri de barındırmaktadır.

NOTLAR Ünlü şarkıcı-aktris Marie Laforêt'nin kızı olan Lisa Alessandrin, ikinci kez yönetmen koltuğunda... 5 sene önce "15 Août"nun senaryosunu yazan Alessandrin, erkeklerin dünyasını mercek altına almıştı. "Ne Kadar Güzelsin!"de hemcinslerinin hayallerini ve hayalkırıklıklarını beyazperdeye getiren yönetmen, bu film üzerinde 3 sene çalışmış.

AE FOND KISS

Yönetmen: Ken Loach. Oyuncular: Atta Yaqub, Eva Birthistle, Shamshad Akhtar, Ghizala Avan, Shabana Akhtar Bakhsh, Ahmad Riaz, Shy Ramsan, Gerard Kelly, John Yule, Gary Lewis. Senaryo: Paul Laverty. Görüntü Yönetmeni: Barry Ackroyd. Kurgu: Jonathan Morris. Müzik: George Fenton. Yapım Tasarımcısı: Martin Johnson. Yapımcı: Rebecca O'Brien. Süre: 104 dk. Yapım: İngiltere, Belçika, Almanya, İtalya, İspanya (2004). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 22 Eylül

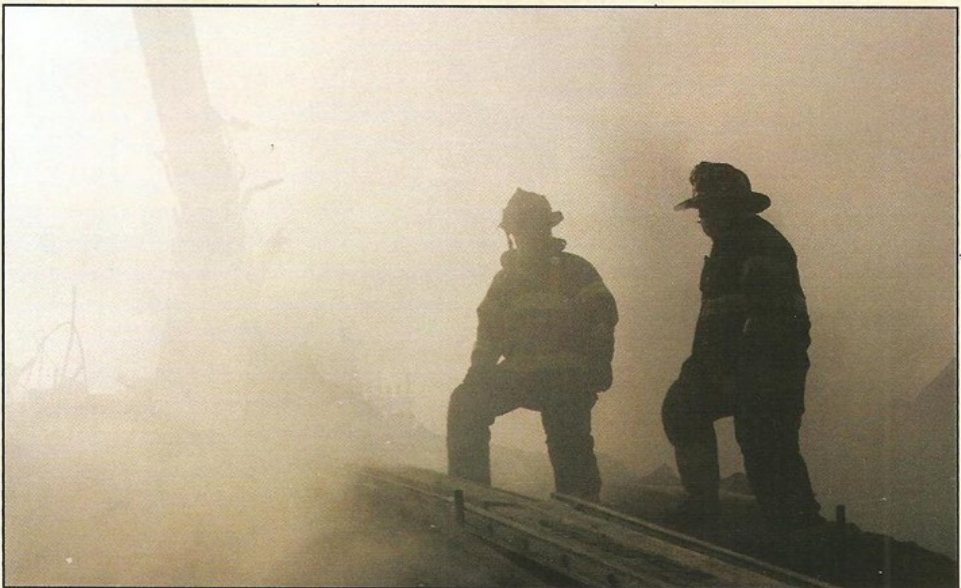

Casim (Atta Yaqub) Glasgow'da yaşayan birinci kuşak Pakistan göçmeni bir ailenin tek oğludur ve kuzeni ile nişanlıdır. Yakın zaman içinde evlenmeyi kabullenmiş ve kaderine boyun eğmiş görünen Casim'in hayatı Roisin (Eva Birthistle) ile tanışmasıyla değişmeye başlar. Roisin, Casim'in kız kardeşinin okulunda müzik öğretmenidir. Genç kadın hem beyaz hem de Katolik mezhebindendir. Birbirine aşık olan gençlerin önlerinde aşmaları gereken kültürel, dini ve sosyal engeller vardır. Casim ve Roisin için hem geleneksel ve hem de dinî engelleri aşmak hiç kolay olmayacaktır.

NOTLAR Bu sene Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazanan "The Wind That Shakes the Barley"i beklerken Ken Loach, iki sene önce yönettiği "Ae Fond Kiss" ile sinemalarımıza konuk oluyor. Film ismini, 18.yy'da yaşamış ünlü İskoç şair Robert Burns'ün bestelenmiş aynı adlı şiirinden alıyor. "Sweet Sixteen-Afili Delikanlı"dan sonra kamerasını yeniden Glasgow sokaklarına çeviren Ken Loach, işçi sınıfı ve sorunlarından uzaklaşıp kültürler ve dinler arası ayrımlara parmak basıyor bu sefer. Çatışma yerine uzlaşı ve hoşgörü mesajları veren film 2004'de Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı'ya aday olmuş, Kiliseler Birliği Ödülü'ne layık görülmüştü. Ken Loach'un hayatın içinden kopup gelen, tam anlamıyla gerçek karakterlerini özleyenler ve kültür/din çatışmasını bir de onun gözünden izlemek isteyenler için "Ae Fond Kiss" iyi bir fırsat.

DÜNYA TİCARET MERKEZİ
WORLD TRADE CENTER

Yönetmen: Oliver Stone. Oyuncular: Nicolas Cage, Michael Pena, Maria Bello, Maggie Gyllenhaal, Jay Hernandez, Gary Stretch, Armando Riesco, Donna Murphy, Patti D'Arbanville, Brad William Henke. Senaryo: Andrea Berloff. Görüntü Yönetmeni: Seamus McGarvey. Kurgu: David Brenner, Julie Monroe. Müzik: Craig Armstrong. Yapım Tasarımcısı: Jan Roelfs. Yapımcı: Moritz Borman, Debra Hill, Michael Shamberg, Stacey Sher, Oliver Stone. Süre: 125 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 29 Eylül

Dünya Ticaret Merkezi'ne düzenlenen saldırının hemen ardından kulelere giden ilk ekip, New York Limanı Polis Departmanı'na bağlı tim olur. Aralarında John McLoughlin (Nicolas Cage) ve Will Jimeno'nun (Michael Pena) da bulunduğu beş kişi binalara girer. Kulelerin çökmesi sonucu McLoughlin ile Jimeno, enkazın 6,5 metre altında, beton ve metal yığınları arasında mahsur kalır. Enkaz altından gelen seslerden hayatta olduklarını anlayan McLoughlin ile Jimeno, ilerleyen saatler boyunca birbirlerine ailelerini, polis örgütündeki hayatlarını, umutlarını ve hayal kırıklıklarını anlatarak hayata tutunmaya çalışırlar.

NOTLAR New York doğumlu Oliver Stone'dan acı bir "memleket" hikâyesi ve bu ayın ikinci 11 Eylül filmi... Çekimlerin bir ayağı New York'ta yapılırken Dünya Ticaret Merkezi'ni temsil eden set, eskiden Hughes Aircraft adlı uçak üretim tesislerine ev sahipliği yapan Kaliforniya'nın Playa Vista bölgesindeki alanda kuruldu. Muhalifliğiyle nam salan Stone, "Dünya Ticaret Merkezi"nin politik değil hümanist ruhlu bir film olduğunu özellikle vurguluyor. Dolayısıyla karşımıza bir 11 Eylül ağıtı mı yoksa mevcut hükümet politikasını hedef alan bir taşlama mı çıkacak, biz de merakla bekliyoruz.

SCOOP

Yönetmen: Woody Allen. Oyuncular: Scarlett Johansson, Woody Allen, Hugh Jackman, Ian McShane, Julian Glover, Charles Dance, Victoria Hamilton, Richard Johnson, Caroline Blakiston, Jody Halse. Senaryo: Woody Allen. Görüntü Yönetmeni: Remi Adefarasin. Kurgu: Alisa Lepselter. Yapım Tasarımcısı: Maria Djurkovic. Yapımcı: Letty Aronson, Gareth Wiley. Süre: 96 dk. Yapım: İngiltere, ABD (2006). Dağıtımcı: Bir Film. Gösterim Tarihi: 29 Eylül

Amerikalı gazetecilik öğrencisi Sondra (Scarlett Johansson), Londra'ya bir arkadaşını ziyarete gelir. Yakın zaman önce ise İngiliz gazeteci Joe Strombel ölmüştür. Strombel'in üzerinde çalıştığı son haber Londra'da Tarot Kartı Katili olarak anılan seri katilin kimliği üzerinedir. Genç kadın bir gün sahnede izlediği Amerikalı sihirbaz Sid Waterman'ın (Woody Allen) ölen gazeteci ile iletişim kurabildiğini keşfeder. Sondra hayatının en önemli haberiyle karşı karşıyadır. Zira bu atlatma haber ile tecrübeli meslektaşlarını sollayıp geçecektir. Bu işe istemeye istemeye dahil olan sihirbaz Sid'in yardımıyla araştırmalarına başlar. İlk ipucu onları İngiliz aristokrat Peter Lyman'a (Hugh Jackman) götürür.

NOTLAR "Maç Sayısı"nın büyük çoğunluk tarafından beğenilmesinin ilk nedeni Woody Allen'ın bilindik ve kendini tekrar eden tarzından uzaklaşması kadar filme hakim olan İngiltere'nin kendine has o mesafeli, ağır atmosferiydi. Film setini Manhattan'dan okyanus ötesine taşıyan Allen, Londra ve Scarlett Johansson ile olan işbirliğinden öylesine memnun kaldı ki sonraki filmi "Scoop"u da yeni iş ortaklarıyla beraber çekti. "Anything Else"ten 3 sene sonra yine kendi çektiği filmde rol alan yönetmen bakalım Allenvari film özleyenleri mi yoksa "Maç Sayısı"nın devamını bekleyenleri mi sevindirecek?

2 SÜPER FİLM BİRDEN

Yönetmen: Murat Şeker. Oyuncular: Tim Seyfi, Murat Akkoyunlu, Uğur Polat, Beste Bereket, Cahit Berkay, Yaşemin Öztürk, Nejat İşler, Atilla Saral, Suzan Aksoy, Feridun Düzağaç, Orhan Kocataş, Zerrin Sümer. Senaryo: Murat Şeker, Selami Genli, Erol Adilçe. Görüntü Yönetmeni: Emre Erkmen. Kurgu: Erol Adilçe. Müzik: Serhat Ersöz. Ortak Yapımcılar; Ansı Elagöz, Orkun Tekin, Uğur Şeker. Yapım Sorumlusu: M. Koray Şahin, Ayla Oygur. Yapımcı: Murat Şeker. Erol Adilçe. Süre: 98 dk. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 29 Eylül

33 yaşındaki Necati (Tim Seyfi) geçimini, şöhret olma hevesindeki genç şarkıcı-türkücülere klipler, kanına girdiği mahalle esnafına saçma sapan reklâmlar çekerek, çok zorda kaldığı zamanlarda da düğün kameramanlığı yaparak sağlamaktadır. En büyük hayali ise video kamerayla çekmeye çalıştığı "Yer Çekimi Sıfır" isimli filmini tamamlayıp sinema perdesinde insanlara gösterebilmektir. Ancak filmine karısı Arzu ve yardımcısı Selami dışında hiçbir yapımcıdan maddi destek sağlayamaz. Çünkü filmini herhangi bir senaryoya bağlı kalmadan ve profesyonel oyuncular kullanmadan çekmektedir. Film çekme tutkusu Necati'yi bir mafya hesaplaşmasının ortasına düşürecektir.

NOTLAR "Almanya Rüyası" adlı belgesel ile adını duyuran Murat Şeker'in ilk uzun metrajlı sinema filmi... 1973 doğumlu genç yönetmen "2 Süper Film Birden"de, büyüdüğü 80'li yılların ve 90 kuşağının ruhunu yansıtmayı amaçlıyor. Filmin adı; seks filmleri furyasının egemen hale geldiği ve iki süper film birden ismiyle sinema salonlarında oynatıldığı 80'li yıllara selam gönderir nitelikte... Başrolde Fatih Akın, Emir Kusturica gibi dünyaca ünlü yönetmenler ile çalışmış aktör Tim Seyfi (Timur Seyfettin Ölmez) yer alıyor. Daha proje aşamasındayken filmin senaryosu için Tuna Kiremitçi'nin adı geçmişti.

BEŞ VAKİT

Yönetmen: Reha Erdem. Oyuncular: Özkan Özen, Ali Bey Kayalı, Elit Işcan, Bülent Emin Yarar, Taner Birsel, Yiğit Özşener, Selma Ergeç, Tarık Sönmez. Senaryo: Reha Erdem. Görüntü Yönetmeni: Florent Herry. Kurgu: Reha Erdem. Müzik: Arvo Part. Sanat Yönetmeni: Ömer Atay. Yapım Tasarımcısı: Don Taylor. Yapımcı: Ömer Atay. Süre: 111 dk. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: Kenda. Gösterim Tarihi: 29 Eylül

Sırtını yüksek kayalıklara dayamış, yüzünü yüce bir denize dönmüş, etekleri zeytinliklerle süslü küçük, fakir bir köy... Zaman her gün ezan sesiyle beş ayrı vakte bölünür. İnsana özgü bütün olaylar her gün bu beş vakit dilimi içinde yaşanır. Çocukluktan gençliğe geçen, on iki-on üç yaşlarında üç çocuk, Ömer, Yakup ve Yıldız, bu beş vakitli filmde, köy sakinleri arasında öne çıkar. İmamın oğlu Ömer umutsuzca babasının ölmesini diler. Sadece dilemekle onun ölmeyeceğini anlayınca babasını öldürmek için çocukça yollar aramaya koyulur. Yakup öğretmenine aşıktır. Suçluluk dolu düşüncelerini arkadaşı Ömer'den bile gizlemeye çalışır. Yıldız hem okula devam eder, hem de annesinin üstüne yıktığı işlerin üstesinden gelmeye çabalar. Beş vakit geçer. Çocuklar öfkeyle suçluluk arasında gidip gelerek, ağır ağır büyürler.

NOTLAR 25. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde Yılın En İyi Türk Filmi ve FIPRESCI, 13. Altın Koza Film Festivali Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'nda En İyi Film, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu (Bülent Emin Yarar), Umut Veren Genç Kadın Oyuncu (Elit İşcan) ve Umut Veren Genç Erkek Oyuncu (Ali Bey Kayalı) ödülünü kucaklayan "Beş Vakit" (Korkuyorum Anne'nin makûs talihini yenerek) festivallerde gösterdiği başarının ardından vizyona giriyor. İlk kez 25. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde görücüye çıkan yapım, Reha Erdem'in "A Ay", "Kaç Para Kaç" ve "Korkuyorum Anne"den sonraki 4. filmi. Her filminde farklı bir tarz sunan yönetmen köyde beş vakte bölünmüş yaşam biçimini ve üç çocuğun büyüme sürecini konu alan "Beş Vakit"te kendi deyimiyle "zamanın filmi"ni yaptı. Filmin çekimleri Çanakkale'nin Kozlu köyünde gerçekleştirildi. "Beş Vakit" Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde ödül aldığı için Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yarışamayacak. Ancak Reha Erdem aynı festivalde jüri üyesi olarak görev alacak.

REEKER

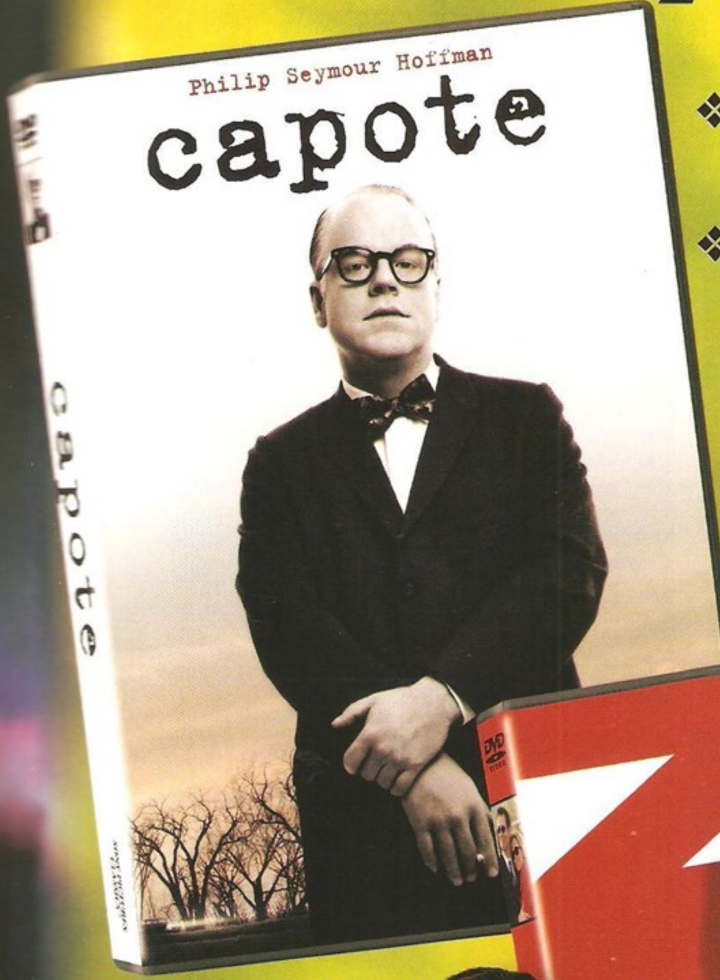
Yönetmen: Dave Payne. Oyuncular: David Hadinger, Devon Gummersall, Derek Richardson, Tina Illman, Scott Whyte, Arielle Kebbel, Michael Ironside, Eric Mabius, Marcia Strassman, , Les Jankey. Senaryo: Dave Payne. Görüntü Yönetmeni: Mike Mickens. Kurgu: Daniel Barone. Müzik: Dave Payne. Yapım Tasarımcısı: Paul Greenstein. Yapımcı: Tina Illman, Amanda Klein, Dave Payne. Süre: 90 dk. Yapım: ABD (2005). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 29 Eylül

Issız bir otoban, anlaşılamayan bir nedenden ötürü kapanmıştır. Aynı otobanda yol alan ve partiye giden 5 öğrenci birden bire kendilerini çöl ortasında kapana kısılmış halde bulurlar. İçinde bulundukları koşullar çerçevesinde bir kurtuluş yolu ararlar. Garip bir motele sığınırlar. En büyük korkularını doğrularcasına burada karşılarına karısı kaybolmuş gizemli bir adam çıkar. Adam, karanlık gücün sürüklediği bir katil tarafından öldürülmüş çok sayıda kurban görmüştür. Dinledikleri ve şahit oldukları olaylardan sonra gençleri ışık ile karanlık, gece ile gündüz, yaşam ile ölüm arasında gidip gelecekleri cehennemvari bir macera beklemektedir.

NOTLAR Ardı arkası kesilmeyen teen slasher modasının son dönemdeki örneklerinden... "Carnival of Souls", "Evil Dead" ve "Friday the 13th"den beslenen "Reeker", türün fanatiklerini memnun edebilir.

en iyiler

❖ En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar® Ödülü

❖ 4 Dalda Oscar® Adayı

Jim Carrey

Fun with Dick & Jane

Dick ve Jane İş Başında

DVD VIDEO

❖1977 Tarihli Unutulmaz Komedinin Yeniden Çevrimi

DVD VIDEO VCD VIDEO **çok yakında!**

SONY PICTURES HOME ENTERTAINMENT

bOX Office

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@merkezdergi.com.tr

TÜRKİYE box office

14 Temmuz - 10 Ağustos 2006

Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Seyirci	Toplam Seyirci
1. Karayip Korsanları 2	UIP	4	837.308	837.308
2. Superman Dönüyor	Warner Bros.	3	203.462	203.462
3. Hızlı ve Öfkeli 3	UIP	2	128.050	128.050
4. Korkunç Bir Film 4	UIP	1	67.225	67.225
5. Göl Evi	Warner Bros.	1	65.355	65.355
6. Poseidon'dan Kaçış	Warner Bros.	7	52.116	251.820
7. Canavar Ev	Warner Bros.	1	21.398	21.398
8. Melissa P.	Warner Bros.	6	21.368	59.079
9. Teksas Katliamı	Bir Film	7	20.765	68.841
10. Korkusuz	Medyavizyon	1	19.117	19.117

ABD box office

14 Temmuz - 10 Ağustos 2006

Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Karayip Korsanları 2	Buena Vista	1	189.1	385.1
2. Sen, Ben ve Dupree	Universal	4	68.9	68.9
3. Talladega Nights	Sony	1	68.2	68.2
4. Canavar Ev	Sony	3	60.3	60.3
5. Küçük Adam	Sony	4	56.0	56.0
6. Miami Vice	Universal	2	50.5	50.5
7. The Devil Wears Prada	20th Century Fox	2	41.5	114.6
8. Lady in the Water	Warner Bros.	3	40.0	40.0
9. Superman Dönüyor	Warner Bros.	2	39.3	191.3
10. John Tucker Must Die	20th Century Fox	2	32.7	32.7

Rakamlar milyon dolar.

...1 Yıl önce

2005

15 Temmuz - 11 Ağustos

1. Dünyalar Savası
2. Günah Şehri
3. Karanlık Su
4. Bay & Bayan Smith
5. Mumya Evi

...2 Yıl önce

2004

09 Temmuz - 12 Ağustos

1. Örümcek Adam 2
2. Stepford Kadınları
3. Hayatın Benim
4. Yarından Sonra
5. Harry Potter ve A.T.

...3 Yıl önce

2003

11 Temmuz - 07 Ağustos

1. Terminatör 3:
2. Charlie'nin Melekleri 2
3. Daha Hızlı Daha Öfkeli
4. Onlar
5. Atesli Piliç

Korkutan filmler

Aynı baslıkla tam dört sene önce bu kösede böyle bir istatistik sunmustum. O zamandan bu yana ülkemizde korku-gerilim sinemasına ilgi daha da arttı, hatta yerli örnekleri çekilmeye baslandı. Eylül ayında yine 5-6 tane korku-gerilim filmi sinemalarımızda gösterime sunulacak. Korku sineması kendi içinde de birçok dala ayrılıyor. Son zamanlarda sinemalara konuk olan korku filmlerinde en çok kullanılan konu, kapana kısılmıs bir avuç insan ve bunların teker teker ölümü. Bu türe kabaca "teen slasher" denmekte. Asağıdaki tabloda son 3 yılda ülkemizde vizyona giren gerilim-korku türü filmlerden en çok is yapan 25 filmi bulabilirsiniz.

Filmin Adı	Şirket	Gösterim Tarihi	Hafta	Toplam Kisi
Okul	Özen Film	09.01.2004	37	836.521
Büyü	Özen Film	17.12.2004	30	553.137
Dabbe	Özen Film	10.02.2006	24	537.581
Halka 2	UIP	18.03.2005	16	407.889
Testere 2	Warner Bros.	11.11.2005	20	382.799
Constantine	Warner Bros.	11.03.2005	20	371.281
Garez	Warner Bros.	17.12.2004	29	359.763
Gothika	Warner Bros.	30.01.2004	24	273.268
Şeytan Çarpması	Warner Bros.	02.12.2005	19	261.216
Otel	Warner Bros.	10.03.2006	13	231.494
Omen	Özen Film	06.06.2006	9	205.253
İskelet Anahtar	UIP	26.08.2005	10	191.020
Saklambaç	Özen Film	01.04.2005	26	184.544
Karabasan	Medyavizyon	13.05.2005	21	179.926
Gen	Warner Bros.	07.04.2006	18	172.801
Sis	Warner Bros.	20.01.2006	15	169.926
Mumya Evi	Warner Bros.	08.07.2005	13	141.627
Son Durak 3	Özen Film	28.04.2006	15	140.624
Karanlık Su	UIP	22.07.2005	14	125.901
Dehset Sokağı	Warner Bros.	04.11.2005	11	123.489
Tanrıdan Gelen	Özen Film	16.09.2005	14	122.275
Mağara	Medyavizyon	07.10.2005	18	105.606
Ölüler Ülkesi	UIP	05.08.2005	9	102.578
Cehenneme Bir Adım	Özen Film	21.04.2006	16	98.884
Ölümcül Deney: Kıyamet	Warner Bros.	03.12.2004	16	91.283

İNGİLTERE box office

14 Temmuz - 06 Ağustos 2006

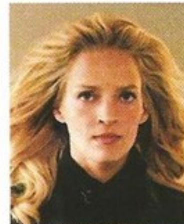
Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Karayip Korsanları 2	BVI	5	22.8	43.5
2. Superman Dönüyor	Warner Bros.	4	13.8	13.8
3. Ayrılık	UIP	3	7.6	7.6
4. Arabalar	BVI	2	7.5	7.5
5. Stormbreaker	Entertainment	3	4.5	4.5
6. Over the Hedge	UIP	6	3.8	11.6
7. Garfield 2	20th Century Fox	3	3.2	3.2
8. United 93	UIP	4	2.7	2.7
9. Miami Vice	UIP	1	2.2	2.2
10. The Wind That Shakes..	Pathe	7	0.9	3.0

Rakamlar milyon pound.

Michael Douglas
Fedai

2003	Babalar ve Oğulları	22.924
2003	Çılgın Dünürler	52.824
2001	Sakın Konusma	253.468
2001	Onunla Bir Gece	94.070
2001	Trafik	260.202

Uma Thurman
Eski Süper Sevgilim

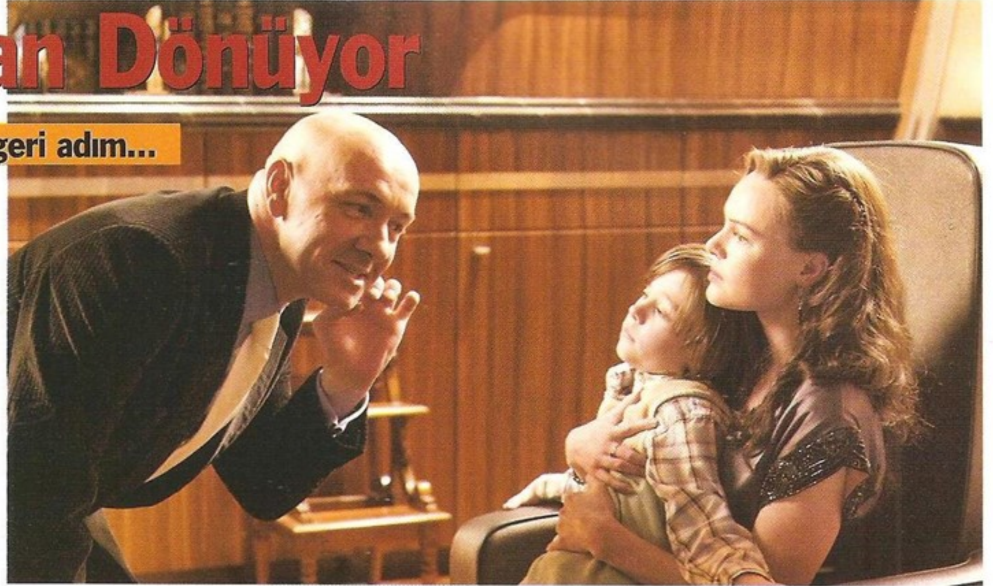
2005	Sakin Ol	79.083
2004	Kill Bill: Vol. 2	124.960
2004	Hesaplasma	86.643
2004	Kill Bill: Vol. 1	135.489
2003	Kaset	7.226

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Murat E. Eren	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Ege Görgün	Nihal B. Karaca	Çiğdem Kömürcüoğlu	Esin Küçüktepepınar	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Talip Ertürk	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Amerikan Büyüsü		1					1	1	2.5			1.5	2.5		3.5			2.5				3		1.5		2.04
Arabalar	3	4				4	1.5		5			2.5		3			3	3		3	3	5		2.5		3.26
Arsen Lüpen	2.5	2					1	3	2.5		2	2		3	3			2.5				3				2.45
Ayrılık	2.5	3.5	2.5	2.5	3.5	3.5	2.5	2.5	2.5	2	3.5	2	3	2.5		2.5		2.5	2.5	2.5	2.5	3		3		2.71
Beni Keşfet	0.5	2	1.5	2		2.5						1		2.5				1			2	2.5				1.81
Beş Vakit	5	3.5	4				5	5	5	4		4.5	4.5	4	4	4		4	2.5	5	5	5			4	4.33
Canavar Ev		3	3.5	3	4	4	4	4.5		3.5	4	2.5		3.5		3		2.5	3.5	3	4	3.5		3		3.47
Garfield 2	1	3				3	1				2			2.5		3					3.5	3				2.44
Gizli İlişkiler		2							3			3			3.5	3		3.5			2.5			3.5	3	3.00
Göl Evi	2	1.5	3	2.5	1.5	3	2.5	2	2.5	1.5	3	3	2.5	2.5		2	2	2.5	2	2	1	3.5		2.5		2.29
Hızlı ve Öfkeli: Tokyo Yarışı	1	1.5	2			3					2.5	1.5	2.5	2		1.5		1.5				3		2		2.00
Karayip Korsanları 2	3.5	2.5	3.5	3	3.5	3.5	1.5	3.5	3.5	2	4	3.5	3	3		3	2.5	3	4	3.5	3	4		3		3.13
Korkusuz		3	3.5			3	2	2.5	3.5	2		3	2.5	2.5		1.5	2.5	2.5	1.5	3	2	4		3	3.5	2.70
Orman Çetesi		2.5		3			3.5	2	4			3				3		2.5		3	5	3.5				3.16
Ölüm Çıkmazı	0.5	2.5	2.5	1.5		2	1	2	1		2	1		2				1.5		1		2		1.5		1.65
Sihirbaz	2.5	3					3	4		2.5	4	2	4	3.5	4		2.5	2		2		4		2.5		3.06
Superman Dönüyor	3	3	3.5	3.5	2	2.5	1	2.5	3	2	3	2.5	3.5	2.5	2.5	3	2.5	2	1.5	3	2.5	3		3.5	2.5	2.66
Tatlı Hayat		2			0.5		2	2.5						3				2.5			2.5	2.5				2.18
The Dark		2.5	2.5			2.5		3	2		3.5	1.5	3	2.5				1.5				2				2.40
Tramvay	0.5	1	0.5			1			1			1.5		2.5	1	1.5				0.5	1			1		1.08
Uçuş 93		3				2		4.5	3			2				2		2			2	4		2	1	2.50
3 Defin	4	4.5				3.5	2	3.5	3.5		4	3.5	3.5			3	3.5	4		4	3	2.5		4	3.5	3.50
Yüreğimdeki Canavar		2.5	3			2			2		3			3.5		2	2.5	1.5			2.5	2		2.5	3	2.46

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

Superman Dönüyor

Singer için büyük bir geri adım...

Uygar Şirin

En deneyimlisi ve ustası dahil her yönetmen günün birinde kötü film çekebilir. Hayatın cilvesidir, normaldir.

Buna rağmen "Bryan Singer'ın 'Superman Dönüyor'u çekmiş olması normal mi?" diye sorsanız "Evet" diyemem. Çünkü "Superman Dönüyor", alabildiğine sıradan bir film olması neyse de, son yıllarda Hollywood'dan gelen ve altında kaydadeğer bir yönetmenin imzası bulunan aksiyonlar içinde en muhafazakar ve maço olanı. İşte burası meselenin hayalkırıklığı ve şaşkınlığa dönüştüğü nokta.

Öncelikle "Superman Dönüyor"un sıradanlığının ayrıntılarına girsem iyi olur, fakat öyle çok fazla bir ayrıntı da yok ortada. Singer, nasıl olduğunu bilmiyorum ama (belki zamanın darlığının etkisi vardır), vasatın altında bir senaryoyla yola çıkmış. "X-Men 2"yi de yazan Michael Dougherty ve Dan Harris'in kaleme aldığı senaryoda, aksiyon filmlerinin bildiğimiz iyi adam-kötü adam dinamikleri harfiyen işliyor. Öykünün iniş-çıkışları ve kırılma noktaları tam tahmin edeceğiniz anlarda ve biçimlerde beliriyor. Bir başka deyişle, öykünün yapısı ve kurgusu açısından bakarsak, ortalama bir Bruce Willis ya da Arnold Schwarzenegger filminden fazla bir şey yok ortada.

Ha, şu var: Superman arada bir uçuyor uçuyor, acaip yükseklere çıkıyor, dünyaya çoook uzaklardan bakıyor ve derin düşüncelere dalıyor. Galiba bu bölümlerde "Çelik Adam"ın içinde fırtınalar koptuğu mesajı veriliyor (kasıntı bir atmosfer eşliğinde)! Hakkını yemeyeyim, Lois Lane ve çocuğu rehin alındıktan sonra bir iki "vasatın üstü" sahne var.

Singer'ın yönetmenliği de önceki filmlerindeki yaratıcılığını aratacak düzeyde. "Olağan Şüpheliler"in, enfes senaryosunu bile aşan bir etkileyicilik ve güce sahip olmasında veya "X-Men"in çizgi-roman uyarlamaları kalabalığı arasından sıyrılmasında Singer'ın her sahneye taze bir bakış getirmesinin ve hikayeyi tutarlı bir görsel yapıya oturtmasının büyük payı vardı. Bu saydığım özelliklerin hiçbirine "Superman Dönüyor"un karelerinde rastlanmıyor.

Yazının başına dönersem, bütün bu sinemasal arızaları "hayatın cilveleri" arasında sayabilirim ama muhafazakar ve maço tavır iki kere şaşırtıcı. Neden "iki kere" dediğimi açıklamaya çalışayım.

11 Eylül'ün Hollywood üzerinde gerektiği kadar büyük bir etki yaratmadığı Amerika'da neredeyse herkesin üzerinde birleştiği bir görüş. Ancak en çok etkilenen filmler, ironik bir biçimde, aksiyonlar oldu. Son dönemde neredeyse her aksiyonda 11 Eylül'ün doğrudan ya da dolaylı bir yansımasını görüyoruz.

Belki en çarpıcısı "Batman Başlıyor"da Gotham kentinin su sistemine, insanın korkularını açığa çıkaran bir ilaç katan Doğulu örgütün liderinin ve suç ortaklarının Batılılar olmasıydı. "Batman Başlıyor" 11 Eylül'ün görünürdeki sorumlusunun Doğulu bir örgüt, gerçek elebaşısının ise Batılılar olduğunu ve meselenin korkuda düğümlendiğini (bkz. "Benim Cici Silahım") söylemekten çekinmiyordu.

"Görevimiz Tehlike 3"de, aksiyonların geleneksel iyi-kötü şemasının aksine, "iyi adam"ların siyahlar ve Uzakdoğululardan (ve kadınlardan) oluşmasını, buna karşılık "beyaz Amerikalı"nın "kötü adam" çıkmasını da bu kategoride değerlendirmek lazım.

Bunlara Bryan Singer'ın, birbirinden çok farklı gibi görünen filmlerinin her birinde, çeşitli fiziksel veya psikolojik özellikleri nedeniyle toplumdan dışlanmış karakterleri konu aldığını ekleyelim. "X-Men"in farklı ve azınlık kimlikler ("öteki") üzerine bir hikaye olduğunu hatırlayalım. Üstelik filmin bu kimliklere hiçbir sınır çizmediğini; etnik, dinsel, psikolojik, cinsel vb. tüm farklılıkların sözkonusu potada eriyebileceğini unutmayalım. Ve nihayet Singer'ın liberal ve eşcinsel olduğunu da bir kenara yazalım.

Bu tabloya bakınca "Superman Dönüyor"un muhafazakar ve maço bir film olmasının neden "iki kere" şaşırtıcı olduğu görülüyor. Böyle bir dönemde, böyle bir yönetmenden bu film nasıl çıkar, anlamak zor.

Filmin kötü adamı Amerika'yı yok etme derdinde. (Sanırsın "Independence Day-Bağımsızlık Günü".) Filmin baş kadın karakteri Lois Lane ölümüne pasif. Ayrıca "kadınlar duyguları tarafından yönlendirilen duygusal ve nevrotik varlıklardır" klişesini sonuna kadar doğrulayarak aşkıyla işini karıştırıyor ve kendisini terk etti diye "Neden Superman'e ihtiyacımız yok?" başlıklı bir makale yazıyor ("Artık Superman'e ihtiyacım yok" demeye getiriyor yani). Filmin hikayesi Superman, Lex Luthor ve (Lois Lane'in kocası) Richard'ın kontrolünde. Bütün gerilim bu erkeklerin kendi aralarındaki çekişmelerden doğuyor ve bu çekişmeler ya bir tarafın galibiyetiyle sonuçlanıyor ya da dostluğa dönüşüyor. (Erkek dünyası işte.) Fazla söze hacet yok. "Superman Dönüyor", Hollywood aksiyonları standartlarında bile, öyküsüyle ve politik duruşuyla "geri" bir film.

Tabii şu da haklı bir soru: "Superman" karakterinden başka türlü bir film çıkar mı?

Doğruya doğru, zor çıkar. Evet, Christopher Reeves'li "Superman"lerin birincisini ve üçüncüsünü sevmiştim. Onlar eğlenceli filmlerdi, ben de çocuktum. Ama "öykü" desek, elimizde tek zayıf noktası Kripton adlı bir taş olan, pratikte adeta dertsiz tasasız, yani iç çatışmadan yoksun bir karakter var. Nerede Örümcek Adam'ın ergenlik krizi ve "kahraman olmak ya da olmamak" gelgitleri ya da Hulk'un öfkeyle imtihanı ya da X-Men'lerin varlık sorunları? "Politika" desek bu kez de 1938'de (bir önceki cümlede andığımız karakterlerden 25 yıl önce) doğmuş, Amerika'nın mutlak gücünden ilham almış, "soğuk savaş", "insan hakları hareketi", "1968" gibi mefhumlardan zerre etkilenmemiş bir karakter görüyoruz.

"Superman Dönüyor"un ve Singer'ın asıl meseleleri işte burada: Mesele "Superman"i bu kadar ciddiye almakta, böylesine karton bir karaktere bu kadar "hava"dan bakmakta. Ve mesele "X-Men"den sonra bu kadar geri adım atmakta.

Superman Returns

Yönetmen: Bryan Singer. **Oyuncular:** Brandon Routh, Kevin Spacey, Kate Bosworth, James Marsden, Frank Langella, Eva Marie Saint, Parker Posey, Sam Huntington, Kal Penn, David Fabrizio. **Senaryo:** Michael Dougherty, Dan Harris. **Görüntü Yönetmeni:** Newton Thomas Sigel. **Kurgu:** Elliot Graham, John Ottman. **Müzik:** John Ottman. **Yapım Tasarımcısı:** Guy Dyas. **Yapımcı:** Gilbert Adler, Jon Peters, Bryan Singer. **Yapım:** ABD, Avustralya (2006). **Dağıtımcı:** WB. **Gösterim Tarihi:** 21 Temmuz

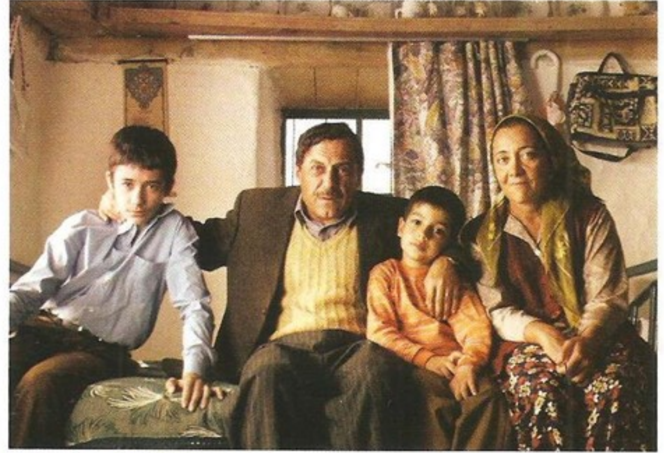
5 Vakit

Büyüyememişler ve büyümeye çalışanlar...

Engin Ertan

Reha Erdem'in dördüncü uzun metraj filmi olan "5 Vakit" epizodik bir anlatıma sahip. Film, isminden de anlaşılacağı üzere, beş bölümden oluşuyor ve bu bölümler birbirlerinden ezan sesleriyle ayrılıyorlar. Ancak yüzeydeki bu saptamanın üzerine gitmeden önce, filmin yapısı üzerine biraz daha düşünmekte yarar var. Erdem'in filmi gözden kaçmayacak şekilde dairesel bir anlatıma sahip. Başka bir deyişle, filmin açılış ve kapanış sahneleri arasındaki benzerlik bir tesadüf değil. Elbette tekrar edilen planlar, benzer kamera hareketleri ve sık sık kullanılan tema müziği de. Erdem filmini zaman üzerinden adlandırırken, onu "5 Vakit"in ana ögesine de dönüştürüyor. Küçük bir köydeki insanların "gündeliği"ni anlatırken, sinemasal anlatımda el atılabilecek en kısa zaman dilimlerinden birisine, "bir gün"e takılıyor. Gerek filmin zamansal sürecini bir günün parçalarına bölerek, gerekse bilinçli tekrarlarıyla da bunun altını çiziyor. "5 Vakit"te izlediğimiz olaylar bir günden çok daha uzun bir sürece yayılsalar bile tartışılmaz bir aynılık duygusu taşıyorlar. Şöyle de diyebiliriz, "5 Vakit"te zaman geçiyor gibi gözüküyor ama aslında duruyor.

Bu devinime rağmen ilerleyememe, hem zamansal hem de mekânsal olarak aynı noktaya takılı kalma hâli elbette çok açılımlı. Her şeyden önce, Erdem'in önceki filmleriyle de bağlantılı olarak, büyümeye dair bir şeyler çağrıştıryor bu durum. Belki de ayırdına ilk olarak "Korkuyorum Anne" vesilesiyle varıldığı üzere, "büyümek" veya başka bir açıdan bakarsak "büyüyememek" yönetmenin sinemasındaki temel dert olarak göze çarpıyor. "A Ay"da da, hatta biraz zorlarsak "Kaç Para Kaç"ta bile izdüşümlerini bulabileceğimiz bu tema, Erdem'in şimdilik dört filmden oluşan filmografisinin bir bakıma merkez noktası. Söz konusu sorunu üçüncü filmi "Korkuyorum Anne"de açık şekilde masaya yatıran Erdem, "5 Vakit"te daha da derinlere iniyor. "Korkuyorum Anne"de büyüme meselesini yetişkin bir erkeğe evrilme sürecinin aşamaları (sünnet, askerlik, evlilik ve evden ayrılma) üzerinden ele alan yönetmen, bu sefer ataerkil imgelerle çarpışmanın hayat boyu sürdüğünü vurguluyor. "5 Vakit"te cezalandırıldıkça babalarını daha da sevmeyen oğullar kadar, dedelerden azar işiten ve akabinde gözyaşı döken babalar da var. Filmin bir sahnesinde yaşlı bir kadının erkek karakterlerin birisinden bahsederken "Bunun babası da böyleydi, onun babası da böyleymiş", demesi boşuna değil. Kuşaktan kuşağa aktarılan bir çatışma, bir sevgisizlik veya beyhude bir sevme çabası var "5 Vakit"in ebeveynleri ve çocukları arasında. Bu zincirleme etkileşimi örnekleyen sahnelerden birisinde, köydeki yetim çocuğa dayakla ders vermeye çalışan bir adamın ihtiyar heyeti önünde ezilip büzülmesini izliyoruz. Küçük yaşlarda sopanın tadına sıklıkla bakmış olması kuvvetle muhtemel bir adamın savunmasız bir çocuğun önünde şahlanmasına, daha sonraysa güç ve statü önünde sinmesine tanıklık ediyoruz. Ona akıl veren heyet üyelerinin kendi oğullarıyla ilişkileri de çok farklı değil üstelik. Bu sistemin çarpıklığını sergilerken, henüz kendisi otoritenin etkisinden kurtulamadan, başkaldırmadan, başka bir deyişle büyümeden "büyüklük" oynamaya soyunanların elinde yetişen çocukların ruh hâlini perdeye taşıyor Erdem. Üstelik bu sefer sınırlarını erkeklerle belirlemiyor. Babasını öldürmek isteyen oğul bir yana, babasını annesinden ve kardeşinden daha çok seven, hatta kıskanan bir kız çocuğu da filmin karakterleri arasında. Aslında bu olgunlaşma öykülerinin insanlık tarihi kadar eski olduğunu biliyoruz. Erdem de bunun farkında olsa gerek ki, büyüme meselesini kuru kuruya ele almıyor. "5 Vakit"te doğum ve ölüm arasındaki çizgide hayatın ve insan olma hâlinin hemen her evresine tanıklık etmek mümkün: çiftleşen hayvanlar, sevişen insanlar, hamile bir kadın, bir bebek, doğum yapan bir inek, çocuklar, yetişkinler, ölümü bekleyen yaşlılar, vb. Yönetmenin bir önceki filmi "Korkuyorum Anne"nin seyirci karşısına ilk çıktığındaki isminin "İnsan Nedir ki..." olması, "5 Vakit" ile arasındaki tematik ortaklığa ek olarak anlamlı. Erdem, her iki filminde de büyümenin zorluğuna ve otoriteden kurtulma çabasına değinirken bunun insanın varoluşuna dair bir sorun olduğunu vurguluyor. Dolayısıyla temasını genişletirken mekân olarak doğayı seçmesi hiç şaşırtıcı değil. Filmin sık tekrarlanan kimi sahnelerinde çocuk karakterleri doğayla bütünleşmiş şekilde, âdeta cansız birer beden gibi yatarken görüyoruz. Bu sahneleri içerdikleri huzur duygusuna kapılarak ölüme yönelik bir arzu şeklinde algılamaktan çok, belki de başka türlü bir kaçış olarak yorumlamak daha yerinde olabilir. Yetişkinlerin dünyasından, sistemden bir kaçış. Ulaşılan huzursa sanki "büyük"lerle günbegün yaşanan mücadelenin yorgunluğu ardından geliyor.

Ancak bu doğa görüntülerindeki huzura aldanmamak gerek. Zira Erdem, kimi Türk filmlerinden alışık olduğumuz gibi kırsalı romantize etmeye asla yanaşmıyor. "Korkuyorum Anne"de hep özlenen ve nostaljiyle hatırlanan küçük mahalle atmosferini olabildiğince yapay şekilde (tercih edilen renkler başta olmak üzere bilinçli şekilde fazlasıyla cilalı bir görsel atmosfer yaratarak) gösterdiği gibi, "5 Vakit"te de kırsalı son derece plastik şekilde resmediyor. Kırsalda geçen çoğu Türk filmini derinden etkileyen İtalyan Yeni Gerçekçilik akımıyla taban tabana zıt bir görselliği var "5 Vakit"in, fazlasıyla hesaplı ve tasarlanmış çerçevelerden oluşan. Filmin doğa görüntülerinin güzelliğiyse o kadar planlı ki, tıpkı "Korkuyorum Anne"nin mahallesi gibi imrendirici olmaktan çok tedirgin edici.

Reha Erdem'in filmleri için seçtiği mekânlar ve onları gösteriş şekli akla başka bir sorunu getiriyor; "buralı" olmakla olmamak veya olamamak arasında gidip gelmenin ne mene bir şey olduğunu. Ne de olsa "5 Vakit"in mekânı kırsal aidiyetimizin önemli bir parçası, "Korkuyorum Anne"nin mahallesiyse benzerine bu topraklardan başka bir yerde kolay kolay rastlanamayacak, kentsel ve kırsalın bir nevi füzyonu. Yönetmenin filmografisinde biraz daha geriye gidersek, ilk filmi "A Ay"da (unutmadan eklemek gerek, yine bir olgunlaşma hikâyesi) bir yanda Büyükada'yı ve Hisar'ı, diğer yandaysa Beyoğlu'nu, başka deyişle eski İstanbul'u ve sürekli değişen şehir merkezini görüyoruz. "Kaç Para Kaç"ta ise yine bir nevi eski İstanbul karakterinin, fazla "iyi" ve naif kalmış küçük bir esnafın eline geçen yüklü miktarda para sonrasında değişiminde, onun dünyasıyla şehrin çatışmasını bulabiliyoruz. Bu filmlerinde de şehri (İstanbul) kesinlikle turistik göstermiyor Erdem. Varsayılan olumlu veya olumsuz önyargıları bir yana bırakarak kendi evrenini yaratmaya çalışıyor ve söz konusu mekânlarla olan ilişkilerimizi sorguluyor. Hem Doğulu hem de Batılı, hem geleneksel hem de modern ve ne yardan ne de serden geçen Türkiye'nin hâlini de bir bakıma ortaya koymuş oluyor. "5 Vakit" de Reha Erdem'in sinemasındaki bu tematik devamlılığın bir diğer sağlam halkası.

Beş Vakit

✪✪✪✪

Yönetmen: Reha Erdem. **Oyuncular:** Özkan Özen, Ali Bey Kayalı, Elit İşcan, Bülent Emin Yarar, Taner Birsel, Yiğit Özşener, Selma Ergeç, Tarık Sönmez. **Senaryo:** Reha Erdem. **Görüntü Yönetmeni:** Florent Herry. **Kurgu:** Reha Erdem. **Müzik:** Arvo Part. **Sanat Yönetmeni:** Ömer Atay. **Yapım Tasarımcısı:** Don Taylor. **Yapımcı:** Ömer Atay. **Süre:** 111 dk. **Yapım:** Türkiye (2006). **Dağıtımcı:** Kenda. **Gösterim Tarihi:** 29 Eylül

Üç Defin

Yeni nesil western'lerin iyilerinden biri

Kutlukhan Kutlu

Tommy Lee Jones'un yönettiği ilk sinema filmi olan "Üç Defin", son on-on beş yıldır arada sırada çakan revizyonist western kıvılcımlarının iyi bir örneği. Tıpkı John Sayles'in başyapıtı "Lone Star" gibi, bir yandan western mitleriyle ve imgeleriyle yoğun bir şekilde beslenen, bir yandan ise bu mitlerle imgeleri gözlemleyen, başaşağı çeviren, içini boşaltıp yeniden dolduran bir film "Üç Defin".

Melquiades Estrada, bir Meksikalı. Teksas'daki Meksika-ABD sınırından içeri kaçak olarak girmiş, o civarda kendine iş aramış, hâlâ kısmen eski "kovboy" mitine tutunan erkeklerin çalıştığı bir hayvan çiftliğinde çalışmaya başlamış... Ve söz konusu kovboyların arasında belki de "western maço mistiği"nin en iyi temsilcisi sayılabilecek olan ve neyse ki İspanyolca bilen (çünkü Estrada hemen hiç İngilizce konuşamıyor) Pete ile dost olmuş. Bunların hepsi geçmişte kalan şeyler, çünkü Melquiades Estrada toprağın altında yatıyor. Ama filmin senaryosu bu geçmişi sık sık ziyaret ediyor - akışa rahat bir şekilde serpiştirilen geri dönüşler vasıtasıyla Estrada'nın Pete ile dostluğunu da, hayli ruhsuz görünen bir sınır devriye görevlisi tarafından istemeden, panik içinde vurulușunu da, ölümünün örtbas edilmesi için telaşla gömülüşünü de izliyoruz. İşte bu geçmişin bir noktasında, Melquiades Estrada'nın Pete'e ABD topraklarında ölecek olursa onu oraya, "ilan panolarınının arasına" değil, Meksika'daki köyüne gömeceğine dair söz verdirtiyor. Ve önce alın yazısı devreye giriyor, sonra ise klasik western'lerde bize kovboy raconunun değişmez erdemleri olarak sunulan sözüne bağlılık, hatır bilirlik ve adaleti sağlama kararlılığı. Bütün bunların sonucunda, sıkıntıdan insanın içini ezen Teksas kasabası yerleşik hayatından, sakin ve hayli süssüz resimleriyle western mitinin niçin açık alanları bu denli romantize ettiği hakkında daha iyi bir fikir edinmemizi sağlayabilecek, zorlu ve uzun bir yolculuk başlıyor. Pete, Estrada'nın ölümünden sorumlu olan sınır devriyesi Mike Norton'a silah zoruyla Estrada'nın mezarını kazdırıp cesedini çıkartıyor ve ikisi, an be an daha da beter çürümekte olan cesetle birlikte, Meksika yollarına düşüyor.

"Paramparça"nın ve "21 Gram"ın yazarı Guillermo Arriaga'nın imzasını taşıyan senaryo, kendisinden alıştığımız üzere zamanın içinde serbestçe gezinen yapısı bir yana, geleneksel bir western öyküsü çekirdeği sunuyor aslında: Bir adam öldürülür, kanun adamları adaleti sağlamaktansa kendi rahatlarını bozmamayı tercih eder ve ölmüş kişiye sevgiyle ve bir vaatle bağlı olan arkadaşı adaleti kendi eline alır ve her şeyi yoluna koymak için destansı bir yolculuğa çıkar. Kovboy ile silah zoruyla yanında sürüklediği ve epey eziyet ettiği esiri arasındaki ilişkinin gelişimi de cabası.... Öte yandan Tommy Lee Jones, bu klasik western izleğini "bir adamın dostuna ve adalete bağlılığı" gibi bir açıdan ele almıyor.... Bir halkın başka bir halka bakışı; bol pembe dizili, irili ufaklı ekranlarıyla modern yaşamın doğanın bağrında yaşama yeğ olup olmadığı; hatta modern yaşamın sağladığı izolasyonun içinde uyuşmuşluktan dolayı insan hayatının ve hatta genel olarak "başka bir insan"ın ne anlama geldiğini unutmak gibi konulara da el atıyor.

Filmde açık arayla en çok şiddete başvuran kişinin ve bilinçli bir şekilde başka bir insana en çok eziyet eden kişinin, nihayetinde insan hayatına gerçekten önem veren biri olarak çizilmiş olduğu söylenebilir. Bu açıdan "Üç Defin", eski western'in yerleştirdiği "maço romansı"na yakılmış bir ağıt gibi de işliyor. "Yapay yerleşik yaşam"dan uzaklaşıp yollara düşme, sertlik ve ağır iş vasıtasıyla uyanma ve arınma, muazzam bir doğanın kıpırtısızlığının içinde geçmişe özlemle geleceğe yönelik hayaller arasında süzülüp durma... Nihayetinde Amerika vahşi batısı ve buna paralel olarak western janrı "düş kovalayacıların" arenası ve Tommy Lee Jones'un filminin üstünde düşçülük bulutları hiç eksik olmuyor - hatta öykünün sonucunda hayli şiirsel bir bağlama noktası oluşturuyor. Zamanın içinde gezinip durmasının da yardımıyla bütün yalınlığı içinde bile bazen yarı gerçek-yarı hayal gibi duran bu yeni nesil western, aslında Amerikan edebiyatının ilginç türlerinden Güney Gotiği'nin bütün o grotesk ve ironik cazibesini taşıyor.

"Üç Defin"in senaryosu standart western şemasını önyargı ve kayıtsızlık gibi modern yaşamın içinde çok önemli yeri olan sorunlarla harmanlayarak, türün genellikle yuvarlak bir "adalet isteği" çıkış noktası üzerinden "şiddet için şiddet"e doğru savrulabilen yüzeyini sıyırıp, çekirdeğini arıyor. Ancak filmin - belki de dünyada ABD'ye yönelik giderek artan antipatiye kurban etmek istemediği - "western rüyâları"na gönlümüzde bir kez daha yer açma çabalarında, Tommy Lee Jones'un sükunet dolu, telaşsız ve en önemlisi meramını anlatmak için üstelemeye gerek duymayan yönetiminin de rolü büyük. Sonuçta ortaya western temalarının modern hastalıklarla, ölümsüz western açık alanlarının ekran başı prefabrik kapalı mekanlarla çarpıştığı, hem son derece güncel, hem de illa ki klişelere tutunmadan da şiirsel ve mitik bir yana sahip bir film çıkmış. Hem günümüz eğlencesinden (pembe dizi) geçmiş eğlencesine (vahşi batı öyküleri), hem uyuşturucu bir monotonluktan grotesk ama hakiki bir masala kaçışı resmediyor "Üç Defin".

The Three Burials of Melquiades Estrada

✪✪✪✪

Yönetmen: Tommy Lee Jones. **Oyuncular:** Tommy Lee Jones, Barry Pepper, Julio Cedillo, Dwight Yoakam, January Jones, Melissa Leo, Mel Rodriguez, Cecilia Suárez, Ignacio Guadalupe, Vanessa Bauche. **Senaryo:** Guillermo Arriaga. **Görüntü Yönetmeni:** Chris Menges. **Kurgu:** Roberto Silvi. **Müzik:** Marco Beltrami. **Yapım Tasarımcısı:** Merideth Boswell. **Yapımcı:** Michael Fitzgerald, Tommy Lee Jones. **Süre:** 121 dk. Yapım: ABD, Fransa (2005). **Dağıtımcı:** Chantier Films. **Gösterim Tarihi:** 18 Ağustos

PC Magazine sektörün baharında muhteşem bir çok iş yapıyor. Dopdolu bir içerik, yenilen tasarım, internet sözlüğü ve sürpriz abonelik kampanyalarıyla PC Magazine Eylül sayısı kaçmaz, tükenmeden alın!..

Bilgisayarınızı uçurmanın yolları!

Muhteşem Hediyeler

HERKESE BEDAVA KULUP VAIO ÜYELIGI 236 YTL DEĞERİNDE

PC MAGAZINE

ÖZEL FİYAT 4.5 YTL

1 DVD + 1 CD + İnternet Sözlüğü

İNTERNET SÖZLÜĞÜ

TAM 100 SAYFA

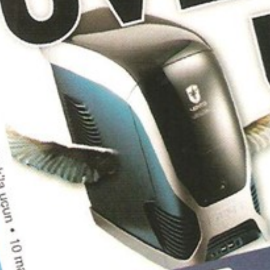

OVERCLOCK'LANACAK EN İYİ 10 ANAKART

www.pcmag.com.tr

Bilgisayarınıza kanat takmaya hazır mısınız?

OVERCLOCK UÇURSUN

Daha ucuz bir işlemciyle, daha hızlı bir bilgisayara sahip olmanın sırları içeride.

ELEKTRİK HATTINDAN NETWORK

500 BEDAVA FAYDALI PROGRAM

Online nakliyatçılar: Sanal diskler

İnternet bir ajanda olsaydı...

Dünyada ADSL ne durumda?

Masaüstünüzde kaybolmayın

Geleceğin enerjisi: Düşünce

Türkiye'de teknopark gerçeği...

Bu oyun dünyanın 'Kabus'u olacak

Teknoloji şirketleri borsada

VIDEORO... Adım adım filminizi yap...

APPLE... Çocuk göz... MacBook.

LINUX... Paket paket penguen.

YENİLİKLER

CeBIT'TEKİ CEPLER

Önümüzdeki aylarda çıkacak bütün 'cep'ler önce fuarda...

10 MADDEDE GELECEK

20 yıl dayanan piller, lastikten işlemciler, akıllı pantolonlar ve kişisel robotlar

HATTRICK: TOP SİZDE

İnternet'te kendi takımınızın patronu olun.

KENDİ TEMANI KENDİN YAP

En güzelini siz yapın: Windows'unuzun görünümü size özel olsun.

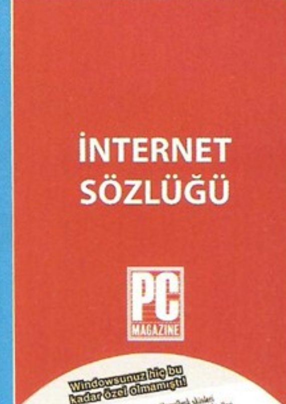
ESKİ KASETTEN MP3 YAPIN

Kasetlerinizi sandıktan çıkarın, onları MP3 yapmanın zamanı geldi.

PC MAGAZINE Yıl: 1 Sayı: 4 • Overclock'la ucun • 10 maddede gelecek • 500 bedava program

EYLÜL 2006

MERKEZ DERGİ

500 ücretsiz yazılım!

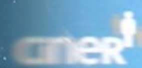
Eski kasetlerinizi sandıktan çıkarın, artık onlar MP3 olacak...

CeBIT Bilişim fuarına gelin, sürprizleri kaçırmayın.

5. Salon 238 numaralı standta sizleri bekliyoruz!..

Ve çok daha fazlası... PC Magazine'de size uygun bir konu mutlaka vardır!..

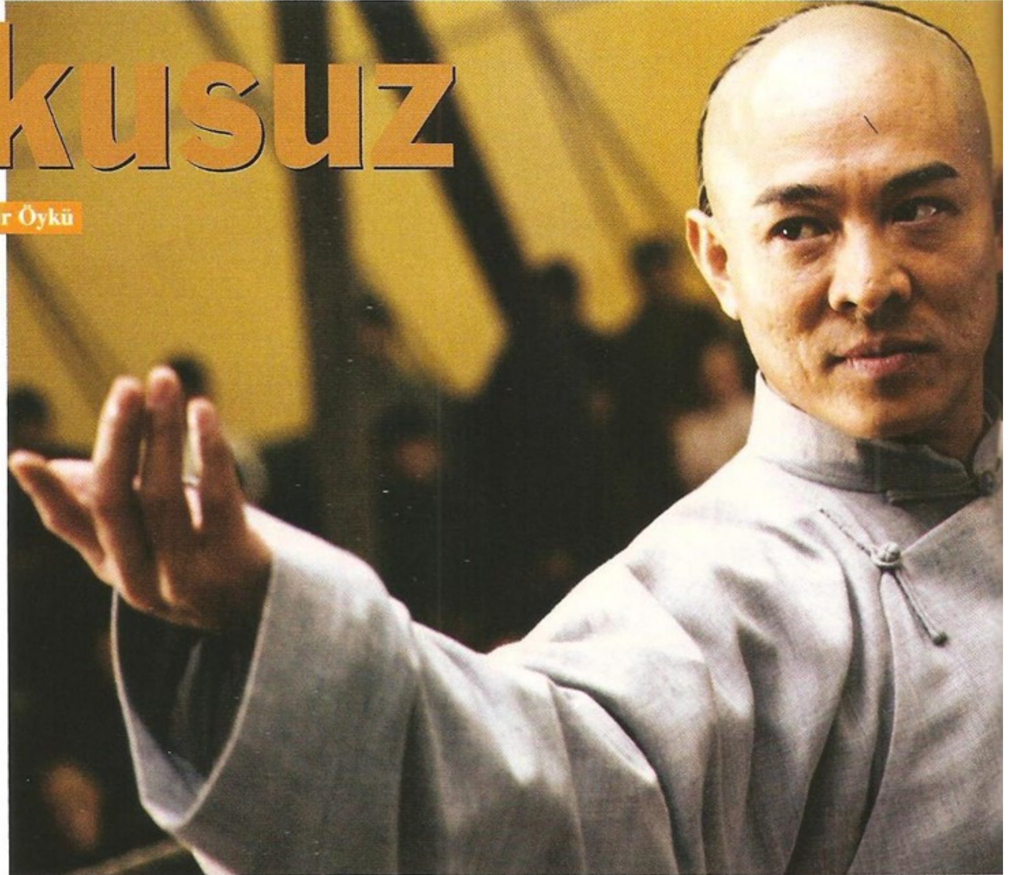

Murat Erşahin
muratersahin@merkezdergi.com.tr

*** : ... İki saat sonra kalabalığın içinde, sinemadan bir dar sokağa çıkan sanki başka birisiydi. Düşünüyordu: Çağımızda geçmiş yüzyılların bilmediği, kısa ömürlü bir yaratık yaşıyor. "Sinemadan çıkmış insan". Gördüğü film ona bir şeyler yapmış. Salt çıkarını düşünen kişi değil. İnsanlarla barışık. Onun büyük işler yapacağı umulur. Ama beş-on dakikada ölüyor. Sokak sinemadan çıkmayanlarla dolu; asık yüzleri, kayıtsızlıkları, sinsi yürüyüşleriyle onu aralarına alıyorlar, eritiyorlar. Bunları kurtarmanın yolunu biliyorum. Kocaman sinemalar yapmalı... Bir gün, dünyada yaşayanların tümünü sokmalı bunlara. İyi bir film görsünler. Sokağa hep birden çıksınlar. Yusuf ATILGAN -Aylak Adam-**

Korkusuz

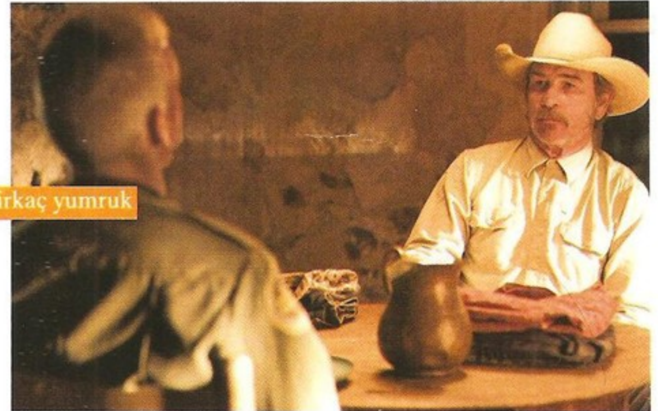
Cesaret ve Onur Üzerine İçli bir Öykü

Çin dövüş sanatları üstadı Yuanjia, 1869-1910 arasında yaşamış gerçek bir halk kahramanı. Film, günümüzde federasyonu bulunan bir dövüş sporu olan 'Jin Wu'nun kurucusu ve ruhani lideri olan Yuanjia'nın hayat öyküsünden yola çıkarak cesaret ve onur üzerine içli bir öykü anlatıyor. Aksiyonun hemen her karede naif bir dramatik yapıyla sarıp sarmalandığı Hong Kong-ABD ortak yapımı filmin yönetmeni Ronny Yu. Filmi izlerken nedense 'genç bir isimmiş' intibası veren Yu, aslında 1950 doğumlu. İlk filmini 1979'da çekmiş. 'Yeni Dünya'ya 97'de ayak basan Hong Kong'lu yönetmeni bizler, "Bride of Chucky, "The 51 st State" ve çok sevilen iki korku karakterini kapıştırdığı "Freddy vs. Jason" ile tanıdık. Ronny Yu, "Korkusuz" ile 'sıkı' bir isim olduğunu ispatlıyor. Öncelikle, kadrajı, çerçeveyi iyi biliyor. Anlatımında ise belli bir ustalık var. Filmi, göz yaşartıcı. Hırsı ve dövüş sevdası yüzünden en sevdiği insanları kaybedip büyük acılar yaşayan bir adam, gerçek bilgeliğe ulaştığında, batılılar tarafından sömürülen ve doğunun hasta insanları olarak nitelenen Çin halkının kahramanı oluyor. Bütün cesaretiyle, onların onuru için dövüşüyor, salt kazanmak için değil. Başrolde yer alan Jet Li, iyi bir aktör olduğunu çoktan kanıtlamıştı zaten. Bu kez, kafalardaki minik tereddütleri siliyor. Dövüşülmeye değer şeyler, zarif bir aşk, uzak doğu felsefesi, coğrafyaya özgü dövüş sanatları, tarihsel gelişmeler üzerine inceden bir emperyalizm eleştirisi ve içten gelen gözyaşları... Bu arada dövüşçülerin birbirine verdikleri saygı dolu selamı film çıkışı fuayede çalıştık ama beceremedik; yok sağ el mi yumruk oluyordu, sol el açık mı duruyordu ona hatırlamadık. Bütün bunları kavrayıp öğrenmek için bu film bir daha izlenir mi? Eleştirmenler arasında bir yakın dövüş veya Jin Wu uzmanı var mı acaba? Bulup da ona mı sorsak nedir...

3 Defin

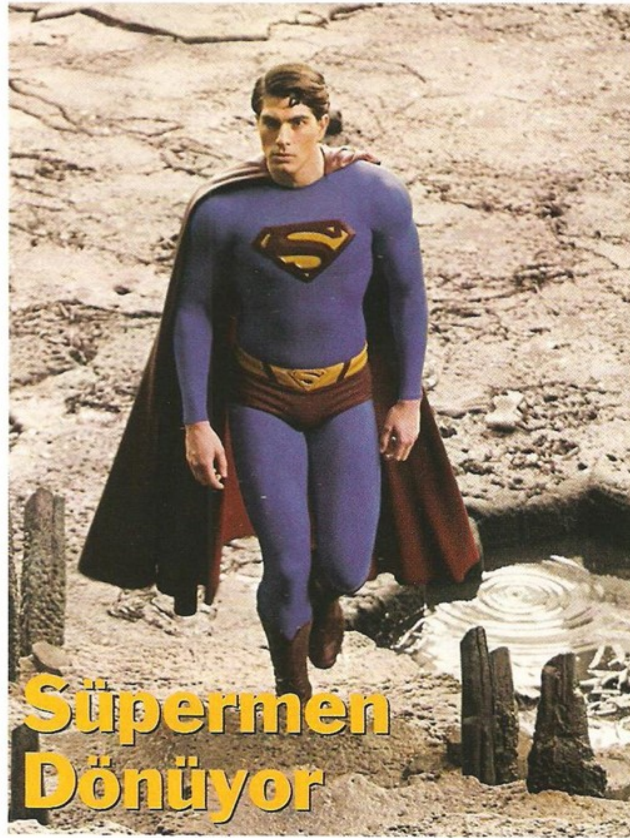
Bitirici bir aparküt yerine sert birkaç yumruk

Geçtiğimiz yıl Cannes Film Festivali'nde 'Altın Palmiye' için yarışan filmin yönetmeni usta aktör Tommy Lee Jones. ABD'de kaçak işçi olarak yaşayan Melquiades Estrada'nın üç defa gömülmesinin hikayesi, "Amores Perros", "21 Grams" ve "Babel" gibi unutulmaz yapımlara imza atan Meksikalı senarist Guillermo Arriaga'ya ait. Cannes'den 'En İyi Senaryo' (Arriaga) ve 'En İyi Erkek Oyuncu' (Tommy Lee Jones) ödülleriyle ayrılan yapım, Texas-Meksika sınırında vurulup gömülmüş olarak bulunan bir cesetten yola çıkarak farklı meseleleri kurcalıyor. Dünya denen dönen elipsteki adaletsizlik, insan yalnızlığı, ABD'nin yaşanmayacak bir yer olduğu, insanın içindeki iyilik ve kötülük,

dostluğun sözlük anlamı, inanç, aşk, öfke ve ruhun temizlenmesi. Meksikalı Melquiades'in (Julio Cedillo) cesedi ve onu öldüren sınır devriyesi Mike (Barry Pepper) ile sınır ötesi yolculuk yapan çiftlik kahyası Pete Perkins (Tommy Lee Jones), Mike'ın çıldırmanın eşiğine gelmiş, mutsuz, yalnız, sıradan ve tipik ABD'li güzel eşi Lou Ann (January Jones), hayata küsmüş bedbaht kasaba şerifi Belmont (Dwight Yoakam), yalnızca Pete'i sevdiğini söyleyen, Pete Perkins ve Belmont'la sevişen ve etraftaki yemek yenecek tek yeri işleten Bob'un garson eşi 'yalnızlıklar kraliçesi' Rachel (Melissa Leo) eşliğinde, acılı bir insanlık ve dünya hali öyküsü, western kırması dram. 'İyileşecek misin ?' diye soran Mike'ı cevaplamadan uzaklaşan Pete'in belki de geride kalmış son 'insan' olarak gözden yitmesi, kapkara bir tabloyu umutsuz bir şekilde noktalarken teselli en azından Malquiades'in son kez ve huzur içinde gömülmüş olmasında aranıyor. Coen kardeşlerin 96 tarihli klasiği "Fargo" ile kardeş bir mesele aslında Arriaga'nın kaleminden çıkan. ABD'nin kuzeyinde karlarla kaplı North Dakota'daki insanlar da en az, Texas-Meksika sınırında yaşayanlar kadar mutsuz ve yalnızdırlar. Bilinmezliğin ve ıssızlığın ortasında olmayan ve/veya sağlanamamış bir adaletin gölgesinde yaşanan trajedilerdir her iki filmin içinde yatan. İnsanca yaşanması mümkün olmayan bir coğrafya acıyla doludur ve insanlar asla iyi olup, iyi hissedemezler, iyileşemezler. Huzur bulup ruhlarını temizlemek için kaybolmaya, uzaklara gitmeye ihtiyaçları vardır. Karma felsefesi ve bir takım ruhani oluşlar da fayda etmez mutlu olmaya. Aslında insanları, yalnız, mutsuz, kötü, hastalıklı, fakir kılan yaşadıkları ve tamamen içinde oldukları kocaman sistem, bozuk mekanizma, çarpık toplumsal kurallardır.

Tommy Lee Jones'un oyunculuk performansı gerçekten mükemmel ama yönetmenlik için, yani Clint Eastwood olması için bir müddet süreye ve filme ihtiyacı olduğu görünüyor. Filmin bütün oyuncuları çok çok iyi. Sam Peckinpah'ın 74 yapımı kültü "Bring Me the Head of Alfredo Garcia / Bana Onun Kellesini Getirin", Tony Richardson'un 82 tarihli "Border / Sınır" ve Ron Howard'ın başrolünü yine Tommy Lee Jones'un üstlendiği "The Missing"ten esintiler taşıyan yapım izlenmeli. Ama daha derin olabilecekken ve elde buna müsait bir alan varken kullanmayıp yüzeyden gittiği, bitirici bir aparküt yerine sert birkaç yumruk sallamakla yetindiği de unutulmamalı.

Süpermen Dönüyor

Özlemin eski tadı yok

Christopher Reeve öldü ve bütün telefon kulübeleri öksüz kaldı. Çelik adam Clark Kent'i canlandıran Brandon Routh, iyi performansına ve temiz, çocuksu yüzüne rağmen, ilk göz ağrımız Reeve'in zihnimizde yerleştirdiği Superman figürünü tam karşılamıyor. 2006 yapımı Superman, pek bir yavan işin özü. 1978'de Richard Donner yönetiminde beyazperdeye uyarlanan film, çizgi romanın özüne 'cuk' otururken, Bryan Singer'ın 'yeni nesil Superman'i, sadece ilk filmi özlememizi sağlıyor. Kahramanımızın ezeli düşmanı 'Lex Luthor' rolünde izlediğimiz Kevin Spacey, koltuğunu devraldığı Gene Hackman'ı ne kadar da çok aratıyor. Spacey'nin abartılı oyunu, Lex Luthor'u başka birine, 'Keyser Soze'ye dönüştürüyor sanki. Superman'in büyük aşkı 'Lois Lane'i canlandıran Kate Bosworth, Margot Kidder'in yanında pek bir bilmiş. Özlemin eski tadı olmasa da, filmin gelişmiş görsel efektlerine değinmemek haksızlık olur. (Aradan 28 yıl geçtiği gerçeği yine de bu düşünceyi bertaraf ediyor) İki "X-Men" filmi ile çizgi roman kültürüne hakim olduğunun altını çizen yetenekli yönetmen Bryan Singer'dan daha keyifli ve yaratıcı bir film bekliyorduk yine de. Belki de en büyük gerçek, 28 yıl önceye göre yaşlandığımız ve Christopher Reeve'in artık aramızda olmadığını, yani Superman'in gerçekten öldüğünü kabul edemeyişimiz.

Hayalet Dünya

Taylan Biraderler daha çok korkutuyor

Bilgisayarlardaki geri dönüşüm kutuları... Asla kaybolmayan, hard diskte sonsuza dek yaşayan karakterler... İlginç bir noktadan yola çıkan ama yolunu kaybeden bir film Oxide ve Danny Pang kardeşlerinki. "The Eye" adlı filmleriyle uluslararası başarı yakalayan ikiz kardeşlerin filmi fazla ahlakçı hatta oldukça tutucu. Önce kürtaja kızıyorlar ve kürtaj yanlılarını korkutmaya çalışıyorlar. Sonra, bir takım didaktik ve tutucu toplumsal mesajlar veriyorlar ve eğer düzgün birer insan olmazsanız, hayalet dünyada yok olmaya mâhkumsunuz diyorlar izleyiciye. Sordukları soruların, altını çizdikleri insan doğasıyla ilgisi yok. Efektlerin yavanlığı bu tatsızlığa eklenince insan, Pang kardeşlerin usta meslektaşları Taviani, Coen, Kaurismaki, hatta Wachowski ve Hughes kardeşlerden çok şey öğrenmeleri gerektiğini düşünüyor. Bir diğer gerçek de, Taylan Biraderler'in, Pang'lardan daha çok korkuttukları.

Karayip Korsanları: Ölü Adamın Sandığı

Kahkaha, kılıç sesleri, deniz canavarları, hayaletler...

Rom düşkünü, gözleri sürmeli, uçuk kaçık korsan kaptan Jack Sparrow yine bizlerle. "Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti", izleyiciyi ve eleştirmenler tarafından çok sevilince Gore Verbinski'ye iki film daha çektirilmiş. Matrix gibi eş zamanlı iki bölüm daha yani. Bizim izlediğimiz bu ikinci bölüm, ilk filmden daha doyurucu görsel efektlere sahip ve mizah dozu ilk filme göre daha az. Dramatik öğelerle, gerilim ve komedi başarıyla harmanlanmış. Ortaya çıkan iş tek kelimeyle, eğlenceli. Gündelik hayatın yok edici temposu, boş vermişlik, ekonomik göstergeler, ilerleyen yaşla birlikte yorulan vücut, ama en önemlisi kaybedilen yaşam sevinci dolayısıyla (şahsi tespitlerim) artık sinema salonuna adım atmayan zamanın sinema kuşları ve özellikle eski korsan filmi meraklıları için kesin bir geri dönüş filmi "Karayip Korsanları". Johnny Depp'in performansı yine üst düzeyde. Filmde yer alan Karadenizli gemicilerle Hollywood'un neden ilgilendiği ise bir muamma. Bazıları, ABD'de özellikle video kaset olarak sıkça kiralanan Tarkan'ın denizlerde geçen maceralarının Amerikalılar tarafından çok sevildiğini söylerken kimileri de, Karadenizlilerin denizci bir millet olduğunun dünya tarafından kabul edildiğini belirtiyorlar. Belki de gerçek olan, Gore Verbinski'nin en yakın dostunun bir Karadeniz pidecisi olduğu. Kahkaha, kılıç sesleri, deniz canavarları, hayaletler... Bunaltan yaz sıcağında mavi denizlerde geçen ferahlatıcı ve sürükleyici bir macera. İnsana iyi geliyor.

Angel-a

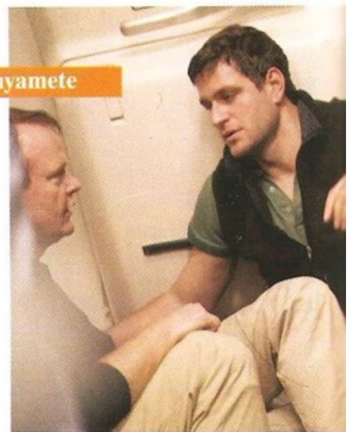
Siyah-beyaz bir Paris güzellemesi

Eric Rohmer'in 95 tarihli "Les Rendez-vous de Paris/Paris Randevuları"ndan bu yana Paris'i baş rolde izlememiştik. Fransızların medarı iftiharı Luc Besson'un altı yıl aradan sonra yeniden yönetmen koltuğuna oturduğu film, siyah beyaz bir Paris güzellemesi. Aşk insanı özgür kılar diyen Besson, sevimli minik aktör Jamel Debbouze ve uzun bacaklı Danimarkalı model/aktris Rie Rasmussen'i bir potada eriterek Seinne Nehri'nin sularına bırakıyor. 'Terso' bir adam ve çekici meleğin aşkları son derece naif ve sevimli. Dokunaklı öykü, aşka verilmiş nazik bir selamın yanında, yabancılaşmaya, faşizme ve hız çağına üstü hafif örtülü ama sert bir eleştiri de getiriyor.

Uçuş 93

Bindik bir alamete gidiyoruz kıyamete

"Bloody Sunday" ve "The Bourne Supremacy" gibi farklı türde dikkat çekici ve kaliteli filmlerle gönülleri fetheden İngiliz sinemacı Paul Greengrass imzalı "United 93 / Uçuş 93", 11 Eylül 2001'de ABD'yi hedef alan saldırılarda kullanılan dört uçaktan hedefi bulamayanın öyküsünü anlatıyor. Yolcularıyla birlikte kaçırılan uçakların üçü, hedeflerine çakılırlarken, bir tanesi Pennsylvania yakınlarında düşmüş, hedefi olduğu söylenen Beyaz Saray'a erişememişti. Uçaktaki yolcuların korkusu, ümitsiz ve çaresiz halleri, teröristlerin ruh durumu, sivil ve askeri yetkililerin beceriksizliği, koordinasyonsuzluğu ve bilgisizliği filmin öyküsüne yedirilen oluşlar. Dokümanter ile kurmaca arasında gidip gelen film, oldukça etkileyici olmasına ve beyazperdede görkemli bir şekilde durmasına rağmen, ne dediğini, daha doğrusu ne diyeceğini bilemeyen bir çalışma. Greengrass, boşlukları doldururken mesafeyi korumak adına biraz muhafazakar davranmış kameraya.

PEK
YAKINDA

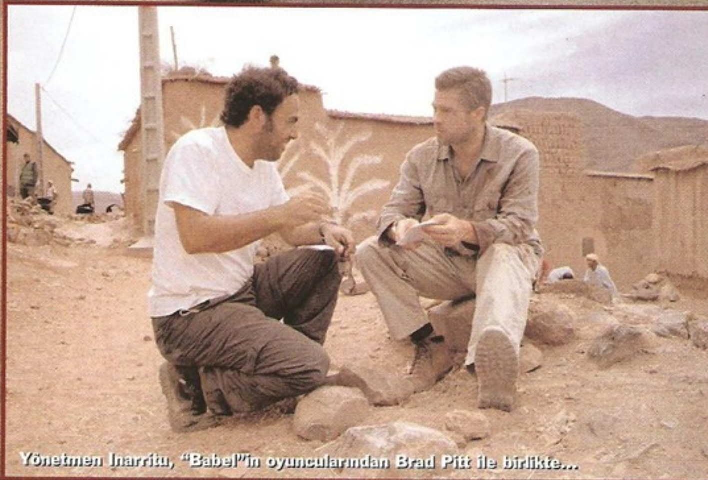
İnsan olmak zor zanaat

Guillermo Arriaga ve Alejandro Gonzalez Inarritu ortaklığı, "Amores Perros" ve "21 Grams"dan sonra "Babel" ile devam ediyor.

İnsanoğlu yaklaşık 5000 yıl önce Tanrı'nın yaşadığı yere ulaşmak amacıyla Mezopotamya'da bir kule inşa eder. Tek bir dil konuşan bu insanlar o kadar uyumlu çalışmaktadır ki kule kısa sürede 90 metre yüksekliğe erişir. 7. kata gelindiğinde Tanrı bu "yükselişi" kendine karşı meydan okuma olarak görür ve insanoğlunun hırsına gem vurmak için kuledeki her insana ayrı bir dil verir. Lisan birliği bozulunca kimse kimseyi anlamaz olur ve kule inşaatı duruverir. Rivayete göre dünya üzerinde kullanılan dillerin kaynağı da bu olaydır.

Ünlü Babil Kulesi'nin kısaca öyküsü böyle... Meksikalı yönetmen Alejandro Gonzalez Inarritu, bu hikâyeye gönderme yaptığı son filmi "Babel"de üçüncü dünya ülkelerinde yaşayanlar ile gelişmiş ülkeler arasındaki ayrımlara ve paylaşılan ortak acılara parmak basıyor. "Amores Perros" ve "21 Grams"dan sonra usta kalem Guillermo Arriaga ile yeniden biraraya gelen yönetmen, önceki filmlerinde olduğu gibi yine trajediyle kesişen hayatları konu alıyor. Söz konusu trajedinin kaynağı, Faslı iki çocuk... Babalarının silahını deneyen çocuklar, yoldan geçen bir otobüse ateş ederler. Bu kaza; Amerikalı bir çift, Meksikalı bir dadı, sağır Japon genç ile babası ve Faslı iki çocuğun hayatını beklenmedik şekilde değiştirir.

Çekimleri Meksika, Japonya ve Fas'ta yani 3 kıtada yapılan filmde Arapça, İngilizce, İspanyolca ve Japonca konuşuldu. Brad Pitt ve Cate Blanchett'in (Amerikalı çift rolünde) başrolünü paylaştıkları filmde, yıldızı "Amores Perros"la parlayan Gael Garcia Bernal de rol aldı. Bu sene Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışan ve Alejandro Gonzalez Inarritu'ya En İyi Yönetmen ödülünü getiren film ülkemizde 10 Kasım'da gösterime girecek. Alejandro Gonzalez Inarritu "Babel"i şöyle tanımlıyor: "Genel anlamda, bulundukları durumun ve konuştukları dillerin getirdiği tüm engellere ve sınırlara rağmen iletişim kurmaya çabalayan insanlarla ilgili bir öykü... Bana göreyse insanoğlunun ne kadar hassas ve kırılgan olduğunu anlatan bir hikâye..."

Yönetmen İnarritu, "Babel"in oyuncularından Brad Pitt ile birlikte...

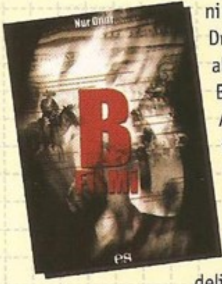
Es Yayınları'ndan sinema kitapları

Yönetmen dizisinden film türlerine kadar çeşitli dallarda eserler çıkaran yayınevinin yeni kitapları da sinemaseverlerin yüzünü güldürecek...

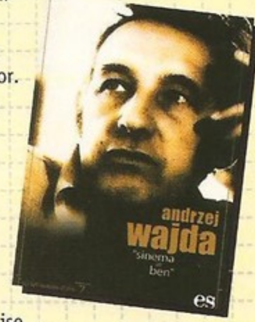

Nur Onur'un yazdığı B Filmi adlı kitap, genellikle makale ya da dosya konusu olarak kısaca değinilen B filmleri hakkında kaynak teşkil ediyor. Küçük bütçelerle çekilen, yıldız oyuncular kullanmayan ama türlere önem veren ve ucuz sinema olarak adlandırılan B sinemasının popüler kültür ve kitle kültürüyle ilişkisine değinen kitap, sinemada türleri ana hatlarıyla anlatıp B filmlerinin özelliklerini sıralıyor. Atilla Dorsay, Giovanni Scognamillo ve Prof. Dr. Şükran Esen'in B filmleri ile ilgili görüşlerinin de yer aldığı kitapta 1930-1960 yılları arasında en çok tutulan B filmleri listesi bulunuyor.

Artun Yeres'in hazırladığı Sakıncalı 100 Film adlı kitapta sinemada sansürün 110 yıllık macerası anlatılıyor. 1895-2005 yılları arasında sansüre uğramış 100 filmi ele alan Yeres, dünyanın çeşitli yerlerinde gerçekleştirilen sansür uygulamalarına değiniyor ve bunların nedenlerini irdeliyor. Yasaklı filmlerin ülkelere göre ayrıldığı kitapta sansür listesinin başını 21 filmle Türkiye ve 19 filmle ABD çekiyor.

Andrzej Wajda'nın Sinema ve Ben'i ile Luchino Visconti kitabı daha önce Afa Yayınları'ndan çıkmıştı. Yeniden basılan Sinema ve Ben'de Andrzej Wajda 30 yıllık sinema deneyimini anlatıyor. İtalyan yeni gerçekçiliğinin kurucularından Luchino Visconti'nin kendi adını taşıyan kitapta, yönetmenin sinema anlayışı ve filmleri ayrıntılı olarak ele alınıyor. Diğer yönetmen kaynağı, Bir Luis Bunuel Kitabı'nda ise Hitchcock'un "dünyanın en iyi yönetmeni" olarak tanımladığı Bunuel'in yönettiği toplam 32 film birer birer mercek altına alınıyor.

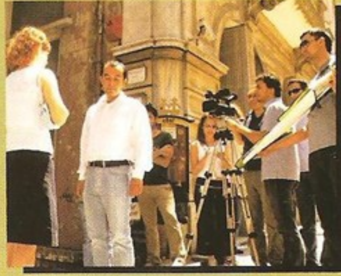
İFSAK kısa film atölyesi

2002 yılından bu yana 10 dönemdir devam eden, 17 Eylül'de 11. dönemi başlayacak olan IFSAK Selim Evci Kısa Film Atölyesi'nin kayıtları devam ediyor.

Ana hedefi, katılımcıya yeni bir bakış açısı kazandırmak ve kısa film çekmek olan atölye süresince katılımcılar bir senaryoyu önerme aşamasından, çekim aşamasına kadar oluşturuyor ve bunların arasından seçilen bir senaryo ile çekim sürecine giriliyor. Çekim sürecinde kamera, ışık ve ses konularında verilen bilgiler uygulamalı olarak pratiğe dönüşüyor. Ardından çekilen kısa filmin kurgusu yapılıyor. Böylelikle çalışmalar sonunda katılımcılar İFSAK'ta gösterimi yapılan atölye kısa filminin tüm aşamalarına tanıklık etmiş oluyor.

Katılımcı sayısı 15 ile sınırlı tutulan, 17 Eylül'de başlayacak ve 3 ay sürecek kısa film atölyesi hakkında ayrıntılı bilgi için:

Tel: (0212) 292 42 01 - 292 18 07
www.ifsak.org

Bir mitolojidir sinema

Ömer Tecimer'in kaleme aldığı Sinema Modern Mitoloji, sinemanın mitolojik kökenlerine inen, bol çözümlemeli bir eser...

"Filmler de tıpkı mitoslar gibi yaratıcısının kişisel etkisini farklı insanların zihnine taşıyan kolektif, toplumsal ürünlerdir. Bu nedenle, mitosların hem yapısal hem de psikolojik işleyişlerini açıklayan kuramlardan yola çıkarak sinemayı "modern mitoloji" olarak değerlendirmek mümkündür." Plan B'den çıkan Sinema Modern Mitoloji, hem mitolojiye meraklı sinemaseverler hem de klasik/popüler filmler üzerine kafa yormak isteyenler için ideal bir kitap...

Kitabın başlangıç bölümlerinde mitos, ritus, inisiyasyon, arketip ve monomitos kavramları detaylıca açıklanıyor; "kahramanın yolculuğu" şablonu inceleniyor. Sinemaseverlerin en çok ilgisini çekecek bölümler ise film çözümlemelerinin yer aldığı sayfalar... Mitolojik ve dinsel göstergeler ile ritüellerin filmlerdeki yansımalarının ele alındığı bölümde sinema tarihinin önemli filmlerinin yanısıra, günümüzün post-modern filmleri ve Türk filmlerinin de çözümlemesi yapılıyor. Bu filmler: "The Matrix", "Amélie", "Eyes Wide Shut", "Umut", "Fight Club", "Platoon", "Full Metal Jacket", "Apocalypse Now", "Angel Heart", "Orphée", "Orfeu Negro", "Bleu", "Gizli Yüz", "Amadeus" ve "Minority Report".

Filmekimi 5 Yaşında

13 - 19 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek Filmekimi'nde 7 gün boyunca 20 film sinemaseverlerle buluşacak.

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından gerçekleştirilen Filmekimi bu sene 5. yaşını kutluyor. Beyoğlu Emek Sineması'nda 7 gün boyunca, 20 filmin gösterileceği Filmekimi'nin programında, 2006 yılının en çok ses getiren filmleri, Türkiye'de henüz vizyona girmemiş ve merakla beklenen filmlerin ilk gösterimleri, Cannes, Berlin ve Sundance gibi önemli film festivallerinde gösterilen filmlerden seçmeler ve ödüllü filmler yer alacak. Filmekimi boyunca her akşam yeni bir filmin galası yapılacak. Filmekimi biletleri 7 Ekim cumartesi günü Biletix satış noktaları; www.biletix.com ve Biletix çağrı merkezi (0216) 556 98 00 aracılığıyla satışa sunulacak. İKSD üyeleri, 5 ve 6 Ekim tarihlerinde başlayan özel ön satış döneminde biletleri %25'e varan indirimlerle alabilecekler. Geçen sene hafta içi gündüz seanslarındaki 2,5 YTL'lik fiyat uygulaması bu yıl da devam edecek.

Her koldan sinema

Sinemanın değişik alanlarında uygulamalı eğitim veren Plato Film Okulu, yeni eğitim dönemine başlıyor.

2 Ekim'de başlayacak ve 15 Temmuz 2007'de sona erecek olan Temel Sinema Eğitimi'nde yapımdan yönetime, kameradan kurguya, oyunculuktan müzisyenliğe kadar tanınmış birçok isim ders verecek ve öğrenciler Plato Film'in sinema, dizi veya reklâm çekimlerini ziyaret etme ve bu projelerde çalışma şansı bulacak. Senaryo yazımını yaygınlaştırmak, senaryoyu proje aşamasından uygulama aşamasına getirmek ve sinema ve televizyon sektörünün kaliteli senaryo arayışına cevap vermek amacıyla Plato Film Okulu'nun bu yıl ilk kez düzenleyeceği Platonik Senaryo Yarışması 15 Ağustos-15 Eylül tarihleri arasında gerçekleşecek. Bu yılın teması Aşk ve Romantik-Komedi. Plato Film Okulu'nun programında usta oyuncu Ayla Algan'dan 72 saatlik Oyunculuk Atölyesi, Işıl Özgentürk'ün eğitmenliğinde 8 haftalık Senaryo Atölyesi, eğitmen Burak Yedek yönetiminde Çocuklar İçin Sinema Atölyesi, Eğitmen Özkan Yılmaz yönetiminde Kamera Teknikleri Atölyesi de yer almakta.

Festival yaklaşıyor

9-19 Aralık 2006 tarihleri arasında gerçekleşecek Akbank 3.Kısa Film Festivali'nin jüri üyeleri belli oldu.

Türk sineması ve kısa filmciler için kapsamlı ve seçkin programıyla her yıl renkli ve keyifli bir festival ortamı sunma hedefini sürdüren Akbank Kısa Film Festivali, bu yıl da aynı çizgisinde sinemaseverlerle buluşuyor. Festival jürisi geçen yıl olduğu gibi 3 farklı kategoriden oluşuyor. Geçtiğimiz yıl festivalin yarışmalı bölümüne başvuran 264 filmi izleyen ve Festival Kısaları bölümünü oluşturan ön eleme jüri kurulu, bu yıl festival koordinatörü ve yönetmen Selim Evci, yönetmen Hüseyin Karabey ve Pelin Esmer'den oluşuyor.
Festivalin En İyi Kurmaca Film'ini belirleyecek Kurmaca Kategorisi Jüri Kurulu Serdar Akar, Reha Erdem, Serra Yılmaz, Prof.Dr.Ersan İlal, Doç.Dr. Hasan Bülent Kahraman ve Derya Bigalı'dan oluşuyor. En İyi Belgesel Film'i belirleyecek Belgesel Kategorisi Jüri Kurulu'nda ise Ertuğrul Karslıoğlu, Can Dündar, Hakan Aytekin, Coşkun Aral ve Prof. Dr.Balkan Naci İstimyeli yer alıyor.
Son katılım tarihi 30 Eylül 2006 olarak belirlenen festival sonunda En İyi Kurmaca Film ve En İyi Belgesel Film'e 5 bin YTL ödül verilecek. Festival başvuru formları ve ayrıntılı bilgi, Akbank Sanat, www.akbankkisafilm.com, www.akbanksanat.com'dan temin edilebilir.

Yeni bir sinema okulu

BSF Akademi ve Cavendish College London ortaklığında kurulan Sinema-TV Okulu'nda geleceğin sinemacıları ve televizyoncuları yetişecek.

Bilim Sanat Felsefe Akademisi, dünyanın saygın sinema-televizyon okullarından Cavendish College London'la ortak bir eğitim programı başlatıyor. Hızla gelişen sinema, televizyon ve reklam sektörüne parlak, yetenekli, özgüveni yüksek ve iyi yetişmiş yeni bir kuşak kazandırmak için kurulan BSF Akademi Sinema-TV Okulu'nda iki yıl boyunca hem teorik, hem de pratik altyapısı sağlam, ayrıcalıklı ve profesyonel bir eğitim veriliyor. Ülkemizde sinema ve televizyon eğitiminde isim yapmış saygın akademisyenler ve medya sektörünün gelişmesine katkıda bulunan seçkin yöneticiler, yönetmenler, reklamcılar ve sanatçılardan oluşan güçlü eğitim kadrosuyla BSF Akademi Sinema-TV Okulu, katılımcılara profesyonel bir ortam sunuyor. 9 Ekim'de başlayacak eğitim sonunda katılımcılara dünyanın her yerinde geçerli sinema-TV diploması veriliyor. 2 yıllık sinema-televizyon okulunun ücreti 7.500 YTL + KDV.
Ayrıntılı bilgi için: Tel: (0212) 245 93 93
Fax: (0212) 245 93 90 www.bsfakademi.net

Cinemascope'lu günler başlıyor

Sinema ve TV dergisi Cinemascope'un ilk sayısı Eylül'de çıkıyor.
İçerik olarak sinema ve TV üzerinde odaklanan Cinemascope, kültür sanat konusunda hemen hemen her konuya yer vermeyi amaçlıyor. Derginin sinema sayfalarında vizyondaki filmler, gösterime girecek filmler, röportajlar, portre, perde arkası, kritik, aylık inceleme araştırma dosyaları ve o ay çıkan DVD'ler yer alıyor. Televizyon sayfalarında ise diziler, haber ve eğlence programları, TV sektörü üzerine araştırma dosyaları, röportajlar, güncel haberler, şehir rehberi, magazin, moda ve teknoloji haberleri bulunuyor. Cinemascope'un ilk sayısının 5000 adet basılması planlanıyor.

Sinema burada

İzmir'de 6-10 Eylül tarihleri arasında düzenlenecek Sinema Burada etkinliğinde geleneksel Onur Ödülleri'ni bu yıl Müjde Ar ve Şener Şen alıyor. Etkinlik çerçevesinde "Dondurmam Gaymak", "Karagöz Hacivat Neden Öldürüldü?" filmlerinin yönetmen ve oyuncularının da katılacağı gösterimlerin yanısıra dünya sinemasından "Ateşkes", "Milyonlar", "Sil Baştan", "Bandidas" gibi filmler ile Türkiye'den kısa ve belgesel filmler gösterilecek. Geçen yıl başlayan ve 12-17 yaş arasındaki genç sinemacı adayları için planlanan Gençler İçin Film Atölyesi bu yıl da gerçekleşecek. Festivalin son günü genç sinemacı adayları yaptıkları filmleri sunacak.

ÜÇ 10'LUK LİSTE

Ruhuma iyi gelen 10 film

1- Annie Hall, 1977 / Woody Allen
2- Naked (Çıplak), 1993 / Mike Leigh
3- Fa yeung nin wa (Aşk Zamanı), 2000 / Wong Kar Wai
4- Stranger Than Paradise (Cennetten de Garip), 1984 / Jim Jarmusch
5- Hannah and Her Sisters (Hannah ve Kız Kardeşleri), 1986 / Woody Allen
6- Zahrada (Bahçe), 1995 / Martin Sulik
7- Un Dimanche A La Campagne (Kırda Bir Pazar), 1984 / Bertrand Tavernier
8- Happiness (Mutluluk), 1998 / Todd Solondz
9- Vai E Vem (Gel ve Git), 2003 / Joao Cesar Monteiro
10- Sanger Fran Andra Vaningen (İkinci Kattan Şarkılar), 2000 / Roy Anderson

İzlemekten bıkmadığım 10 film

1- Taxi Driver (Taksi Şoförü), 1976 / Martin Scorsese
2- Una Giornata Particolare (Özel Bir Gün), 1977 / Ettore Scola
3- Jules et Jim (Jules ve Jim), 1962 / François Truffaut
4- Amarcord, 1973 / Federico Fellini
5- The Shining, 1980 / Stanley Kubrick
6- A Clockwork Orange (Otomatik Portakal), 1971 / Stanley Kubrick
7- Raising Arizona (Arizona Junior), 1987 / Ethan - Joel Coen
8- One Flew Over the Cockoo's Nest (Guguk Kuşu), 1975 / Milos Forman
9- The Party (Parti), 1968 / Blake Edwards
10- Unforgiven (Affedilmeyen), 1992 / Clint Eastwood

Çok önemli bulduğum 10 film

1- Modern Times (Modern Zamanlar), 1936 / Charlie Chaplin
2- La Passion de Jeanne d'Arc (Jan Dark'ın Tutkusu), 1928 / Carl Theodor Dreyer
3- Au Hasard Balthazar (Rastgele Balthazar), 1966 / Robert Bresson
4- L'Avventura (Macera), 1960 / Michelangelo Antonioni
5- Andrey Rublev, 1969 / Andrei Tarkovsky
6- Det Sjunde Inseglet (Yedinci Mühür), 1957 / Ingmar Bergman
7- Ladri di Biciclette (Bisiklet Hırsızları), 1948 / Vittorio De Sica
8- Citizen Kane (Yurttaş Kane), 1941 / Orson Welles
9- A Bout de Souffle (Serseri Aşıklar), 1960 / Jean-Luc Godard
10- Tokyo Monogatari (Tokyo Hikayesi), 1953 / Yasujiro Ozu

Murat Erşahin

(Doğum Tarihi: 09.01.1970) İlk ve orta öğrenimini doğup büyüdüğü İstanbul'da bitirdikten sonra yüksek öğrenimi için Ankara'ya gitti. Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu. Bankacılık, reklam yazarlığı, halkla ilişkiler gibi farklı uğraşların ardından çocuk yaştan beri ciddi olarak ilgilendiği sinema ve edebiyata dönmeye karar verdi. Milliyet Sanat Dergisi ve Milliyet Haftalık Rehber ekinde düzenli olarak sinema üzerine yazılar yazdı. Birçok dergi ve internet sitesinde yazıları yayınlanan, TRT radyo ve televizyonunda düzenli olarak film eleştirileri yapan Erşahin, Sinema Merkez'in daimi yazarlarından. Bu aydan itibaren dergimizdeki "Sinemadan Çıkmış İnsan" başlıklı sayfasında vizyon filmleriyle ilgili kısa eleştirileri yayımlanacak olan yazarımız evli ve Öykü adında bir kızı var.

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

Babasından 34 yıl sonra oğluyla konuştum: Huston'larla bir gezinti...

Danny Huston Karlovy-Vary'ye babası adına düzenlenen bir toplu-gösteriye katılmak üzere gelmişti. Yönetmenin en ünlü filmlerinden bir avucu, festivalde özellikle genç seyircileri salonlara doldurdu. Danny, en çok babasından söz ettiği bir basın toplantısına katıldı. Ben de ordaydım. Ve sonra onunla karşılaşıp söyleşme imkanını bulduk.

Atilla Dorsay, Karlovy-Vary'de Danny Huston'la.

Hayat ne tuhaf... Ama kimi tuhaflıkların farkına varabilmek için benim yaşıma gelmek ve hayata geniş bir perspektif çizgisi içinden bakmak gerekiyor. Çünkü bu tuhaflıklar ancak bir birikimle, bir geçmişe bakış eylemi içinde ortaya çıkıyor.

Sinema yazarlığımın 40. yılına yaklaştığım şu günlerde, böylesine tuhaflıklar daha çok karşıma çıkmaya başladı. Ve ben de bunları olabildiğince not ediyorum. Belleğime ya da bir kenara. Belki bir gün işime yarar diye...

Karlovy-Vary festivalinin konukları arasında Danny Huston'un adını görünce, aklım hemen çok gerilere gitti. Nerdeyse 40 yıl öncesine... Danny Huston, ünlü yönetmen John Huston'un oğluydu. Ben bu büyük sinemacıyla iki kez karşılaşmıştım. Önce 1971 yılında "A Walk with Love and Death- Aşk ve Ölümle Gezinti" adlı filmini özel bir gösteride sunmak üzere geldiği bir Paris sinemasına gitmiş, söyleşisini izlemiştim. Ne tuhaftır, 14. yüzyıl Fransa'sında geçen bu aşk öyküsünde, ustanın kızı Angelica Huston ve dönemin ünlü İsrailli generali Moshe Dayan'ın genç oğlu Assaf Dayan oynamışlardı ve film, Huston'un ününe karşın birçok ülkede, bu arada ABD'de de gösterime girmemişti. Bildiğim kadarıyla hala da girmedi. (Bu nedenle olsa gerek, kimi kılavuzlarda, örneğin Leslie Halliwell'in ünlü Film Guide'ında yer almıyor).

Bir yıl sonra ise ustayı Cannes film festivalinde görmüş, Carlton Hotel'in terasında konuşmuştum. Sevgili Arda Uskan da resimlerimizi çekmişti. Sonra bir daha hiç karşılaşmadık. Ama ben bu önemli sinemacının her zaman hayranı oldum, 1987'deki ölümüne dek çektiği tüm filmleri ilgiyle izledim, kimileri üzerine yazdım.

Ve Danny Huston'la tanışmak

Ve bu son konuşmadan 34 yıl sonra, Karlovy-Vary'de oğluyla karşılaştım. Danny Huston, yönetmen babasıyla oyuncu Zoe Sallis'un oğlu olarak, 1962 yılında babasının bir film çevirdiği Roma'da dünyaya gelmişti. Huston'un diğer çocukları olan Angelica Huston ve Tony Huston'un üvey kardeşleriydi. İyi bir eğitim almış ve küçük yaştan başlayarak sinemaya ilgi duymuştu. Böylece bir yandan yazarlık ve yönetmenlik, öte yandan oyunculuk yaparak kendisine bir isim inşa etmişti. Oyunculuğunun şimdilik üste çıktığını kabul etmek gerekir: çevirdiği filmlere bakılırsa... Ki aralarında, 1995'te "Leaving Las Vegas"taki barmen rolünden başlayarak, "Anna Karenina", "Time Code", "21 Gram", "Silver City", "Birth", "The Aviator", "The Proposition" gibi filmler var. Onu en son "The Constant Gardener-Arka Bahçe" filminde önemli bir rolde izledik. Yakında, Sofia Coppola'nın beklenen "Marie Antoinette"inden başlayarak, "Children of Men", "Fade to Black", "The Number 23" gibi filmlerde de karşımıza gelecek.

Aileden sinemacı

Aslında tam bir sinemacı ailesi bu... Çünkü John'un babası, Danny'nin dedesi Walter Huston da döneminin en ünlü aktörlerinden biriydi. Oğlunun filmlerine (ilki olan "Malta Şahini"nden itibaren) zaman zaman katılmış, hatta onun yönettiği "The Treasure of Sierra Madre- Altın Hazineleri" ile bir Oscar bile almıştı. Zaten Danny Huston bir zamanlar bir yerde şöyle dememiş miydi? : "Bazen sinema da bir aile işidir. Kimi aileler, kuşaklar boyu marangoz ya da çiftçi olurlar. Ya da terzi veya avukat. Ben de aile mesleğimi seçtim: sinemayı".

Danny Huston Karlovy-Vary'ye babası adına düzenlenen bir toplu-gösteriye katılmak üzere gelmişti. Yönetmenin en ünlü filmlerinden bir avucu festivalde, özellikle genç seyircileri salonlara doldurdu. Danny, en çok babasından söz ettiği bir basın toplantısına katıldı. Ben de ordaydım. Ve sonra onunla karşılaşıp söyleşme imkanını bulduk. Babasını tanıdığımı ve iki kez karşılaştığımı söyleyince, heyecanlandı. John Huston üzerine kimbilir ne çok söz etmiş, ne çok anı anlatmıştı. Ama bundan hiç sıkılmışa benzemiyordu. Bir yerde şöyle dediği yazılıydı: "Ondan söz etmekten niye yorulayım ki? Geride binlerce anı bırakmış renkli ve parlak bir insandı. Çoğu insan filmlerini bilir, ama ben kafamın içinde bir yerlere tıkılmış olan sayısız anekdot, nasihat, gerçek yaşam ayrıntıları hatırlıyorum. Bunlar sanki suyun dibine çökmüş gibi duruyor, ama zaman zaman birisi fırlıyor ve yüzeye çıkıyor. Geçmişten gelen bir hayalet gibi!"

Bir Huston geleneği: kaybedenleri oynamak. İşte Danny Huston'un biraz basın toplantısından, biraz söyleşimizden gelen kimi sözleri, babası, kendi kariyeri ve sinema üzerine düşünceleri...

"Özellikle kaybedenleri oynamayı seviyorum. Sadece iyi yanları olan olumlu bir kahramanı canlandırmakta herhalde zorlanırdım. Ayrıca bunu istemezdim de: sanırım hiç de ilginç olmazdı. Babamın sinemasının genel bir özelliğidir bu: kahramanları, hep kaybeden ve hayallerini gerçekleştirmekte zorlanan insanlardı. Biz Huston'lar sanki kaybedenlere büyüye benzer bir ilgi duyuyoruz. Dün seyirciyle birlikte "Altın Hazi-

neleri"ni izlerken bir kez daha farkettim: dedem Walter Huston'un oynadığı kişilik, sanki kaderini önceden biliyor. İşlerin kötüye gideceğini kestiriyor, ama yine de o belalı yolculuğa katılmaktan kendini alamıyor. İşte bence asıl kahraman budur".

Orson Welles'i oynamak

"Son filmlerimden "Fade to Black"te Orson Welles'i oynadım. Gençliğini tabii: yoksa çok kilo almam gerekecekti!.. Ben babam aracılığıyla onunla tanıştığımda, hayli irileşmişti. Ama filmin geçtiği 1948'de henüz incecikti. Beni asıl ilgilendiren bedeninin değil, dehasının büyüklüğü olmuştu. Bir dehayı canlandırmak aslında ürkütücü bir şey. Ayni zamanda bir sihirbaz ve oyun ustasıydı ve insanları bu numaralarla şaşırtmaya bayılırdı. Ayrıca tıpkı babam gibi kendi mitolojisini seviyor ve o çerçeve içinde davranmaya çalışıyordu."

"Babam üzerine bir kitap var. Onun davranışları üzerine ve pek de övücü olmayan, hatta bir hayli keskin dilli bir kitap. Dostları köpürmüşlerdi, ama onun hiç kızmadığını, hatta hınzır bir sevinç duyduğunu hatırlıyorum. Tüm o söylenceler aslında hoşuna gidiyordu: örneğin Afrika'da film çekerken yarıda bırakıp fil avlamaya gittiği üzerine olanlar gibi... Orson Welles de aynen öyleydi".

Huston'lar ve eleştiri

"Babama son dönem filmleri üzerine yazılan eleştirileri kimi zaman ben okurdum. Eleştiriye önem verir, filmlerin kaderi üzerinde etkili olduklarına inanırdı. Büyük babamın Broadway'de "Othello"yu oynamayı ne çok istediğini babam anlatmıştı. Sonunda bunu başarmış ve pahalı bir "Othello" projesinde seyirci karşısına çıkmıştı. Ama sonuç tam bir fiyasko olmuştu. Babam sabaha karşı tüm gazeteleri alıp berbat eleştirileri görmüştü. Babasına gidip gitmemekte kararsız kalmış, onun çok kızgın ya da mutsuz olduğunu düşünmüştü. Ama kapısını çaldığında içerden gelen, sadece kahkahalar olmuştu. Büyükbabam eleştirileri okumuş, ama kızmak yerine gülmeyi seçmişti. Bu hikayeyi çok severdim, çünkü "Altın Hazineleri"nin sonunda, şiddetli bir rüzgar son kalan altın tozlarını da çöle uçurduğunda, büyükbabam ve Humphrey Bogart ayni biçimde kahkahalarla gülerler. Bu sahne bana "Othello" gecesini hatırlatmıştı. Ne tuhaftır ki bir fiyasko gecesindekine çok benzeyen o kahkahalar, büyükbabama bu kez bir Oscar getirecekti".

Eski Hollywood ve bugün

"Bana hep sorarlar: siz babanız aracılığıyla da olsa, eski Hollywood'u tanıdınız. "Malta Şahini"nin yapıldığı dönemden bugüne neler değişti diye... Şunu hemen söyleyeyim: öyle insanlar yok artık... O tür insanlar, gerçek hayatın çemberinden süzülüp gelmişlerdi, arkalarında yalnız filmlerin değil, gerçekten yaşadıklarının anıları, deneyimleri vardı. Filmlerini imal etmiyorlardı, uydurmuyorlardı. Yaşadıklarını anlatıyorlardı. O yüzden her şey çok daha sahiciydi. Uzun yıllar önce babamla birlikte UCLA'da (Los Angeles üniversitesi) bir derse katılmıştım. Bir öğrenci kalktı, çağdaş sinemada önce bir karakteri tanıtmanın, onu sonradan bir hikayenin içine katmanın gerekliliğini filan anlattı. Babam şaşkın bir halde ona baktı ve şöyle dedi: "Evlat, senin Meksika'ya kadar uzanıp bir geneleve göz atmanda fayda var!"... O sözüyle dışarıdaki gerçek dünyayla bir okuldaki akademik bakışın ne kadar çelişkili olduğunu vurgulamak istemişti sanıyorum".

"Öte yandan günümüz sineması elbette kimi konuların, hikayelerin ve temaların daha iyi anlatılabilmesine yardımcı oluyor. Babam örneğin "Moulin Rouge" filminde kendi kendisine belli bir denetim uygulamak zorunda kalmış, her şeyi istediği gibi anlatamamış ve gösterememişti. Bu filmi bugünün anlayışı içinde çekebilseydi, sanırım çok daha ileri gidebilirdi. O aslında her anlamda modern bir sanatçıydı. Eğer o günün sineması içinde mümkün olsaydı, sanırım konvansiyonları kırmak ve hikayelerin yapısıyla oynamak için çok şey yapardı".

Atilla Dorsay, 1972'de Cannes'da John Huston'la.

Danny Huston, önümüzdeki aylarda "Marie Antoinette", "Children of Men", "Fade to Black" ve "The Number 23" gibi filmlerde karşımıza çıkacak.

En sevdiği Huston filmi

"Babamın tüm filmlerini severim aslında... Pek tanınıp sevilmeyen "A Walk with Love and Death", "Fat City", "McIntosh Man", "Sinful Davey", "Wise Blood" gibi küçük filmleri de dahil olmak üzere... Ama gözdem, her şeye rağmen "Altın Hazineleri". Sanırım daha çok duygusal nedenlerden... Çünkü büyükbabam, büyük oyuncu Walter Huston'la hiç tanışamadım. Benim doğumumdan önce o hayatı terk etmişti. O yüzden, ben bu filme bir aile albümü gibi bakıyorum. Elbette bir aile mahremiyeti sınırlarını çoktan aşmış, Oscar'lar almış, kült olmuş bir klasik. Ama her şeye karşın ve her şeyden önce, benim için bir tür aile albümü." ■

Büyüklere peri masalı

Hint asıllı ünlü yönetmen M. Night Shyamalan, merakla beklenen son filmi "SUDAKİ KIZ"(LADY IN THE WATER) ile "Köy"den sonra bir kez daha karşımızda. Başrollerdeki Bryce Dallas Howard ve Paul Giamatti'nin yanında rol alacak olan yönetmen Shyamalan, bu kez "şöyle bir görünme" geleneğini ileriye taşıyıp önemli yan rollerden birini üstleniyor. Yedinci filminde Disney'le yollarını ayırıp Warner Bros.'la anlaşan yönetmen, kimilerine göre kariyeri için büyük bir tehdit olan bu yeni filminde bizi hayattaki rolümüz üzerine düşündürmek istiyor.
EBRU ÇELİKTUĞ

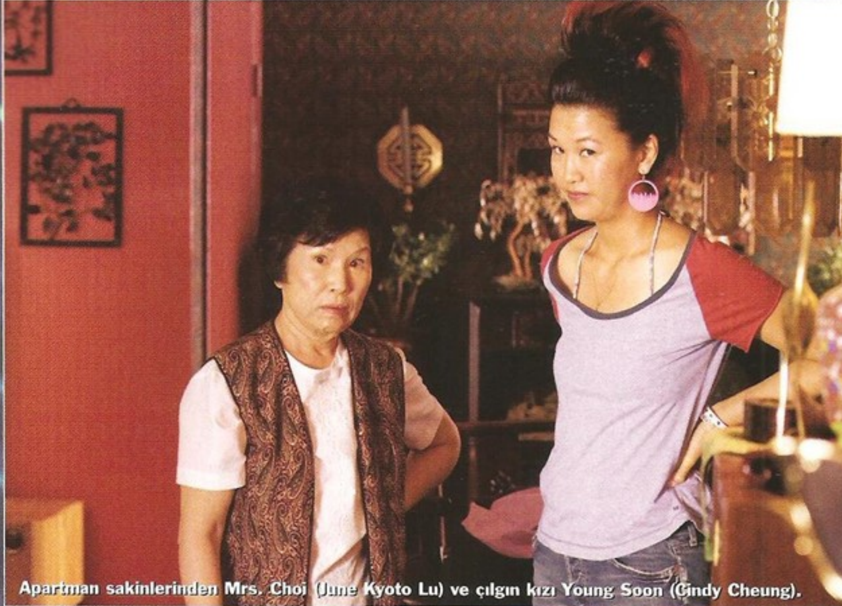
Mavi Dünya ile bizim dünyamız arasındaki geçit, Cove Apartmanı'nın havuzu.

Kariyerinin başlangıcından beri Disney Stüdyoları'nın bünyesinde düşlerini filmlere dönüştüren M. Night Shyamalan, yedinci masalı "Sudaki Kız"ı, Disney'in Buena Vista kolunun başkanı ve yakın arkadaşı Nina Jacobson'a beğendiremeyince, (Jacobson okuduğu senaryoya güvenememiş ve şirket olarak bu projenin kendilerini ikna etmediğini söyleyerek yollarını ayırmıştı) şirketle tüm bağlarını kopararak Warner Bros'la anlaştı ve filmini yeni stüdyosunun kanatları altında tamamladı. Aslında geceleri uyumadan önce kızlarına doğaçlama anlattığı çeşitli öykülerden esinlenerek ortaya çıkan film, çıkış noktası itibariyle yapımcıları şaşırtıp korkutmuş olabilir ama Paul Giamatti, Jeffrey Wright ve Bryce Dallas Howard gibi oyuncularla, Christopher Doyle gibi özellikle Uzak Doğu sinemasının önemli filmlerinde çalışmış bir görüntü yönetmeninin varlığının filme yönelik beklentileri yükselten unsurlar olduğunu söyleyebiliriz.

"Altıncı His"ten bu yana "hardcore" görüntülere başvurmadan, bir "şüphe ustası" olarak seyirciye en temel korkuları hissettirerek kendine ait bir tarz oluşturan yönetmen, korkuyu "bilinmeyen" olarak tanımlıyor: "Bilmediğimiz şeylerden korkarız ve bu duygu sayesinde binlerce yıldır kendimizi koruyarak bugünlere gelebildik. Bildiğimiz şeylerin bize yabancı hale gelmesi korkutur. Mesela yatak odanıza girip pencerenin kırık olduğunu veya ahizenin yerde olduğunu görmek sizi şüpheye düşürür ve korkutur. İşte anahtar bu: bilinen şeyi yabancı hale getirmek. Bunu yapmak için de duvarda kan lekeleri göstermeye veya diğer alışıldık korku klişeleri kullanmaya gerek yoktur. Çocukken alışverişten döndüğümüzde evimizin kapısını açık görünce çok korkmuş ve içeri girmek istememiştim. Şüphe korkuyu da beraberinde getirir".

Shyamalan filmlerinin, seyirciyi korkutup irkiltmenin yanında bazı temel felsefe sorunlarıyla da zihinleri meşgul ettiği bir gerçek. İnanç, hayatın anlamı, ölüm ve sonrası, temel korkularımız, kendimizi tanımak ve hayata neden geldiğimizi çözmek gibi belli başlı kavramlar etrafında olay örgüsünü kuran, özellikle sona sakladığı sürprizlerle kendine özgü bir tarzı olan Shyamalan, bu kez de ürkütücü bir mitoloji yaratarak, her bireyin "olaylar zincirinde bir halka" oluşturduğu mesajını vermek istediğini belirtiyor. Filmin hikayesini şöyle özetleyebiliriz;

U şeklindeki "Cove" adlı büyük bir apartmanın -tamamı yapım ekibi tarafından inşa edilmiş- yöneticiliğini üstlenmiş, içine kapalı, etrafındakilere göre "kafasının üzerinde hep bir uğursuzluk bulutuyla dolaşan" Cleveland Heep (Paul Giamatti), hayattan umudunu kesmiş biridir, aslında bir doktordur. Ama kendini Philadelphia'nın bir banliyösündeki bu binaya adeta mahkum etmiştir. Bir gece, apartman havuzuna girilmesi yasak olan bir saatte, havuzda yüzmekte olan esrarengiz bir kızla karşılaşır. "Mavi Dünya"lı bu kız aslında bir tür su perisidir (Shyamalan mitolojisinde 'narf' diye geçiyor) ve dünyasına geri dönmesi için yardıma ihtiyacı vardır. Çünkü kendi dünyasının korkunç yaratıkları peşindedir ve insanların yardımı olmaksızın bunu başarması mümkün değildir. Heep, apartman sakinlerinin de desteğiyle Story'ye (Bryce Dallas Howard) yardımcı olur. Ama Mavi Dünya'nın kötücül yaratıklarıyla bu dünyanın insanları arasında ürkütücü bir mücadele başlamıştır artık: "Stunt" adlı yaratıklar ölümcül "Kii" zehirini taşımakta ve Story'nin peşinde büyük bir tehlike oluş-

Apartman sakinlerinden Mrs. Choi (June Kyoto Lu) ve çılgın kızı Young Soon (Cindy Cheung).

Bob Balaban, Shyamalan'ın tartışmalı karakteri eleştirmen Farber'ı canlandırıyor.

turmaktadırlar. Çimenlerin arasında kolayca kamufle olan bu yaratıkların oluşturdukları kendi eko sistemleri sadece masallara inanmayı devam ettiren (bir anlamda içlerindeki saf ve meraklı çocuğu hala yaşatan) kişilerce fark edilebilmektedir. "Stunt"ların çekindikleri bir başka Mavi Dünya yaratığıysa "Tartunic"lerdir, bunlar daha doğdukları anda annelerini öldüren acımasız yaratıklardır. Story'yi Mavi Dünya'ya alıp götürecek yaratık ise 12 metreye varan kanat uzunluğuyla haşmetli ve görkemli bir kuştur.

Shyamalan, Cleveland Heep rolünü daha yazarken "Sideways", "American Splendor" ve "Cinderella Man"deki oyunculuğundan çok etkilendiği ve artık yan rollerden ziyade bir başrolü başarıyla götüreceğine inandığı Paul Giamatti'yi düşünmüş. Bu vesileyle Giamatti'nin sıradan insanları canlandırırkenki doğallığının ve "sıra dışılığı"nın artık ödüllendirilmeye başlamasının sevindirici bir gelişme olduğunu belirtelim. "Sudaki Kız"da Heep'in dış dünyaya olan kapalılığını, hayata küskünlüğünü, kekemeliğini, bir apartmanın yöneticiliği ve tamir işleriyle uğraşarak geçirdiği hayatının artık anlamını yitirmiş oluşunu başarıyla canlandıran oyuncunun, mütevazı ve ölçülü performansıyla seyirciyi karaktere bağladığı söyleniyor.

Daha 16 yaşındayken 45 kadar kısa film çekmiş olan Shyamalan, Spielberg'ün "Jaws" ve "Üçüncü Türle Yakın İlişkiler"ni kendisini film çekmeye iten en önemli esin kaynakları olarak görüyor ve her iki filmin başrolündeki Richard Dreyfuss ile bu filmdeki başrol oyuncusu Giamatti arasında bir benzerlik kurduğunu söylüyor: "Paul benim Richard Dreyfuss'üm. Beni hem güldürüyor hem de karakterin iç karmaşasını ve derinliğini hissettiriyor". Bryce Dallas Howard da Giamatti'nin diğer pek çok oyuncudan farklı olarak, belli bir ruh haline geçmek için bir köşeye çekilen oyunculardan olmadığını, son derece yüksek konsantrasyona sahip ve karakteri her yöne taşıyabilen biri olduğunu söylüyor: "Filmin bir noktasında Story, Cleveland'ın günlüğünü okuyor. Paul çekimde kullanılan günlüğe bir şeyler yazdı, ben de okudum. Bana inanılmaz yardımcı oldular. Tam anlamıyla karanlık noktalara parmak basmıştı".

Cleveland, hikaye ilerledikçe yaşadığı trajedi gereği hayata küsmüş biriyken, Story'nin varlığıyla adeta hayata geri döner: artık bu güçlü ve çekici kadına bir tür babalık yapacak ve yardımcı olarak hayatına anlam katmaya çalışacaktır. İkilinin en zor sahnelerinden biri, Cleveland'ın kucağında Story ile, havuz kenarında ıslak tahtalar üzerinde koşarak kaçmaya çalıştığı sahneler olmuş. Bu arada sualtı sahnelerini nefes almadan bizzat Giamatti'nin oynadığını hatırlatalım.

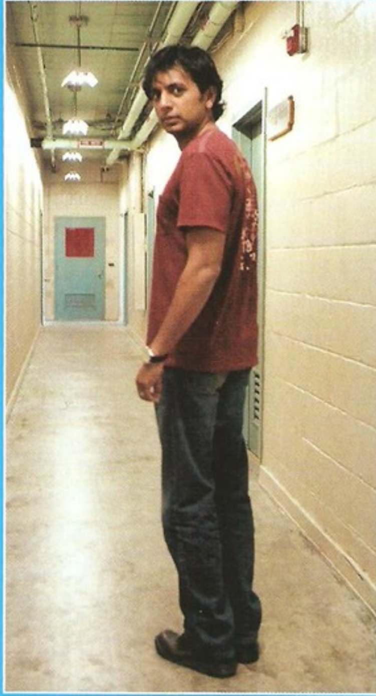
Bryce Dallas Howard'ın uhrevi güzelliğini daha da belirginleştirmek ve suda yaşayan bir "narf"a benzetebilmek için her çekim günü üç saate varan makyaj uygulamalarıyla tüm vücudu çillerinden arındırılarak adeta porselen bir cilt yaratılmış. Tüm film boyunca üzerinde sadece bir erkek gömleğiyle izleyeceğimiz Howard, diyalogları da az olduğundan hayatının en minimal rolünü oynamış denebilir. Henüz "Köy" bitip, Shyamalan'ın çiftliğinde aile arasında bir gösterim düzenlendiği gün Story rolü için yönetmenden teklif alan Howard, sevinçten ağladığını belirtiyor. Genç oyuncu, Sam Raimi'nin yönettiği üçüncü "Spider Man"de ve Kenneth Branagh'ın Shakespeare uyarlaması "Beğendiğiniz Gibi"de de oynuyor.

Filmin en tartışmalı karakterlerinden biri - herhalde Shyamalan'ı gerçek hayatta çok fazla yoran ve bu filmde intikam almak istediği anlaşılan bir karakter - Farber: sinema ve kitap eleştirmeni, hiçbir şeyden mutlu olmayan, aksi ve huysuz bir adam. Farber'ı "Capote"den hatırlayacağımız Bob Balaban canlandırıyor ve karakterini şu sözlerle tanımlıyor: "Farber huysuz biri. Dostane olmadığı gibi özel hayatını da herkesten saklıyor. Kimse gelsin istemiyor ve kimseyi evine davet etmiyor". Cleveland Story için Farber'dan yardım istediğinde, hem onun alaylarına maruz kalıyor hem de inançsızlığı ve kinciliğiyle karşılaşıyor. Shyamalan filmde Farber'a pek de iyi bir son hazırlamış denemez!

Bulmaca meraklısı fedakar baba Dury rolünde izleyeceğimiz Jeffrey Wright ise, "Angels in America"nın Altın Küre ve Emmy ödüllü oyuncusu. Geçen yıl "George Clooney ile "Syriana"da ve Bill Murray ile "Broken Flowers"da rol alan yetenekli oyuncu, "Sudaki Kız"da bir babayı canlandırırken, tıpkı Shyamalan'ın düşündüğü gibi çocukluktaki masumiyeti kaybetmemek gerektiğinde hemfikir. Zaten canlandırdığı Dury de Farber'dan farklı bir tepki ve-

Gerilim ustası bir yönetmen ve masal anlatan bir baba

M. Night Shayamalan ile yapılmış bu röportaj, "Sudaki Kız"ın nasıl ortaya çıktığını açıklıyor. Bazı eleştirmenlere göre kariyerinin bu filmle yerle bir olacağı iddia edilse de, hiçbir Shyamalan-severin kayıtsız kalamayacağı bu kendine özgü peri masalının ne kadar izleyici toplayacağı merak konusu.

Çocuklarınıza anlattığınız bir öyküden yola çıkarak çektiğiniz bu film nasıl ortaya çıktı?
Tıpkı kızlarıma masallar anlattığım sekilde: nereye varacağım bilmeden. Tehlikeli ve harika bir yolculuk bu. Kızlarıma "Size bir masal anlatayım mı?" derim, onlar da "Evet!" derler. "Peki neyle ilgili olsun?" deyince "Su bardakla ilgili olsun!" derler örneğin. Ben de "Tamam, o halde cama üfleyen bir adam varmış, nasıl yapılır biliyor musunuz? Nefesinizi ve ciğerlerinizi içine üflersiniz. Bir gün adam çok mutsuzmuş ve cama üfleyince cam değişik bir renk almış" diye oracıkta bir hikaye uydururum. Nereye varacağım bilmeden anlatırım ve sonunda hep çok şaşırtıcı bir noktaya varır. Kızlar hikayenin nereye varacağım bilmeden anlattığımın farkındadırlar. Dolayısıyla sonunda hikayenin bütününü hep birlikte, aynı anda keşfetmiş oluruz. "Sudaki Kız"ın da bu "nereye varacağımı bilmiyorum" macerasının iki yıllık bir versiyonu olmasını istedim. Ama eninde sonunda her şeyin bu filmin kendi dünyasının ve dilinin bir parçası olacağına inanılmaz bir inanç duyuyordum; Chris Doyle'un projeye katılması, istediğim oyuncuların rollerini kabul etmeleri, projenin istediğim gibi gerçekleşmesi, filmi batıracağına kesin gözüyle bakılan kararlarımıza bağlı kalışımız, bunların hepsi inançla gerçekleşti. Çocuklarımın yatak odasında onlara masal anlatısına benzeyen bir sürecin iki yıla uzatılmış hali gibiydi; cama üflemenin nasıl bir sonuç vereceğini bilmeden ama nefesin önemini ve o nefesin hikayemi anlatırken bana ilham vereceğini bilerek geçirdiğim iki yıllık bir süreç.

Cleveland Heep'in su altında nefes almaya çalışmasının altında yatan fikir bu muydu?
Hayır. Onun bir binanın sorumlusu olacağını biliyordum. Sıradan bir iş yapan biri olması doğru geliyordu. Ama sonra güçlü bir şeyi saklıyor olması fikri, kızın onun sakladığı şeyi bulması, onun çöplerle merdivenleri çıkması fikri Syshype söylencesine benziyordu: tepeye kayayı yuvarlayarak çıkarmak, tekrar tekrar. Bu onun kendinde eksik bulduğu şey için kendine biçtiği cezaydı. Ailesinin yanında olmamış ve her şeyden vazgeçmişti. Bu da onun cezasıydı ve adam cezasıyla barışıktı, o yüzden de işini yapmaya devam etmek istiyordu. Cleveland gerçekten yazdığım en ilginç ana karakterlerden biri ve işte böyle ortaya çıktı.

Bir binada yaşamaktan kaynaklanan birlik duygusu neden filmin en önemli unsurlarından biri?
"Arka Pencere"yi ele alalım; herkesin birlikte öğrendiği, bulduğu bir "şey" vardır. Bazılarına göre filmim "Rosemary'nin Bebeği"nin tersiydi: bir grup insan kötülük için değil iyilik yapmak için bir araya geliyor. Ama bir binada yaşayan yabancılar fikri gerçekten güçlü bir fikir ve karakterlerin ortaya çıkışı daha çok Agatha Christie tarzı bir gizem taşıyor. Her şeyi yanlış anlayıp, önce yanılıp sonra gene deniyorsunuz. Komşularınız hakkında bir şeyler öğrenmek eğlencelidir. Yabancıları bir banyoda bir araya getirme fikri hoşuma gitmişti. Komşularınızla yollarınızı kesiştiren bir sebebe sahip olmak çok güzeldir.

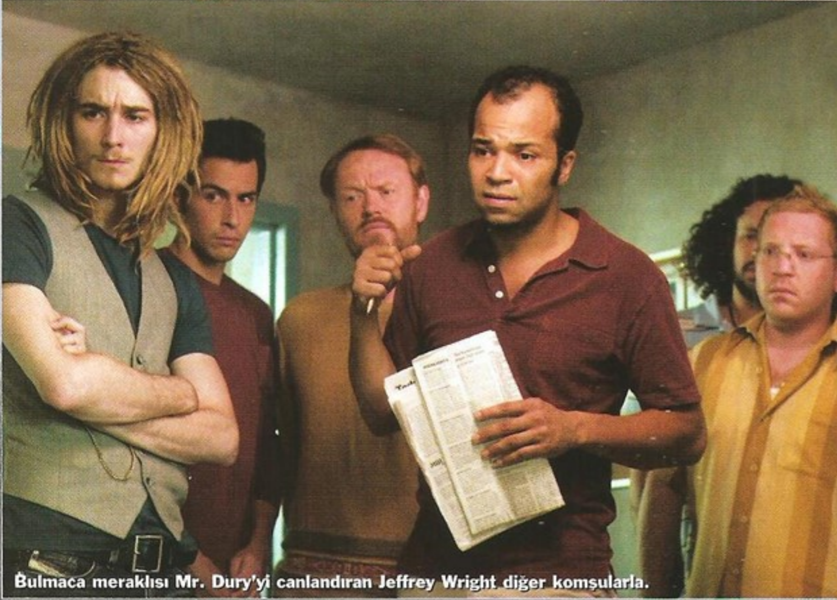
Bu filmi çekmek ne gibi riskler içeriyordu?
Sorumlu benim ve bir takım hesaplanmış riskleri göze aldığımın farkındayım. Bu akrobatik bir hareketti biliyorum ama gerçekten tepenin ölür tarafında sınırsız bir potansiyel olduğunu hissettim. Eğer tepenin öbür yanına geçebilirsem sınırsız bir potansiyelle karşılaşacaktım. Oraya geçebilir miyim bilmiyordum ama bu ancak geçebileceğimi düşünerek mümkün olabilirdi. Şöyle bir şey düşünebiliyor musunuz? Bir sinema salonuna gidiyorsunuz, bu çağda sinemada, sinemanın bugünkü yaratım koşulları içinde eşsiz bir duygusal yolculuk yaşıyorsunuz. İki saatlik eşsiz bir deneyim ve sonra bunun pozitif bir şeylere dönüşmesi yeniden inanmaya başlamak. Böyle bir şey olabilir mi? Bir tür farkındalığa ulaşılabilir, duygusal bir tepki ortaya çıkabilir. Bu noktaya ulaşamayabilirim, büyük olasılıkla ulaşamayacağım da. Ama o tarafta bir şeyler olduğuna dair güzel bir duygu hissediyorum ve herkesin bu potansiyeli hissetmesini istiyorum. Tanrım, dağın öbür tarafına geçebilseydik muhteşem olurdu. Bulduğumuz yeri seviyorum ama... Yazın bu son günlerinde, hepsi de kendinden önce yapılmış bir şeyleri kaynak olarak kullanan stüdyo filmleriyle dolu bu yaz günlerinde bulunduğumuz noktayı seviyorum.

Neden yazar rolünü oynamayı tercih ettiniz?
Birisi bana eleştirmen Farber'ı oynamamı önerdi, komik olabilir diye. Ama bu özel karakter -yaptığın işin önemli olduğu söylenen bir yazar olma fikri- bu tüm yazarların rüyasıdır çünkü hepsi bunun en acı veren an olduğunu söyler: bir yazar olmak, önündeki boş sayfa; bu berbat bir şeydir! Berbat! Ama, Harriet Beecher Stowe gibi birinin bir kitap yazması ve bunun daha sonra, yazarın bile farkına varmadığı bir takım sonuçlara ulaşması fikri. Sonra Lincoln gibi birinin bunu okuyup bir bakış açısı kazanması ve sonra bir şeylerin değişmesi. İnanılmaz olaylar zincirinin bir parçası olmak, bu benim kendi hayatımda da rastladığım güçlü bir şey. Bu öyküyü her röportajda anlatıyorum, bir kez daha anlatacağım: JFK Havaalanı'ndaydım, ailemle beraberdim. 12 yaşındaydım. Uçuş ertelenince oradaki kitapçıya girdim. Spike Lee'nin ilk filmini nasıl çektiğini anlattığı kitabı "She's Gotta Have It"i aldım. Bu kitabı okuduktan sonra kendi kendime "Film çekebilirsin, sen de öylece çıkıp bir film çekebilirsin" diye düşündüm. Bu çılgıncaydı. Böyle bir şey yapabileceğimi hiç düşünmemiştim. Hayat devam etti. Film okuluna gitmeye karar verdim, gittim ve filmler yaptım. Neyse ki insanlar bu filmleri seyretti; ben de para kazandım; bir vakıf kurdum, o vakıf Hindistan'da kadın haklarını koruyan ve onların yaşadıkları yerde eğitimlerini sağlayan bir kuruluşla bağlantı kurdu, böylece şimdi ben bu zor durumdaki kadınlara ve çocuklara yardımcı edeceğim, hayat kurtaracağım. Bu aynı zamanda Spike Lee'nin oradakilerin hayatını kurtarması anlamına geliyor. Tamamen farkında olmaksızın zincirin bir halkası oldu, beni destekleyerek, ki ben de o insanları destekledim, böylece hepimiz zincirin bir parçası haline geldik. Bu gerçek bir olay. İnanılmaz bir şey. Eğer bir gün birisi Spike'a 'Biliyor musun, ileride filmler falan çekeceksin ama eğer şöyle bir kitap yazarsan Hindistan'ın bir kasabasında yaşayan yaklaşık 10 çocuğun hayatını kurtaracaksın' deseydi inanmazdı herhalde. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? İşte böyle oluyor. Ve böyle olmaya devam edecek; bir tür olumlu hareketler ağı gibi.

Bundan Spike Lee'le bahsettiniz mi hiç?
Hayır, bahsetmedim. Konuşuruz, Spike ile çok konuşuruz ama bundan bahsetmedim. Bahsetsem benim ağır bir romantik olduğumu düşünürdü!

Cleveland (Paul Giamatti), Story (Bryce Dallas Howard) sayesinde hayatının anlamını bulacak mı?

Bulmaca meraklısı Mr. Dury'yi canlandıran Jeffrey Wright diğer komşularla.

rerek Cleveland'a inanıyor ve Story'ye yardım etmek için elinden ne gelirse yapıyor.

Shyamalan 1992'de çektiği ilk uzun metrajı "Praying with Anger"da başrolü üstlenmiş ve daha sonra çektiği filmlerde küçük rollerde tıpkı Hitchcock gibi azıcık görünmeyi tercih etmişti. "Sudaki Kız"daysa apartman sakinlerinden biri olan, kitabını bitirmeye çalışan yazar adayı Vick'i oynuyor. Story'nin yeteneklerinden birisi insanların geleceğini okuyabilmektir ve Vick'in yazacağı kitabın ileride önemli sonuçlara yol açacağını söyler; bu da Vick'in kendi hayatını anlamlandırmasına yardımcı olur.

Apartman sakinlerinin arasındaki en ilginç görünümlülerden biriyse, "Six Feet Under"ın ceset tahnitçisi Federico rolüyle hatırladığımız, "Poseidon'dan Kaçış"ta da rol alan Freddy Rodriguez. Canlandırdığı Reggie, kendi üzerinde vücut geliştirme deneyleri yapan ve bu yüzden vücudunun sağ tarafı sol tarafından çok daha irileşmiş, aslında arkadaş canlısı ama pek anlaşılmayan biri olduğundan yalnız biri. Rodriguez de tıpkı Bryce Dallas Howard gibi çekimler öncesinde yaklaşık üç saatlik protez ve makyaj uygulamasına maruz kalmış.

Apartman sakinleri bir yana, zaten apartmanın kendisi de -iki dünya arasında bir köprü vazifesi gören havuzuyla beraber-, filmin bütçesinin hatırı sayılır bir kısmının harcandığı, başlı başına bir karakter konumunda. Derli toplu bir set olarak, çekim alanlarının yakınlığı sayesinde filmin sahne sırasıyla çekilmesi gibi -tabii havuz çekimleri hariç- bir lükse olanak tanıyan bina, özellikle sıradan, orada yaşayanlar ve yaşanacaklar konusunda hiçbir ipucu vermeyen, adeta boş bir sayfa gibi kimliksiz bir mimariye sahip. Havuz ise; Story'nin Mavi Dünya'sı, insanların yaşadığı Cove apartmanı ve etraftaki koruyla temsil edilen doğa arasında tam bir kesişme noktası ve aslında dev bir su tankının diplere doğru koyulaşan mavinin tonlarıyla boyanmasıyla ortaya çıkmış.

Yetmiş beş milyon dolarlık bütçesiyle M. Night Shyamalan'ın son filmi "Sudaki Kız" 21 Temmuz'da ABD'de gösterime girdiğinden beri pek

Bryce Dallas Howard: Başka bir dünyaya aitmiş gibi...

8 yaşından bugüne bir avuç filmde oynamasına rağmen, Lars Von Trier, M. Night Shyamalan, Sam Raimi ve Kenneth Branagh gibi isimlerle çalışma şansına sahip oluşunda babası Ron Howard'ın ne kadar payı var bilemeyiz ama New York sahnelerinde tiyatro oyunculuğunu da sürdüren Bryce Dallas Howard'ın, korkulu bir masalda bir periyi canlandıracak en uygun yüze sahip olduğu kesin.

Night seni filmde oynamak için çağırdığında ne hissettin?
En çok hoşuma giden, ki bunu daha önce hiç ifade etmemiştim, bana "Köy"dekinden tamamen farklı bir rol yazacak kadar güvenmesi oldu. Bu müthişti. 1800'lerin sonlarında yaşayan kör bir kadını oynadıktan sonra ondan çok farklı mistik bir karakter için de beni düşünmesi yani. Çünkü sık sık filmlerde yönetmenlerin aynı oyunculardan aynı rolleri oynamalarını istediğini görüyorum; oynadıkları roller hep bir şekilde birbiriyle bağlantılı oluyor. Benim oynadığım bu iki rol arasında da benim göremediğim bir bağ vardır belki. İkisinde de bir masumiyet var aslında ama sonuçta çok farklı karakterler olmalarından çok memnunum.

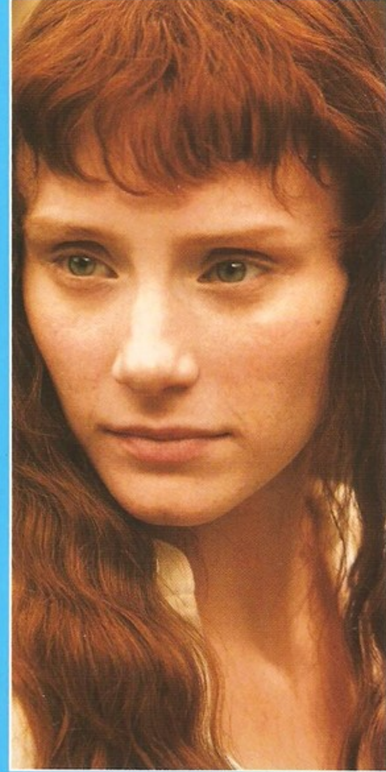
Hayali bir karakteri oynamak garip miydi?
Kesinlikle. Evet, kesinlikle. Bana rolümü verdiği zaman internete girip aptal gibi "narf" kelimesini araştırdım. Kesinlikle öyle bir şey yoktu tabii. Ve sonra fark ettim ki yapacağım hazırlık veya araştırmanın rolümü destekleyeceği yoktu. Yapmam gereken şey kaynağa gitmek, yani tüm bu mitolojiyi yaratan hayalpereste gitmek ve ona milyonlarca soru sormaktı. Ve böyle yaptım, böylece bu filmdeki yolculuğumun nasıl olacağı tam olarak belirlenmiş oldu. "Tamam" dedim. "Benim burada yapmam gereken şey, Night'ın vizyonunun fiziksel dışavurumu olmaya çalışmak. Bu düşünce bana iyi geldi çünkü normalde çekimden önce abartılı bir hazırlık sürecine girerim ve birbirinden farklı 6 milyon fikrim vardır. Dolayısıyla burada kendimi tamamen rahat bırakıp bir başkasına güvenmek çok güzeldi.

Story'nin filmde işlenen temalara yaklaşımı nasıldı?
Bu ciddi bir filmdi benim için. Geçenlerde günlüğüme bakıyordum da, bu filmi çekerken ne kadar ciddi sorular üzerinde düşünmüşüm, dedim; din gibi maneviyat gibi, o anda başkalarına saçma görünen bir inancı sürdürmek gibi... Sanırım bu filmden şöyle bir ders çıkardım kendi adıma; her insanın amacını bulmaya yönelik bir yolculuğa çıkması gerekir. Bu filmden sonra "Hayattaki amacım nedir?" diye düşünmeye başlamadım tabii, zaten düşünüyordum ama bulmaya çalışmıyorum. En beklemediğim bir anda karşıma çıkacak ve ben o zaman bunu fark edeceğim diye düşünüyorum. O zamana kadar benim de bir şeyler yapmam lazım tabii. Aktif olmalı, o arayış içinde, o yolculukta hissetmeliyim kendimi ama bu arada bir güvensizlik bulutu içinde hayatımın amacını asla keşfedemeyeceğim korkusu içinde olmamalıyım.

Sizce Night Shyamalan bunu kendisine soruyor mudur?
Bence bu sorulması gereken bir soru. Günlüğüne göz attım. Hayır, orada bulamadım ama günlüğünün kapağında çekimlerin başlangıcında, suda bir kadın vardı ve onun altında "Melekleri Korumak" yazıyordu. Ben de şöyle düşündüm: "Evet, işte bu: melekleri korumak!". Bunu dini bağlamdaki melek olarak ele almıyorum. Bu şey gibi, bir insanın hayatındaki melek kimdir? Bir melek arabanızı park ederken ihtiyaç duyduğunuz biri olabilir; çantanızı açıp 10 sent ararsınız ama yoktur. "10 sent lazım!" dersiniz, birisi de 10 sent bulur ve siz de o kişiye "sen bir meleksin" dersiniz. Bu en ihtiyaç duyduğunuz anda hayatınızdaki bir boşluğu dolduran biri olabilir. O halde bu meleği nasıl koruruz? Bu benim için çok sembolik ve anlamlıydı. Ve bence performansıma çok şey kattı.

Hangi karakter diğerine daha fazla ihtiyaç duyuyor, sizinki mi, Paul Giamatti'ninki mi?
Kişisel olarak eşit olduğunu düşünüyorum. Onun yolculuğu filmin de yolculuğu. Filmin merkezinde o yolculuk var. Bu zaten filmle ilgili duygusal bir gerekiilik. Ama benim için, bir oyuncu olarak Story'yi iyi oynamak için, onun yolculuğunun neyle ilgili olduğunu anlamalıydım. Story, amacını ve sesini bulmalıydı. Bunu da Cleveland olmadan yapamazdı.

İlk filminizden beri sizde ne değişti?
Bilmiyorum. Tek farklılığın olup bitenlerin yapısını daha iyi anlamam olduğunu söyleyebilirim. Hayatımın her anı, sanki yeniliklere hep hazır olmam gereken tamamen yeni bir şeye dönüştü. Bu yüzden "her şeyi öğrendim ya da her konuda çok iyiyim" diyemem. Hatalar yaptığımda kendi kendime "bunu asla bir daha yapma" diyorum. Ama sonra kendimi gene onu yaparken buluyorum.

Daha önce "Manderlay"de çalıştığın Lars Von Trier ile karşılaştıracak olursan Shyamalan ile çalışmak nasıldı?
Benzer. Çok benzer. Mesele şu, siz yönetmene ve onun vizyonuna hizmek etmek üzere oradasınızdır, o da sizi gerektiğinde o vizyonun içine alır. Bu bakımdan çok benzer süreçlerdi. Night ve Lars tabii ki birbirinden farklılar ama ikisi de auteur oldukları için bir noktada birleşiyorlar. Kendi filmlerini yazıyor, yönetiyor ve yapımcılığını yapıyorlar ve bunu bir Hollywood filminden çok daha farklı bir tarzda yapıyorlar. Setlerinde yarattıkları hava da bayağı benzer sayılır. Organize, eğlenceli ve saygılı. Her biri işlerine saygıyla yaklaşıyor çünkü kendi yollarında ve tarzlarında bir etki yaratacaklarını biliyorlar. Lars'ın filmlerinde; Lars bütçesini biliyor ve bu bütçeyle en iyi şekilde hikayesini anlatacak şekilde öyküyü değiştiriyor. Bu Night'ta da aynı. Bu film için gelen paranın büyük kısmını o apartman kompleksinin inşası için harcandığına eminim. Oraya gidince kendi kendime: "Vay canına, işte filmlerin büyüsü. Tamamen akıl dışı!" diye düşündüm. Ve bunu inanılmaz kısa bir sürede yaptılar; sanıyorum birkaç hafta içinde. Dolayısıyla evet o noktada bir fark var. Ama setleri aynı.

Freddy Rodriguez vücudunun sağ tarafına takılı görkemli protezleriyle.

Bryce Dallas Howard, Shyamalan'ın yarattığı "Nari" rolünde. "Köy"de kör bir kızdı, şimdiyse çok az konuşan, insanüstü güçlere sahip bir su perisi.

çok eleştiri aldı. Eleştiriler genellikle filmin ne büyüklere ne de çocuklara hitap etmeyen, primitif ve sıkıcı olduğu konusunda birleşiyor. Disney Stüdyoları'nın projeyi reddetmesi normal karşılanıyor. Shyamalan'ın bir yan rolü üstlenerek kendi megalomanlığını ispatladığı ve tüm kariyerini bu peri masalı yüzünden harcadığı düşünülüyor. Hatta Shyamalan'ın "Sudaki Kız" gibi başından beri tartışmalara yol açan bir projeyle ne büyük bir risk aldığına dair bir kitap bile yazıldı: "The Man Who Heard Voices: Or How M. Night Shyamalan Risked His Career On A Fairy Tale"(Sesler Duyan Adam: Ya da M. Night Shyamalan Kariyerini Bir Peri Masalı İçin Nasıl Riske Attı?). Michael Bamberger, fazla bilinmeyen Shyamalan dünyasını tanıtan bu kitapta, özellikle "Sudaki Kız" projesinin Disney Stüdyoları'nca neden reddedildiği başta olmak üzere film çekim aşamalarını ve yönetmenin nasıl çalıştığını anlatmış. (Senaryoda yaratılmaya çalışılan dünya, yönetmenin kendi uydurduğu yaratıkların isimleri, eleştirmen karakterinin ele alınış şekli ve yönetmenin yan rollerden birini oynamak istemesi, Disney yöneticilerini projeden soğutmuş). Hakkında ne kadar olumsuz şeyler yazılsa da "Altıncı His"ten itibaren her Shyamalan filmi, yapımcısını son derece iyi gişe rakamlarıyla memnun etmiş, dokuz yaşından beri kendine ait bir hayal dünyasında yaşayan bu yetenekli yönetmenin sevenleri onu gişede hiç yalnız bırakmamıştı. Bakalım sert eleştiriler alan ve Amerika'daki gösteriminde çok da parlak bir başlangıç yapmayan son filmi "Sudaki Kız" bu durumu değiştirecek mi? ■

"Filmlerim benim kim olduğumun ve duygusal olarak nerede olduğumun dışavurumlarıdır" diyor M. Night Shyamalan, "Seyirciye karşı dürüst olmaya inanırım, bu yüzden de herkesin eğleneceği bir hikayenin bağlamında kendi uğraştığım soruları cevaplamaya çalışıyorum". Box office ve DVD satışları toplamında 2 milyar dolarlık bir rakama ulaşan Shyamalan filmlerine kayıtsız kalmak çok zor. Seyirci bu filmleri sadece orijinalliği ve samimi oluşlarıyla değil, zeki filmler oluşları yüzünden de sevdi. Shyamalan seyircilerin sadece kişisel yönlerini değil evrenle olan ilişkilerini de sorgulamalarını istiyordu. Gerilimi yaratmak için de ne şiddete ne de ağır görsel efektlere başvurdu. "Sudaki Kız" ile yeniden buluşacağımız Shyamalan'ın önceki filmlerini şöyle bir hatırlayalım.

Praying with Anger, 1992

Oyn.: M. Night Shyamalan, Mike Muthu

Bütçe: 750 bin dolar

Gişe: Kesin bir bilgi yok.

Bir öğrenci değişim programına katılıp, annesinin ısrarıyla Hindistan'a gitmek durumunda kalan ABD doğumlu Hintli genç Dev'in (M.Night Shyamalan) iki kültür arasında kalışının hikayesi. Shyamanalan bu ilk filmini yazdı, yönetti, başrolünü ve yapımcılığını da üstlendi. Doğu-batı arasındaki kültürel karmaşıklığa kendi tarzında yeni bir şeyler katan Shyamalan, sadece 22 yaşında olmasına rağmen parıltısını bu ilk filmde ortaya çıkardı.

Wide Awake, 1998

Oyn.: Joseph Cross, Denis Leary, Rosie O'Donnell

Bütçe: 7 milyon dolar

Gişe: 258 bin dolar

Ve artık Shyamalan inancı aramaya başlar; hem de 10 yaşındaki bir çocuğun, kanserden ölen çok sevdiği büyükbabasının ardından sormaya başladığı soruların peşine düşerek... Katolik okulunda okuyan Joshua (Joseph Cross) Tanrı'nın varolup olmadığını sorar.

Hitchcock ve Spielberg arasında bir yerlerde: Shyamalan gizemciliği...

Acaba dedesi artık nerededir ve onun iyi olmasıyla ilgili bir işaret bekler. Shyamalan filmini üç bölüme ayırır: "Eylül: Sorular; Aralık: İşaretler; Mayıs: Cevaplar". Hayat ve ölümle ilgili soruları soran küçük Joshua'nın özellikle büyükbabasıyla olan yalın diyalogları son derece etkileyici. Joshua'nın Tanrı'yı arama yolculuğunda ona kılavuzluk eden beyzbolsever rahibe rolünde kısa ama sevimli bir rolde karşımıza çıkan Rosie O'Donnell'ı seyretmek de zevkli. Shyamalan artık "Altıncı His"e hazır olduğunun sinyallerini "Wide Awake" ile vermiş olur.

Altıncı His, 1999

Oyn.: Haley Joel Osment, Bruce Willis, Toni Collette

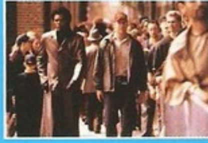
Bütçe: 55 milyon dolar

Gişe: 294 milyon dolar

Bruce Willis'in bir röportajda belirttiği üzere, "Altıncı His" seyircilerin bir sırrı müthiş bir ağzı sıkılıkla saklamalarına neden oldu: filmi izleyenler, çıktıklarından itibaren sürprizini kendilerinde saklı tuttular. Shyamalan'ın senaryosu zaten bir günde alıcı bulmuştu ve 55 milyon dolara çekilen film 300 milyon dolara yaklaşan gişesiyle, 2000 yılı boyunca 80 milyon adeti bulan DVD satışıyla Spielberg'ün ilk dönem ticari başarılarını anımsatan göz kamaştırıcı bir başarıya kavuşmuştu. Küçük oyuncu Haley Joel Osment'ın unutulmaz repliği "I see dead people" ise adeta filmin markası haline dönüşmüştü. Etrafta durmadan ölüler gören ve çocuk doktoru Malcolm Crowe'dan (Bruce Willis) yardım alan Cole'un korkutucu hikayesi, Shyamalan'ın ustalıkla yarattığı görsellik ve kurguyla seyircileri koltuklarına adeta çivilemişti. Bruce Willis, her zamanki kaşesinin altında bir rakama sırf senaryoya olan inancı nedeniyle evet demişti. Filmin sonundaki trük, seyirciyi filmi bir kez daha izleme konusunda adeta kışkırtıyordu.

Shyamalan'ın Hint kökenini de hesaba katacak olursak, "Tibet'in Ölüler Kitabı"ndaki ölümün aşamalarını hatırlatan konusuyla "Altıncı His" hem tüyler ürpertici hem taşların yerine oturmasıyla insana garip bir huzur da veren, doksanların hem sanatsal hem ticari filmleri arasında en başarılı ve göze çarpan filmlerinden biri hala.

Unbreakable, 2000

Oyn.: Bruce Willis, Samuel L. Jackson, Robin Wright Penn

Bütçe: 73 milyon dolar

Gişe: 95 milyon dolar

Yüzlerce kişi feci bir tren kazasında can vermişken, böyle bir kazadan tek sıyrık bile almadan kurtulan bir adam size ne düşündürür? Şans, kader, ilahi takdir gibi kavramlar akla gelen ilk şeyler olsa da, hayatı boyunca hiç hastalanmamış bir adam olan David Dunn (Bruce Willis) sıradan bir güvenlik görevlisi, koca ve babayken aslında bir süper kahraman olduğunu -en sonunda- keşfeder. Bu keşfinde kendisine, ender görülen bir genetik hastalık yüzünden kemikleri her an kırılma tehlikesiyle yaşayan esrarengiz bir çizgi roman meraklısı ve koleksiyoncu olan Elijah Price (Samuel L. Jackson) yardımcı olur. Onun camdan bir adam gibi her an kırılma riskine karşın, Dunn'ın "kırılmaz"lığını keşfetmesi, Elijah'ın aslında tüm ömrü boyunca sürdürdüğü karşıtını-antitezini-alter egosunu- arayışını sona erdirmiştir. "Altıncı His" kadar şaşırtıcı ve afallatıcı olmayan ve çizgi romanların süper kahramanlarından yeterince beslenen "Unbreakable" gişede müthiş bir rakama ulaşmasa da Shyamalan'ın hayranlarınca her zaman "en iyi ikinci" olarak değerlendirilmekte.

İşaretler, 2002

Oyn.: Mel Gibson, Joaquin Phoenix

Bütçe: 70 milyon dolar

Gişe: 228 milyon dolar

Gene müthiş bir gişe başarısıyla ortalığı deyim yerindeyse sallayan Shyamalan bu kez tarlalardaki garip işaretlerle kendini gösteren uzaylı istilasını işlediği "İşaretler"de kahramanlarını inançla kurtarıyordu. Karısını trajik bir şekilde kaybeden Graham, Tanrı'ya olan inancını yitirmiş bir rahiptir; iki çocuğu ve erkek kardeşiyle Pennsylvania'daki bir çiftlikte yaşamaktadır. Mısır tarlalarının arasında beliren garip şekiller bir gecede ortaya çıkınca herkes şaşırır ve ardından gelen uzaylı istilasında sıradan bir çiftlikte nasıl hayatta kalınacağı müthiş gerilimli bir maceraya dönüşür. (1970'lerden beri dünyanın çeşitli bölgelerinde ortaya çıkan bu esrarengiz şekillerin şakacı birileri tarafından çok da kolay yöntemlerle yapıldığı 1990'ların başında açıklanmıştı ama Shyamalan bunlara pek inanmamış olsa gerek). Uzaylılarla ilgili diğer filmlerden ayrı olarak, Shyamalan "İşaretler"i bilim kurgu olarak değil, gerilim filmi olarak çekti ve bu filmde tarzı Hitchcock'a çok yakındı. Seyirciye korkuyu son derece sade ve alışılmadık bir sakinlikle hissettirmeyi başaran Shyamalan, bir ağacı, köpek havlamasını ve bir bardak suyu bile ürküntü verici kılabilen, incelikli ve zeki bir yönetmen olduğunu "İşaretler"le bir kez daha kanıtlamıştı.

Köy, 2004

Oyn.: Bryce Dallas Howard, Adrien Brody, William Holden, Sigourney Weaver

Bütçe: 71 milyon dolar

Gişe: 114 milyon dolar

Bir tiyatro oyununda seyrettiği Bryce Dallas Howard'a zaman geçirmeden "Köy"deki Ivy rolünü teklif eden Shyamalan, aslında Bronte klasiği "Uğultulu Tepeler"i çekecekken, içinden gelen sesi dinleyip kariyerine gene kendi yazıp yöneteceği bir filmle devam etmeyi tercih etmişti. "Altıncı His"ten sonra bir kez daha seyirciyi ters köşeye yatıracak bir sona bağladığı "Köy", eleştirmenlerce kötü ve zamanı boşa harcama gibi yorumlarla acımasız şekilde eleştirildi. Ama gişe başarısından da görüldüğü üzere Shayamalanseverler filmi sahiplendi ve her ne kadar sakladığı sürpriz "Altıncı His" klasmanında yer almasa da, seyredenlerin filmi görmemiş olanlara karşı gene sır saklamasını sağladı. Bir dönem filmi atmosferinde başlayan ve beklenmedik bir sona ulaşan filmde ormanla çevrili bir kasabada yaşayanlar, ormandaki yaratıklarla birbirlerinin sınırlarına girmemek şartıyla ortak bir dünyayı paylaşırlar. Zaten ormanlar her zaman için insanlığın ortak bilinç altında, sakınılması gereken tehlikeli yerler olmamış mıdır? Günümüzün korku ve şiddetle çevrili toplum yapısına sert bir eleştiri olma özelliğini de taşıyan film, Shyamalan ve Bryce Dallas Howard için "Sudaki Kız"a hazırlık anlamını da taşıyor.

Karanlık ve sert bir aksiyon

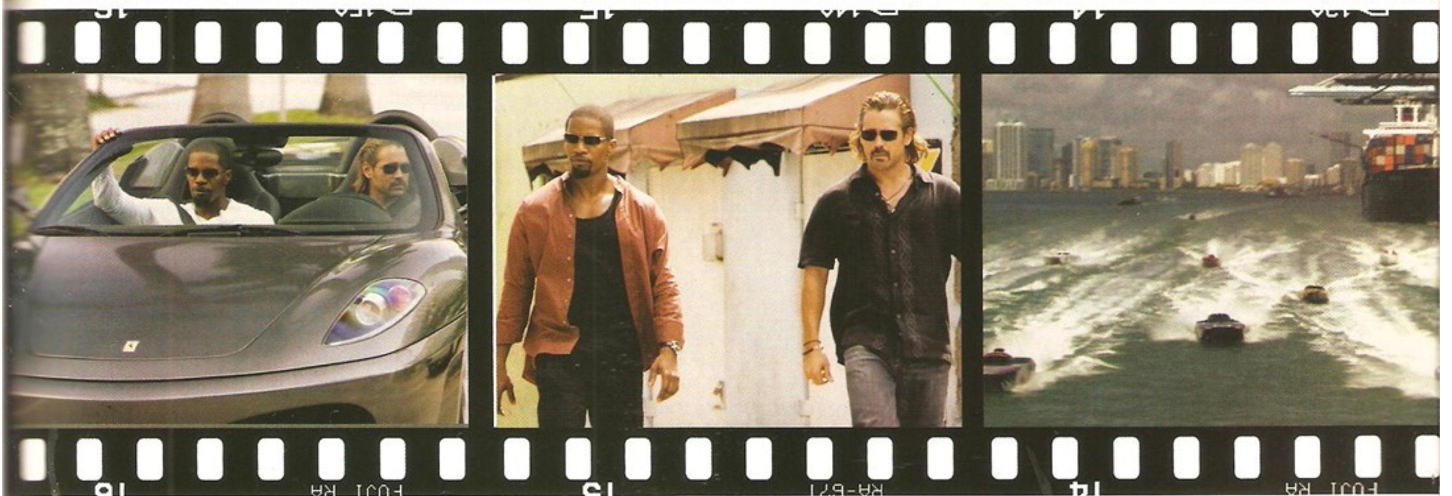
Televizyondaki köklerini unutmayan ünlü yönetmen Michael Mann, "MIAMI VICE" dizisinin bitmesinden 17 sene sonra, uyuşturucu mafyasıyla savaşan iki polisi yeniden seyirci karşısına çıkarıyor. Ancak bu, bizim bildiğimiz "Miami Vice" değil... "Timsahlar yok, uyduruk tekneler yok, nostalji yok" diyen Michael Mann seyirciye televizyonun zincirlerinden kurtulmuş sıkı bir aksiyon vaat ediyor.

ENGİN PALABIYIK

İ980'lerdeki dizilerden sahnelerin bulunduğu bir klip yapılsa içinde mutlaka "Miami Vice"tan bir bölüm bulunurdu. Don Johnson'ın oynadığı şık giyimli polis Sonny Crockett'in, dönemin popüler bir şarkısı eşliğinde araba kullandığı sahnelerden biri olurdu bu muhtemelen. Tam da dizinin yaratıcısı ve yapımcısı Michael Mann'ın sevdiği gibi. Zamanına göre fazlasıyla stilize olan görsel dünyası ve renklerin ince kullanımıyla has bir Mann yapımıydı nitekim "Miami Vice." Yönetmenin, testesteron yüklü filmlerle dolacak Hollywood kariyerinin hızlanmasına da ön ayak olmuş bir diziydi aynı zamanda.
Şimdi zengin oyuncu kadrolu, sert bir aksiyon filmi olarak karşımızda "Miami Vice". Kendisine kaynaklık eden diziden de epey farklı. Mann, bir nostalji geçidi yapmak yerine geçmişin üstüne tamamen perde çekmeyi yeğlemiş. Dizinin pastel renkleri ve kartpostaldan fırlamış gibi görünen, güneş ışıklarıyla yıkanmış şehir manzaraları, yerlerini bambaşka bir dünyaya bırakmış. Artık dilimize yapışmış "stilize şiddet" denen olgunun ne olduğunu anlayan ancak bu şiddetin ağırlığıyla hesaplaşan, kasvetli bir aksiyon filmi elimizdeki. Mann ve "Collateral"da da birlikte çalıştığı görüntü yönetmeni Dion Beebe, gelişmiş 'high-definition' kameralarıyla, çarpıcı renklerden ziyade, kahve, gri ve mavinin tonlarıyla sert bir dünya yaratmışlar. Hatta Mann, filmin renkleri konusunda o kadar takıntılıymış ki, kırmızı rengindeki en ufak bir materyalin dahi görüntüye girmemesini talep etmiş. Ne istediğini bilen yönetmenin hali de bir başka oluyor.

Gizli Kimlikli Polisler

Filmimiz, Sonny Crockett (Colin Farrell) ve Ricardo Tubbs'un (Jamie Foxx) çok acı bir haber almasıyla başlar. Polis teşkilatının üst kademelerinden gizli bir bilginin sızdırılması sonucu, Miami'deki uyuşturucu şebekesini yok etmeye çalışan iki federal ajan ve onlara muhbirlik yapan bir arkadaşlarının ailesi öldürülmüştür. Konuyla yakından ilgilenmeye başlayan iki dedektifin yaptığı araştırma, onları Aryan Kardeşliği örgütüne mensup acımasız katillerin ve gizlilikle korunmakta olan globalize uyuşturucu trafiği şebekesinin kapısına götürür.
Güney Florida'da gerçekleşen gizli uyuşturucu nakliyesi ile ilgili çalışmalarını sürdüren iki ortak, içine sızmayı başardıkları şebekenin işleyiş mekanizmalarını araştırırken arkadaşlarının ölümünden sorumlu olanları yakından tanımaya başlarlar. Uyuşturucu kartelinin Çin-Küba melezi güzel finans uzmanı Isabella (Gong Li) ile tanışmaları işleri iyice karıştıracaktır. Isabel-

Colin Farrell'la Gong Li'nin beyazperde aşkı, bu yılın en enteresan buluşmalarından biri.

Yönetmen Michael Mann, zamanında televizyondaki kısıtlamalar nedeniyle dizide yapamadıklarını sinema versiyonunda yapmış.

la'nın görevi, uyuşturucu trafiği için gereken para hareketini sağlamak, para aklamak ve yatırım yapmaktır. Sonny Crockett bu güzel finansçıyı karanlık güçlerden uzaklaştırmak ister ve aralarında kaçınılmaz bir aşk başlar. Ortağı Ricardo Tubbs ise uyuşturucu trafiğinin merkez noktasına sızma çalışmasını sürdürürken, istihbarat analisti kız arkadaşı Trudy'yi (Naomie Harris) işin içine çok sokmamaya ve onu tehditlerden korumaya çalışmaktadır.

İki ortağın görevi sırasında istihbarat ve uyuşturucu hatlarının kimi zaman aynı noktada kesişmesi yüzünden her şey birbirine karışacak, Crockett ve Tubbs kanunun hangi tarafında yer aldıklarını dahi unutacak noktaya geleceklerdir.

Küllerden Doğuş

"Miami Vice"ı beyaz perdeye getirme fikri Mann'a değil, Jamie Foxx'a ait. Yönetmenin 2001 yapımı filmi "Ali"de boks antrenörü Bundini'yi oynayan Foxx, Muhammed Ali'nin doğum gününün kutlandığı bir partide Mann'ı yarım saat boyunca tutsak etmiş ve neden "Miami Vice"ı filme çekmenin tam zamanı olduğu hakkında durmadan konuşmuş. "Ona, popüler kültürün önemli bir parçası olan bu diziyi şimdiki vizyonuyla sinemaya uyarlayarak sıkı bir film yapabileceğini söyledim" diyor Foxx. "Bana çok karşı çıktı ve bunun iyi bir fikir olmadığını söyledi." Ancak Foxx'un önerisi sonraları Mann'ın kafasına yatmış olmalı ki, bir gün 90 sayfalık bir senaryoyla çıkagelmiş aktörün karşısına. "Tubbs'ı canlandırmak için hemen kendi adımı koydum ortaya" diyor Foxx.

Michael Mann'a göre "Miami Vice" projesine yıllar sonra geri dönüşünün iki sebebi var: Projenin cazibesi ve zamanlama. "Gizli kapaklı işle-

ri anlatan bir film yapmanın cazibesiydi beni çeken" diyor Mann. "Orijinal 'Miami Vice'ın pilot bölümü için Tony Yerkovich'in yazdığı senaryoyu ilk okuduğumda, içgüdülerim o senaryodan uzun metrajlı bir film yapılması gerektiğini söylemişti. Ancak yayın hakları, TV dizisi yapılmak üzere çoktan NBC kanalına verilmişti."

Artık önünde öyle bir engel kalmadığına göre, Mann için "Miami Vice" dizisindeki karakterleri yeniden keşfetmenin zamanı gelmişti. Dizinin iki baş karakterini yeraltı dünyasının tehlikeli ve acımasız dünyasının tam ortasına bırakacak, onları günümüzün gerçekliğine taşıyacaktı. "Timsahlar yok, uyduruk tekneler yok, nostalji yok; bunların hiçbiri bu filmde yok. Tehlikeli yerlerde kötü şeyler olur. Onun için büyük bir yapımın olabileceği kadar gerçek bir film yapmak, televizyonun getirdiği kısıtlamalar dolayısıyla anlatamadıklarımı anlatmak istedim. Cinselliği ve sansürsüz bir dili bu hikayeye katabilmek çok heyecan verici."

Yönetmene asıl çekici gelen ise gizli ajanların hayatlarını anlamaya çalışmakmış. "Suç örgütlerinin içine sızan, en derinlerine kadar giren ajanlar daha sonra gerçek hayata döndüklerinde ne olur?" sorusundan yola çıkan Mann, bu konudaki yaklaşımını şöyle dile getiriyor: "Suç örgütlerinin içine sızarken diken üstünde olmanız, hayatta kalabilmek için sezgilerinize güvenmeniz gerekir. Onların da bir karşı istihbaratı olduğunu özellikle dikkate almanız gerekir. Örgütün en derinlerine kadar giderken sizi tehlikelerden koruyabilecek tek kişi ise ortağınızdır."

İki Sert Polis, İki Aktör

"Miami Vice", iki sene önce "Ray" ile en iyi erkek oyuncu Oscar'ını kazanan ve aynı yıl Mann'ın filmi "Collateral" ile en iyi yardımcı erkek oyuncu dalında Oscar'a aday gösterilen Jamie Foxx'a, favori yönetmeniyle üçüncü kez çalışma fırsatı yaratmış. Foxx, rolüne hazırlanırken gerçek gizli polislerle çalışmış. "Bana gizli polislik mesleğinin incelikleri konusunda detaylı bilgi verdiler ve o dünyada atılan her adımın bir de arka planı olduğunu anlattılar" diyor Foxx. "Şunu anladım ki, gizli polis olarak görev yapmak aslında bir kadınla evliyken ikinci bir ilişki daha yaşamak gibi. Görünürde evlisiniz ama başka bir dünyada başka bir kadınla flört ediyorsunuz."

Michael Mann, bir kez daha Jamie Foxx ile çalışmaktan memnun. "Jamie mimiklerini bir araç gibi kullanma konusunda ustadır" diyor Mann. "Bu özelliği sayesinde karakterindeki spontane ve gerçekçi noktaları yakalayıp yansıtmasını bilir. Portresini çizdiği Tubbs karakterinin davranış kalıplarını çok iyi algıladı ve rolünün gereklerini fazlasıyla yerine getirdi."

Dizide, 80'ler televizyonunun ikonlarından Don Johnson'ın canlandırdığı Sonny Crockett'i 2006'ya taşıma görevi, İrlandalı aktör Colin Farrell'e düşmüş. "Michael Mann, bu karakterle ilgili bana olağanüstü bilgiler verdi"

Miami Vice: Stil Sahibi Bir Dizi

Çok az sayıda TV dizisi, Miami Vice'ın yaptığı gibi zamanlarının ruhunu yakalayıp yansıtabilmiştir. Pastel renklerdeki kıyafetlerden, synthesizer tınılarıyla süslenmiş müziğine ve çekim setlerinin minimalizmine kadar, 1980'lerin ortasında moda olan ne varsa Miami Vice'ta hepsi vardı.

Zamanında Don Johnson, Sonny Crockett rolünde kadınların sevgilisi olmuştu; ortağı Ricardo Tubbs'ı ise Philip Michael Thomas oynuyordu.

Dizinin hayata geçişi, sonradan NBC'nin program yöneticiliğine yükselen Brandon Tartikoff'un iki kelimeden oluşan fikrinden geliştirildi: "MTV Polisleri". Pilot bölümün senaryosu "Hill Street Blues"un prodüktörü Anthony Yerkovich'e aitti. Sinema yönetmeni ve aynı zamanda da bir TV emektarı olan Michael Mann, 2 saatlik pilot bölümün yönetmenliğini üstlenmiş ve aynı zamanda da dizinin yapımcısı olmuştu.

İlk bölüm, New York'lu polis dedektifi Ricardo Tubbs'ın Miami'ye gelerek kardeşinin ölümünü araştırması ile başlıyordu. Bu araştırmada kendisine Miami'li dedektif Sonny Crockett eşlik etmekteydi. Tam bir yalnız kurt olan Crockett, diğer insanlarla birlikte kolay çalışamamasına rağmen, Tubbs ile iyi bir takım oluşturduklarının farkına kısa sürede varıyordu. Tubbs ise kardeşinin ölümü ile ilgili davanın çözülmesinin ardından Miami polis teşkilatına katılmaya karar veriyordu.

Miami Vice, daha en başından itibaren Crockett ve Tubbs üzerine kurulmuş olsa da yardımcı rollerde önemli yüzler yer almaktaydı. Şefleri Castillo ve genel olarak gizli görevlerde yer alan kadın polisler Gina ve Trudy, diziye biraz espri katan Stan ve Larry gibi.

Dizinin en belirleyici özelliği görsel ve müzikal detaylarda yatmaktaydı. Miami şehri bazen neredeyse başroldeki iki karakter kadar önemli, kendi başına bir karakter gibiydi ve her bölümde çekimlerin yapıldığı yerler büyük bir özenle seçilmekteydi. Baş karakterlerin giydikleri kıyafetlerde çok güçlü bir Avrupa etkisi görülmekteydi.

Dizinin müziklerinde synthesizer kullanımı ağır bir rol üstlenmekte ve dizideki aksiyonun altını çizen bir elektronik tempo oluşturmaktaydı. Caz müzisyeni Jan Hammer'ın bestelediği müziğe alternatif olarak, popüler şarkılardan derlenen geniş bir seçki ile de soundtrack zenginleştirilmekteydi. Prodüktörler, bölüm başına 50.000 $ gibi yüksek rakamlar ödeyerek popüler şarkıları dizide kullanıyorlardı. Tıpkı aynı döneme denk gelen Flashdance (1983) ve Footloose (1984) gibi, Miami Vice da varoluşunu MTV'nin 1981'den itibaren müzik videolarını popülerleştirmesine borçluydu.

Miami Vice'ın, Amerika'da Cuma akşamları rating lideri olması, 1986 yılında CBS'in Dallas'ına rakip olması için yayın saatinin bir saat erkene alınmasına kadar sürdü. Bu saat değişikliği ve yapımcıların genel olarak dizinin görünümünü değiştirmeye çalışmaları sonucunda, Miami Vice ciddi anlamda rating kaybetti. Beşinci sezon sonunda dizinin devamına son verildi. Bu dönemde Michael Mann dikkatini sinema üzerinde yoğunlaştırarak "Son Mohikan" ve "Heat" gibi başarılara imza attı.

Ünlü ikiliyi Colin Farrell ve aynı zamanda "Miami Vice"ı sinemaya uyarlama projesinin fikir babası olan Jamie Foxx canlandırıyor.

En son Karayip Korsanları'nda izlediğimiz Naomie Harris, iyilerin tarafında.

Çin'in efsanevi güzeli Gong Li, filmde uyuşturucu kartelinin üyelerinden biri.

diyor Farrell. "Karakterin özünü bulmak için gitmediğimiz yer kalmadı diyebilirim. Babasının nasıl biri olabileceği, annesinin genç yaşta ölmüş olmasının onu nasıl etkilediği gibi birçok detay üstünde çalıştık. Sonny'nin dünyaya geldiği dönemdeki giyim tarzlarıyla ilgili filmler izledim. O dönemin popüler filmlerini, programlarını ve müzikleri inceledim. Bir insanın yetişmesinde bunların önemli bir yeri vardır ve sonraki tercihlerini derinden etkiler."

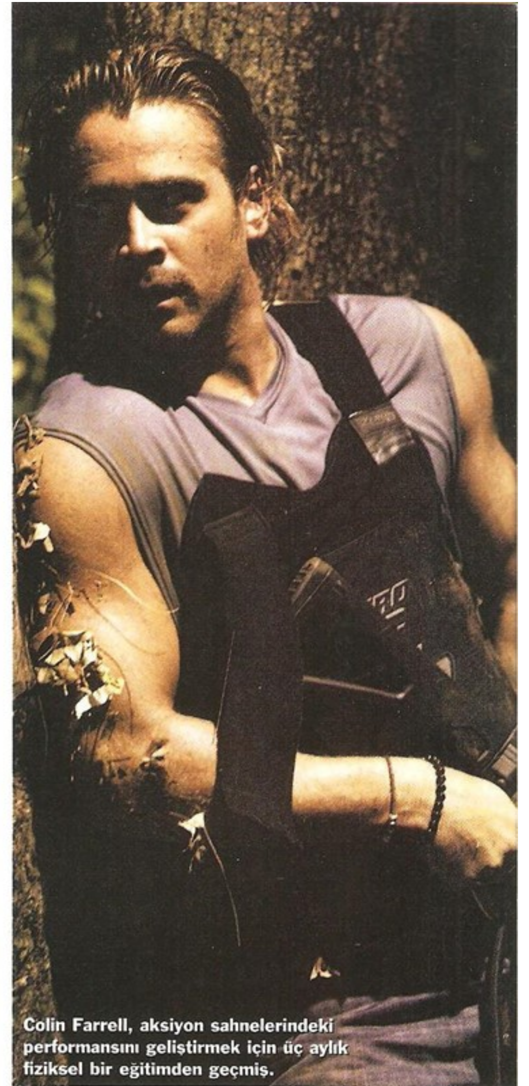
Dişe Diş Göze Göz

"Miami Vice"taki kadın karakterlerin, sert olmak konusunda erkeklerden aşağı kalır yanları yok. Aralarında efsanevi bir Çinli oyuncu da var: Gong Li. Geçtiğimiz aylarda gösterime giren "Memoirs of a Geisha" ile Batı sinemasına yeniden yeşil ışık yakan Gong Li, filmde Isabella adlı bir şebeke üyesini canlandırıyor. "Bu karakter şimdiye kadar oynadıklarımdan çok farklı" diyor Li. "Kötü bir insan olduğu söylenemez ancak sonuçta bir uyuşturucu kaçakçısı. Güçlü bir kişiliği var ama bir o kadar da kırılgan."
Yönetmen Michael Mann ise bu rolde neden Gong Li'yi görmek istediğini şöyle açıklıyor: "Açıkçası 'Raise the Red Lantern' ve 'Red Sorghum' gibi filmlerde izlediğimden beri Gong Li ile çalışmak istiyordum. Ona ne kadar zor görevler verirseniz yaptığı iş o derece hoşuna gidiyor. Rolün zorluklarını görünce, Isabel-la'yı canlandırmayı hemen kabul etti ve ben buna hiç şaşırmadım." Gong Li'nin de Mann' için söyleyecek övgü dolu sözleri mevcut. "Michael, yapamayacağımı zannettiğim her şeyi başarabilecek yapıda olduğumu söyleyerek sürekli beni cesaretlendirdi ve birçok yetersizliğimi kolaylıkla aşmamı sağladı" diyor Li.
"Miami Vice"ın renkli oyuncu kadrosundaki bir diğer isim, İngiliz kadın oyuncu Naomie Harris. 2002 yılının sürpriz başarılarından "28 Gün Sonra"daki rolüyle adını duyuran güzel oyuncu, "Miami Vice"da Tubbs'ın istihbarat analisti sevgilisi Trudy rolünü canlandırıyor. Naomie Harris için çekimler tam bir koşuşturmaca halinde geçmiş çünkü "Miami Vice"ın setinde işi olmadığı günlerde, Gore Verbinski'nin aynı zamanda çekmekte olduğu "Pirates of the Caribbean"ın ikinci ve üçüncü bölümlerinin setine gidip Tia Dalma rolünü canlandırıyormuş. "Naomie pırıl pırıl bir oyuncuydu. Yeteneklerini sergileme konusunda doymak bilmeyen bir iştahı vardı" diyor Michael Mann. Geçtiğimiz yıl Michael Winterbottom filmi "Tristram Shandy: A Cock and Bull Story"de de görünen Naomie Harris, geleceğin yıldızlarından olacakmış gibi görünüyor.

Karanlık İşlerde Eğitim Vakti

Filmin oyuncu kadrosunun belirlenmesinin ardından sıra kritik önem taşıyan eğitim süre-

cine gelmiş. Michael Mann ve ekibinin öngördüğü bu eğitimin temel amacı, aktörlerin bir kısmının sıkı polisler olarak, bir kısmının da düzenbaz suçlular olarak biçimlendirilmesiymiş.
Oyuncu kadrosundaki aktörlerin adalet ile intikam arasındaki ince çizgide yürüyebilmesi için çekimler öncesinde fiziksel ve zihinsel eğitimlerin yanı sıra silah eğitimi de verilmesi gerektiği düşünülmüş. Michael Mann bu eğitimde öngördüğü genel yaklaşımını şu sözlerle açıklıyor: "Aktörler bu eğitimin önemini en iyi kavrayan insanlardır. Unutmayalım ki, ajanlar da gizli görevlere aynen aktörlerin hazırlandığı şekilde hazırlanırlar. Kılığına gireceği kişinin özellikleri konusunda her şeyi bilmek isterler. Kendi gerçek kimliklerinden uzaklaşarak diğer kimliğe odaklanırlar. Biz de aktörlerimizden bunu istedik. Zaten hepsi hazırlıklı olduğu için hiç zorlanmadılar."
Colin Farrell ile Jamie Foxx, rollerine hazırlanmak için Miami'de üç ay süren bir eğitimden geçmişler. Daha önceki filmlerinden bu tip fiziksel eğitimler konusunda deneyimleri olan aktörler, eğitim kampında kendilerini bekleyen zorlukların farkındaymış. "Çok sıkı bir eğitimdi" diyor Colin Farrell. "Haftada 2 gün, günde 4 saat olmak üzere sürekli silah eğitimi yaptık. Günde 500 mermi tüketiyorduk. Silahı nasıl tutmamız gerektiği konusunda taktik eğitimleri verildi. Düşmanlarımıza karşı nasıl hedef küçülteceğimiz, hedefimize doğru yol alırken senkronize hareketi nasıl sağlayacağımız gibi konularda eğitildik."
Eğitim kampı için çok sayıda yerel ve federal yetkiliyle koordinasyon yapan Michael Mann, oyuncular için çok yoğun bir program geliştirmiş. Gizli polislerin nasıl yaşadığı konusunda aktörlerin bilgi sahibi olmasını sağlamak da bu programın bir parçasıymış. Jamie Foxx ve Colin Farrell, yasadışı mal sevkiyatını defalarca yapmış kişilerle yakın işbirliği içinde çalışarak bu ürünlerin gemi ve uçaklarla nakliyesinin nasıl yapıldığını öğrenmişler. Güney Amerika'dan getirilen uyuşturucuları Miami üzerinden ABD'ye sokan insanların bizzat verdiği bilgiler, oyuncuların uyuşturucu nakliyesi konusunda derin bilgi sahibi olmasını sağlamış.
Prodüksiyon ofislerini yıkıp geçen bir kasırga, seçilen kimi lokasyonların güvensizliği, set yakınlarında çıkıp duran silahlı çatışmalar gibi yapım esnasında çıkan türlü zorluklar sonucu bütçesi 135 milyon dolara çıkan film, 28 Temmuz'da Amerika'da gösterime girdi ve ilk haftasonunda 26 milyon dolar gibi zararsız bir hasılat elde ederek gişe listesine bir numaradan girdi. Yine de, görünen o ki, Amerika hasılatı 60 milyon dolar civarlarında kalacak ve film, en azından ülkede, bir başarısızlık olarak adlandırılacak. Amerikalı eleştirmenler Mann'ın görsel stilini çok beğenmişe benziyorlar ancak senaryonun yeterliliği konusunda herkesten başka bir ses çıkıyor. Belki de en iyisi, uçuk pembe blazer ceketlerimizi giyip sinemaya gitmek ve neyin ne olduğuna bizzat karar vermek. ■

Colin Farrell, aksiyon sahnelerindeki performansını geliştirmek için üç aylık fiziksel bir eğitimden geçmiş.

80'lerden beyazperdeye yakışacak 3 dizi

Mavi Ay

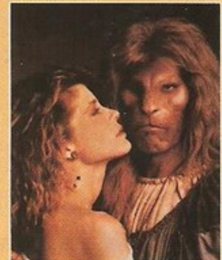
Maddie Hayes ve David Addison'ın atışmalarını seyredip de hatırlamayan var mı? Dönemin belki de en iyi dizisi olan "Mavi Ay" (Moonlighting) şu günlerde televizyonlarımızda yeniden dönüyor. 1930'ların 'screwball' komedilerini anımsatan mizah anlayışı ve çekişmekten bıkmayan iki baş karakterinin cazibesi enteresan bir şekilde hala taze. Eğer Bruce Willis ve Cybill Shepherd'ın yakaladığı kimyayı yakalayan oyuncular bulunursa bir sinema uyarlaması son derece hoş olabilir. Dizinin Amerika'da çıkan üçüncü sezon DVD'si için bir araya gelen Willis ve Shepherd, rollerine geri dönmek isteyebileceklerini dahi söylediler.

Ziyaretçiler

Efendim, Maddie ve David'in atışmalarını hatırlayıp da, Jane Badler'in kötülük timsali, fettan Diana'sını hatırlamamak olmaz. İnsan görünümüne bürünen sürüngenimsi uzaylıların dünyayı istila etmelerini ve onlara karşı koymaya çalışan birgrup insanı anlatan "Ziyaretçiler"in ("V") gerilimle örülmüş hikayesi çoğumuzun kabuslarına itinayla girmiş olabilir. 2007 başında "V: The Next Generation" adında çıkacak bir roman, bizi yeni nesil ziyaretçilerle tanıştıracak. Kim bilir, belki daha sonra perdeye de bir uğrarlar.

Güzel ve Çirkin

Bir de yer altında yaşayan aslan adam Vincent ile şehirli avukat Catherine'ın aşkını dert edinmiştik kendimize 80'lerde. Sevdiği kadının başına gelecek kötü olayları önceden hisseden Vincent bize çirkinin ardındaki güzeli gösterirken, "güzel" Catherine'e de aynısını görmeyi öğretiyordu. Linda Hamilton ve Ron Perlman'ın canlandırdıkları karakterlerin üç sezon süren acıklı aşk hikayesi, mendil ıslatan bir romantik drama olarak perdeye uyarlanma potansiyeline sahip. Dizilerin sinemaya aktarılma hızları gözönünde bulundurulursa, onun zamanı da eninde sonunda gelecekmiş gibi görünüyor.

Asla geri dönemeyenlere

Muhalif sinemacı Paul Greengrass, bu kez 11 Eylül'de kaçırılan dört uçaktan birine; hakkında çeşitli komplo teorileri üretilen ve daha kıyıda kalmış gözüken 93 sefer sayılı United Airlines uçağında olup bitenlere kamerasını çeviriyor. "UÇUŞ 93" (UNITED 93), ağır başlayıp sonra akıl almaz bir tempoya dönüşen gerçek zamanlı anlatımıyla ve özellikle tarafsızlığıyla sarsıcı bir etkiye sahip. EBRU ÇELİKTUĞ

ABD'nin Pearl Harbour'dan beri hedef olduğu en korkunç saldırı, 11 Eylül 2001'de uluslar arası terörizmin ne derece sınırsız ve önlenemeyen bir yükselişe geçtiğini imleyen uçak kaçırmalar ve bunların Dünya Ticaret Merkezi ile Pentagon gibi önemli hedeflere düşürülmesiydi. Üzerinden beş yıl geçmiş olan bu karanlık günün ardından çekilen iki belgesel dışında Hollywood son derece sessiz kalmış, sadece 11 yönetmenin gözünden bir 11 Eylül portresi çizilmişti. Aralarında Sean Penn, Alejandro Gonzalez Inarritu, Ken Loach, Mira Nair ve Claude Lelouch gibi çeşitli ülkelerden yönetmenlerin 11 Eylül'ün yansımalarını anlattıkları kısa filmlerden oluşan "11'09"01-September 11", farklı bakış açılarını bir araya getiren bir ağıt niteliğindeydi. Bu ay gösterime giren filmiyle Paul Greengrass, önümüzdeki ay izleyeceğimiz filmiyle Oliver Stone ise tüm dünyayı tehdit eden bu yeni terör dönemini kendi bakış açılarından ele alacaklar. Oliver Stone, Dünya Ticaret Merkezi'ne odaklanırken, Paul Greengrass, teröristlerce kaçırılan ancak yolcuların mücadele etmeye karar vermesiyle teröristlerce belirlenen hedefine ulaşması engellenip Pennsylvania'nın boş bir arazisine düşerek, bir başka olası felaketin köşesinden dönülen United Airlines'a ait 93 sefer sayılı uçağın öyküsünü ele alıyor.

Uçakta ölenlerin yakınlarının projeye destek olmak için "evet" demeleri, Greengrass'ı filmin zamanlamasının doğru olduğuna ikna etmiş. Çünkü filme getirilen eleştirilerin başında, 11 Eylül ile ilgili bir film çekmek için henüz erken olduğu geliyor. Ölen kırk kişinin 100 kadar yakınıyla konuşup bilgi toplayan Greengrass, hayatlarının son uçuşunu yapan ve şoku atlattıktan sonra teröristlerin uçağı düşüreceklerini anlayıp son dakikaya kadar onlarla mücadeleyi elden bırakmayan bu yürekli insanların izini sürmeye çalışmış. Üstelik 11 Eylül'le ilgili üretilen

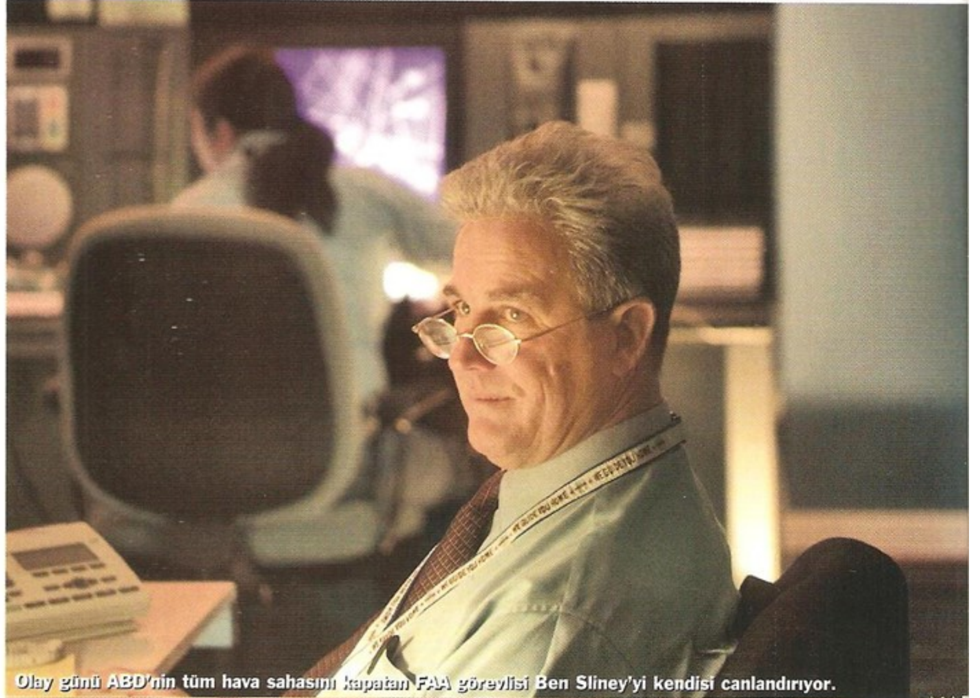
pek çok komplo teorisinin içinde, hava kuvvetlerinin, kaçırıldığını düşündükleri yolcu uçaklarının peşine onları vuracak jetler gönderdiği yolundaki rivayetler de var ve Greengrass tüm bunların araştırmasını da ihmal etmemiş. Yönetmene göre bu teoriler, olayları aslında basite indirgeyen ve gerçekleri örten teoriler; gerçeklerin aslında ne kadar dehşet verdiğini unutturmaya çalışıyorlar adeta. Zaten filmin sonunda hava kuvvetlerinin bu olasılığı yalanlayan bir ibaresi de yer alıyor.

Uçakta olup bitenlerin bizlere de global terör sorununa karşı nasıl bir tavır almamız gerektiğini gösterdiğini düşünüyor Greengrass: "Son beş yıldır terörizm gerçeğiyle yüz yüzeyiz. Terörizme karşı verilecek en iyi cevabın ne olacağı, nasıl davranılması gerektiğini tartışıyoruz. Uçaktaki 40 kişi bu gerçekle 30 dakika boyunca karşı karşıya kalmıştı. Onlar 11 Eylül sonrası dünyanın ilk şahitleriydi. Oradaki 40 kişinin dışındaki tüm dünya olayı televizyonlardan izledi. Ne olup bittiğini anlamakta zorlandık; ama onlar ne olduğunu çok iyi biliyorlardı. Korkunç ve ürkütücü bir karar vermek zorundaydılar: oturup hiçbir şey yapmadan her şeyin iyiye gideceğini mi ümit edeceğiz? Yoksa başımıza gelen bu felaketi durdurmak için bir şeyler mi yapacağız? Eğer bir şeyler yapacaksak ne yapabiliriz?" İşte bu noktada, uçakta olanların ve yolcuların kararının, bizlere de yol göstereceğini düşünüyor Greengrass ve beş yıldır hala terör olaylarına karşı ne yapacağımızı, olayları nasıl sona erdireceğimizi bilemediğimizi ifade ediyor.

Filmin hazırlık aşamasında Greengrass'a yardımcı olan iki isim Kate Solomon ve yapımcı Michael Bronner olmuş. Solomon, 40 kişinin 100'e yakın aile üyesiyle önce Greengrass'ın projesini açıklayan bir mektupla, sonra da yüz yüze iletişim kurarak bilgi derlerken Bronner da sivil ve askeri personelle söyleşiler yapmış. Ayrıca 11 Eylül Komisyonu raporundan da faydalanarak pek çok ayrıntıyı filme yansıtan Bronner, uçak kaçıranlarla ve o esnada uçmakta olan diğer uçaklar hakkında senaryoyu zenginleştiren bilgilere ulaşmış.

ABD hava sahasındaki uçuş fazlalığı, gerçekten de hangi uçağın kaçırılıp nereye yönlendirildiğini anlamayı zorlaştıran önemli faktörlerden birisi olmuş. Gökyüzündeki bu kalabalık, en çok teröristlerin işine yaramış olmalı ki eylemlerini gerçekleştirmede zorlanmamışlar. Filmin neredeyse yarısından fazlası, hangi uçağın kaçırıldığını, nereye yönlendirildiğini çözmeye çalışan sivil ve asteri görevlilerin aciz kalışlarını ve iletişimsizliklerini gösteriyor. Gökyüzündeki felaketi önlemeye çalışan bunca yetenekli ve kalifiye insanın, dünyanın en ileri teknolojisini kullanmalarına rağmen çaresiz kalışı filmin en vurucu sahnelerini oluşturuyor zaten.

Filmde özellikle star yok. Adı duyulmamış oyuncular seçmeyi tercih eden Greengrass, böylece filmin yarı belgesel havasını da pekiştirmiş. Sıradan insanların yüzü fazla tanınmayan oyuncular tarafından canlandırılması gerçekten de filme katkı sağlamakta. Oyuncu seçimlerinde yönetmenin kendine özgü yöntemleri kullanılmış. Gruplar halinde gerçekten bir uçağın içindeymiş gibi yerleştirilen adaylara senaryo da verilmemiş ve doğaçlama yapmaları istenmiş. Bu da duruma çok uygun bir yöntem, çünkü aslında uçakta neler olup bittiğine dair kimsenin kesin bir bilgisi yok. İçeride neler olduğu yalnızca yolcuların teröristlerden gizli olarak yakınlarıyla yaptıkları telefon görüşmelerinden biliniyor. Bu görüşmelerden edinilen bilgilere göre teröristlerle bir mücadeleye karar verilmiş ve bu kararın uygulanmış olduğu anlaşılıyor ; ama tam olarak ne olduğu, nasıl olduğu kocaman bir sır. Bu arada pek çok teknik personelin gerçek kişilerce oynandığını; bunlar arasında hükümet ve orduyla yeterli iletişimin kurulamamasından ötürü ABD hava sınırlarını -ki gün içinde 4000-4200 arası uçuşun olduğu- kapama kararı alan Ben Sliney'nin de kendisini canlandırdığını hatırlatalım. (Üstelik yaşamın garip bir cilvesi olsa gerek, 11 Eylül 2001, Sliney'nin bu göreve yönetici olarak atandığı ilk günmüş).

Olay günü ABD'nin tüm hava sahasını kapatan FAA görevlisi Ben Sliney'yi kendisi canlandırıyor.

Yolcuların uçakta giydiklerine kadar pek çok ayrıntı, prodüksiyon aşamasında yakınlarından elde edilen bilgile-re dayanıyor.

Kendilerini nasıl bir son beklediğini anlayınca yakınlarını arayan kurbanların konuşmaları da filme kaynaklık etmiş.

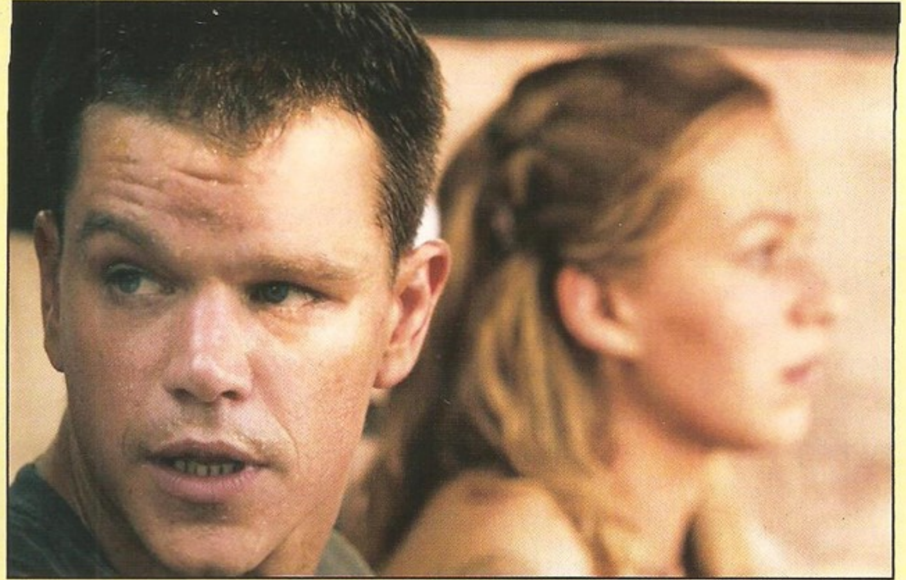

Yönetmen Paul Greengrass, uçak çekimlerinde mekanın darlığı nedeniyle oyuncuları setin dışından yönetmiş.

Çekimler esnasında Sliney, Pinewood Stüdyoları'nda ekibe danışmanlık yapmaya gelmişti ve Sliney'yi canlandıracak isim henüz belli değildi. Bronner ve Greengrass bir gece aslında gerçek Sliney'nin kameradan korkusu olmayan lider yapılı biri olduğundan dem vurarak, rolü teklif etmeye karar verdiler. Sliney de bir gün süren çekimlerde, doğuştan bir oyuncu yeteneğine sahip olduğunu kanıtlarcasına son derece rahat bir şekilde kendisini beyazperdeye başarıyla taşıdı. Sliney'nin merkeze gelen parça parça bilgileri bir araya getirip hem insanların seyahat etmelerini engelleyen hem de ekonomik olarak büyük bir risk taşıyan hava sınırlarını kapama kararını vermesi gerçekten de onun lider kişiliğini ve kriz zamanlarında ne kadar kararlı biri olduğunu kanıtlıyor.

Bronner araştırmaları sırasında, kuleyle kokpit arasındaki kayıtlardan, teröristlerden birinin diğerine kongre binasını bulup bulamayacağını sorduğunu da öğreniyor. Ama yolcuların telefonla yaptıkları bağlantılardan, Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon'a uçak düşürüldüğünü ve başlarına gelenin sıradan bir fidye vb amaçlı bir kaçırma olmadığını anlamalarından itibaren her şeyin rengi değişiyor ve uçak hedefini bulamadan, ama yolcular da hakimiyeti ele geçiremeden korkunç kazanın kurbanı oluyorlar.
Greengrass filmi Londra yakınlarındaki ünlü Pinewood Stüdyoları'nda çekti, çünkü ABD'de çekmenin medyaya daha fazla malzeme olacağını ve bu durumun da oyuncuların performansını olumsuz yönde etkileyeceğini düşünüyordu. Ayrıca ekonomik olarak da projenin gereklerinden biriydi bu durum. Tabii New York'ta da çekimler oldu ama özellikle uçak çekimlerinin stüdyoda gerçekleştirilmesi pek çok avantajı da beraberinde getirdi. Aslında başı sonu belli bir olayı filme çekmek ve izleyici beklemek gerçekten riskli. Ama burada fark, Greengrass'ın işçiliğinde yatıyor. Sıradan bir uçuş günü olarak başlayan, birbirini tanımayan farklı insanların bir uçakta oluşturdukları topluluk, bunların arasında dört tanesinin "zamanı geldiğinde" uçağın yönetimini ele geçirmek için stresli bir bekleyiş içinde oluşları, eyleme geçmelerinden itibaren yerde uçuş kuleleri, ordu birimleri ve FAA (Federal Havacılık Yönetimi) arasındaki ne olup bittiğini anlama çabası ve olayların hiç beklenmedik, asla öngörülemeyecek bir akışa geçmesi. İlk 45 dakikanın belki sıkıcı gelebilecek durağanlığının ardından son derece keskin bir dönüşle akışı şiddetlendiren Greengrass, gerek uçak yolcuları gerek aşağıdaki yetkili personel ve gerekse teröristlere aynı uzaklık ve tarafsızlıkla bakıyor. Seyirciyi karakterlerle tanıştırırken, onların geçmişini, özelliklerini, kişilik özelliklerini ortaya dökmüyor. Tıpkı bir uçakta yolculuk edermiş gibi kimseyi tanımıyoruz. Çünkü aynı zamanda gerçek zamanlı bir film söz konusu ve olayların gelişimine an be an tanık olmaya başlıyoruz. Politik, teorik ya da vatanseverlik konuşmaları yok; her şeye o an oluyormuş gibi tamamen tarafsız ve çıplak bir bakışla bakıyoruz/baktırılıyoruz. Greengrass herkesi insani yönleriyle ele alan, hayatın ne kadar yaşamaya değer olduğunu ve teslim olmayıp mücadeleyi seçmenin önemini gösteren filminde; son ana kadar kurtulma umudunu taşımaya çalışıp sevdiklerine son sözlerini söyleyenlerin arasında dolaşan hareketli kamerasıyla, 11 Eylül'ün acıklı olaylarından birini kendine özgü tarzıyla hatırlamaya çağırıyor. ■

Paul Greengrass: İngiltere'nin muhalif liberali

Film çekmeye pek çok amatör gibi 8 mm'lik kamerasıyla başlayan 1955 doğumlu *İngiliz yönetmen Paul Greengrass*, 1989'da, bir askerin gözünden savaş karşıtı tavrını ortaya koyan ve bir ilk film olmanın bazı hatalarını barındıran ilk uzun metrajı "Resurrection"da Falkland Savaşı'nı konu almıştı. Bir süre televizyon dizi ve filmleriyle adından söz ettiren yönetmen, özellikle aktüel kamera kullanımı nedeniyle yarı belgesel bir havaya sahip olan ve oyuncuların son derece inandırıcı karakterler yaratmaları nedeniyle hiper-gerçekçi bir yapıya bürünen televizyon filmi "The Murder of Stephen Lawrence" ile dikkatleri üzerine çekmişti. Bafta ödüllü dizide, beyaz holiganlarca katledilen bir siyahın davasını ırkçılık sorununu merkeze alan bir yaklaşımla ele alan Greengrass, kendine özgü diliyle İngiliz sinemasının Ken Loach'u izleyen politik kanadında yoluna devam ediyor.

The Theory of the Flight, 1998

Oyn.: Kenneth Branagh, Helena Bonham-Carter

30'lu yaşlarını süren ve kendi icadı kanatlarla binaların tepesine çıkıp uçmaya çalışan başarısız bir sanatçıyla tekerlekli iskemleye mahkum ve bekaretinden artık kurtulmak isteyen bir kadın bir araya gelirse ne olur? Sinir krizinin eşiğinde bir binadan kanatlarıyla atlayan Richard'a, sosyal sorumluluk kazanması amacıyla az görülür bir hastalık nedeniyle engelli duruma düşen Jane'e bakma cezası verilir. Jane ise artık geri dönüşü olmayan hastalığının ilerlemesi yüzünden, bir bakire olarak ölmek istememektedir. Önce buna karşı çıkan Richard, daha sonra aralarındaki dostluk nedeniyle Jane'in bu hayattan istediği son şeyi yerine getirmek için elinden geleni yapacaktır. Komedi ve dramı tam ölçüsüyle harmanlayan filmde, bir dönem birliktelik yaşayan Branagh ve Carter'ın oyunculukları oldukça başarılı bulunmuştu. Bazı eleştirmenlere göreyse film, son derece demode bir konuyu işliyordu. Helena Bonham Carter'ın canlandırdığı engelli tiplemesi başarılıydı ama oyunculuğunu çok da yükseltecek bir performans sergilemiyordu.Yine de film, mütevazı ve sıcak bir Greengrass filmi olarak geçti yönetmenin filmografisine.

Bloody Sunday, 2002

Oyn.: James Nesbitt, Allan Gildea

İrlanda'nın en kanlı günlerinden biri olan 30 Ocak 1972'de, sivil hakları korumak için yürüyüş yapan Kuzey İrlandalılar'la İngiliz özel güvenlik timleri karşı karşıya gelmiş ve açılan ateş sonucu 14 İrlandalı öldürülmüş, hiçbir İngiliz askerine bir şey olmamıştı. İngiliz hükümeti, yürüyüş yasağı olduğunu belirtmiş ama Derry'deki yürüyüşün barış amaçlı ve şiddet içermeyeceğinden emin olan Protestan lider Ivan Cooper, bu kadar kanlı bir sona varılacağını öngörememişti. IRA'nın yürüyüşe katılmasını istememiş, İngilizlerden de böyle bir ateş açılabileceğini hesaplayamamıştı. Greengrass'ın en ses getiren ve kendisine Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı ödülüyle beraber pek çok prestijli ödül kazandıran film, Greengrass'ın adeta markası haline gelen hareketli kamera çekimleriyle belgesel tadındaydı. Sadece bu doğal ve gerçekçi çekimler değil, oyuncuların başarılı yorumları da kurgudan ziyade belgeseli hatırlatıyor, filmden çıkanlar oyuncuların gerçek kişiler olduğunu zannediyordu. Kanlı pazarın 30. yıldönümünde, Don Mullan'ın "Eyewitness Bloody Sunday" kitabına dayanan senaryosuyla Greengrass, "öğreten adamlığa" soyunmadan ve kurbanları kahramanlaştırmaya çalışmadan son derece sert, net ve etkileyici bir filmle ustalığını kanıtlamıştı.

The Bourne Supremacy, (Medusa Darbesi), 2004

Oyn.: Matt Damon, Franka Potente, Brian Cox

Jason Bourne'un öyküsü 1980'de Robert Ludlum'un çoksatan üçlemesinin ilk halkası olan "The Bourne Identity/Geçmişini Arayan Adam" ile başlıyor. (Tabii Soğuk Savaş döneminde yazılmış bir casusluk romanı olduğundan günümüz uluslar arası siyasetine uyarlanması senarist Tony Gilroy'a düşmüş). Matt Damon'ın 2002'de Doug Liman (Bay ve Bayan Smith) yönetiminde çekilen bu ilk film, Akdeniz'de boğulmak üzereyken balıkçılar tarafından bulunan ve kalçasındaki hesap numarasının izini sürerek, geçirdiği hafıza kaybından kurtulmaya çalışan Jason Bourne'un aslında uluslar arası bir casus olduğunu keşfedişini anlatıyordu. Gişe başarısı ve Matt Damon'ın karakteri başarıyla ete kemiğe büründürmesi, 2004'te serinin ikincisinin çekilmesine neden oldu: "The Bourne Supremacy/Medusa Darbesi". Bu kez yönetimi Greengrass ele aldı ve aksiyonun yanı sıra Bourne'un ajanlığını ve kendi kimliğini sorguladığı bir içsellik de katmaya çalıştı. Bağımsız bir yönetmenken ve kendi filmlerini kendi yazarken, özellikle "Bloody Sunday"in müthiş ses getirmesiyle aranan bir yönetmen statüsüne ulaşan Greengrass, böyle farklı bir türde neler yapabileceğini, nasıl bir farklılık katabileceğini ve ilk kez böyle büyük bir prodüksiyona dahil olmayı tecrübe etmek için filmi çekmeye karar verdiğini ifade ediyor. Jason Bourne, ilk maceradaki sevgilisi Marie ile (Franka Potente) Hindistan'ın gözde sayfiyesi Goa'da herkesten ve her şeyden uzakta yaşamaktadır ama ismini kullanan birinin işlediği cinayetler üzerine kalır. Serinin üçüncü filmi olan "The Bourne Ultimatum"un gene Greengrass tarafından perdeye aktarılacağı ve 2007'nin ilk aylarında gösterime gireceği söylenmekte.

"43. Antalya Altın Portakal Film Festivali"

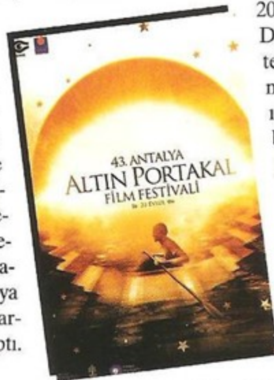
Antalya'da portakal zamanı

"Transylvania"

Geçtiğimiz sene uluslararası kimlik kazanan Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin 43.sü 16-23 Eylül tarihleri arasında sinemaseverlerle buluşuyor.

ÜRSAK (Türkiye Sinema ve Audiovisuel Kültür Vakfı) ile AKSAV'ın (Antalya Kültür Sanat Vakfı) işbirliğiyle ve Real'in sponsorluğunda gerçekleşen 43. Antalya Altın Portakal Film Festivali, geçtiğimiz senenin jüri üyesi Yılmaz Erdoğan'ın festival için hazırladığı stand-up gösterisi ile açılacak. Açılış gecesinin bir diğer etkinliği de İngiltere'den gelen Hint asıllı grup Bollywood Dansçıları'nın gerçekleştireceği renkli şov olacak.

Festivalin tanıtım filmi, reklâm dünyasının tanınmış isimlerinden Alinur Velidedeoğlu'nun imzasını taşıyor. Velidedeoğlu'nun hazırladığı tanıtım filmi, sadece 43'üncü yıl için değil, gelecek yıllarda da kullanılacak "kalıcı jenerik" olacak. Festivalin afişini de geçen yıl olduğu gibi Emrah Yücel tasarladı. Yücel, Uluslararası Avrasya Film Festivali ve Avrasya Film Market'in afişlerinin de tasarımını yaptı.

Yarışma jürisi ve ödüller

Bu sene Antalya Altın Portakal Film Festivali, Şerif Gören'in başkanlığında toplanacak. Giovanni Scognamilo, Ara Güler, Serra Yılmaz, Reha Erdem, Fatih Özgüven, Mine Vargı, Müjde Ar ve Cannes Film Festivali'nin film programı seçici kurulunda yer alan Fransız yönetmen-yapımcı Paul Grandsard bu yıl Altın Portakal jürisinde görev yapıyor.

Festivalin ödül rakamlarında bu yıl artış olurken, ödül politikası da farklı bir temele oturtuldu. Birinci olan filme verilecek olan para ödülü 300.000 YTL'ye çıkarılarak, ödülü alan yapımcıya, yeni bir filme girme cesareti yaratılması hedeflendi. Festival yönetimi geçen yıl En İyi Yönetmen'e verilen 25.000 YTL'lik ödülü bu yıl 30.000 YTL'ye yükseltirken, ilk kez En İyi Müzik ve En İyi Senaryo yaratıcılarına 20.000'er YTL ödül sunacak. Behlül Dal Jüri Özel Ödülü bu yıl genç yeteneklere verilecek. Senarist, yönetmen, görüntü yönetmeni, oyuncu, ışıkçı vb. gibi sinemanın herhangi bir dalında başarı göstermiş ve ilk projesine imza atan bir yetenek, 25.000 dolar para ödülüyle ödüllendirilecek.

ÇASOD (Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği) ve SODER'in (Sinema Oyuncuları Derneği) belirlediği isimlere verilen onur ödülleri bu sene Yusuf Sezgin ve Aytaç Arman'a verilecek.

Onur ödüllerine bundan böyle her yıl verilecek bir "emek ödülü" de ekleyen festival yönetimi, Altın Portakal'ın ilk emek ödülünü, ışıkçı Recep Biçer'e verecek. Her yıl verilen "Yıldırım Önal Anı Ödülü" ise bu sene Kartal Tibet'e verilecek.

2. Uluslararası Avrasya Film Festivali

Festivalin açılış filmi, başrolünde Zhang Ziyi'nin oynadığı ve Çin'de 10. yüzyılda geçen bir Hamlet adaptasyonu olan "The Banquet" olacak. 2. Uluslararası Avrasya Film Festivali'nde Avrupa ve Asya'dan katılan filmler yarışacak. En İyi Film'e 75.000 dolar, En İyi Yönetmen'e de 25.000 dolar para ödülü verilecek. Paris'in ışıltılı şov dünyasını farklı ve eğlenceli bir bakış açısıyla beyazperdeye taşıyan "Fauteuils D'orchestre-Orchestra Seats", bu sene Cannes Film Festivali'nde yarışma dışı gösterilen "Chlopiec Na Galopujacym Koniu-The Boy on a Galloping Horse", Karlovy Vary Film Festivali'nden üç ödülle dönen "Valkoinen Kaupunki- Frozen City", Çinli yönetmen Sheng Zhimin'in ilk filmi olan ve gizemli aile dramınını konu alan "Bliss", György Palfi'nin ikinci uzun metraj filmi "Taxidermia" yarışmada yer alan yapımlar.

2. Uluslararası Avrasya Film Festivali'nin "Ülke Sineması" bölümünde bu yıl Almanya mercek altına alınıyor. "Yükselişte Olan Bir Ülke Sineması: Almanya" bölümünde genç yönetmenlerin oluşturduğu Berliner Schule filmleriyle birlikte son dönem Alman yapımı filmler yer alıyor. Bu sene Berlin Film Festivali'nde Moritz Bleibtreu'ye En İyi Erkek Oyuncu dalında Gümüş Ayı kazadıran "Elementarteilchen", yine Berlin Film Festivali'nde yönetmeni Hans-Christian Schmid'e FIPRESCI, Sandra Hüller'e (festivalde Antalya'ya geliyor) En İyi Kadın Oyuncu dalında Gümüş Ayı ödülü kazandıran "Requiem" başta olmak üzere "Falscher Bekenner", "Montag Kommen Die Fenster", "Der Freie Wille", "Der Mann von der Botschaft", "Lucy" ve

"Schläfer" adlı filmler bu bölümde gösterilecek. Ken Loach'un 1922'de İrlanda'nın verdiği bağımsızlık savaşı sırasında baskıyla mücadele eden sıradan insanların hikâyesini anlattığı, Altın Palmiye ödüllü "The Wind That Shakes the Barley"; bu sene Cannes Film Festivali'nin kapanış filmi olarak gösterilen, Tony Gatlif'in yönettiği, başrollerini Asia Argento ile Birol Ünel'in paylaştıkları aşk ve yol filmi "Transylvania"; Juliette Binoche, John Turturo, Nick Nolte'li "A Few Days in September", sinemaseverlerin ilgisini çekecek yapımlardan birkaçı...

Geçtiğimiz yıl lanse edilen ve bu yıl uluslararası bir etkinlik olarak Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilecek olan Avrasya Film Market, 43. Antalya Altın Portakal Film Festivali ile eş zamanlı olarak yapılacak. Avrasya Film Market'le başta Avrupa ve Asya'nın olmak üzere ABD ve Uzak Doğu film pazarlarının temsilcileri biraraya gelecek. Böylece MGM, Buena Vista, Sony gibi uluslararası film pazarının önde gelen firmalarının, yapımcıların, yatırımcıların ve proje sahiplerinin biraraya geleceği bir platform oluşturulacak.

"Bliss"

Kısalar ve belgeseller

Kısa film yapımını özendirmek, Türkiye'de kısa filmin gelişmesine katkıda bulunmak, yeni sinemacıları desteklemek ve sinema sektörü ile bütünleşmelerini sağlamak amacıyla Altın Portakal Film Festivali bünyesinde düzenlenen Ulusal Kısa Film Yarışması'na bu sene 175 film başvurdu ve ön elemeyi 19 kısa film geçti. Füsun Demirel, Ozan Açıktan, Uğur İçbak, Özgü Namal ve Çek asıllı yönetmen Vera Naubaer yarışmanın jüri üyeleri. Yarışma sonunda En İyi Kısa Film 7.500 YTL'lik para ödülü kazanacak.

Festival kapsamında belgesel filmin sanatsal gelişimine katkıda bulunmak amacıyla gerçekleştirilen Ulusal Belgesel Film Yarışması'na bu yıl 50 belgesel başvurdu ve bunlardan 14'ü ön elemeyi kazandı. Mete Çubukçu, Bilgin Adalı, Ece Temelkuran ve İspanyol oyuncu Marie De La Rosa'dan oluşan yarışma jürisinin belirleyeceği En İyi Belgesel Film'e 7.500 YTL'lik para ödülü verilecek.

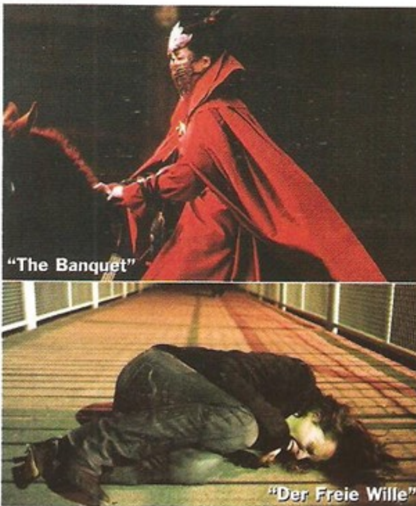
Festival, hazırlık ve yapım çalışmaları yaklaşık 5 yıl süren "Troia" belgeselinin ilk gösterimine de ev sahipliği yapacak. Yönetmenliğini, fotoğraf ve belgesel çalışmaları ile bilinen Rıza Baloğlu'nun yaptığı filmin konseptini sinema yazarı ve gazeteci Burçak Evren çizdi. Burçak Evren'nin Schliemann'ı oynayarak ilk kez rol aldığı film olan "Troia"nın müziklerini uluslararası üne sahip ney ustası Mercan Dede yaptı ve filmde rol aldı. "Troia" belgeseli, Berlin Müzesi'nin depolarında bulunan Truva eserlerini belgelemesi ve Truva eserlerini yurt dışına kaçıran Henrich Schliemann'ın mektuplarını ilk kez gün ışığına çıkarması nedeniyle oldukça ilgi çekecek bir yapım.

Diğer etkinlikler

Yönetmen Tevfik Başer tarafından projelendirilerek, geçen yıl Altın Portakal Film Festivali'nde 60 öğrenci ile pilot olarak başlatılan "Yarının Sinemacıları" projesi bu yıl festival yönetiminin aldığı kararla geliştirilerek 200 öğrenciyi kucaklayacak şekilde organize ediliyor. Akdeniz Üniversitesi sinema bölümünün evsahipliğini yapacağı proje için iki ünlü senarist davet edildi. Michel Fessler (La Marche de L'empereur) atölyesinde film analizleri gerçekleştirilirken Louis Gardel (Indochine) atölyesinde daha önce Fransızca ya da İngilizce'ye tercüme edilmiş bir senaryo ile başvuran profesyonellerin senaryoları üzerinden örnek çalışmalar yapılacak.

Atilla Dorsay'ın 35 yıllık çalışmasının ürünü olan Dorsay'ın Objektifinden fotoğraf sergisi, Rıza Baloğlu'nun objektifinden Bilge Olgaç'ın "Umut Hep Vardı" setinin kamera arkasındaki fotoğraflarından oluşan sergi ve yabancı filmlerin Türkiye afişlerini içeren eski film afişleri konulu sergi, festivalde yer alan sinema temalı sergiler.

43. Antalya Altın Portakal Film Festivali, Aspendos Antik Tiyatro'da gerçekleşecek ödül töreni ile sona erecek. Ünlü perküsyon ustası Burhan Öçal ve İngiliz Oda Orkestrası'nın birlikte gerçekleştireceği konserde Öçal'ın yeni albümü Concerto Alla Turca'dan parçalar seslendirilecek.

"The Banquet"

"Der Freie Wille"

Uluslararası Yarışma

Fauteuils D'orchestre (Danièle Thompson)
Chlopiec Na Galopujacym Koniu (Adam Guzinski)
Valkoinen Kaupunki (Aku Louhimies)
Bliss (Sheng Zhimin)
Taxidermia (György Palfi)

Ulusal Yarışma

Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü? (Ezel Akay)
Beyza'nın Kadınları (Mustafa Altıoklar)
Gen (Togan Gökbakar)
Babam ve Oğlum (Çağan Irmak)
Yeni Ay (Hakan Çakır)
İklimler (Nuri Bilge Ceylan)
Kardan Adamlar (Aytan Gönülşen)
Sevgilim İstanbul (Seçkin Yasar)
2 Süper Film Birden (Murat Şeker)
Araf (Biray Dalkıran)
Takva (Özer Kızıltan)
Dün Gece Bir Rüya Gördüm (Ulaş Ak)
Aura (Orhan Oğuz)
Bir Tuğra Kaftancıoğlu Filmi (Emre Akay - Hasan Yalaz)
Eve Dönüş (Ömer Uğur)
Cenneti Beklerken (Derviş Zaim)
Kumdan Kale (Oğuz Makal)

Not: Dergiyi yayıma hazırladığımız sırada Ulusal Yarışma bölümüne katılacak filmler kesinleşmemişti. Yukarıdakiler, yarışmaya katılma başvurusunda bulunmuş filmlerdir.

dosya

Yerli sinemada yeni sezon

Her yıl bu zamanlar yaptığımız gibi bu yıl da setleri dolaştık ve yerli sinemadaki son durumu gözden geçirdik. Geçtiğimiz ayın son günlerinde gösterime giren "2 Süper Film Birden"le açılan yeni sezonda 40 yerli yapımın seyirciyle buluşması bekleniyor. Film üretiminin yanı sıra tür çeşitliliğindeki görece artışın da dikkat çektiği bu sezona genç yönetmenler damgasını vuracak gibi görünüyor. OLKAN ÖZYURT

GÖSTERİME HAZIR FİLMLER

"İklimler"de oyunculuğa soyunan Nuri Bilge Ceyla'ı eşi Ebru Ceylan'la birlikte izleyeceğiz.

IKLIMLER

Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan
Oyuncular: Nuri Bilge Ceylan, Ebru Ceylan, Nazan Kesal, Mehmet Eryılmaz, Arif Aşçı, Can Özbatur, Ufuk Bayraktar, Fatma Ceylan, M. Emin Ceylan, Semra Yılmaz, Ceren Olcay, Abdullah Demirkubuz, Feridun Koç, Zafer Saka
Yapımcı: NBC Ajans Co-Productions
Konu: Türk sinemasının özellikle Edirne ötesindeki medarı iftaharı Nuri Bilge Ceylan "Kasaba", "Mayıs Sıkıntısı" ve "Uzak"tan sonraki dördüncü uzun metraj filmi "İklimler"de ikili ilişkilere odaklanıyor. Ceylan, baş karakterleri İsa ile Bahar'ın ilişkilerinden hareketle insanların günümüz dünyasında mutluluğun peşinden koşarken birbirlerini nasıl da kanattığını anlatıyor. Yönetmen önceki filmlerinde olduğu gibi yine insan ruhunun derinlerine çentikler atıyor.
Notlar: Dünya prömiyerini Cannes Film Festivali'nde yapan ve FIBRESCI ödülü alan "İklimler"in Türkiye'de ilk gösterimi Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yapılacak.
Cannes'daki gösterimden edinilen izlenimlere bakılırsa Ceylan bir önceki filmi "Uzak"la iyiden iyiye yükselttiği çıtayı aşağı düşürmemiş görünüyor. Altın Portakal'ın favori filmleri arasında gösterilen filmde Nuri Bilge Ceylan ilk defa kameranın önüne geçiyor. Çekimleri geçen yıl Antalya, Ağrı gibi şehirlerde yapılan filmin başrolündeki Ceylan'a, eşi Ebru Ceylan eşlik ediyor. Yardımcı rollerde ise Nuri Bilge Ceylan'ın daha önceki filmlerinde izlediğimiz Feridun Koç, annesi Ebru Ceylan, babası M. Emin Ceylan ve Nazan Kesal var. Son olarak fotoğrafçı Arif Aşçı'nın kendini oynadığı filmde 'Bekleme Odası'ndaki rolüyle umut veren ve Zeki Demirkubuz'un son filmi "Kader"de başrol oynayan Ufuk Bayraktar'ın da küçük bir rolü olduğunu hatırlatalım.
Gösterim Tarihi: 20.Ekim.2006

ARAF

Yönetmen: Biray Dalkıran
Oyuncular: Akasya Asıltürkmen, Murat Yıldırım, Kubilay Tunçer, Yasin Şerif Tulun ve Mehmet Birkiye
Yapımcı: d.f.g.s.
Konu: Akademide okuyan dans öğrencisi

Eda, evli bir adamla yaşadığı ilişki sonucu hamile kalır. Hamile olduğunu anladığında gebeliğinin 16. haftasındadır. Durumdan kürtaj yaptırarak kurtulabileceğini düşünür. Sağlıksız ve yasal olmayan koşullar altında ilerde hayatını zindana çevirecek bir kürtaj yaşar. Olayın üzerinden üç yıl geçer. Eda, Cenk adlı bir fotoğrafçıyla evlenmiş ve tekrar hamile kalmıştır. Fakat bu hamileliyle birlikte üç yaşında bir kız çocuğu ona gözükmeye başlar. Şimdi Eda için hesap verme zamanıdır.

Notlar: Çekimleri sessiz sedasız İstanbul'da yapılan filmin yönetmeni Biray Dalkıran "Dünyada iki türlü yasal katliam yapılıyor. Biri savaş diğeri kürtaj" diyor. Aslında bir korku filmi çekmiş olsa da Dalkıran, Türkiye'de çok fazla dinlendirilmeyen bir sorunu dile getiriyor: Yasal olmayan kürtaj. Tabii işin bir de inanç boyutu var.

Gösterim Tarihi: 6.Ekim.2006

SINAV

Yönetmen: Ömer Faruk Sorak

Oyuncular: İsmail Hacıoğlu, Yağmur Atacan, Rüya Önal, Caner Özyurtlu, Volkan Demirok , Hümeyra, Altan Erkekli, Güven Kıraç, Zafer Algöz, Ayda Aksel, Ali Sürmeli, Tuba Büyüküstün, Kadir Çöpdemir, Muhittin Korkmaz, Ayşenil Şamlıoğlu, Nihal Menzil, Nejat Birecik, Itır Esen, Özge Özder, Jean Claude Van Damme

Yapımcı: Fida Film - Böcek Yapım

Konu: Beş genç, Mert, Sinan, Gamze, Kaan ve Uluç, yavaş yavaş yaklaşan üniversite sınavı karşısında bir hayli gerilimli günler yaşamaktadır. Okul sınavlarında soruları önceden ele geçirince başarılı olmanın sandıklarından kolay olduğunu gören beş genç daha büyük planlar yapmaya girişir. Yeni hedefleri ÖSS soru bankasıdır.

Notlar: "Vizontele" ve "G.O.R.A" gibi gişede başarılı filmlere imza atan yönetmen Ömer Faruk Sorak, "G.O.R.A"nın ardından Çanakkale Savaşını konu alan "Derinsu" adlı bir film çekeceğini açıklamıştı ancak bu sezon bir gençlik filmi ile karşımıza geliyor. Gençlik filmi derken üniversite sınavlarına hazırlanan her öğrencinin olağan fantezisini perdeye taşıyan bir filmden bahsediyoruz aslında. Ünlü oyuncu Jean-Claude Van Damme'ın da rol alacağı film oyuncu kadrosuyla olduğu kadar atmosferi, görüntü çalışması ve müziğiyle de iddialı.

Gösterim Tarihi: 20.Ekim.2006

HOKKABAZ

Yönetmen: Ali Taner Baltacı, Cem Yılmaz

Oyuncular: Cem Yılmaz, Mazhar Alanson, Özlem Tekin, Tuna Orhan, Tuncer Salman, Caner Aklaya, Ayçe Abana, Bahtiyar Engin, Gürgen Öz, Kemal İnci, Bahri Beyat, İpek Bilgin

Yapımcı: BKM Film

Konu: Sihirbazlıkta bir türlü dikiş tutturamamış olmasına rağmen hayallerinden vazgeçmeyen İskender ve yardımcısı Maradona, para kazanıp hayatlarını düzene sokmak üzere Anadolu turnesine çıkarlar. Ancak akli dengesi yerinde olmayan Sait de onlara katılınca işler çığırından çıkar.

Notlar: "Her Şey Çok Güzel Olacak"ta zıt karakterlerde iki kardeşi canlandıran Cem Yılmaz ve Mazhar Alanson bu kez de baba oğul olarak izleyici karşısına çıkmaya hazırlanıyorlar. Senaryosu Cem Yılmaz'a ait olan filmin ortak yönetmeni Yılmaz Erdoğan'ın filmlerinde yönetmen yardımcılığı yapan Ali Taner Baltacı. Genç yönetmen eski 'mahalle filmlerindeki' samimiyeti yakaladığını söylediği "Hokkabaz"ın özellikle oyuncularına güveniyor. Kadroda Alanson dışındaki diğer müzisyenler, oyunculuk konusundaki yeteneklerini ispatlamış olan Özlem Tekin ve Ayçe Abana. Tabii Baltacı'nın yükünü hafifleten usta görüntü yönetmeni Uğur İçbak'ın katkısını da unutmamak gerek. İki sezondur gişede hayli ses getiren işlerle karşımıza çıkan Cem Yılmaz, dram-komedi türündeki filmiyle vizyondan önce Antalya jürisinden onay bekleyecek. Filmin müzikleri ödüllü besteci Atilla Özdemiroğlu'na teslim.

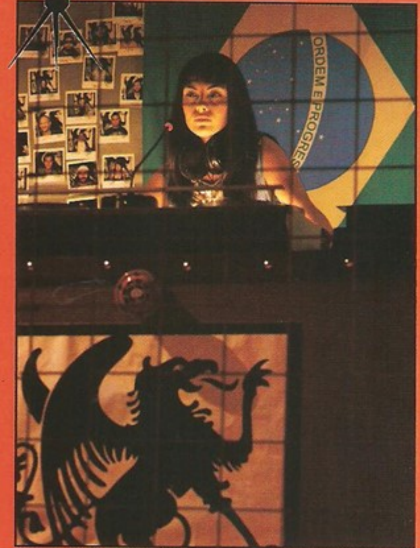
Gösterim Tarihi: 20.Ekim.2006

Cem Yılmaz ve Mazhar Alanson, "Her Şey Çok Güzel Olacak"tan sonra "Hokkabaz"da ikinci kez birlikte oynuyorlar.

BARDA

Yönetmen: Serdar Akar

Oyuncular: Nejat İşler, Hakar Boyav, Serdar Orçin, Erdal Beşikçioğlu, Melis Birkan, Doğu Alpan, Salih Bademci, Nergis Öztürk, Şamil Kafkas, Sezen Aray, İsmail İncekara, Şebnem Köstem, Burak Altay, Meltem Parlak, Eray Özbal, Volga Sorgu, Sarp Aydınoğlu

Yapımcı: FİLMAKAR - ÖGER Prodüksiyon - Marka Sokak

Konu: "Vesika" adlı bar, futbol ile eğlencenin iç içe geçtiği bir eğlence mekanıdır. Buraya gelen müşteriler saat 21.00 ile 23.00 arası futbol oynayabilmektedir. Bu maçlar da 'içkisine' yapılmaktadır. Bara bir gece yarısı gelen beş kişilik bir grup, yaşları 18 ile 25 arasında değişen sekiz kişilik bir arkadaş grubunu silahla rehin alır. Kimi evlilik, kimi mezuniyet, kimi de düzenli bir hayata adım atma hayali içinde olan bu gençler, birdenbire hayatlarının tam ortasına giren 'nedensiz şiddetle' büyük bir yıkıma sürüklenir. Elleri, ayakları, ağızları bağlanan gençler sabaha kadar dayağa, işkenceye ve tecavüze maruz kalır. Aslında gençleri rehin alıp işkence eden grubun görünürde hiçbir amacı yoktur ama o geceden sonra iki grup için de hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır...

Notlar: "Kurtlar Vadisi - Irak"tan sonra kişisel bir hikaye ile seyirci karşısına çıkmak istediğini söyleyen Serdar Akar "Barda"da son aylarda oldukça yoğunlaşan ama aslında çeşitli olaylar vesilesiyle 2000'li yıllardan beri Türkiye'nin gündemini işgal eden 'nedensiz şiddet' ve adalet kavramlarını sorguluyor. Akar, iki yıldır üzerinde çalıştığı proje için "Son yıllarda nedensiz şiddet diye bir kavram var. Bu kavramın ortaya çıkmasına neden olan olaylar yaşanıyor, biz üzülüyoruz, kızıyoruz ama sonrasında olayları unutuyoruz. Olaylar unutulsa da sorun çözülmüyor. Bu olaylara nasıl bakmalıyız, şiddeti uygulayanları ya da şiddete maruz kalanları nasıl değerlendirmemiz gerekir gibi çeşitli sorular etrafında şekillenen bir hikaye anlatıyorum. Aslında film şiddetin kendisi yerine bunlarla ilgileniyor" diyor. Çekimleri Beykoz'da eski Sümerbank Deri Fabrikası'nda yapılan film, Antalya'da görücüye çıkacak yapımlardan. Altın Portakal'ın Ulusal Yarışma jürisinde yer alan, filmin oyuncularından Nejat İşler'in "Barda"nın festivalde yarışabilmesi için jürilik görevinden ayrıldığını da hatırlatalım.

Gösterim Tarihi: Ocak.2007

EVE DÖNÜŞ

Yönetmen: Ömer Uğur

Oyuncular: Memet Ali Alabora, Sibel Kekilli, Altan Erkekli, Savaş Dinçel, Perihan Savaş, Civan Canova, Erdal Tosun, Cengiz Küçükayvaz

Yapımcı: Limon Yapım

Konu: İşçi Mustafa ile karısı Esma'nın 1980'in Ağustos ile Ekim ayları arasında yaşadıkları anlatılıyor filmde. Birbirlerini seven çift, dönemin siyasi atmosferinden uzak bir yaşam sürmektedirler. Onlar yeni kurdukları evlerine bir televizyon almak için çabalarlar. Fakat 12 Eylül günü tüm Türkiye'nin olduğu gibi onların da üzerine kara bir bulut gibi çöker. Mustafa, kolluk kuvvetleri tarafından şüpheli görülür ve gözaltına alınır. İşkenceye maruz kalır. Bu sırada tek düşündüğüyse evine ve karısına dönmektir.

Notlar: Hem 12 Mart'ı hem de 12 Eylül'ü birebir yaşayan Ömer Uğur'un, 80'lerde yaşadıklarından yola çıkarak yazdığı "Sorguda" adlı senaryosu 1992'de Montpellier Akdeniz Film Festivali'nde en iyi senaryo seçilmişti. Kaç zamandır bu senaryosunu filme çekmek isteyen yönetmen sonunda muradına erdi. En son "Hemşo" filmiyle karşımıza çıkan Uğur, 12 Eylül'ün sıradan insanların bile hayatını nasıl kabusa çevirdiğini gösterecek filmde. Yönetmen, 80'li yıllarda aynı evi paylaştığı ve darbe sonrasında idam edilen Seyit Konuk'a ithaf ettiği filminin şimdiye kadar çekilen 12 Eylül filmlerinden farklı olduğunu söylüyor. Genelde popüler filmlerde izlediğimiz Memet Ali Alabora da "Kayıkçı"dan sonra ilk defa eğlendirme amacı gütmeyen bir yapımda karşımıza çıkacak. Film Sibel Kekilli için de bir ilk. Oyuncu ilk defa tamamen Türkiye'de çekilen bir filmde oynuyor.

Gösterim Tarihi: 3.Kasım.2006

GOMEDA

Yönetmen: Tan Tolga Demirci

Oyuncular: Feride Çetin, Halim Ercan, Bulut Köpük, Serkan Altunorak, Bahar Yanılmaz, Ayşe Şule Bilgiç, Fatoş Sılan, Merve Boluğur

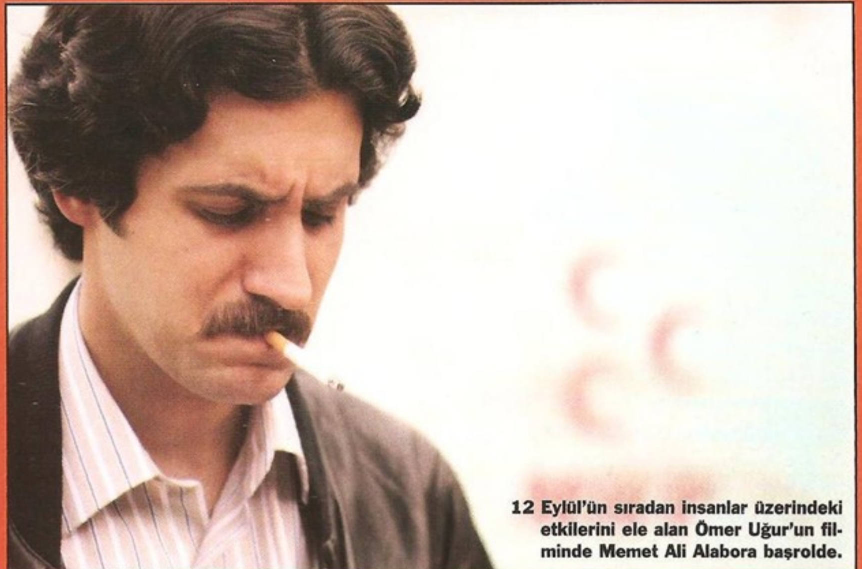
Yapımcı: Energy Medya

Konu: Kapadokya'da kamp kurmak üzere yola çıkan üniversiteli beş genç, Ebru, Tolga, Çağan, Sibel ve Didem arabaları bir kaza ile yoldan çıkınca kendilerini lanetli Gomeda vadisinde bulurlar. Başlangıçta Ebru dışında hiçbiri vadinin gizemine inanmaz. Ancak zamanla başlarına gelen dehşet verici olaylar kendi korkularıyla yüzleşmelerine neden olacaktır.

"Gomeda" bu sezonun kürtaj temalı iki filminden biri.

Notlar: Türkiye'nin ilk sürrealist filmini çekme iddiasındaki Tan Tolga Demirci, geçtiğimiz baharda Kapadokya'da çektiği fantastik gerilim türündeki filminde bilinçaltında yatan korkuları perdeye taşıyor. Kısa filmleriyle kendine has bir hayran kitlesi yaratan ve 'Korku Sinemasının Psikanalizi' adlı bir kitaba da imza atan yönetmen, filminde 80'lere ve gerçeküstücü sinemaya bol bol göndermede bulunuyor. "Araf"la birlikte sezonun kürtaj temalı iki filminden biri olan "Gomeda", kürtajın uyandırdığı suçluluk duygusundan hareketle günümüz gençlerinin ilişkilere bakışını sorguluyor. Filmin bir özelliği de Kapadokya'nın doğal ve tarihi güzelliklerini sergileyecek olması. Peri bacalarının ve yörede bulunan mağaraların klostrofobik yapısından yararlanan Demirci, özenli sanat yönetimiyle de dikkat çekmeyi hedefliyor. Filmin müzikleriyse ABD'de film müzikleri yapan Semih Tareen tarafından hazırlanmış.

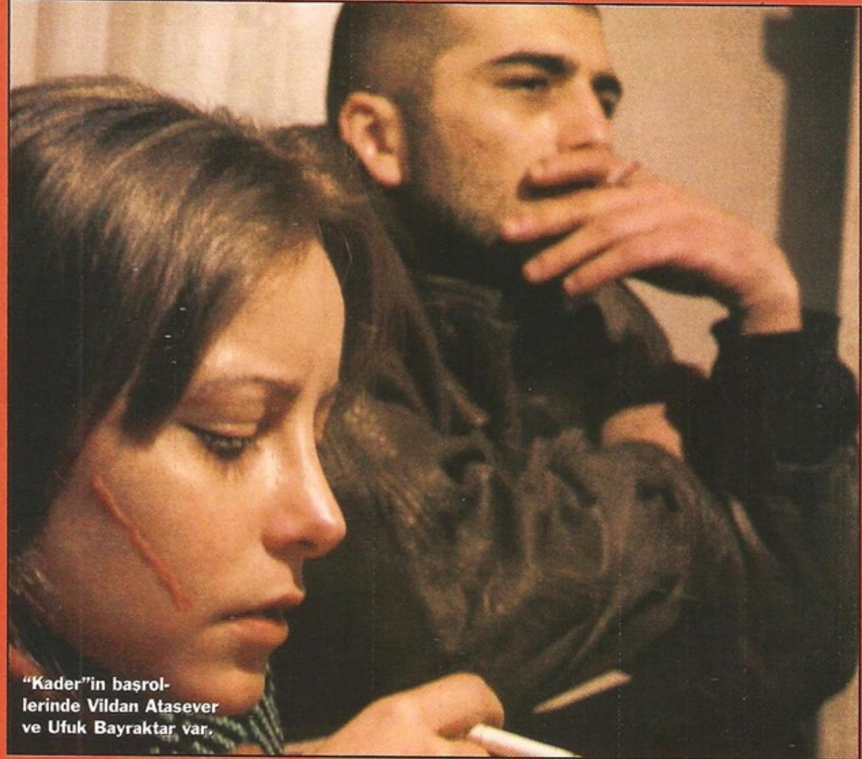
Gösterim Tarihi: Kasım.2006

12 Eylül'ün sıradan insanlar üzerindeki etkilerini ele alan Ömer Uğur'un filminde Memet Ali Alabora başrolde.

KADER

Yönetmen: Zeki Demirkubuz
Oyuncular: Vildan Atasever, Ufuk Bayraktar, Ozan Bilen, Settar Tanrıöğen, Mustafa Uzun Yılmaz, Erkan Can
Yapımcı: Mavi Filmcilik
Konu: Zeki Demirkubuz, "Masumiyet"te Haluk Bilginer ile Derya Alabora'nın canlandırdığı Bekir ile Uğur karakterleri arasındaki aşkın nasıl doğduğunu anlatıyor "Kader"de. Bekir ile Uğur'un birbirlerini ilk defa görüp aşık olmalarıyla başlayan filmde üçlü bir aşk öyküsü karşımıza çıkacak. Uğur Zagor'un peşinden sürüklenirken, Bekir de hayatını feda etmek pahasına Uğur'un peşine düşüyor.
Notlar: Çekimleri geçen yıl İstanbul, İzmit, İzmir, Sinop ve Kars'ta yapılan filmde Zeki Demirkubuz asıl olarak aşkın insanı nasıl da fedakar hale getirdiğini gösterecek. "Uçurtmayı Vurmasınlar"ın çocuk yıldızı Ozan Bilen'in Zagor rolünde karşımıza çıkacağı filmde, Altın Portakal'lı genç oyuncu Vildan Atasever'le karşılıklı oynayan Ufuk Bayraktar'ın filmden sonra yıldızının parlayacağına şüphe yok.
Gösterim Tarihi: 17.Kasım.2006

"Kader"in başrollerinde Vildan Atasever ve Ufuk Bayraktar var.

"Dondurmam Gaymak"ta Dondurmacı Ali'yi canlandıran Turan Özdemir Adana'da En İyi Erkek Oyuncu seçildi.

DONDURMAM GAYMAK

Yönetmen: Yüksel Aksu
Oyuncular: Turan Özdemir, Muğla Halkı
Yapımcı: Hermes Film - Makara Film
Konu: Yıl 1995... Ege'nin küçük bir kıyı kasabasında babadan kalma mesleği dondurmacılıkla geçinen Ali Usta, büyük dondurma firmalarının karşısında durabilmek için banka kredisiyle küçük bir motosiklet alır. Motora bir de römork takar. Yakın çevresi Ali Usta'nın bu çabasıyla dalga geçmektedir. O ise bütün bunlara aldırmadan dondurma satmak için köy köy dolaşır. Satış yapmak için yola koyulduğu bir gün, Ali Usta'nın motoru ve dondurma yüklü römorku çalınır. Deliye dönen Ali Usta, olayı büyük dondurma şirketlerinin kendisine karşı bir planı olarak algılar. Oysa hırsızlar, dondurmaları afiyetle yiyen bir çocuklar çetesinden ibarettir.
Notlar: Her şeyiyle Muğlalı olan bir film. Yönetmeni, oyuncuları, konusu... Tabii Ege insanının coşkulu, gürültücü halet-i ruhiyesi unutulmamış. Sinemaya yaptıkları destekten dolayı İstanbul Film Festivali'nden Jüri Özel Ödülü alan Muğla halkı, filmin her aşamasında yer alıyor. Kimi kamera önüne geçmiş kimi de kamera arkasında kalmış. Filmde Dondurmacı Ali'yi canlandıran Turan Özdemir (Altın Koza'da En İyi Erkek Oyuncu seçildi) dışında bütün oyuncular amatör. Özdemir, yerelden evrensele uzanan ve dünya sinemasına Akdeniz sıcaklığını anlatabilen çok samimi bir film yaptıklarını söylüyor. Aslında Yönetmen Yüksel Aksu ilk filminde bir model sunuyor sinema dünyasına. Kendi insanın hikayesini onları üretimin içine katarak anlatıyor. Taşranın 'cahil, zavallı ve perişan' olarak algılandığını ama aslında öyle olmadığını belirten Aksu, "Taşra sizin bildiğiniz gibi değil, gayet eğlenceli ve aydınlık bir yer" diyor ve filmiyle de bunu ispatlamaya girişiyor. Yeni sezonun en samimi filmlerinden biri. Vizyona girdiği zaman kaçıranların üzüleceğini söylemeden geçmeyelim.
Gösterim Tarihi: 24 Kasım

"Takva"da Erkan Can'ın kariyerinin en iyi performanslarından birini çıkardığı söyleniyor.

TAKVA

Yönetmen: Özer Kızıltan
Oyuncular: Erkan Can, Meray Ülgen, Güven Kıraç, Erman Saban, Selaettin Bilal, Settar Tanrıöğen, Murat Cemcir, Feridun Koç, Müfit Aytekin, Öznur Kula
Yapımcı: Yeni Sinemacılar/Corazon International
Konu: 1863 Balkan savaşında İstanbul'a göçen, Arnavut bir ailenin son ferdi olan 45 yaşındaki Muharrem, İstanbul'un en eski semtlerinden Süleymaniye'de babasından kalma küçük ahşap bir evde tek başına yaşamaktadır. 11 yaşından beri bir çuvalcı dükkanında çalışan Muharrem, ailesi ve mahallesinden aldığı eski İstanbul-İslam ahlaki nedeniyle içine kapalı bir hayat sürer. Cinsel istekleri kötü bir ahlak sapması olarak görmesi, onun bu isteklerini sürekli bastırmasına neden olur. Böylece günahtan ve kötü olan her şeyden kendisini koruduğunu düşünür. Onun tanrıya olan korkuyla karışık sevgisi ve içine kapanık ruh hali gittiği İslami tarikattakilerin de dikkatini çeker. Tarikattakiler onun, büyük bir güven ve dünya malına özenmeme duygusu gerektiren bir sorumluluğu yerine getirebileceğini düşünürler. Böylece Muharrem'e tarikatın idari işlerini yürütme görevi verilir. Birden bire Muharrem tarikatın dışardan görünen yüzü olur. Sakin hayatı, koşuşturmacayla ve sürprizlerle bozulmaya yüz tutar. Buyrukları yerine getiren biriyken, buyruk veren bir adam haline gelmiştir. Ona çok güvenen şeyhinin evlenmesini telkin etmesi, Muharrem'in sürekli bastırmaya çalıştığı cinsel isteklerini de tetikler. Bütün bunların sonucunda Muharrem'in kafasında tanrıya duyduğu sevgiyle korku arasındaki denge bozulur.
Notlar: "Maruf"tan sonra Serdar Akar'la yollarını ayıran Yeni Sinemacılar, tartışmaya gebe bir filmle karşımıza gelecek. Tartışmaların odağındaysa filmin muhafazakar kesime eleştirel bir bakış atacak olması var. Senaryosunu Önder Çakar'ın yazdığı "Takva"nın yapımcıları arasında bulunan Fatih Akın da filmde şöyle bir gözükecek. Film ilk olarak Antalya Film Festivali'nde gösterilecek. Erkan Can'ın "Gemide"den sonraki en iyi performansını sergilediğini söyleyebileceğimiz filmin vizyonla birlikte yurtdışında festival festival dolaşması kuvvetle muhtemel.
Gösterim Tarihi: 1 Aralık

DÜNYAYI KURTARAN ADAMIN OĞLU

Yönetmen: Kartal Tibet
Oyuncular: Mehmet Ali Erbil, Cüneyt Arkın, Deniz Seki, Pascal Nouma, Burcu Kara, Günay Karacaoğlu, İsmail İcekara, Ayşan Gruda, Ali Erkazan, Sinem Kobal, Yavuz Seçkin, Veysel Diker, Burak Hakkı, Alp Kırşan, Haldun Boysan, Misak Toros, Şebnem Scheffer, Dilek Aksoy, Derin Su, Egemen Güneş Erbay, Pakize Suda, Burak Sergen
Yapımcı: Tiglon - Red Sofa Entertainment
Konu: Dünyayı Kurtaran Adam'ın ikiz oğullarından kötü huylu olanı uzayın kötü gücü Uga tarafından kaçırılır. Ve Zaldabar adıyla Galaktika'ya korku salar. Diğeri, Kartal Kaptan ise dünyada kalıp babasının yolundan gitmeye karar vermiştir. Ve Kartal Kaptan'a bir görev verilir. Kaybolan bir Türk astronotu bulacaktır. Kartal Kaptan 'Ulubatlı' adlı gemisiyle Galaktika'nın ıssız boşluklarında dolaşırken Zaldabar'la karşılaşır. Bir çatışmanın ardından ekip, Lunatika gezegenine zorunlu iniş yapmak durumunda kalır.
Notlar: Çetin İnanç ile Cüneyt Arkın'ın ciddi ciddi bilimkurgu filmi çekmek niyetiyle yola çıkıp çuvalladıkları ama tam da bu çuvallamanın getirdiği saçmalıklar nedeniyle pek bir sevdiğimiz yüzde yüz Türk kahramanı "Dünyayı Kurtaran Adam", 24 yıl sonra nihayet tekrar beyazperdeye dönüyor. Hemen belirtelim ki bu film, Kartal Tibet'in de özellikle altını çizdiği üzere ilk filmin devamı değil. Ekip, ilk filmden sadece feyz alıp 24 yıl öncesinin kültleşmiş yapımına okkalı bir selam çakıyor. Tabii bu filmde de bol bol absürdlük olacak. Ama bize söylenen bunların tamamen bilinçli olduğu. "Dünyayı Kurtaran Adamı'ın Oğlu"nun bütün görsel efektlerinin, ilk filmin aksine inandırıcı olması için canla başla çalışılıyor. Sezonun popüler film kulvarındaki en iddialı yapımlarından olan filmin nasıl bir şey olacağını biz de sizin kadar merak ediyoruz.
Gösterim Tarihi: 15 Aralık

"Dünyayı Kurtaran Adam'ın Oğlu"nda Mehmet Ali Erbil, Burcu Kara ve Sinem Kobal.

sanlar. Bunun sebebini de yönetmen şöyle açıklıyor: "Dert denen şey çok demokratik, herkese eşit olarak dağıtılmış. Dolayısıyla hiç göze çarpmayan, derdi dışarıdan pek anlaşılmayan en sıradan insanın bile bir sıkıntısı var. O da benim ilgimi daha çok çekiyor. Çünkü kendini göstermiyor. İşaret edilmeyen her şey dikkat çekicidir." "Hiçbiryerde" filminde çalıştığı ekiple yola devam eden Pirselimoğlu (görüntü yönetmeni Colin Mounier, sanat yönetmeni Natali Yeres) geniş kitleler tarafından pek tanınmamış oyunculardan kurmuş kadrosunu. Çekimlerini Eminönü Küçükpazar'da yaptığı filmini öncelikle bir festivalde göstermek istiyor.
Gösterim Tarihi: 2007

Derviş Zaim'in yeni filmi "Cenneti Beklerken"de Serhat Tutumluer ve Melisa Sözen'i izleyeceğiz.

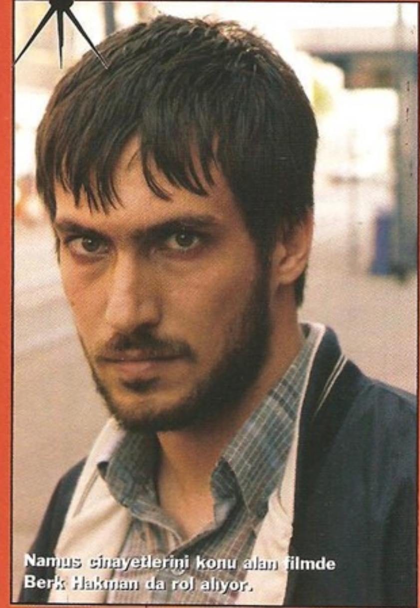
CENNETİ BEKLERKEN

Yönetmen: Derviş Zaim
Oyuncular: Serhat Tutumluer, Ahmet Mümtaz Taylan, Melisa Sözen, Mehmet Ali Nuroğlu, Nihat İleri, Numar Acar
Yapımcı: Maraton Filmcilik
Konu: "Tabutta Rövaşata" ile başladığı sinema macerasına "Filler ve Çimen" ve "Çamur"la devam eden Derviş Zaim yeni filmi "Cenneti Beklerken"de 17. yüzyıl Osmanlı'sında İstanbul'da başlayıp Anadolu'ya uzanan bir aşk ve yol hikayesi anlatıyor. Karısı ve çocuğunu kaybetmiş olan Eflatun, bir minyatür ustasıdır. Osmanlı hanedanlığının soyundan geldiğini iddia eden bir adamın öldürülmeden önce resmini yapması istenince Eflatun bir grup askerle İstanbul'dan Anadolu'ya doğru yola çıkar. Yolda Eflatun'a aşık olan bir kız da erkek kılığına girerek gruba katılır.
Notlar: "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?" ile başlayan Türk sinemasının tarihe bakma eğilimi bu sezon "Cenneti Beklerken"le devam edecek. Tıpkı Ezel Akay gibi Derviş Zaim de hayli derin sorular soracak seyirciye. "17. yüzyılda yaşayan şehirli, mürekkep yalamış bir Osmanlı dünyaya nasıl bakardı?", "Bu bakışın günümüz dünyasına estetik ya da fikri bakımdan vereceği bazı ipuçları var mıdır?' sorularından yola çıkan Zaim geçmişle bugün arasında bir bağ kurmanın yollarını arıyor filmde. Yönetmen, yapımcılığını da üstlendiği bu filminde çeşitli tarihsel olaylardan esinlendiğini gizlemiyor. Ama tıpkı "Filler ve Çimen"de olduğu gibi bu olayları bir kurgu içinde eritiyor. Çekimleri İstanbul, Kayseri ve Nevşehir'de yapılan "Cenneti Beklerken" Altın Portakal'ın iddialı filmlerinden. Serhat Tutumluer ile Melisa Sözen'in oyunculuk kariyerlerinin bugüne kadarki en önemli filmi olan "Cenneti Beklerken"in setinin çekimler sırasında MAGNUM fotoğraf ajansının usta isimleri Nikos Economopoulos ile Alex Webb ve Ara Güler tarafından ziyaret edildiğini belirtelim. Umarız çektikleri fotoğrafları bir yerlerde görebiliriz.
Gösterim Tarihi: 15.Aralık.2006

HUZUR PALAS

Yönetmen: Tayfun Pirselimoğlu
Oyuncular: Rıza Akın, Nurcan Eren, Turgay Tanülkü, Melih Düzenli, Fatih Sevildi, Abdülkadir Fıçıcı, Menderes Samancılar, İsrafil Köse, Bülent Polat, İstar Gökseven
Yapımcı: Genius Yapım.
Konu: Adanalı kamyon şoförü Rıza, İstanbul'a mal getirdiğinde kamyonu arıza yapar. Kamyonun tamiri için Rıza'ya yüklü bir para gerekmektedir. Eminönü Küçükpazar'da bir otele yerleşen Rıza ihtiyacı olan parayı bulamaz. Otelde kızıyla birlikte kalan bir mültecinin yanında parası olduğunu öğrenince 'şeytana uyup' cinayet işler. Fakat daha sonra vicdan azabı çekmeye başlar ve adamın kızına yardım etmek ister.
Notlar: Uluslararası festivallerin gediklisi olan kısa metrajlı filmi "Dayım"dan sonra 2001'de çektiği "Hiçbiryerde"de oğlunu arayan bir annenin hikâyesi üzerinden kayıp sorunlarını işleyen Pirsemoğlu'nun, "Huzur Palas"taki kahramanları yine sıradan in-

SAKLI YÜZLER

Namus cinayetlerini konu alan filmde Berk Hakman da rol alıyor.

Yönetmen: Handan İpekçi
Oyuncular: Şenay Aydın, İştar Gökseven, Berk Hakman, Cem Bender, Nisa Yıldırım, Füsun Demirel, Dilan Erçetin, Aslı Öngören, Bahar Aydın
Yapımcı: Yeni Yapım Film
Konu: Handan İpekçi "Büyük Adam Küçük Aşk"ta olduğu gibi "Saklı Yüzler"de de güncel bir konuya el atıyor. Filmin konusuyla ilgili ayrıntılı bir açıklama yapılmasa da İpekçi'nin son yılların en 'can yakan' konularından birisi olan namus cinayetlerini perdeye taşıdığını biliyoruz.
Notlar: Çekimlerine geçen yıl Urfa'da başlanan filmin çekimleri tamamlandı. Gösteriminin bu kadar gecikmesinin sebebiyse yönetmenin Kültür Bakanlığı'ndan aldığı destekle ilgili bir takım sorunlar yaşıyor olması. Bir aksilik olmazsa film ilk kez Antalya Film Festivali'nde gösterilecek.
Gösterim Tarihi: 2007

KÜÇÜK KIYAMET

Yönetmen: Yağmur Taylan, Durul Taylan
Oyuncular: Cansel Elçin, Başak Köklükaya, İlker Aksum, Binnur Kaya
Yapımcı: Limon Yapım
Konu: İstanbul'da üst üste yaşanan sarsıntılar, annesini depremde kaybeden Bilge üzerinde psikolojik rahatsızlıklar yaratır. Bilge, iki küçük çocuğu, eşi ve yeğenleriyle birlikte olası İstanbul Depremi'nden kaçarak şehri terk eder. Fakat gittikleri güney kasabasında başlarına yine esrarengiz olaylar gelir.
Notlar: "Okul"la başarılı bir çıkış yapan Taylan Biraderler bu sefer depremle ilgili kaygılarımızdan yola çıkıyorlar. Yağmur Taylan "Küçük Kıyamet"in, "Okul"la kıyaslandığında komedi ya da aşırı vahşet gibi atmosferi dağıtan unsurlar barındırmayan bir film olduğunu söylüyor. Yani psikolojik yönü ağır basan bir gerilim filmi izleyeceğiz bu kez. Yönetmen kardeşler, "Okul"daki kamera arkası ekiple bu filmde de çalışıyorlar. Filmin senaryosu yine Doğu Yücel ait. Görüntü yönetmeni de Soykut Turan. Çekimleri İstanbul'da başlayan ve Fethiye'de devam eden film bizi unutmaya çalıştığımız deprem korkumuzla yüzleştirecek.
Gösterim Tarihi: 2007

PRODÜKSİYON AŞAMASINDAKİLER

HAYATIMIN KADINI

Yönetmen: Uğur Yücel
Oyuncular: Türkan Şoray, Uğur Yücel, Settar Tanrıöğen, Yıldırım Memişoğlu, Selim Erdoğan
Yapımcı: TMC
Konu: Namus cinayeti işleyerek hapse giren bir adam, 15 yıllık cezasını çektikten sonra özgürlüğüne kavuşur. Artık şöhretinin son demlerini yaşayan bir ünlü şarkıcıya aşık olan kahramanımız, onu ve kızını kadının 'belalısından' kurtarmaya çalışır.
Notlar: Uğur Yücel, önceki projesi "İmparator"un maddi nedenlerden dolayı ertelenmesi üzerine çekmecesindeki bir diğer projeyi hayata geçirmeye karar verdi. Çekimleri İstanbul'da devam eden "Hayatımın Kadını", bir melodram. Yücel, uzun yıllara yayılan tutkulu bir aşk öyküsü olarak tanımladığı filminde başrolü Türkan Şoray'la paylaşıyor. Görüntü yönetmenliği koltuğundaysa Jürgen Jürges var. 1980'den sonra Zülfü Livaneli, Canan Gerede, Erden Kıral gibi Türk yönetmenlerle çalışan Jürges, uzun bir aradan sonra bu filmle yeniden Türkiye'ye dönmüş oluyor.
Gösterim Tarihi: 24.Kasım.2006

Belgesel çalışmalarıyla tanıdığımız yönetmen Murat Derman "Gölgeler"de Ankara'nın farklı dönemlerinde geçen yedi aşk öyküsü anlatıyor.

GÖLGELER

Yönetmen: Murat Derman
Oyuncular: Aliye Fırat, Murat Çidamlı, Nalan Erkovan, Nurten Helik, Gamze Karababa, Gülgün Kutlu, Halil Özer, Füsun Demirden, Özgül Sağdıç, Çağıl Çokan, Zelal Gündüz, Mustafa Baldemir, Amela Herceg
Yapımcı: Vela Film
Konu: 90 yaşındaki kuklacı dedesiyle birlikte yaşayan sinema sevdalısı bir genç olan Sırrı, bir taraftan kendi kendine senaryolar yazmakta diğer taraftan da tiyatroda figüranlık yapmaktadır. Sırrı'ya aşık olan bir kız vardır ancak onun kalbi genç bir çingenededir. Sırrı yazdığı yedi senaryoya karşılık kapısında yedi mektup bulur.
Notlar: Belgesel yönetmeni Murat Derman "Direniş Türküsü" adlı orta metraj filminden sonra Ankara'nın farklı dönemlerinde geçen yedi aşk öyküsüyle karşımıza gelecek. Bunu da bir dede-torun ilişkisi üzerinden yapmayı planlıyor. Tamamen bir Ankara prodüksiyonu olan filmin çekimlerinin önemli bir kısmı tamamlanmış durumda.
Gösterim Tarihi: Kasım.2006

EVE GİDEN YOL

Yönetmen: Semir Aslanyürek
Oyuncular: Metin Akpınar, Erdal Beşikçioğlu, Melisa Sözen, Ali Sürmeli, Emre Altuğ , Ege Aydan, Aykut Oray, Ezel Akay, İrem Altuğ, Güner Özkul , Erdinç Olgaçlı, Nesrin Akdağ, Ümit Çırak, Muhammed Cangören, Sadık Gürbüz, Numan Acar, Christopher Ian Brown
Yapımcı: Özen Film
Konu: I. Dünya Savaşı'nın tüm hızıyla sürdüğü bir dönemde Mahmut, cinayet işlememek için sevdiğini ve Antakya'yı terk eder. Kendini savaşın kollarına bırakan genç adam, Suriye'de, Osmanlı İmparatorluğu'nun bir askeri olarak savaşmaya başlar. Bedeni savaşa teslim olmuş olsa da aklında

Ve diğerleri...

Kısa filmleriyle tanınan Elfe Uluç "Aziz Ahmet" adlı ilk uzun metraj filmi için bu ayın sonunda kamera arkasına geçiyor. Eurimages ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan destek aldığı filmde Uluç, sokaklarda kağıt toplayan ve kazandığı parayla insanlara yardım etmeye çalışan Ahmet adındaki bir adamla bir yönetmen kadının ilişkisini anlatacak. Gerçek bir hikayeden esinlenen Uluç filmde, olayın kahramanı Ahmet'le çalışacak. Yönetmen kızı "2 Genç Kız" filmiyle Adana Altın Koza Film Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülünü alan Feride Çetin'in canlandıracağı 'Aziz Ahmet'in 2007 Mart'ında gösterime girmesi planlanıyor.

'Fotoğraf' gibi cesur bir filme imza atan Kazım Öz, bu yıl "Dur" (Uzak) belgeseliyle huzurumuza gelmişti. Öz şimdi uzun zamandır üzerinde çalıştığı 'Fırtına'yı hayata geçirmeye çalışıyor. 90'larda öğrencilerin daha demokratik üniversiteler istemeleriyle başlayan hareketli günleri anlatacak olan Öz, filmin birkaç sahnesini çekti. Ama asıl çekimler Ekim'de başlıyor. Başrol oyuncularının henüz kesinleşmediği 'Fırtına'da Feride Çetin, Ali Sürmeli ve Mizgin Kapazan rol alacaklar. Filmi 2007'de izleyeceğiz.

Görme özürlülerden oluşan bir futbol takımının Atina'daki olimpiyatlara gitme mücadelesini izleyeceğimiz "Çıngıraklı Top" adlı filmin çekimleri için gün sayılıyor. Yönetmenliğini Egemen Ertürk'ün yapacağı, Uğur Polat, Erkan Can, Zafer Algöz, Başak Köklükaya ve Erdal Tosun'un rol alacağı filmin 2007'de gösterime girmesi planlanıyor.

"Kurşun Yarası" adlı dizi filmin senaryo yazarlarından Ayhan Sonyürek "Eski Yeşilçam" adlı filmle ilk kez yönetmen koltuğuna oturacak bu yıl. Çekimlerine bu ayın sonunda başlanacak filmin oyuncu kadrosu henüz açıklanmadı ama Altan Erkekli'nin rol alması bekleniyor. Filmin konusuna gelirsek: 70'li yıllarda Yeşilçam'da çalışan yönetmen Aziz, aşık olduğu kadın oyuncunun seks filmlerinde oynamasına çok içerler ve İstanbul'u terk eder. 30 yıl sonra tekrar İstanbul'a dönen ve büyük bir hesaplaşmanın eşiğinde olan Aziz, sinema sektörünün yeni koşullarına alışmaya çalışmaktadır.

Genç yönetmen Bozkurt Palanduz, "Zahir İstanbul Aşkları" adlı hayli iddialı bir filmle sinemaya giriş yapmak istiyor. Uzun yıllar ABD'de yaşayan ve 'Bir Toplum, Bir İnanç, Bir Efsane' belgeseliyle tanıdığımız Palanduz, ilk filminde Binbir Gece Masalla-

Semir Arslanyürek, yeni filmi "Eve Giden Yol"da I. Dünya Savaşı sırasında Antakya'da yaşananlara odaklanıyor.

Ve diğerleri...

rı'nı günümüz dünyasına uyarlayacak. Daha önce ünlü görüntü yönetmeni Christopher Doyle ile çalışacağını açıklayan Palanduz bir aksilik çıkmazsa bu ay çekimlere başlıyor.

"Meleğin Düsüsü"nden sonra üçleme olarak düşündüğü "Bal - Süt - Yumarta"yı çekmek üzere harekete geçen Semih Kaplanoğlu'nun gelecek ay 'motor' demesi bekleniyor. Yeni projesi için destek arayan Kaplanoğlu, Berlin Film Festivali'ne bağlı World Cinema Fund'dan aldığı 50 bir avro'luk yardımla ilk önce "Yumurta"yı çekecek.

Ulaş İnaç

Altın Portakal'ın geçen yılki galibi "Tü-Arev"in yönetmeni Ulas İnaç şu sıralar harıl harıl "Mülk" adlı yeni filminin hazırlıklarını sürdürüyor. Yine günümüz dünyasındaki insan ilişkilerine odaklanacak olan İnaç, bu sefer konuyu psikolojik yönü ağır basan bir yaklaşımla ele alacağını söylüyor. Filmin 12 Ocak'ta vizyona girmesi planlanıyor.

"Asmalı Konak"ın ardından "O Şimdi Mahkum"u çeken Abdullah Oğuz, Zülfi Livaneli'nin "Mutluluk" kitabını sinemaya uyarlamanın peşinde. Oğuz filmde tecavüze uğramış Meryem, Harvard mezunu profesör İrfan Kurudal ve PKK takibindeki Cemal'in kesişen hikayeleri ekseninde bir Türkiye panoraması çizecek. Oyuncu kadrosunu be-

iki şey vardır: Sevdiğine kavuşmak ve uğradığı büyük haksızlığın intikamını almak.
Notlar: Semir Aslanyürek'in uzun yıllar üzerinde çalıştığı film, aslında I. Dünya Savaşı sırasında Antakya'da yaşananlara odaklanıyor. Aslanyürek, yıllardır Ortadoğu'da çalışan efsanevi İngiliz gazeteci Robert Fisk'in izinden gidiyor adeta. O da tıpkı Fisk gibi bugünün Ortadoğu'sunu anlamanın yolunun I. Dünya Savaşı'nda yaşananlardan geçtiğine inanıyor. Bunun için de, günümüzde bölgede yaşananların kökenindeki sorunları bir aşk öyküsü ekseninde perdeye taşıyor. Gerçek olaylardan yola çıkarak çekilen film, sezonun büyük prodüksiyonlarından. Filmin çekimleri İstanbul ve Suriye'den sonra Antakya'da devam ediyor.
Gösterim Tarihi: 29 Aralık

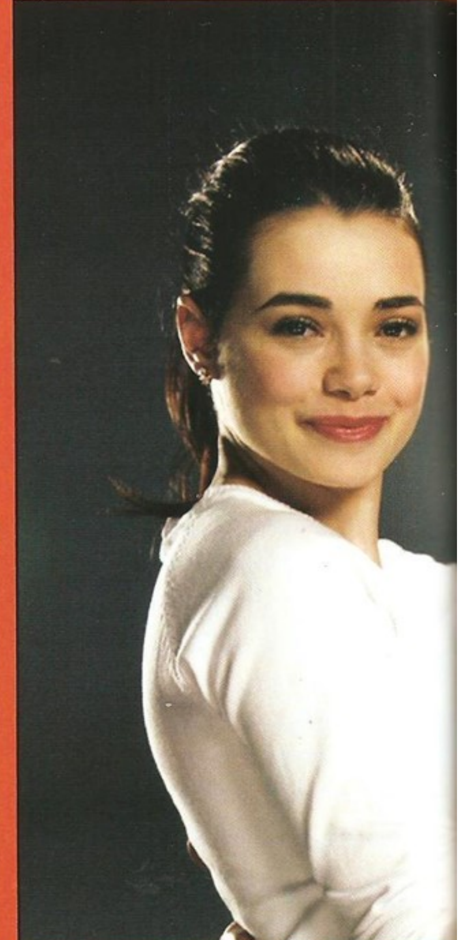
ERTERNASYONEL

Yönetmen: Sırrı Süreyya Önder, Muharrem Gülmez
Oyuncular: Özgü Namal, Cezmi Bazkın, Nazmi Kırık, Meral Okay, Dilber Ay, Bahri Beyat, Umut Kurt
Yapımcı: BKM Film
Konu: 12 Eylül askeri darbesi yapılmış, darbe yalnızca politik yaşamı değil ülkedeki günlük yaşamı da sekteye uğratmıştır. Bu arada Türkiye'nin güney illerinde yaşayan ve hayatını düğünlerde müzik yaparak kazanan bir grup insan da darbeden payına düşeni alır, çünkü düğünler bile askerlerin ablukası altına alınmıştır.
Notlar: Sezonun "Eve Dönüş"ten sonraki ikinci 12 Eylül filmi. Sırrı Süreyya Önder ile Muharrem Gülmez darbe günlerinden trajik komik bir hikaye anlatacak bize. Adana'da yapılan çekimlerin geçtiğimiz ay içinde tamamlanması planlanıyordu.
Gösterim Tarihi: Aralık. 2006

POLİS

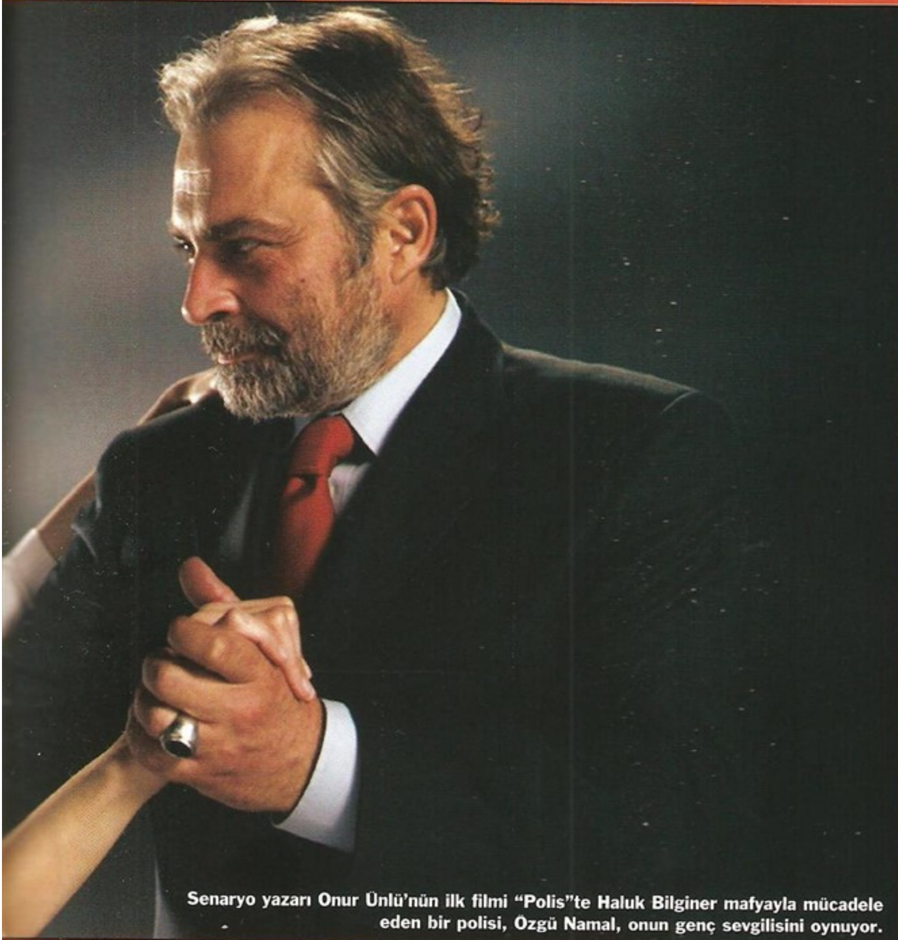
Yönetmen: Onur Ünlü
Oyuncular: Haluk Bilginer, Özgü Namal, Ragıp Savaş, Sermiyan Midyat, Settar Tanrıöğen, Kaan Çakır, Emre Karayel,

Aylin Çalap, Sinan Çalıkanoğlu, Yeşim Ceren Bozoğlu, Emel Pala, Neşe Şayler, Engin Benli, Murat Cemcir, Gözde Akyıldız
Yapımcı: Eflatun Film
Konu: Mafyanın korkulu rüyası haline gelen cinayet masası polisi Musa Rami, her an tetikte yaşamak zorundadır. Çünkü Musa'ya bir şey yapamayacağını anlayan mafya, onu ailesini öldürmekle tehdit ederek dize getirmeye çalışır. Tabii Musa önlemini almıştır. Fakat kanser olduğunu ve iki aylık ömrü kaldığını öğrenince kaygılanmaya başlar. Üstelik kendisinden oldukça küçük üniversite öğrencisi Funda'yla ilişkisi de onu tedirgin etmektedir.
Notlar: Senarist Onur Ünlü ilk defa kamera arkasına geçtiği "Polis"te bir kara film denemesine girişiyor. Çekimlerine Ağustos sonunda başlanan filmde görünen o ki kan gövdeyi götürecek. Haluk Bilginer'in polis olarak mafyanın önüne dikildiği filmde Özgü Namal onun genç sevgili Funda rolünde karşımıza çıkacak.
Gösterim Tarihi: 2007

SON OSMANLI - YANDIM ALİ

Yönetmen: Mustafa Şevki Doğan
Oyuncular: Kenan İmirzalıoğlu,

Senaryo yazarı Onur Ünlü'nün ilk filmi "Polis"te Haluk Bilginer mafyayla mücadele eden bir polisi, Özgü Namal, onun genç sevgilisini oynuyor.

Cansu Dere, Emin Boztepe, Engin Şenkan, Okan Aydoğan, Hasan Yalnızoğlu, John Baker
Yapımcı: Özen Film
Konu: Tarih 13 Kasım 1918... Düşman donanması Boğaziçi'ne demirlemiş... İstanbul işgal altında! Aynı gün Haydarpaşa Garı'nda, trenden genç bir Paşa iner. Suriye cephesinden dönmektedir. Boğazı geçerken vahim manzarayı yani düşman gemilerini görür. Herkes çaresizlik içindedir. İstanbul'un üzerinde kara bulutlar gezmektedir ama o, 'Geldikleri gibi giderler' der! Çünkü o, Anafartalar kahramanı Mustafa Kemal Paşa'dır... Aynı tarihlerde, İstanbul sokaklarında, donanmadan terhis edilen bir bahriye çavuşu vardır. O da Tahtacızadeler'in Yandım Ali'sidir. Yandım Ali Bahriye Mektebi'nden kaçak, donanmadan terhis, yıllarca cephelerde savaşmış ve memleketin kurtuluşundan ümidi kesmiş bir külhanbeyidir. Hem evlidir, hem bir sevgilisi vardır. Tek hayali biraz para kazanıp sevgilisini kaçırmak ve Viyana'ya gitmektir. Ancak yolu bir gün Mustafa Kemal'le kesişir ve her şey değişir.
Notlar: Suat Yalaz'ın eserinden sinemaya uyarlanan film, yapımcılığını yine Özen Film'in üstlendiği "Eve Giden Yol" gibi I. Dünya Savaşı yıllarına götürecek bizi. Ama bu sefer işgal altındaki İstanbul'da yaşananlar anlatılacak. Kenan İmirzalıoğlu'nun Yandım Ali'yi canlandırdığı filmin çekimleri İstanbul'da sürüyor.
Gösterim Tarihi: 19.Ocak.2007

YAŞAMIN KARŞI KIYISINDAN

Yönetmen: Fatih Akın
Oyuncular: Nurgül Yeşilçay, Tuncel Kurtiz, Hannah Schygulla, Nejat İşler, Güven Kıraç,
Yapımcı: Corazon Film - Anka Film
Konu: "Duvara Karşı"dan sonra "İstanbul Hatırası" belgeseliyle kendisini bir süre dinlenmeye alan Akın, yeni filminin konusunu sır gibi saklıyor. Tek bildiğimiz filmin altı kişinin yaşamlarının bir noktada kesişmesi üzerinden yürüyecek olması.
Notlar: Çekimleri Almanya'da başlayan filmin Türkiye ayağında İstanbul ve Samsun'a uğranacak. Fatih Akın, son dönemde Latin Amerika sinemasından etkilendiğini, "Paramparça Aşklar" ve "21 Gram"ın sinematografik bakışını "Motosiklet Günlüğü"nün de politik perspektifini değiştirdiğini dile getiriyor ve yeni projesinde bu değişimin izlerini bulabileceğimizi söylüyor.
Gösterim Tarihi: 2007

Ve diğerleri...

lirlemeye çalışan yönetmenin Ekim'de çekimlere başlaması bekleniyor.

Uğur Uludağ yıllardır hayata geçirmeyi düşündüğü "Bir İhtimal Daha Var" adlı projesinde sona yaklaşmış durumda. Savaş Dinçel, Mustafa Alabora, Osman Yağmurdereli, Müjdat Gezen ve Hülya Avşar'ın rol alacağı filmin çekimlerine kısmetse bu ay başlanacak. Filmde Üsküdar Musiki Cemiyeti'nde müzisyenlik yapan bir grup arkadaşın süper bir konser verme girişimleri anlatılacak.

Oyuncu Arda Kural da sinemaya el atıyor. Kural, senaryosunu yazdığı ve başrolünde oynadığı filmi "Sahne"yle seyirci karşısına çıkmayı planlıyor bu sezon. Fırat Gürsoy'un yönettiği film bir tiyatroda dekoratör olarak çalışan Gezgin adlı bir gencin, tiyatronun oyuncularına sahtelik ve gerçeklik arasındaki farkı göstermek için onlara ölümcül bir oyun hazırlamasını konu alıyor. Akasya Asıltürkmen, Emel Çölgeçen, Betül Arım, Naci Taşdöğen'in rol aldığı "Sahne"nin çekimleri Muammer Karaca Tiyatrosu'nda yapıldı. Filmin ne zaman gösterime gireceği belli değil.

Altıoklar Filmcilik şu sıralar "Emret Komutanım: Şah ve Mat" adlı filmin üzerinde çalışıyor. Projenin detayları açıklanmadı ama filmde Mehmet Ali Erbil, Hamdi Alkan ve Cengiz Küçükayvaz'ın rol alacağı belirtiliyor. Film 12 Şubat'ta gösterime girecek.

Zeki Ökten'in yönetmesi planlanan "Çinliler Geliyor" filmiyle ilgili bir gelişme yok. Yaman Tarcan, İpek Bilgin, Nilüfer Belgüm, Onur Ünsal, Pelin Erman ve Bülent Kayabaş'ın rol alacağı söylenen filmin sadece hazırlıklarının sürdüğü belirtiliyor. Fakat filmin gösterim tarihi 8.Aralık.2006 olarak belirlenmiş durumda.

Çağan Irmak'ın "Ulak" adlı yeni sinema filminin 5 Ocak'ta vizyona girmesi planlanıyor.

Energy Prodüksiyon, şu sıralar "Amerikalılar Karadeniz"in hazırlıklarını sürdürüyor. Kartal Tibet'in yöneteceği filmin çekimlerine önümüzdeki günlerde başlanacak. 2007'nin ilk aylarında da film vizyona çıkacak.

Hem "Hababam Sınıfı" hem de "Maskeli Beşler"in devamını çekmeyi planlayan Arzu Film "Eşek Adası" adlı bir filmi de hayata geçirmek istiyor.

Süpermen'in Renkleri Kararıyor

Richard Donner'ın büyük bütçeli ve süper kahraman filmleri arasında bir tür dönüm noktası kabul edilen "Superman"inden çeyrek asırdan fazla zaman sonra Bryan Singer yeni sinema teknolojisiyle "Superman Dönüyor"u yaptı. Yeni teknolojiyle, eskiye hayranlıkla, ama eskinin masumiyetine karşı hafif bir şüphe ve bolca nostaljiyle. Çizgi romanlardan çok Donner'ın filmini kaynak alan "Superman Dönüyor", epeyce daha melankolik, daha düşünceli ve bütün o nostaljisine rağmen Kripton'un Son Evladı'nı da 90'lar sonrası süper kahraman aleminin puslu sularına çeken bir film. KUTLUKHAN KUTLU

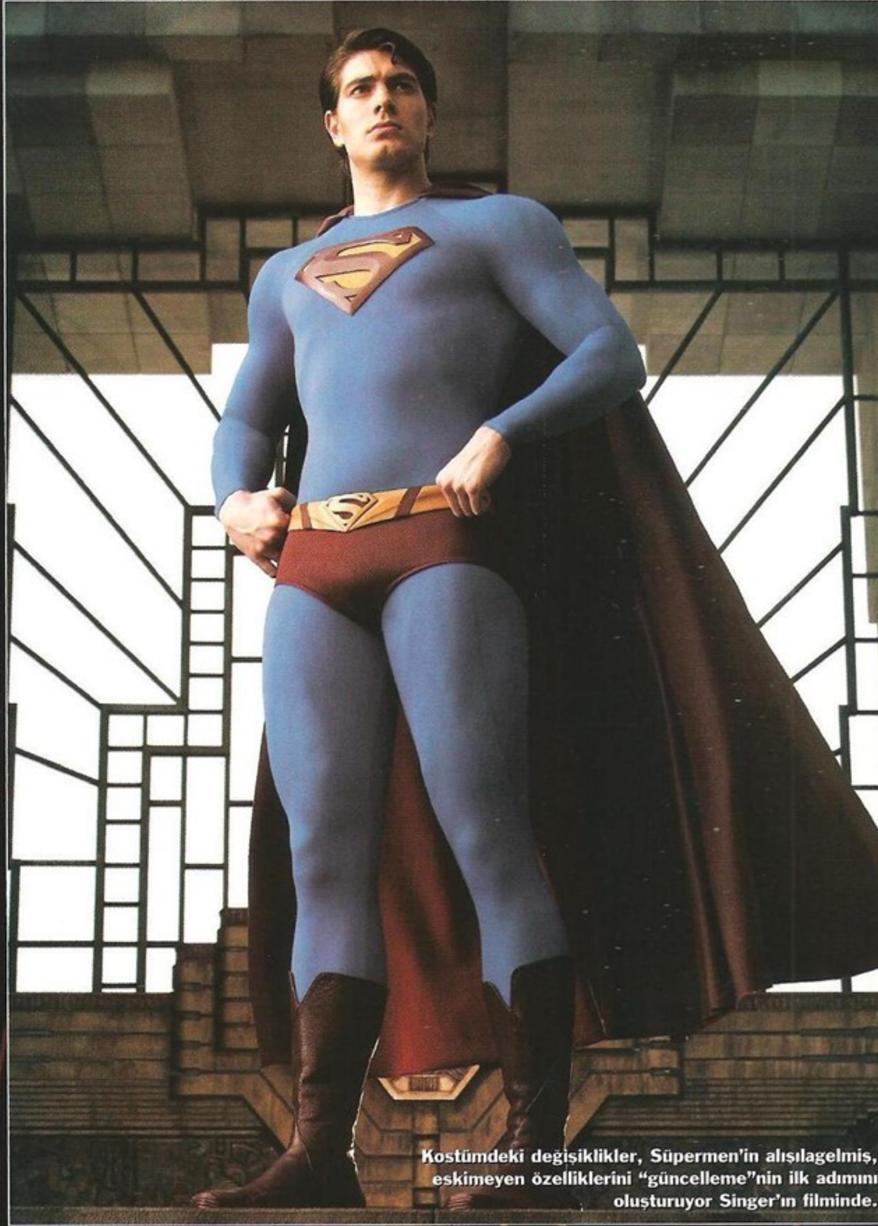
Mavi, Kırmızı, Sarı

1938'de Action Comics birinci sayı ile sahneye çıkan Süpermen, her şeyiyle iki boyutlu bir mecra üzerinde işlemek için bulunmuş gibiydi. Öncelikle, kostümü. Bedeni sıkı sıkı saran mavi üst ve alt; bunun üzerine geçirilmiş, kırmızı renkte, iyi ihtimalle sıkı bir sorta benzeyen bir şey; yine bileklere ve bacaklara sıkı sıkı yapışan kırmızı çizmeler; dalgalanan, uzun bir kırmızı pelerin; ve göğsün ortasında sarı zemine kırmızıyla işlenmiş bir arma. Hepsi kağıt üzerinde gayet çarpıcı görünse de, yıllar boyunca yapılmış çizgi roman uyarlamaları, Süpermen'in ünlendirdiği bu tayt-ve-pelerin tarzının sinemaya pek de heybetli bir şekilde aktarılamadığını, genellikle de istenmeyen eğretilikte ve komiklikte bir sonuç verdiğini gösteriyor (Tim Burton'ın Batman için kaslı bir beden şeklinde üretilmiş "zırhlı" kostümle çözüm bulduğu bu estetik sorun, Burton-sonrası süper kahraman filmleriyle terbiye edilmiş gözlerinizi yerinden uğratabilecek kadar cılız bir takım Süpermen karelerine damga vurmuştu zamanında). Bugün birçok süper kahramanın "ikonik" görünümünde aslan payına sahip olan kostüm tasarımları, kağıt üzerinde o karakterin ne kadar lehine işlediyse, perde üzerinde o kadar aleyhine işlemişti çoğu zaman.

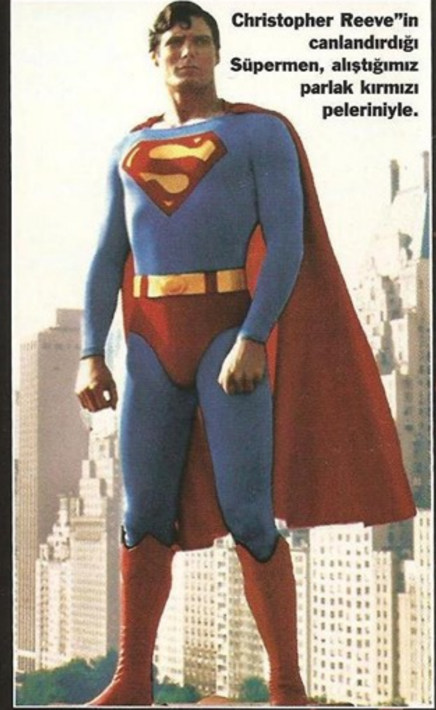
Bryan Singer, Marvel'ın süper kahraman grubu X-Men'i sinemaya uyarlarken, geleneksel rengarenk tayt kostümler yerine, çok daha az dikkat çekici "modernize edilmiş" siyah kostümler kullanmıştı. Yönetmenin büyük bir hevesle, X-Men serisini yarıda bırakarak geldiği bu yeni Süpermen filminde de birtakım kostüm değişiklikleri var. Öncelikle, Süpermen'in o tanıdık kıpkırmızısı, şimdi biraz vişne çürüğüne çalıyor. Aslında, yeni pütürlü dokusuyla birlikte kostümün eskisine kıyasla epey daha koyu renk, daha az parlak bir görünümü olduğunu söyleyebiliriz. Göğüsteki amblem biraz yukarı kaldırılmış, biraz küçültülmüş ve kabartmalı yapılmış. Evet, tıpkı "X-Men"deki gibi daha sakin ve serin bir hava estiriyor bu kostüm değişiklikleri... Ve neredeyse yetmiş yıllık süper kahramanın ilk bakışta yarattığı etkiyi epey değiştiriyor. Süpermen'in alışılageldik eskimeyen özelliklerini "güncellemenin" ilk adımını oluşturuyor bu "cart"lıktan alabildiğine uzaklaştırılmış kostüm.

Altın Çağ Masumiyetine Elveda

Bryan Singer'ın filmini izlerken, kostümün açtığı yoldan temanın da takip ettiğini görebiliyorsunuz. Singer birçok açıdan kendine 1978 tarihli Richard Donner filmini model alıyor, hatta Brandon Routh'un da Christopher Reeve'i birçok açıdan hatırlattığı sebebiyle seçildiği belli. Öte yandan, iki Süpermen'i hayalinizde yan yana canlandırır-

Kostümdeki değişiklikler, Süpermen'in alışılagelmiş, eskimeyen özelliklerini "güncelleme"nin ilk adımını oluşturuyor Singer'ın filminde.

Christopher Reeve"in canlandırdığı Süpermen, alıştığımız parlak kırmızı peleriniyle.

sanız, arada çok temel bir fark var. Reeve, ne kadar sakin olsa da, ahlaki anlayışının doğruluğuna güveni tam, doğru ve yanlış konusunda içi tamamen rahat birinin kendinden emin "şişkin"liğine sahipti adeta... Durmaksızın ciğerlerini "doğruluk, adalet ve Amerikan tarzı" ile dolduruyor gibiydi. Brandon Routh ise, özellikle Clark Kent sahnelerinde Reeve'i tekinsiz bir şekilde andırsa da, daha melankolik, düşünceli bir Süpermen izlenimi veriyor.... ki zaten senaryo da bu izlenimi destekliyor. Kendi gezegeni Kripton'dan sağ kalan olup olmadığını görmek için dünyadan yıllarca uzaklaşmış bir Süpermen bu. Ve döndüğünde bütün o tanıdık Art Deco etkilerine rağmen hayli tortulandırılmış, üzerindeki Altın Çağ çizgi romanları ruhu yıkanıp çıkarılmaya çalışılmış, kinikleştirilmiş, nihayetinde de ona ihtiyacı olmadığını ilan etmiş (hem de Lois Lane'in Pulitzer ödülü kazanan yazısı vasıtasıyla) bir Metropolis buluyor.

Aslında Süpermen'in temel niteliklerine bakarsanız bu, "yok olmak" ile eş anlamlı neredeyse. Uzaydan gelmiş, insan bile olmayan ama ortabatı Amerika ahlakıyla Amerikan usülü adalet ve doğruluğun koruyucusu olarak yoğurulmuş bir varlık... Yani bir bakıma, insanların ideallerinin bedenlenmiş hali, yalın bir fikirler öbeğinden cisimlenmiş gibi duran bir koruyucu ve kurtarıcı. Fantezi filmlerinin inanılmayınca mevcudiyetini kaybeden masal varlıkları gibi, gücünden bir şey kaybetmese de, parıltısından epey bir şey kaybetmiş hissi veriyor bu Süpermen ilk gördüğünüzde. "İdeallerin hayalkırıklığı olmaz" demeyin; hayatın ona anlatıldığı, reklam edildiği ve beklediği gibi çıkmadığını keşfetmiş bir genç gibi hayal kırıklıklarıyla daha bir "insan"laştırılmış bir Kripton Evladı var karşımızda. İnsanlar onu tezahüratla karşılıyorlar karşılamasına, ama Lois'de beden bulmuş bir tereddüt, bir mesafelilik, bir nevi inançsızlık da seziyoruz Süpermen'in temsil ettiği ideallere yönelik.

Daha önce de fimlerde Süpermen'in "mutluluğu", "iç rahatlığı", "kararlılığı" gibi tasalar yaşadığımız olmuştu, ama bu mitik "kurtarıcı"nın güncel kaygılarla yeniden paketlendiğini ve bu kaygıların bu filmdeki gibi eyleminin önüne geçtiğini pek görmemiştik doğrusu. Süpermen'in Lois Lane ile ilişkisini bir tür mayın tarlasına çeviren Singer'ın, biraz 80'ler sonrası gerçekçi çizgi roman hareketini andırır bir yoldan ilerlediği söylenebilir... Ama karakter bu Batman muamelesinin, bu karanlığın, kuşkuların ve griliklerin içinde, o sarsılmaz heybetinden de bir şeyler yitiriyormuş gibi görünüyor. Bu puslu arazinin tartışmasız hakimi ve rehberi Batman'in çizgi romanlarda Süpermen'i her anlamda "saf"lığından dolayı ne kadar tehlikeli bulduğuna defalarca değinilmiştir: Zeki, kurnaz ve bilgili Batman, özellikle de "basit" bakış açısı yüzünden kullanılmaya ve manipüle edilmeye ve durumları yanlış okumaya açık bulur Süpermen'i... Gerçekten de Süpermen zaman zaman ahlaki kriterlerinin dünyayı adil bir şekilde tartma kapasitesine ve kendisinin o ahlaki kriterlere göre hareket etmek için izlenecek yolu bulma kapasitesine olan sarsılmaz inancıyla insanı çileden çıkarabilir. Ama bir yandan da, temel cazibesi budur zaten: Doğrunun ve yanlışın neredeyse siyah/beyaz belirginliğinde olduğu, kolay bir yaşam. "Ne" yapılması gerektiği çoktan belli olan, "nasıl"ın ise Kriptonlu bir bedenin güneş sistemimizde sergilediği özel güçler marifetiyle çözüldüğü

bir yaşam. Bir masalın huzur verici berraklığına sahip bir yaşam. Singer'ın filminde de Süpermen çoğu zaman ne yapması gerektiğini biliyor - bir hırsızı yakalamak, Luthor'un milyarlarca kişinin hayatını tehlikeye atacak planını durdurmaya çalışmak, kolay kararlar belki... Ama çocuklu ve nişanlı Lois'e nasıl yaklaşılacağı, değil. Böylece, eski sevgilisinin evinin dışında süzülerek, X ışınlarıyla içeriyi gözetleyen bir Süpermen'imiz oluyor bu filmde. Singer, Jor-El oğlu Kal-El'i "insanlaştırma" yolunda, Süpermen'i de artık diğer süper kahramanların yaşadığı o puslu sulara çekiyor.

Bir Kriptonlunun Eforsuzluğuyla

Çizgi roman malzemesini sinemaya aktarmada - özellikle de insanüstü karakterler ve eylemler söz konusu olduğunda - ciddi sorunlardan biri de, kağıt üzerinde gayet eforsuzca yapılmış görünen şeyleri aynı inandırıcılıkla perdeye taşımak olsa gerek. Sonuçta çizgi romancılar o kostümlü bedenleri herhangi bir işi yaparken resmedebiliyor: Bir asteroidin yönünü değiştirmek, bir treni durdurmak, iki iriyarı adamı kıyafetinin ensesinden tutarak taşıyıp polise teslim etmek... Bir süper kahraman, bütün bu insanüstü işleri hiç zorlanmıyormuşcasına yapıyormuş gibi çizilebiliyor ve bütün bu insanüstü işler, üzerinde durup uzun uzun keyfine varılabilecek sabit karelerle yakalanabiliyor. Çizgi romanın sabit kareleri, geçip gitmemeleriyle, kaybolmamalarıyla, resmettikleri hayret verici eylemleri istendiği kadar incelenebilmesini sağlıyor, bu şekilde de o olağanüstü "an"lara iyiden iyiye mitik bir güç kazandırıyor. Örneğin Süpermen'in sahneye çıktığı çizgi roman olan Action Comics birinci sayının kapağında, süper kahramanımız koca bir arabayı başının üstüne kaldırmış, bir kayaya çalıyor... Etraftaki insanlar ise büyük bir panik ve korku içinde kaçışıyorlar. Bu karenin her yanı sıradışılıkla, hayretle, inanamamazlıkla dolup taşıyor ve kağıda çizilmiş resmin inatçı kalıcılığına sırtını yaslıyor. Olağanüstü bir şey gördüğünde insanın gözlerini şöyle bir kapatıp açtıktan sonra yeniden bakması ve karşısında az önceki hayretine sebep olan o aynı sürreal manzarayı bulması gibi bir etki bu... Öte yandan, bu resim ne kadar sürreal olsa da, çizgi romanın gerçeği bire bir yeniden yaratma gibi bir iddiası olmayan, biraz "karikatürize" yapısının içinde, masalsı bir görkem kazanıyor. Sinemanın temel malzemesi ise filme çekilmiş insan olduğundan, harekette belli bir "gerçekçilik" hissi yakalaması beklenmiştir genellikle.

İşte Süpermen ve genel olarak süper kahraman filmleri, çok uzun yıllar boyunca bu engele toslayıp durdular... Süper güçler söz konusu olduğunda, ilk başlarda hemen her şey bir sorundu. Örneğin Süpermen seriyallerinde oynayan Kirk Alyn, bir adamı tutup polise teslim ederken "zorlanmıyormuş" gibi görünmemeye çalışmanın nasıl büyük bir güçlük yarattığından dem vurur. İnandırıcı bir şekilde uçmak, insanüstü güç gerektiren görkemli işleri yapıyormuş gibi göstermek... Bu teknolojik güçlüklerden dolayı, 40'lı yıllarda çekilen ve başrolünde Kirk Alyn'in oynadığı seriyallere, ardından gelen 50'ler yapımı TV dizisine, hatta 70'ler yapımı TV dizisine bakınca, bu hareketli, kanlı canlı Süpermen'in pek de o kadar "süper" durmadığı hissine kapılıyor insan ister istemez. Özellikle uçmak işi öyle büyük bir sorun ki Richard Donner'ın büyük bütçeli 1978 yapımı filminin gösterimi yaklaşırken seyirciyi heyecanlandırmak için "Bir insanın uçabildiğine inanacaksınız" sloganının kullanılmasına şaşmamak lazım. Artık süper kahraman filmlerinin temel sorunları büyük ölçüde çözülmüş durumda. Örümcek Adam'ın rahat rahat "Manhattan semalarında ağla gezinti" yapabildiği bir dijital krallık dönemi yaşıyoruz. Bryan Singer'ın Süpermen'i ise Metropolis semalarında aynı rahatlıkla ve büyük bir hızla uçabiliyor, düşmekte olan bir uçağı kurtarıp bir stadyumun ortasına indirebiliyor... Yapay kriptonit kıtaları tuttuğu gibi atmosfer dışına çıkarabiliyor ve tabii ki düşen Daily Planet küresini yakalayabiliyor. Sinema teknolojisi bunların hepsini Süpermen eforsuzluğuyla yapabliyor; bu insanüstü işleri resmetmede, Richard Donner'ın 1978 tarihli filmde karşılaştığı türden uykuları kaçırtacak raddede zorluklar yok artık. Dolayısıyla, daha zarif, yumuşak ve pürüzsüz hareket eden bir Süpermen ile karşı karşıyayız. Birkaç sahnede Süpermen'in sadece çizgi filmlerinde görebileceğimiz türden, son derece hareketli, görkemli bir aksiyon sineması var. Süpermen'in zihni dumura uğratan kimi eylemlerini olanca görkemiyle sunabilecek teknolojik şartlarda ve o şartlardan yararlanmayı mümkün kılan muazzam bir bütçeyle çekilmiş bir film bu. Öte yandan, Bryan Singer'ın yine de Süpermen'in "süperlikleri" ile alışıldığı ölçüde haşır neşir olmadığını söyleyebiliriz. Süpermen'in eylemleriyle ilgilenmekten çok, genel olarak "Süpermen miti"ni inceliyormuş gibi bir hali var...

Singer, Süpermen'in insanüstü güçlerinden ve inanılmaz eylemleriyle ilgilenmekten çok "Süpermen miti"ni incelemeye odaklanmış görünüyor.

Bryan Singer

İlk iki Filmin Peşinden

Bryan Singer baştan beri ilk iki filmi kaynak metin olarak kabul edip, pek beğenilmeyen

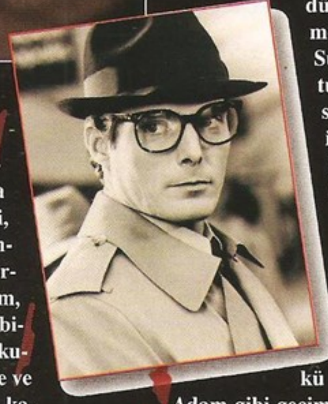

Bir giriş öyküsü olmamasına rağmen geri dönüşlerle Superman'in Smallville'deki günlerini de perdeye yansıtan "Superman Dönüyor", birçok bakımdan 1978 yapımı versiyonun yeniden düzenlenmiş hali gibi.

üçüncü ve dördüncü filmler yokmuş gibi davranacağını ilan etmişti.Gerçekten de "Superman Returns"ün öyküsü ikinci filmdeki olayların sonrasında geçiyor. Öyküsünde doğal olarak ikinci filmdeki olayların sonucu olan ya da ona gönderme yapan birçok şey var, ama bir bütün olarak baktığınızda, aslında "Superman Returns" 1978 tarihli filmin yeniden düzenlenmiş bir versiyonu gibi. Bu bir giriş öyküsü değil, Süpermen'in çocukluğunu anlatmıyor... Ama Singer yine de bir geri dönüş sekansı vasıtasıyla, Donner'ın o filmde Süpermen'in Smallville kasabasındaki çocukluk ve gençlik günlerini gösteren bölümün küçücük bir modelini de yaratmaktan geri kalmıyor. Dahası, Lex Luthor ve yardımcılarının bir sürü insanın ölümüne sebep olacak birtakım coğrafi değişikliklere yol açma planı da ilk filmi hayli andırıyor. Orada deprem kullanıyordu Luthor, buradaysa Kripton teknolojisinin ana malzemesi olan kristallerle yarattığı yeni bir "kara parçası"nı kullanıyor. Bu filmde de Süpermen ve Lois Lane'in birlikte Metropolis semalarında gezindiğinde romantik bir sahne var... Burada da Süpermen Daily Planet gazetesi önünde kritik bir "havada yakalayış" yapıyor... Ve daha birçok gönderme var. Routh'un özellikle Clark Kent performansının birçok açıdan ilk filmde Reeve'in Clark Kent rolünde sergilediği performansı ürpertici bir şekilde andırması ve Kevin Spacey'nin Lex Luthor'da aynı Gene Hackman gibi epey karikatüre kaçması da cabası. İlk filmi izlemeMiş olanlar ya da hatırlamayanlar için bu önemli değil, ama doğrusu "Superman Returns" farklı bir atmosfere ve ruh haline sahip olsa da, olay örgüsü, karakterleri, hatta kimi sahneleri bakımından eskiyi epey tekrar ediyormuş hissi veriyor. Öyle ki film, Süpermen karakteriyle ilgili biraz bir şeyler izlemiş ya da okumuş birine, klişeleri yad etme ve onlara biraz yeni bir doku kazandırma girişimi gibi gelebilir.

Süpermen genel olarak çalışılması zor bir kahraman olarak kabul edilir. Muhtemelen en çok doğal afetle, felaketle, kazayla mücadele eden süper kahramandır... Bir cezalandırıcıdan önce, bir koruyucu ve kurtarıcıdır, dolayısıyla düşmanlarıyla ilişkisi bazı diğer süper kahramanlar kadar çapraşık ve hararetli değildir. Dahası, inanılmaz güçlere sahip olması, onu "zorlayacak" öykü yazmayı güçleştirir. Bütün bu sebepler yüzünden de, Süpermen öyküleri kendini çok sık tekrar eder. Ama bu durum bazı yazarların kâh yaklaşımları, kâh getirdikleri yeni ayrıntılarla Süpermen külliyatına son derece ilgi çekici ve karakteri zenginleştiren klasik öykülerle katkıda bulunmasına engel olmamıştır: Alan Moore'un "Whatever Happened to the Man of Tomorrow"u, Jeph Loeb'ün "Superman For All Seasons"ı, Mark Waid'in "Kingdom Come"ı bu tür öykülerdir... Hatta Süpermen'in temel cazibesi, bazen bildiğimiz Süpermen tarihinden tamamen kopuk öykülerde daha da parlak bir şekilde karşımıza çıkar. Mesela "Superman: Secret Identity" ve "It's A Bird"de olduğu gibi (Bu öyküler hakkında bilgi için "Biraz Farklı Süpermen Öyküleri" başlıklı kutuya bakabilirsiniz). Bazen bu öyküler bunca zamandır tanıdığınız karaktere öyle farklı bir bakış açısıyla bakmanızı sağlar, öyle beklenmedik bir derinlik kazandırır ya da onun özünü öyle iyi ortaya çıkarır ki, artık Süpermen'i her hatırladığınızda o öyküleri de hatırlamadan edemezsiniz. Belli bir alanın içinde "orijinal" olmuştur bu öyküler.

Bryan Singer'ın Süpermen'e yaklaşımı ilk bakışta ideal görünüyor: eskiyi gözetip yadetmek, ama karakteri biraz rötuşlamak. Ne var ki Lois Lane'in oğlu (ki aslında konuya kafa yormayı tercih eden biri için baştan beri pek bir esrar teşkil etmeyecektir bu karakter), birlikte olduğu erkek, dünyada gerçekten Süpermen'e (ya da tercümesiyle: Süpermen öykülerini ayakta tutmaya ve değerlerine aynı saf kararlılıkla inanmaya) ihtiyaç olup olmadığı derken, saf "eylem adamı"nın etrafına örülmüş bir tür romansın içinde kayboluyoruz. Bryan Singer şüphesiz, Süpermen'e Batman ya da Örümcek Adam muamelesi edilemeyeceğini biliyor. Çünkü Süpermen ne Örümcek Adam gibi geçim derdiyle ve binlerce tereddütüyle Örümcek Adam gibi "içimizden biri", ne de Batman gibi kavurucu bir tutkusu, içinde harıl harıl yanan bir ateşi (suçluları cezalandırma tutkusu ve onun kardeşi olan intikam ateşi) var. O, gerçekten de beden bulmuş bir ideal - belki bu yüzden onca mitolojik ve dinsel parallellerin konusu oluyor (Bu filmde eskisinden de çok paralel çekiliyor üstelik; hem görsel olarak, hem de diyaloglarla). Süpermen'in bize, sıradan ve gerçek insana "uzak olması" genellikle bir eleştiri konusu yapılır; ama unutmayalım ki o bize yaklaştıkça, temsil ettiği erdemler üzerine kurulu o basit düş, o son kale bizden giderek uzaklaşıyor.

Belki Singer da anti-kahramanların ve bulanık izafi ahlakın hüküm sürdüğü bir dünyada, kriptonitle bıçaklanıp güçlerini kaybettiğinde bile "hâlâ Süpermen" olmanın hiç de kolay bir prensip meselesi olmadığını anlatmak istiyor. Ve Süpermen'in çekirdeğini ilk bakışta göze çarpan çelik gibi bir "kararlılık duruşu"nda değil, en zayıf ânında bile kendinden ve değerlerinden vaz geçmemesini sağlayan görünmez bir iç kaynakta arıyor. Eh, zaten bu da Süpermen'i o göz kamaştırıcı "son ikonik kahraman" tahtından indirmek anlamına gelmiyor mu biraz? ■

Biraz Farklı Süpermen Öyküleri

Süpermen öyküleri kendini çok sık tekrar eder. Ama bu durum bazı yazarların kâh yaklaşımları, kâh getirdikleri yeni ayrıntılarla Süpermen külliyatına son derece ilgi çekici ve karakteri zenginleştiren klasik öykülerle katkıda bulunmasına engel olmamıştır. İşte bunlara birkaç örnek.

Superman For All Seasons

Jeph Loeb'in yazıp Tim Sale'in çizdiği bu dört parçalık kitabın her bir bölümü başka biri tarafından anlatılıyor. Clark Kent'in Smallville'deki "baba ocağı"ndan yola çıkıp dünyaya açılışına kadarki kısım, baba Jonathan Kent tarafından anlatılıyor. Diğer üç kısım ise sırasıyla Lois Lane, Lex Luthor ve Lana Lang tarafından. Clark Kent'in kendini ne tam olarak Smallville'e, ne de Metropolis'e aitmiş gibi hissettiği sancılı bir uyum ve bocalama sürecini de kapsayan "Superman For All Seasons", olay örgüsünden ziyade, dört ayrı karakterin gözlerinden sunulmuş Süpermen portreleriyle ve dört önemli karakterin süper kahramanın dünyasında kendi iç sesleriyle dolaşmasıyla dikkat çekici hale geliyor.

Kingdom Come

Mark Waid'in yazıp Alex Ross'un çizdiği hikâye, süper güçlere sahip insanlar arasındaki çatışmalarla dünyanın bir tür kıyamete doğru sürüklenişini anlatıyor. En çok Alex Ross'un elinden çıkma, fotoğrafımsı bir gerçekçilik havasına sahip olan etkileyici resimlerle anılan bu öykü, epey sorumsuz bir takım yeni nesil süper-insanların arşınladığı (ve semalarında gezindiği) bir zamanı anlatıyor. Bu gelecekte Süpermen çoktan yaka silkip emekliye ayrılmış durumda, ama işler tehlikeli bir hâl almaya başlayınca Adalet Divanı'ndaki arkadaşlarıyla (Harika Kadın, Kırmızı Şimşek gibi) birlikte durumu düzeltmek için geri dönüyor. Süper kahramanları mitolojilerdeki tanrılar gibi ele alan bu öykünün en ilginç yanlarından biri de, klasik süper kahramanların nispeten yaşlı hallerini sunması. Süpermen de yanları beyazlamış saçlarıyla artık daha "olgun" bir süper kahraman imajı çiziyor - ama güneşimizin onu besleyen ışınları altında geçirdiği uzun yılların sonucunda, daha zayıf değil, belki daha da güçlü şimdi.

Whatever Happened to the Man of Tomorrow

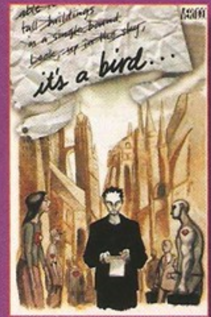
Süpermen'in 90'lardaki bol bol reklamı yapılan ölümünden epey önce Alan Moore'un kaleminden çıkmış çarpıcı bir "son Süpermen öyküsü". 80'lerde DC evrenindeki devasa temizliğin (yani "Crisis on Infinite Earths" serisi olaylarının) sarsıntılarının yarattığı, "Superman" ve "Action Comics"in yeniden başlatılmadan önceki son sayılarını kapsayan bu öykü, kabul edilmiş Süpermen tarihinin parçası değil de, minik bir "alternatif tarih" oluştursa da, bulabileceğiniz en özel Süpermen hikâyelerinden biri. Süpermen'in on yıldır ortalıkta görülmediği bir gelecekten geriye doğru bakarak anlatılan öyküde, gizli kimliği ortaya çıkmış olan Süpermen, Yalnızlıklar Kalesi'nde Lex Luthor, Brainiac ve Bizarro da dahil olmak üzere bir yığın düşmanıyla karşı karşıya geliyor. Yanındaysa Lois Lane, Lana Lang, Jimmy Olsen ve Perry White gibi dostları var. Beklenmedik bir şekilde, Superboy'luktan kalma köpeği Krypto da ortaya çıkıp onlara katılıyor, hatta Supergirl de uğruyor. Epey ölümün olduğu bu öykü, ancak Alan Moore'un altından kalkabileceği kadar olaylı, görkemli ve hüzünlü bir final. Geçici bir final de olsa.

Superman: Secret Identity

Hayali bir dünyanın Metropolis şehrinde değil, bizim dünyamızda geçiyor bu öykü. Herkesin Süpermen'i çok ünlü bir çizgi roman karakteri olarak bildiği bir dünyada. Kahramanımızın adı Clark Kent. Soyadları Kent olan annesiyle babası, dayanamayıp bu ismi vermişler çocuklarına. Adından dolayı her gün sayısız esprinin konusu ve şakanın kurbanı oluyor... Ancak inanılmaz bir şekilde "hayat sanatın izinden gidiyor" ve Clark gerçekten de süper güçlere kavuşuyor. Dahası, Lois adında bir kıza âşık oluyor (Evet, tanıştırılmaları tamamen arkadaşlarının bir şakasının sonucu). "Süper kahramanlarla dolu DC dünyasında değil de, bizim dünyamızda bir Süpermen olsa, ne olurdu?" sorusunun cevabını araştıran öykünün sakin, gerçekçi, hayretle ve keyifle dolu, sıcak bir havası var. New Yorker'da yazar olarak çalışan Clark'ın ve Lois'in geçim meselelerinden tutun da, çocuk sahibi olmaya, süper güçlere sahip olduğuna dair ilk ipuçlarını almaya başlar başlamaz başına musallat olan devlet görevlileriyle yaşadığı dertlere kadar birçok konuya değiniliyor kitapta. Yazar Kurt Busiek, bu ilginç oyunu hiçbir zaman tam olarak mizaha vurmayıp, "gerçekçi" hissi veren düz bir yaklaşımla oynayarak, unutulmaz bir alternatif Süpermen öyküsü çıkarıyor ortaya.

It's a Bird

Aslında bu öykü bir Süpermen öyküsü bile değil. Bir Süpermen öyküsü yazma işi almış olan bir yazarın öyküsü. Ne var ki öykünün kahramanı olan çizgi roman yazarı, bir karakter olarak Süpermen'i hiç mi hiç sevmiyor. Temsil ettiği şeyleri sevmiyor, iyi yazılabilir bir karakter olmamasını sevmiyor... Hatta bir keresinde bu konuyu tartışırken çileden çıkıp bir tanıdığına yumruk bile atıyor! Birkaç yıl boyunca gerçekten de Süpermen öyküleri yazmış olan Steven T. Seagle'ın kaleminden çıkan bu hikâye, Süpermen gibi basit ve devasa bir karakterin itici ve cazip, tehlikeli ve ilham verici yanlarını bir "yazar tıkanıklığı" öyküsü çerçevesinde bir araya getiriyor. Kahramanının bir yandan da ailesindeki ağır bir genetik hastalığın gölgesiyle boğuştuğu bu kitap, Süpermen'in hayatımızdaki yeri ve anlamı üzerine iyi düşünülmüş, samimi bir hikâye.

20 Yeniden Çevrim

Son yıllarda Hollywood'u etkisine alan yeniden çevrim furyası tüm hızıyla devam ediyor. Geçtiğimiz aylarda gösterime giren "The Hills Have Eyes", "The Texas Chainsaw Massacre", "Poseidon", "The Omen", "The Lake House" ve bu ay izleyeceğimiz "Miami Vice" ile bir Japon korku filminin yeniden çevrimi olan "Pulse" bu eğilimin son örnekleri. Sırada "The Visiting", "The Departed", "Oldboy" gibi daha birçok proje var. Bu furya Hollywood'u ilk kez etkisine almıyor. Konu sıkıntısı çekilen dönemlerde yeniden çevrimlere rağbetin arttığı daha önce de görülmüştü. Sinema tarihine baktığımızda karşımıza genellikle orijinalini mumla aratan vasat yapımlar çıkıyor olsa da kendi ayakları üzerinde duran ve hatta kimi zaman orijinalini gölgede bırakan yeniden çevrimlere rastlamak da mümkün. Aşağıdaki 20 filmlik listemizde de görülebileceği gibi, çoğunlukla kalburüstü yönetmenlerin imzasını taşıyan bu filmler kendi özgün dillerini yarattıkları ölçüde 'yeniden çevirim' etiketinden sıyrılarak başarılı oluyorlar.

HAZIRLAYAN: İLHAN YURTSEVER

20 DARK WATER/KARANLIK SU (2005 - Walter Salles)

Orijinal Versiyon: Honogurai mizu no soko kara (2002 - Hideo Nakata)

Hideo Nakata'nın ülkemizde de beğeni toplamış filminin bu Amerikan yapımı yeniden çevriminde öykü üç aşağı beş yukarı orijinal filminkiyle aynı. Aslen Kôji Suzuki'nin korku romanına dayanan hikâye, kocasından yeni boşanmış genç bir anne ve onun küçük kızının yeni taşındıkları apartman dairesinde karşılaştıkları garip ve gerilim dolu olaylar üzerine kurulu. Oldukça eski olan bu 'yeni yuvalarında' anneyle kızını bekleyen esrarengiz gürültüler, duvarlardan sızan 'karanlık' sular ve daha evvelinden o dairede yaşamış küçük bir kızın hayaleti vs. gibi unsurlar son dönem Japon korku sinemasından alışık olduğumuz üzere filmin korku motifini oluşturuyor.

"Dark Water" Nakata'nın filminin tedirgin edici atmosferinin yanında, kendini fazlaca ciddiye alan ve korku filminden ziyade drama yakın duran yapısıyla dikkat çekiyor. Fakat buna rağmen, kayıp çocukluk ve anne psikolojisi gibi sarsıcı hallerin üzerine giden film Japon korku sinemasından yapılmış en güçlü yeniden çevrimlerden biri olarak kabul görüyor. Anne-kızın yerleştiği apartman dairesi her iki filmde de taşıdığı 'uğursuz' havayla önemli bir işleve sahip. Doğaüstü bir var-

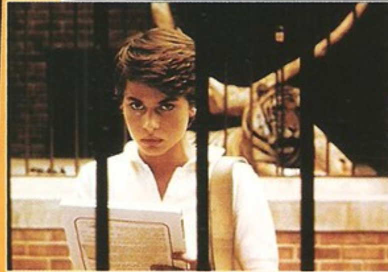
lığın pek de iyi niyetli olduğu söylenemeyecek ziyaretiyle baş başa kalınan bu ev tekinsiz ve 'döküntü' haliyle lanetli ev filmlerinin ürkütücü atmosferine ulaşmaya çabalıyor. Ne var ki; ilk filmin aksine "Dark Water"da bu durum ekseriyetle travmatik bir dönem geçiren annenin ruh yapısının dışa vurumu gibi duruyor. Bu noktada, su imgesi de genç anneyi geçmişiyle yüzleşmeye çağıran bir metafora dönüşüyor adeta. Zengin oyuncu kadrosunun çokça övgü alan performanslarıyla da adından söz ettiren "Dark Water" aynı zamanda Brezilyalı yönetmen Walter Salles'in ilk Hollywood çıkarması. Korku sineması hayranlarının Salles'a yöneltilebilecekleri en önemli eleştiri, karakter draması yaratmak ve tekrardan kaçınmak uğruna ilk filmin kimi gerilim unsurlarını boşlaması olabilir.

19 CAT PEOPLE/KEDİ KIZ (1982 - Paul Schrader)

Orijinal Versiyon: Cat People (1942 - Jacques Tourneur)

Öyküsünün kedilerle ilgili kısmını ve ana karakterlerin isimlerini saymazsak, "Cat People"ın Tourneur'un orijinal filmiyle pek fazla bağı kalmıyor. Zira Tourneur'un filmi çeşitli ima yolları ve karanlık gölgeler vasıtasıyla ürkütme çabasındaki bir psikolojik gerilim. Az şey göstererek, mesafeli anlatımıyla gerilimi ayakta tutmaya çalışan ilk filme, -belirli bir zaman ve mekânda geçiyor olmasına rağmen- az da olsa bir zamansızlık hissi hâkim. Nastassja Kinski'nin varlığı, yoğun cinsellik ve şiddet öğeleri ve müziğin kullanımıyla Schrader'in filmi ise tam bir 80'li yıllar ürünü olduğunu her anında belli ediyor. Mistik öğelerin de ön plana çıktığı, hikâyenin belki de buna uygun biçimde New Orleans'a taşındığı ikinci film birkaç sahnesini ya da bazı yapısal özelliklerini Tourneur'un filminden ödünç alsa da temel olarak çok 'deforme' olmuş bir uyarlama. Simone Simon'un başından beri her şeyin farkında olan Irena'sının karşısında Kinski'nin Irena'sı filmin büyük bölümünde saflık timsali olarak gösterilip sonlara doğru 'dönüşüm' geçiriyor. Ancak 'özgün' mü yoksa yalnızca 'tuhaf' mı olduğu tartışılan finali Irena'nın saflığına pek de zarar vermezken, asıl kötülüğün tüm sorumluluğu da orijinal filmde yer almayan erkek kardeş Paul karakterinin üzerine kalıyor. Marazi ilişkilerin hayli fazla kullanılmasıyla da konuşulmuş olan film, "Tess" ile başlayıp sonradan bambaşka bir yön alan Nastassja Kinski 'fenomeninin' de saç ayaklarından. Bir oğlan çocuğunu andıran kısacık saçları ve sık sık teşhir ettiği bedeniyle Kinski kuşkusuz ki filmin en akılda kalan ismi. Fakat bu kimi zaman aşırıya kaçan 'çıplaklığın' zamanında bir hayli tepki çektiğini ve filme zarar verdiğini de hatırlatmakta yarar var. Son olarak "Cat People"ın gülünç bulunan diyalogları, 'acayip' şiddet sahneleri ve depresif yapısının sıklıkla eleştirildiğini, bunun yanında set tasarımının ve David Bowie imzalı müziğinin olumlu tepkiler aldığını eklemek gerek.

18 THE LADYKILLERS/KADIN AVCILARI (2004 - Joel Coen, Ethan Coen)

Orijinal Versiyon: The Ladykillers (1955 - Alexander Mackendrick)

İngilizlerin bilhassa komedileriyle tanınan ünlü Ealing Stüdyosu bünyesinde çekilen, Sir Alec Guiness'in antipatik başkarakter Marcus'a hayat verdiği soygun filminin bu Coen kardeşler versiyonunda ilk filmden bağımsız kimi Coen 'hamlelerine' denk gelmek mümkün. Hemen tüm Coen filmlerinden alışık olduğumuz üzere "The Ladykillers"da da karakterlerin zekâ düzeyi mümkün olduğunca aşağılara çekilirken, kıyafetlerinden saç-sakal-bıyık kombinasyonuna varıncaya dek çeşitli unsurlar da onların 'tuhaflıklarını' desteklemeye yarıyor. Amerika'nın alt sınıfından gelen (özellikle de kırsal kesimden), farklı kültürlere mensup karakterleri öykülerine yerleştirmeyi seven Coenler bu filmde de mevcut tavırlarını sür-

dürüyorlar. Filme yüklenen ve Coen hayranlarının hiç de yabancısı olmadığı bir diğer özellik ise karakterlere bahşedilen isim tercihleri kuşkusuz; G.H. Dorr, Marva Munson, Garth Pancake, Gawain MacSam gibi garip ve referanslarla dolu isim seçkisi bir kez daha izleyenleri gülümsetmeyi başarıyor. Coen kardeşlerin "The Ladykillers"ının orijinalinden ayrılan belki de en önemli karakteri ise yaşlı ev sahibesi Bayan Munson olarak göze çarpıyor. Afro-Amerikalı bir karaktere dönüştürülen yaşlı kadın ilk filmde aynı role denk düşen Bayan Wilberforce'a nazaran hem çok daha 'çetin ceviz' hem de son derece 'açıkgöz' biri. Guiness'in hiç de tekin durmayan, itici profesörünün yanında; başlarda Hanks'in karizmasından da destek alarak bilgiç, sivri zekâlı ve hatta 'şirinlik muskası' gibi görünen G.H. Dorr karakteri de film ilerledikçe ilk filmdekine benzer bir tiplemeye bürünerek, Coenlerin parodi anlayışından nasibini alıyor. Selefinin kimi zaman ürpertici olabilen tonlarından uzak kalsa da Coenler'in filmi yine de benzer bir sürreal yapı barındırıyor. Biraderlerin filmografisinin en zayıf halkalarından biri olarak görülmesine ve hayranlarının pek çoğu tarafından Coenler'e yakıştırılamamasına rağmen, "The Ladykillers"ın sıradan bir 'yeniden çevrim' olmaktan kurtulmasının sebebi yine de en çok Coenler'in yönetmenlik performansıyla açıklanabilecek bir durum.

17 DIRTY ROTTEN SCOUNDRELS/KİRLİ, ÇÜRÜK VE ADİ (1988 - Frank Oz)

Orijinal Versiyon: Bedtime Story (1964 - Ralph Levy)

"Dirty Rotten Scoundrels" orijinalinden daha başarılı bulunan ender yeniden çevrimlerden. Öyle ki, kazandıkları popülarite açısından kıyaslandıklarında hangisinin yeni versiyon olduğunu ayırt etmek güçleşebilir. Marlon Brando ve David Niven gibi iki büyük oyuncunun sürüklediği 1964 yapımı ilk filmin hayli sadık bir uyarlaması sayılabilecek olan "Dirty Rotten Scoundrels"da Michael Caine ve Steve Martin'in canlandırdığı iki 'kadın avcısı'nın hikâyeleri konu ediliyor. Fransız Riviera-sı'nda zengin kadınları dolandırarak yaşamlarını sürdüren iki üçkâğıtçının 'bu diyar ikimize dar' diyerek iddiaya tutuşması midelere kramp girmesine sebep olacak olayların başlangıcını oluşturuyor. İlk filmde Brando'nun pek uymadığı düşünülen Freddy Benson rolünde Steve Martin 'bildiğimiz gibi' iken, öte yanda Caine kendisini görmeye pek de alışık olmadığımız bir rolde, komedi yeteneğinin de gelişmiş olduğunu cümle âleme ispatlıyor. Her iki film de neresinden baksanız 'hafif' birer komedi. Yine de "Bedtime Story"ye oranla daha az 'çekişmeye' sahne olan yeni film belki de 80'ler modasına uygun biçimde daha 'kirli' ve 'çürük' olarak addedilebilir. Zaten orijinalinin öyküsünü mümkün mertebe muhafaza eden "Dirty Rotten Scoundrels" Levy'nin filmine kıyasla genelde daha doğal, akıcı ve eğlenceli olarak kabul ediliyor. Bu durumda "Bedtime Story"nin dönemin de tesiriyle daha 'pasif' kalan mizah anlayışının etkisi kuşkusuz ki görmezden gelinemez. Neticede "Dirty Rotten Scoundrels" Steve Martin sağ olsun, günümüz izleyicisinin iyi bilip, pek bir sevdiği 'ahmak' mizahından da yer yer besleniyor. Ancak filmin zekice esprileri ve usturuplu anlatımı da yabana atılacak türden değil. Buna bir de oyuncuların etkili performansları eklenince "Dirty Rotten Scoundrels"ın neden ilk filmden daha çok sevildiğini anlamak çok güç olmuyor.

16 KING KONG (2005 - Peter Jackson)

Orijinal Versiyon: King Kong (1933 - Merian C. Cooper, Ernest B. Schoedsack)

Bilenler bilir; sinema tarihinin en alışılmadık 'aşk' hikâyelerinden biri olan "King Kong"un yeniden çevrimini yapmak Peter Jackson'un en büyük çocukluk hayaliydi. Böylesi bir kısmete konabilecek nadir kişilerin başında gelen Jackson'ın ne derece başarılı olduğu ise epeyce tartışılmıştı. Empire State binasının tepesinde dolanan, dinozorlarla, böceğinden yarasasına her türlü mahlûkatla 'didişen' bu nevi şahsına münhasır 'romantik', Kafatası Adası'ndaki refahı bozulunca ortalığı birbirine katıyor. 1930'lu yılların kısıtlı teknolojisiyle yaratılan ve bugünün izleyicisi için belki çok etkileyici durmayan orijinal 'kral' her şeye rağmen zamana kafa tutmayı ve bir dolu yeniden çevrimin arasında üstünlüğünü korumayı sürdürüyor. Tüm hareketliliği ve ihtişamlı serüveninin ötesinde dokunaklı bir masal olan ilk film özellikle Jackson'ın yorumuyla mukayese edilecek olursa son derece 'makul' bir bütçeye sahipti. Doğal olarak bu durum Jackson'un filminin çok daha heybetli görünmesini sağlıyor. Üstelik 2005 model "King Kong", dev gorilimiz ile Ann Darrow arasındaki 'sevda'ya da en az ilk film kadar kıymet sunuyor. Ancak filmi üç saatlik bir 'savurganlık şaheseri' olarak görenler de yok değil. Orijinal filmin iki misli uzunluğa sahip olan "King Kong"un bu yönüyle bol bol eleştirilmesine yönetmen Jackson'un yanıtı, öyküyü ve karakterleri daha detaylı işleyebilmek amacında olduğu şeklindeydi. Ne var ki; orijinal yapım bu açıdan da Jackson'un filmine üstün geliyordu. Zaten bugüne kadar çok az büyük prodüksiyon (özel-

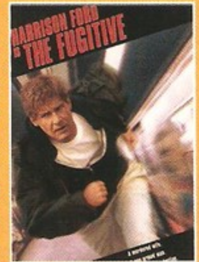

likle canavar filmleri nezdinde düşünecek olursak) orijinal 'King Kong'un ulaştığı mertebeye erişebilmiştir. Jackson'un çocukluk düşü de aynı akıbete uğramaktan kurtulamıyorsa da teknik becerileri ve incelikli anlatımıyla kalburüstü bir uyarlama olarak sivrilmeyi başarıyor. 2005 yılında hayli sansasyon yaratan 'kralın dönüşü' gişede aradığını tam manasıyla bulamamış olsa da ileride bir kült-klasiği olma potansiyeline sahip görünüyor.

15 15. THE FUGITIVE/KAÇAK (1993 - Andrew Davis)

Orijinal Versiyon: The Fugitive (1960'ların tv dizisinden)

Televizyon tarihinin en büyük 'hit'lerinden biri olan "The Fugitive"in sinemaya aktarılması hem hayli meşakkatli hem de son derece riskli bir işti. Zira 1960'larda dört yıl boyunca seyirciyi beyazcama esir etmiş olan dizinin izleyicisiyle öyle bir bağı vardı ki deyim yerindeyse dizinin hayranları Dr. Kimble ile yatıp Dr. Kimble ile kalkıyor, onunla ağlayıp onunla gülüyordu. Bu öyle bir bağdı ki dizinin VHS kopyalarının internet üzerinden 300 dolara alıcı bulmasına bile sebep oldu. Harrison Ford'lu 1993 yapımı sinema versiyonuysa dizinin popülaritesine ulaşamamışsa da, son tahlilde eli yüzü düzgün bir uyarlama olarak göze çarpıyor. Ayrıca filmin orijinal materyale gayet sadık kaldığını da söylemek mümkün: Gizemli tek kollu adam, oradan oraya kaçıp

⇨

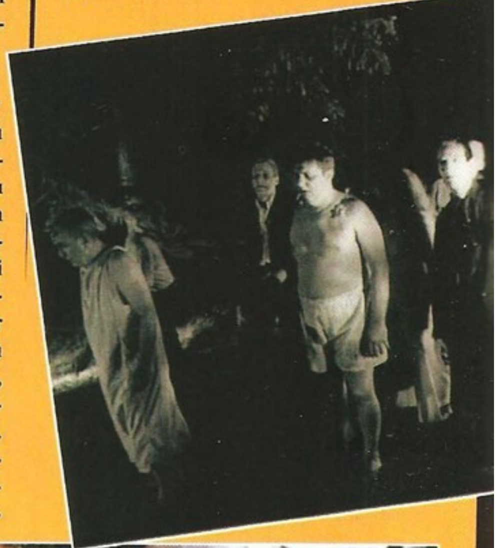

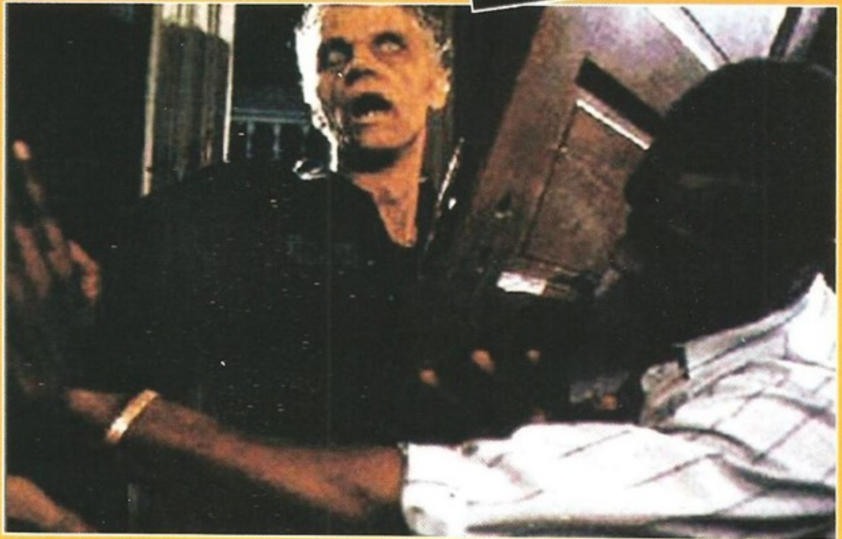
duran masum başkarakter, Kimble ile onu yakalamaya yeminli Gerard arasındaki 'Sefiller'i andıran ilişki, Harrison Ford'un az ama öz konuşan, zeki, iyilik dolu Dr. Kimble'ı vs. Diğer yandan televizyon serileri içerisinde en beğenilen finallerden birine sahip olan 'The Fugitive'in bu anlamda bir başarıyı beyazperdede yakaladığını söylemek güç. Tabii ki dizinin 100'ü aşkın bölümde yarattığı kadar detaylı bir öykü ve derinlikli karakterlere iki saatlik bir filmde ulaşılması hiç kolay bir iş değil, ancak Andrew Davis'in filminin bunu görece de olsa başardığını söylemek yanlış olmaz. Zira 'The Fugitive' yalnızca yüksek tempolu bir 'takip' filmi değil. Dizide karşımıza çıkan çarpık adalet anlayışının filmde de yer yer altı çiziliyor ve bu, filme belli bir derinlik katıyor. Gerçek bir olaydan esinlenerek yaratılan dizinin ününe halel getirmeyen bir uyarlama olan 'The Fugitive' gösterime girdiği yıl En İyi Film ve En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu' gibi önemli kategoriler de dâhil olmak üzere toplam 7 dalda Oscar'a aday gösterilmişti.

14 NIGHT OF THE LIVING DEAD/YAŞAYAN ÖLÜLERİN GECESİ (1990 - Tom Savini)

Orijinal Versiyon: Night Of The Living Dead (1968 - George A. Romero)

George A. Romero'nun 'Ölü Dörtlemesi'nin son üç filminde aktör, özel efekt ve makyaj uzmanı olarak görev alan Tom Savini dörtlemedeki vazifesini belki de böyle tamamlamayı düşlemiştir; yer almadığı tek film olan "Night Of The Living Dead"in yeniden çevrimini yöneterek. Bizzat Romero'nun desteğiyle hayata geçen bu ikinci versiyonda serinin ikinci ve üçüncü filmlerine (hatta dördüncüye de) yakın bir görsel etki gözlemek mümkün. Zaten o filmlerde de kopan kol ve bacaklar, fışkıran litrelerce kan ve her nevi iç bulandırıcı durumdan sorumlu olan Savini, Romero'ya saygılarını sunduğu filminde doğal olarak şiddetin altını körüklerken 'gore' müptelalarına da tam bir şenlik armağan ediyor. Beklenenin aksine orijinaline kökten bir bağlılık yemini etmektense, çeşitli değişikliklere başvurarak 'taze' bir şeyler yaratmaya girişiyor Savini. Ne var ki Romero'nun başyapıtı yalnızca sinir oynatan atmosferiyle değil, aynı zamanda düzen karşıtı hükümet eleştirisiyle de gücünü pekiştirmiş bir film. Savini'nin versiyonu ise o sulara pek bulaşmazken, en fazla insan doğasının yabaniliğiyle ilgili bir şeyler söylüyor gibi görünmekte. İlk filmde son derece pasif bir karakter olan Barbara, Savini'nin filminde çok daha sert ve cesur görünürken, zombileri yok etmek için gelen 'avcıların' da 'spor' yapmaktan gayrı bir emellerinin bulunmadığını gördüğümüz final bu yönüyle insanların da zombilerden pek farkının olmadığını vurguluyor. Ancak bu, Romero'nun filminde yakalanan politik derinliğin yanında pek de bir şey ifade etmiyor. Zombilerin saldırısı nedeniyle evde kısılıp kalan ve birbirleriyle dalaşmaya başlayan insanların bu çatışması da Romero'nun filmine nazaran son derece basmakalıp duruyor. Yine de 90'ların 'Ölüler'i yer yer gerçekten ürkütücü, özellikle ilk yarıda hayli komik (absürdlük seviyesinde denebilir) ve neredeyse ilk filmi bile gölgede bırakan o muazzam giriş bölümünde olduğu gibi soluk kesici bir hale bürünmeyi beceriyorlar.

13 THE MAGNIFICENT SEVEN/YEDİ SİLAHŞÖRLER (1960 - John Sturges)

Orijinal Versiyon: Shichinin no samurai/Yedi Samuray (1954 - Akira Kurosawa)

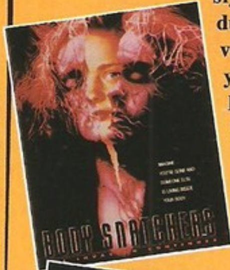

Esasında "Yedi Silahşörler"i Kurosawa'nın başyapıtıyla kıyaslamak biraz haksızlık olabilir. Ne de olsa "Yedi Samuray" kaynağını son derece kendine özgü bir kültürden alıyor ve bu bağlamda "Yedi Silahşörler"i Kurosawa'nın filminden bağımsız değerlendirmek daha doğru bir yaklaşım gibi görünüyor. Büyük zenginlik barındıran metninin yanında "Yedi Samuray" Japon tarihi ve kültürüne derinlemesine bir bakış atıp ahlakî ikilemlerin üzerine gidiyor. İşçi-samuray-haydut üçgeninde taraf tutmaksızın ülkesinin kimliğini de sorgulayan büyük ustanın yalnızca yüksek tansiyonlu bir samuray filmi çekmek üzere yola çıkmadığı gün gibi aşikâr. Diğer yanda "Yedi Silahşörler", western'in bildik kalıpları üzerinden daha 'klasik' bir kahramanlık öyküsü anlatmaya soyunuyor. Dingin ve huzurlu kır yaşantısına bir özlem ve övgü ağıtı olarak da okunabilecek olan film, işin 'sosyal' boyutuna hem bu açıdan hem de masumiyet simgesi olarak resmedilen yerli halkın 'uyanışı' çerçevesinden parmak basıyor. Gerek western türünün gerekse ana akım sinemanın 'kurallarının' hakkıyla yerine getirildiği, tıkır tıkır işleyen yapısıyla "Yedi Silahşörler" pek özgün motifler içermese de başarılı yeniden çevrimler arasındaki yerini alıyor. Yul Brynner, Steve McQueen, Charles Bronson, James Coburn, Eli Wallach ve Robert Vaughn gibi birbirinden ünlü oyunculardan oluşan kadrosu ve egzotik mekânlarıyla da beğeni toplayan film, en çok unutulmaz bir Elmer Bernstein bestesi olan tema müziğiyle hatırlanıyor. Yine de "Yedi Silahşörler"in "Yedi Samuray"ı gölgede bıraktığını söylemek pek mümkün değil. Hele ki 'Yedi Samuray'ın yağmur altında geçen o görkemli finali düşünülünce. "Yedi Silahşörler"de böylesi akıllara kazınan bir final yer almıyor ancak o da ilk filmle aynı yere vurgu yaparak noktayı koyuyor: "Kazanan biz değiliz; köylüler". Son bir not olarak da John Carpenter'in "Yedi Silahşörler"i 'klasik Amerikan western'inin sonunun başlangıcı' olarak gördüğünü aktaralım.

12 BODY SNATCHERS (1993 - Abel Ferrara)

Orijinal Versiyon: Invasion Of The Body Snatchers (1956 - Don Siegel)

İşte bu listenin en asi filmlerinden biri. Öncüsünü takip etmek gibi bir derdi varmış gibi görünmeyen, bildiğini okumaya kararlı bir Ferrara filmi. Aslında "Body Snatchers" Jack Finney'in romanıyla, dolayısıyla da Don Siegel'in yönettiği ilk filmle çok kısır ilişkiler kuruyor. Temelde hikâye gayet tanıdık aslında; dış dünyadan gelen yaratıklar insan vücudunu ele geçirerek (fiziksel olarak insan bedenine bürünmek suretiyle) dünya üzerinde iktidar kurmak istiyorlar ve tabii insan ırkını yok etmek. Ancak Ferrara'nın filmi bu öykü üzerinden daha derin ya da belki daha 'farklı' alt okumalara açık. Hikâyeyi sükûnetin eksik olmadığı bir Amerikan kasabasından alıp, bir askerî üsse aktarması da daha ilk dakikadan Ferrara'nın niyetini gözler önüne seriyor. Çekildiği dönemin siyasal ve toplumsal durumuna (Körfez Savaşı, AIDS, x jenerasyonu) alegorik bir bakış olarak da okunabilecek olan "Body Snatchers", 'savaşa hazırız' gibisinden bir mesajla nihayete erdirilen ilk filmin aksine kaçacak bir yerin olmadığını vurgulayan kötümser bir finalle noktalanıyor. Buna ek olarak sonlara doğru Amerikan askerî üssündeki 'düşmanlara' yapılan saldırı sahnesinin de öne çıkardığı bir soru takılıyor kafalara: 'Asıl istilacı kim?' Don Siegel'in filmi 1950'lerin Senatör McCarthy soslu politik ortamına paralel yoğun bir paranoya hissiyle ilerlerken, son noktayı da tutucu sayılabilecek bir bakışla koyuyordu. Hâlbuki bu paranoya ortamına değişik bir boyut getirerek kendi içine bakma gayesindeki 'Body Snatchers' sanki 'istilalar devam edecek' der gibi. Fakat burada kastedilen 'istila' nedense hiç de fezadan gelen cinstenmiş gibi durmuyor. Derin gölgeleri ve çarpık kadrajlarıyla neredeyse baştan sona huzursuz bir atmosfer sunan Ferrara, filminde tabiri caizse 'Amerikan ailesi'nin de 'ipliğini pazara çıkarıyor'.

11 LITTLE SHOP OF HORRORS/KÜÇÜK KORKU DÜKKANI (1986 - Frank Oz)

Orijinal Versiyon: The Little Shop Of Horrors (1960 - Roger Corman)

Frank Oz'un "Saturday Night Live" tadındaki filmiyle Corman'ın B film klasiğini ayıran en önemli özellik hiç kuşkusuz ki yeni versiyonun bir müzikal oluşu. Bu açıdan filmi Corman'ın orijinal versiyonunun değil, Broadway müzikalinin takipçisi olarak görmek daha doğru olacaktır. Zaten "Little Shop Of Horrors" Corman'ın filminden bağımsız ilerleyişi, eklenmiş ve çıkartılmış karakterleri, değiştirilmiş hikâye akışı, izleyenin gözüne sokulan kitsch estetiğiyle kendi orijinal ve de tuhaf dünyasını yaratma çabasında gibi görünüyor. Filmin en önemli öğesi tartışma götürmez biçimde müzik. Ancak Corman'ın kendi versiyonuna döşediği caz bandının o kimi zaman tedirgin edici kimi zamansa coşturucu havasından uzakta, hikayeyle at başı giden bir tempo hâkim Oz'un filmine. Öte yandan rengarenk görselliği, bile isteye abartılmış 'yapay' dünyası ve sersemliğin sınırlarında gezinen karakterleri, ilk filmin kontrast siyah-beyazına ve komik ama aynı zamanda ürpertici atmosferine de tam bir tezat oluşturuyor. Hikâyenin iskeleti ve başlıca karakterlerin abartılı hatta biraz da bilinçli olarak 'kötü' oyunculuklarla canlandırılması dışında iki film arasında pek bir akrabalık kalmıyor. Bu arada oyunculuk demişken; Oz'un filminde James Belushi'den Steve Martin'e, Bill Murray'den John Candy'ye birçok tanıdık sima resmigeçit yaparken, orijinal filmde de çok kısa ama bir o kadar da eğlenceli bir rolde gencecik bir Jack Nicholson'u izlemek de son derece keyifli. "Little Shop Of Horrors"ın satirik şarkı sözleri, büyük metropollerin evrim geçirmiş

sürreal bir türü gibi görünen etkileyici prodüksiyon tasarımı ve gitgide devleşen canavar bitkisi de eşsiz bir eğlenceye davet ediyor seyirciyi.

10 TRUE LIES/GERÇEK YALANLAR (1994 - James Cameron)

Orijinal Versiyon: La Totale! (1991 - Claude Zidi)

Güçlü görselliği ve Schwarzenegger'in sinir bozan aksanıyla kısa sürede külte dönüşen 'True Lies', Fransız orijinaline kıyasla daha olumlu tepkiler almıştı. Fakat filmin özgün denebilecek fikri neredeyse tamamen Zidi'nin filmine dayanıyor. Öyle ki, 'True Lies'ı seyrederken pek çok sahnenin birebir olmasa da büyük ölçüde 'La Totale!'den alındığını fark etmek hiç zor değil. Tabi ki "True Lies" çok daha gösterişli ve belki daha eğlenceli ancak kat be kat yüksek bütçesi düşünülünce bu durum kulağa hiç şaşırtıcı gelmiyor. 'La Totale!', en az Amerikan versiyonu kadar eğlenceli kabul edilse de Cameron'un aşırılık panayırının yanında biraz sönük kalmaktan kurtulamıyor. İlk Filmin Hélène ve François'sının Helen ve Harry'e dönüştürülüp 'Amerikanlaştırıldığı' "True Lies" aynı zamanda son dönemde Hollywood'u sarmış olan 'dışarıdan gelen terörist tehdit' furyasının da ilk örneklerinden. Süper kahramanından, askerî marş kıvamındaki müziğine kimi özellikleriyle bir hayli militarist dursa bile her şeye rağmen bazı bölümlerinde en az orijinali kadar komik olmayı beceriyor. Hatta Fransız mizah anlayışından beslenen bazı espri ve karakterlere de rastlanabiliyor filmde, ki bu da doğal olarak 'La Totale!'in yansımalarından biri. "True Lies"ın en kayda değer yanlarından biri sınırsız eğlence peşinde koşan ve kendini hemen hiç ciddiye almayan tavrı. Bu açıdan film, aksiyon türünün her çeşit klişesine başvuruyor olmasına ve hikâye çizgisinde pek bir yaratıcılık sunmamasına rağmen neredeyse hiçbir anında izleyicide bir yakınma arzusu uyandırmıyor. Cenaze levazımatçısı olsanız bayram etmenize sebep olacak kadar çok cesedin havalarda uçuştuğu filmin tadına varmak için de perdede olup bitenlere gülüp geçmek neredeyse bir zorunluluk zaten.

9 THE THING (1982 - John Carpenter)

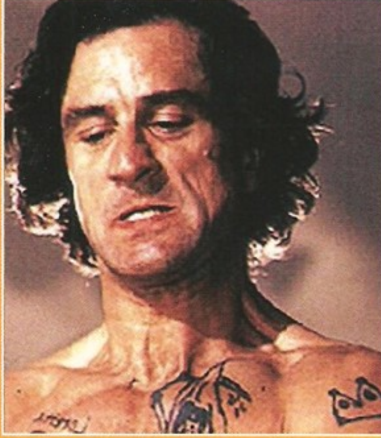
Orijinal Versiyon: The Thing From Another World (1951 - Christian Nyby, Howard Hawks)

Howard Hawks'ın yapımcılığında çekilen "The Thing From Another World" bilim-kurgu motifleri kullanan bir gerilim izlenimi verir. Carpenter'ın "The Thing"iyse katıksız bir korku filmidir. İki film arasında pek çok farklılık yakalamak mümkün, yine de öykü bir tarafa "The Thing"in orijinalinden ayrılan en belirgin yönü başından sonuna dek yumuşatmaya hiç niyet etmediği karamsarlığı. Daha ilk dakikasından seyirciyi yoğun bir 'karanlığın' içine çekip, bunaltıcı bir gerilime hapseden "The Thing"in aksine orijinal film, her ne olursa olsun neşelerinden bir şey yitirmeyen karakterleri ve o curcunanın içinde iki karakteri arasında filizlenmeye çalışan aşk-flört karışımı ilişkisiyle izleyicinin kalbine serin sular serpiyor. "The Thing"deyse Carpenter filmlerinden alışkın olduğumuz üzere erkek egemen bir 'toplum'da salgılanan bol testosteron var. Zaten filmde tek bir dişi karaktere rastlamak dahi mümkün değil. "The Thing"e yoğun biçimde Carpenter'ın takıntıları hâkim; güç gösterme derdindeki erkeklerin birbiriyle dalaşı, niteliği tam olarak algılanamayan bir varlığın tehdidi, bolca yapışkan sıvı ve tabii ki 'deformasyon'. "The Thing From Another World"deki yaratık insan formundaki irice bir uzaylıyken "The Thing"in canavarı da Carpenter'ın alametifarikası olduğu üzere iğrençlikte sınır tanımayan, vıcık vıcık bir mahluk. Bu açıdan "Invasion Of The Body Snatchers"ın insan bedenini ele geçiren uzaylılarını daha çok anımsattığı bile söylenebilir. Öte yandan "The Thing From Another World"de, bilim-güç çatışmasında galip gelen taraf cesaret ve yetenekleri sayesinde düşmanı alt eden ordu mensubu kahramanlar olurken, bundan kaynaklanan bir muhafazakârlık da sezilmiyor değil. "The Thing"e gelince, onun bu taraklarda pek bezi yok ama Carpenter da Amerikan hükümetinin dış politikalarıyla (yalnızca dünya ile sınırlı olmayan) ilgili biraz sivri dilli bir çift kelam etmekten geri duramıyor. Bazı çevrelerce inandırıcılıktan uzak bulunan "The Thing", inandırıcı olmak gibi bir derdi olmayan, saf korku potansiyeliyle kendini ortaya koyan bir film zaten.

8 CAPE FEAR/KORKU BURNU (1991 - Martin Scorsese)

Orijinal Versiyon: Cape Fear (1962 - J. Lee Thompson)

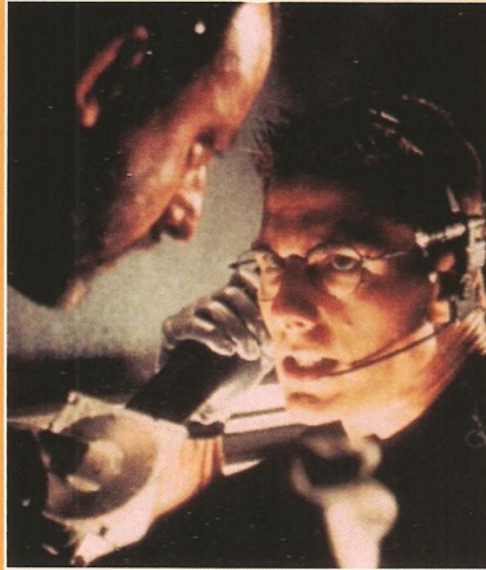

Mahkûmiyet süresini tamamlayıp hapisten yeni çıkmış bir suçlunun, cezasının sorumlusu olarak gördüğü eski avukatından intikam alma arzusu üzerine kurulu "Cape Fear", DeNiro-Scorsese ortaklığının en verimli sonuçlarından biri olmasa da orijinal filmin düzeyine ulaşan, hatta kimi yönleriyle aşan bir uyarlama. Scorsese'nin 'şiddet' dozunu arttırdığı yeniden çevrimde, orijinal versiyonda ahlaksız bir kabadayı olarak çizilen Max Cady karakteri düpedüz bir psikopata dönüşüyor. Scorsese ilk filmin öyküsüyle fazlaca oynamış olsa da, asıl göze çarpan farklılık yönetmenin aile ve ahlak kavramlarını ele alış biçiminde kendini belli ediyor. Orijinal filmdeki güçlü ve birbirine bağlı Amerikan ailesi yeni çevrimde bencil, sorunlu, isterik ve her an parçalanmaya hazırmış gibi görünüyor. Benzer biçimde Nick Nolte'nin canlandırdığı avukat da karısına ihanet eden, adaleti savunur görünürken çıkarı için kanunları göz ardı edebilen, şaibeli bir karakter. Delilleri saklayarak müvekkilini mahkûm ettiren de bizzat kendisi; kaldı ki ilk filmde Gregory Peck tarafından canlandırılan avukatın Cady'nin işlediği suça tesadüfen şahit olarak, mahkemede onun aleyhinde yalnızca tanıklık etmesi de (yani onun avukatı değil) yine onun erdemine bir övgü mahiyetinde okunabilir. Halbuki Scorsese'nin filmindeki avukat da en az Cady kadar 'antipatik'. Bu bağlamda, finalde seyircinin 'jüri' konumuna yerleştirilip uygulanan 'adalet' anlayışına tanık edilmesi de hayli manidar. İlk filmin başrol oyuncuları Gregory Peck ve Robert Mitchum'un da kısacık birer rolde gözüktüğü 'Cape Fear', orijinalinin biraz naif ama yine de tedirgin edici olan finaline göre voltajı biraz daha yükselterek vahşi ve rahatsızlık veren bir sona buyur ediyor izleyeni. Film boyunca hikâyesiyle hınzır bir çocuk gibi oynayan Scorsese'nin kamerasından da başka türlüsü beklenemezdi zaten. Çünkü kabul edelim ki kariyeri boyunca çektiği filmlerle seyircisinin benzini soldurtmaktan büyük keyif almış bir sinemacıdan bahsediyoruz.

7 MISSION: IMPOSSIBLE/GÖREMİVİMİZ TEHLİKE (1996 - Brian De Palma)

Orijinal Versiyon: Mission: Impossible (1960'ların tv dizisinden)

Gösterime girdiği dönemde künyesinde yer alan Brian De Palma ismiyle bir kesimi hayretler içinde bırakan, ülkemizde de büyük hayran kitlesi kazanmış popüler televizyon dizisinin bu 'ilk' beyazperde versiyonu, esasında dizide yer almayan bir karakterin, yani Ethan Hunt'ın komplolarla örülü macerasının birinci ayağı olma özelliğine sahip. Dolayısıyla "Mission: Impossible"ı dizinin 'serbest' bir uyarlaması olarak ele almak daha mantıklı belki. Ne de olsa filmde gördüklerimiz sabit bir ekibin maceralarından ziyade, o ekibi yitirmiş olan kahramanın intikam ve adalet arayışı. Zaten 60'ların soğuk savaşlı yıllarından bugüne değişen dengeleri düşününce bu gayet doğal görünüyor. Yine de diziden yadigâr pek çok unsura filmde de rastlamak mümkün; James Bond'u kıskandıracak envai çeşit icat, kimlik değiştirme (kült olmuş latex maskeler), tüm dünyaya yayılan entrika ağı ve tabii ki 'ekip çalışması'... Bir diziden fırlamışa benzeyen açılış jeneriği, gizli ajanların karmaşık 'dünyası' ve meşhur "Bu kaset beş saniye içinde kendi kendini yok edecek" tümcesiyle orijinaline yakın seyreden bir uyarlama "Mission: Impossible". Öte yandan yönetmenin görüntüyü mümkün mertebe öne çıkaran üslubu, yarattığı huzursuz atmosfer ve artık bir 'De Palma klasiği haline gelmiş olan uzun ve detaylı planlarıyla "Mission: Impossible" diziyi neredeyse iki adım öteye taşıyor ve dizinin evrenini baştan yaratıyor. Bu noktada dizinin ana karakteri sayılabilecek Jim Phelps'in kötü adam kontenjanından filmde yer bulması da hayli ilginç; kaldı ki dürüst ekip liderinin para uğruna takımını 'harcaması' belki de ancak 90'ların jargonuna uyardı. De Palma'nın tüm bu maharetlerine ek olarak başta Lalo Schifrin'in unutulmaz tema parçası ve eski casus filmlerinin havasını yeniden solutan Doğu Avrupa mizanseni gibi özellikleri de filmi diziye yaklaştıran unsurlar. Tom Cruise'un sahne personasına farklı bir boyut katma vasfına da sahip olan 'Mission: Impossible', başta her zamanki gibi Hitchcock, hemen ardındansa Orson Welles ve Jules Dassin gibi üstatlara saygı duruşunda bulunmayı da ihmal etmiyor.

6 A FISTFUL OF DOLLARS/BİR AVUÇ DOLAR (1964 - Sergio Leone)

Orijinal Versiyon: Yojimbo (1961 - Akira Kurosawa)

Telif hakkı ödenmeksizin, Kurosawa'nın başyapıtından yeniden filme aktarılan "A Fistful Of Dollars" zamanında yapımcılarının başını hayli belaya sokmuştu. Beklenenin çok üstünde bir başarı kazanan film bu sayede orijinal filmin hem daha fazla ünlenmesine hem de hak ettiği övgüyü geç de olsa almasına önayak olmuştur. Ennio Morricone'nin ölümsüzleşen bestelerinden birini daha ürettiği, Clint Eastwood'un damarlarında kan yerine sanki buzlu su dolanan bir kahramana hayat verdiği, Sergio Leone'nin spagetti western'in temellerini attığı "A Fistful Of Dollars", "Yojimbo"nun ince hiciv duygusundan yoksun olsa da, gerilim yaratma konusunda en az orijinali kadar başarılı bulunur. "A Fistful Of Dollars", dolayısıyla da Kurosawa'nın "Yojimbo"su spagetti western'in kökünü oluşturan filmler olarak görülebilir. "Yojimbo"nun ana kahramanı kasabaya adalet getirmek uğruna her türlü ahlak kuralından ödün veren sert bir profesyonel olarak klasik Amerikan western'inin neredeyse bir parodisi gibi durmaktadır. Eastwood'un Joe'su da tıpkı onun gibi bir anti-kahramandır ve ahlakçı bir görev adamından ziyade kuzu postuna bürünmüş kurt gibi görünmektedir. Kurosawa'nın kimi zaman alaycı olabilen kamerasıyla "A Fistful Of Dollars"ın sadist kötü adamlarının yaydığı ilkellik arasında da perdedeki şiddeti arttırıyormuş gibi duran bir farklılık sezilebilir. Oysa ki her ne kadar daha aşırı dursa da "A Fistful Of Dollars"da, "Yojimbo"ya üstün gelen bir şiddet unsuru yoktur. Yalnızca, Kurosawa bu sertliği iğneleyici bir mizahla yumuşatma yoluna gitmiştir. "A Fistful Of Dollars" bu tarz bir eleştirel tondan nasibini alamadığı için daha zayıf ya da içi boş olarak yorumlanabilecekse de, Leone'nin filmi en büyük handikabı olan "Yojimbo'nun uyarlaması" kimliğinden sıyrılarak bugün sinema tarihinde kendine önemli ve saygın bir yer edinmiştir. "A Fistful Of Dollars"ın sonradan adeta bir markaya dönüşecek olan Clint Eastwood'un çıkış filmi olduğunu ve oyuncunun beyazperde karakterini şekillendirecek filmlerin başında yer aldığını da hemen belirtelim.

5 NOSFERATU, PHANTOM DER NACHT (1979 - Werner Herzog)

Orijinal Versiyon: Nosferatu, A Symphony Of Horror (1922 - F.W. Murnau)

Yeniden çevrimlerin çoğu ya kült olmuş ya da çok iyi bilinmeyen ama belli bir ilgi ve beğeni toplamış filmlerin uyarlamaları olur. 'Nosferatu' gibi sinema tarihinin önde gelen başyapıtlarından birini yeniden çekmek ise tabir yerindeyse çılgınca bir cesaret gerektiriyor ve bu açıdan Werner Herzog bu iş için biçilmiş kaftan gibi görünüyor. Murnau'nun sessiz sinema klasiği, bilindiği üzere bir 'Dracula' uyarlaması. Hâlbuki Herzog, Bram Stroker'in eserini neredeyse dikkate bile almıyor. "Nosferatu" aslına hayli sadık bir uyarlama; öyle ki bazı planları orijinalinin enikonu bir kopyası olarak görülebilir. Buna rağmen Herzog'un filmi bazı kritik sahnelerde (örneğin final) öncüsünün etkileyiciliğine erişemiyor. Öte yandan Herzog orijinal filmden sıyrıldığında çok daha ilgi çekici ve özgün anlar yaratabiliyor. Uzun planları, sıklıkla kullanılan geniş açılı objektiflerin filme kattığı tekinsiz hava, gece sahnelerindeki mizansenin tiyatroya yaklaşan biçimi, kadın karaktere kazandırılan etkin rol, çok daha karamsar olan finali ve vebanın kol gezdiği hastalıklı şehir portresi, filmin bu duruma örnek oluşturabilecek özelliklerinden bazıları. Murnau'nun filminde önemli yer tutan şehir imgesine aynı önemi kendi filminde de bahşeden Herzog, yine kendine özgü biçimde doğayı da belirleyici bir unsur olarak kullanıyor. İlk filmden daha absürd olduğu iddia edilebilecek "Nosferatu" aynı zamanda inanç-bilim çatışmasına da yer vererek Murnau'nun filminden ayrılıyor. Nihayetinde Herzog'un geleneksel vampir filmi janrına hürmetlerini sunmak amacıyla atıldığı bu projenin, Murnau'nun orijinal filmi kadar olmasa da hedefini 12'den vurduğu yadsınamaz. Sinema sanatındaki değişimden ve gelişimden de nasibini alan Herzog'un "Nosferatu"sunun orijinalinden daha ürkütücü olduğunu söylemek mümkün. Buna karşılık, Max Schreck'den daha çirkin bir Kont Orlok bulmak pek mümkün değil doğrusu. Söz konusu kişi Klaus Kinski olsa bile...

4 SCARFACE/YARALI YÜZ (1983 - Brian DePalma)

Orijinal Versiyon: Scarface (1932 - Howard Hawks)

Howard Hawks'ın "Scarface"i zamanının en şiddet yüklü filmi olarak gösterilir. Benzer bir tanım hiç çekinmeden De Palma'nın "Scarface"i için de kullanılabilir. Basitten yola çıkacak olursak, bir 'yükseliş ve düşüş' öyküsüyle karşı karşıya olduğumuzu söyleyebiliriz. Gerçekçi yapısı, sert dili, yenilikçi kamera açıları ve ensest içeriğiyle Hawks'ın "Scarface"i 1930'ların geleneksel sinema anlayışından çok önde seyrediyordu. Yaygın söylenceye göre senaryosu sadece 11 günde yazılan "Scarface" görsel açıdan dışavurumcu etkiler taşıyor ve efsanevi gangster Al Capone'un yaşamından esinleniyordu. Özellikle banyodaki meşhur elektrikli testere sahnesi (saygılar Hitch!) ve final bölümündeki bol kanlı katliamla akıllara kazınan De Palma'nın versiyonu için de benzer şeyler söylemek yanlış olmaz. Günümüz popüler kültürünü en çok etkilemiş filmlerden biri olan De Palma'nın "Scarface"i, ilk filmdeki karakterin kökenlerini İtalya'dan alıp Castro'nun Küba'sına taşıyor. Bu açıdan, güçlü bir politik alt metin bekleyenler biraz hayal kırıklığına uğrayabilir ancak 'Amerikan rüyası'nın karanlık yüzüne odaklanan film 80'lerde ayyuka çıkan materyalizm ve servet düşkünlüğünü olanca çıplaklığıyla göstermesi açısından da ilginç bir eksene oturuyor. Her ne kadar etik ya da ideolojik kaygılar güttüğü söylenemeyecekse de De Palma'nın filmi suç dünyasının, açgözlü bireylerini nasıl bir özyıkıma sürüklediğinin altını çiziyor. Oliver Stone imzası taşıyan senaryosu, hem Reagan Amerikası'na hem de Amerikan hükümetinin anti-Komünist tutumuna dikkat çekmeye çabalıyor. Ancak Stone'un, yeraltı dünyasından yükselen pis kokular karşısında kayıtsızlığını sürdüren hükümete ve halka sivri oklar fırlatan ilk filmin düzeyini yakaladığını söylemek biraz abartılı bir yaklaşım olacaktır. Yine de son tahlilde bu bir De Palma filmi ve zat-ı muhterem kendisinden beklenileni seyircisine fazlasıyla veriyor. İsterseniz gelin son noktayı De Palma'nın 'Scarface'inin bir 'ereksiyon alegorisi' olduğunu savunan bazı görüşleri hatırlatarak koyalım.

3 THE MAN WHO KNEW TOO MUCH (1956 - Alfred Hitchcock)

Orijinal Versiyon: The Man Who Knew Too Much (1934 - Alfred Hitchcock)

Bir yeniden çevrimin, orijinal filmin yönetmeni tarafından tekrar çekilmesi pek sık görülmeyen, dahası kuşkuyla karşılanan bir durumdur. Ancak bahsi geçen kişi Alfred Hitchcock ise işte o zaman akan sular durur. Üstadın İngiltere döneminin en iyi filmlerinden biri olarak görülen "The Man Who Knew Too Much"ının yeni versiyonu da orijinalinden aşağı kalır yanı olmayan dört dörtlük bir gerilim. İğneleyici İngiliz mizahının da etkin biçimde öne çıktığı ilk versiyon, Hitch-

cock'un kariyerindeki sıçrama tahtalarından birini de temsil ediyor. "The Man Who Knew Too Much"ın en akılda kalan sahnelerinden biri olan ünlü Albert Hall'daki konser sahnesi, benim diyen en serinkanlı izleyiciye bile tırnaklarını yedirtecek cinsten. Bunu söylerken her iki filmden de bahsediyoruz. Finali, 1900'lü yılların başında yaşanmış ve o dönemde İçişleri Bakanı olan Churchill'in de bizzat yer almış olduğu bir olaydan esinlenen film(ler), Hitchcock'un kurgudaki becerileri, kimi zaman sıra dışı kamera hareketleri ve kadraj tercihleri ve baştan sona filme hâkim olan müzikleriyle ustanın gerilim yaratmadaki yeteneğini kanıtlayan en önemli örneklerden sayılıyor. François Truffaut'nun deyimiyle "Ayrıntılara gösterilen aşırı dikkat kadar yapısal yönden de orijinalinden çok üstün düzeyde" olan ikinci filmde açılış bölümü İsviçre'nin Alplerinden, Fas'ın egzotik diyarlarına nakledilirken, gerilimin giderek arttığı sonraki bölümler de yine Londra'nın kalabalık ve klostrofobik atmosferinde geçiyor. Orijinal

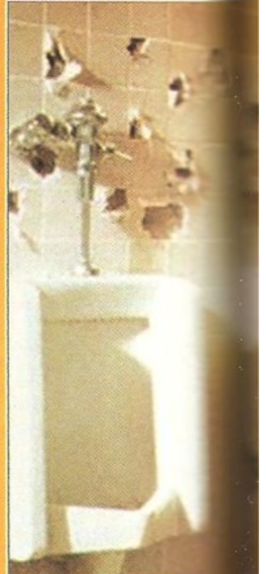

versiyondaki sempatik İngiliz ailesine oranla 1956 yapımı yeniden çevrimdeki Amerikan ailesi belki özdeşlik kurulması daha zor ama aynı zamanda daha gerçekçi görünüyor. Ağırbaşlı James Stewart ve cesur Doris Day hem pozitif beyazperde kişilikleri hem de oyunculuklarıyla filme derin bir katman kazandırıyorlar. Hitchcock'un sofistike anlatımıyla göz alıcı bir tempoya ulaşan "The Man Who Knew Too Much" bazı anlarında sessiz sinema dönemine özgü metotlarla gerilimi tırmandırarak diyalogların her zaman gerekli olmayabileceğini bir kez daha ispatlıyor.

2 TWELVE MONKEYS/ON İKİ MAYMUN (1995 - Terry Gilliam)

Orijinal Versiyon: La Jetée (1962 - Chris Marker)

Chris Marker'in kült statüsüne ulaşmış kısa filmi her ne kadar deneysel sinemanın sularında yüzüyor görünse de, aslında sinemadan ziyade daha farklı bir kulvara dâhil edilip, 'sine-roman' olarak adlandırılabilir. "Twelve Monkeys"deyse baştan sona fotoğraf karelerinden oluşan "La Jetée"nin öyküsü ana hatlarıyla kısmen korunurken, bu kısa materyalden yola çıkılarak yazılan senaryoda çeşitli farklılık ve 'eklemeler' de göze çarpıyor doğal olarak. Marker'in filmi öncelikle bir 'aşk hikâyesi' olarak izlenebilecekken,

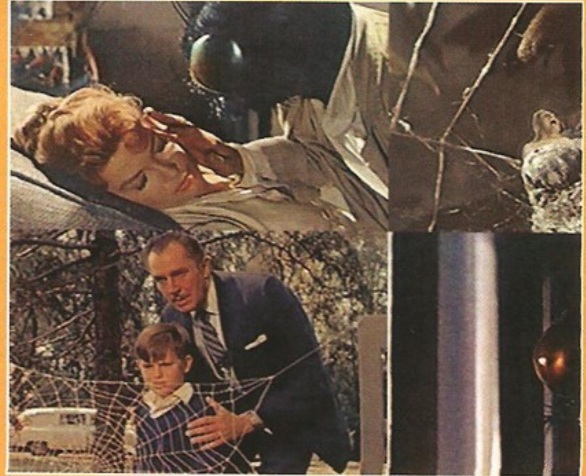
"Twelve Monkeys" Gilliam'ın fantezi dünyasından da çokça besleniyor. "La Jetée"den "Twelve Monkeys"e miras kalan en önemli özellikse karanlık hatta 'boğucu' denebilecek atmosferi. "Twelve Monkeys", "La Jetée"nin içine girilmesi pek kolay olmayan, kaotik ve 'durağan' yapısını zaman zaman frenlemekle beraber, özünde baskın bir hüzün ve tedirginlik barındırıyor. Giderek bir kurban konumuna sürüklenen ana karakter(ler)in 'çaresizliğinin' de bundaki payını göz ardı etmemek gerek. Gilliam, "La Jetée"nin felsefi boyutunu yabana atmadan, o bildik evreninde kimi zaman karamsar kimi zaman muzip kulaçlar atıyor. Bu noktada "Twelve Monkeys"in en sıkı akrabalık bağlarını bir diğer Gilliam başyapıtı olan "Brazil" ile kurduğunu söylemek mümkün. Gelecek tasviri, sisteme nanik yapan tavrı ve kamera kullanımıyla belki tüm bir Gilliam filmografisini ama en çok da "Brazil"i anımsatıyor "Twelve Monkeys". Zamanda yolculuk fikri üzerine yapılmış en iyi filmlerden olan ve aslında çok da yabancı olmadığımız bir kıyamet teorisinden hareket eden "Twelve Monkeys", tıpkı diğer Gilliam filmleri gibi bireyin özgürlüğü temasını kendine tasa ediyor. Bu açıdan da filmin taşıdığı varoluşçu suret çok daha ön plana çıkıyor. Buna paralel olarak denilebilir ki, "La Jetée" gibi az bilinen bir filmin malzemesi belki de en çok Gilliam gibi bir sinemacıya uyardı. Son bir not olarak şunu eklemekte de fayda var; Brad Pitt'in canlandırdığı Jeffrey Goines karakteri ile "Fight Club"ın Tyler Durden'ı arasındaki 'benzerlik' dikkatli izleyicilerin gözünden kaçacak gibi değil. Hatta bu role bir çeşit 'taslak' demek bile mümkün.

1 THE FLY/SİNEK (1986 - David Cronenberg)

Orijinal Versiyon: The Fly (1958 - Kurt Neumann)

"The Fly", tuhaf ve anlaşılması zor filmlerin ustası David Cronenberg için bile estetik anlamda hayli zorlayıcı bir film. Diğer yandan olay örgüsünün anlaşılırlığı düşünülünce de en az kişisel olanlardan biri denebilir. Fakat Cronenberg'in o garip imgelemi yine kendini gösterip hâkimiyeti eline alıyor. "The Fly", Kanadalı sinemacının en sevdiği eğilimlerden bazılarına sırtını yaslıyor; insan bedeninin transformasyonu, kimlik krizi ve zihnin karanlık dehlizleri... Vincent Price'lı 1958 yapımı ilk filmle Cronenberg'in yorumunu kıyaslamak gerekirse her şeyden önce çok farklı bir hikâye var ortada: Cronenberg yalnızca temel fikir olan bilim adamının kaza sonucu bir sineğe dönüşmesi durumundan yola çıkıp bambaşka bir şey yaratıyor. Seyircinin "The Fly"da görebileceği de orijinal filmin bu fikriyle Cronenberg'in hayal dünyasının bir çeşit 'füzyon'u. Bu noktada ilk filme biraz değinmek iyi olacaktır. Çok az bilinen bir B film örneği olan ama özellikle Cronenberg'in versiyonundan sonra yeniden keşfedilip kültleşen "The Fly" daha ziyade bir aile trajedisi gibi ilerliyor. Bu açıdan filmin yarısını bilim adamının tuhaf öyküsü, diğer yarısını da acılı eşin dramı olarak izlemek mümkün. Oysa Cronenberg, Brundle'ın (Brundle sineğinin!) psikolojisine odaklanarak, yaşadığı dönüşümü hem fiziksel hem de zihinsel bakımdan ele almaya çalışıyor. Brundle'ın geçirdiği mutasyona paralel olarak gitgide daha da bozulan akıl sağlığı son derece önemli bir unsur olarak zekice işleniyor; ki bu durum Brundle'ın her türlü efekt ile yaratılabileceğinden çok daha ürkütücü görünmesini sağlıyor. 80'li yılların ortasında çekilmiş olması sebebiyle filmi bir AIDS metaforu olarak görenlere Cronenberg'in yanıtı oldukça ilginç: "'The Fly' her şeyden önce ölümlülük hali üzerine bir film." Hem daha sağlam bir gerilim atmosferi oluşturması hem de başkarakterini çok daha detaylı bir şekilde inceleyebilmesi açısından orijinal filmden çok daha başarılı olmuş bir adaptasyon "The Fly". Cronenberg'in metnin altını dolduran özgün sinema dilini de bunlara ekleyince 'tadından yenmeyen' bir film çıkıyor ortaya. ■

⇨

Engin Ertan
enginertan@merkezdergi.com.tr

"Gece Bekçisi" filmin afişinde de kullanılan bu meşhur sahneyle hatırlanır en çok.

"Suçlu bir zevk"

Yetmişli yılların en çok ses getiren filmlerinden birisi olan ve o zamanlar seyirci ve eleştirmenleri ikiye bölen "GECE BEKÇİSİ" (Il Portiere di notte) bugün tartışmalı bir klasik olarak kabul ediliyor. Kimilerine göre hâlâ edepsiz bir istismar filmi, kimilerine göreyse cesur bir başyapıt. Başka bir deyişle, sinema tarihinin çok bilinen ama az izlenen, arada kalmış filmlerinden. Ekseriyetle görmezden gelinmiş veya reddedilmiş bu film, kesinlikle tekrar keşfedilmeyi hak ediyor. ENGİN ERTAN

Birkaç yıl önce yine bu derginin sayfalarında Uygar Şirin'in son derece doğru tespitlere dayanan bir deneme yazısı yayımlanmıştı, "Herkesin Filmi Kendine" başlığıyla. Gerçekten de öyle; filmlerin söyledikleri, çağrıştırdıkları, hissettirdikleri kişiden kişiye çeşitlilik gösteriyorlar. Elbette bu önermeyi türlere göre çeşitlendirebiliriz de; örneğin "herkesin aşk filmi kendine" gibi. Her aşk filmi pamuk şeker kıvamında olacak değil ya... Yoksa favori aşk filmleri arasında "Katil Doğanlar"ı, "Paris'te Son Tango"yu, "9,5 Hafta"yı sayanlara henüz rastlamadınız mı? Liliana Cavani'nin belki de en meşhur filmi olan "Gece Bekçisi" (Il Portiere di notte) de aşağı yukarı aynı kategoriye dahil edilebilir. Bir kadın ve bir erkek arasındaki alışılmadık bağlanma ve teslimiyet hikâyesini anlatan "Gece Bekçisi"ni eğer aşk filmi diye kategorize edeceksek, bundan daha karanlık, daha rahatsız edici ve irkiltici bir "aşk filmi" bulmanız pek olası değil. Gösterime girdiği dönemde epey tartışma yaratmış, seyirci ve eleştirmenleri ikiye bölmüş filmin konusunu özetleyelim önce. '50'li yıllarda Viyana'da başlıyor "Gece Bekçisi". Max (Dirk Bogarde) eski bir Nazi subayıdır. Yargılanmaktan kurtulmak niyetindeki çoğu savaş suçlusu gibi gizlenmekte, günlerini göze çarpmayacak bir işte geçirerek geçmişini gölgede bırakmaya çalışmaktadır. Max'in resepsiyonunda çalıştığı otel esasında bir grup Nazi'nin sığınağıdır. Üyesi olduğu gizli dernek toplantılarını burada yapmakta, otelin sürekli konukları arasında kimi suç ortakları da yer almaktadır. Sözünü ettiğimiz dernek, üyesi olan Naziler için grup terapi seansları düzenlemektedir. "Yargılanma" olarak adlandırdıkları bu seanslarda her biri kendi geçmişiyle

Filmin ana karakterleri Max ve Lucia'yı Dirk Bogarde ve Charlotte Rampling canlandırır.

Lucia: Max sadece geçmişten çok daha fazlası.

yüzleşir ve grup önünde "suçsuz" olduklarını yüksek sesle dile getirirler. Diğer yandan kendilerini ihbar edebilecek tanıklar da bir bir ortadan kaldırılırlar. Ancak günün birinde otele gelen bir konuk nedeniyle Max'ın hayatı allak bullak olur. Viyana'ya bir konser için gelen ve otelde kalan orkestra şefinin karısı, Max'ın zamanında görevli olduğu toplama kampındaki esirlerden birisidir. Yıllar sonra Lucia (Charlotte Rampling) ve Max tekrar karşılaştıklarında ikisi de geçmişi anımsar ve korkuya kapılırlar. Max ve "küçük kızım" diye adlandırdığı Lucia savaş sırasında alışılmışın dışında bir ilişki yaşamışlardır. Söz konusu karşılaşma ertesinde yaşanan ufak bir tereddütten sonra eski rollerine tekrar dönerler ve tıpkı kampta olduğu gibi sado mazo bir ilişkiye başlarlar. Lucia bu sefer bir zincirle Max'ın evinde tutuklu kalmayı kabul eder. Kapının hemen dışındaysa Lucia'yı öldürmek için hazır bekleyen Naziler vardır.

Zamanında Cavani'nin filmini yerden yere vuran eleştirmenlerin savunması hazırdı, "Gece Bekçisi" edepsiz bir istismar filminden ötesi değildi onlar için. Kimileri aynı dönemin "Ilsa, She Wolf of the SS" gibi B tipi softcore filmleriyle aynı kefeye atıverdi "Gece Bekçisi"ni. Yönetmenin ele aldığı malzemenin kışkırtıcı yönünün farkında olmadığını iddia etmek elbette mümkün değil. Ancak mesele Cavani'nin bunu istismar edip etmediğinde. "Gece Bekçisi"ne biraz soğukkanlılıkla ve politik doğruculuğu bir kenara bırakarak baktığınızda, filmin esas amacını açık şekilde görebiliyorsunuz. Cavani'nin derdi eğer II. Dünya Savaşı ve soykırım üzerine bir şeyler söylemekse, hatırlattıklarının pek de hoş şeyler olmadıklarını kabul etmek gerekiyor. "Gece Bekçisi" bir bakıma savaşın korkunçluğunu vurgulayan anıtların işlevine sahip. Eğer Max ve Lucia'nın ilişkisinden erotik bir haz alıyorsanız, filme kabahat bulmayın. Tıpkı Berlin'in göbeğindeki, beton bloklardan oluşan soykırım anıtını bazı çocukların saklambaç oynamak için kullanmalarından mimarı sorumlu tutamayacağınız gibi.

Lucia, toplama kampında geçen sahnelerden birinde.

Film, Max'i çalıştığı otelin önünde yürürken gösteren bu sahneyle açılır.

Cavani filminde geçmişe ve hatırlama eylemine özel bir anlam yüklüyor. Max ve Lucia'nın toplama kampında yaşadıkları bizlere geriye dönüşlerle yansıtılıyorlar. Ancak bunlar bütünlükten uzak, parçalara ayrılmış anlardan ibaretler. Her iki karaktere anımsattıklarıysa korku ve suçluluk. Bir süre sonra geçmişteki rollerine dönmelerinden yola çıkarak bu sahnelere nostaljik bir anlam yüklemekse yersiz olur. Zira Max ve Lucia unutmaya çalışmanın yersiz olduğunun, aslında savaştan sonra pek bir şeyin değişmediğinin ayırdına varıyorlar sadece. Bu hissiyatı vermek içinse Cavani atmosfere özen göstermiş. Açık alanda geçen sahnelerin hemen hepsinde sadece boş sokaklar görüyoruz. Viyana'nın boş sokakları ve filmin karanlık atmosferi bir bakıma geçmişin hayaletlerini akla getiriyorlar. Böylece karakterlerin geçmişin etkisinden sıyrılamamalarının altı bir kez daha çizilmiş oluyor.

Filme stilize hâli ve operavari anlatımı nedeniyle "Nazi güzellemesi" yakıştırmasını yapanların (ünlü Amerikalı eleştirmen Roger Ebert, Şubat 1975 tarihli zehir zemberek eleştirisinde bu tanımı kullanmış ve "Gece Bekçisi"ne 1 yıldızı yapıştırmış) ise gözden kaçırdıkları bir şey var. Cavani'nin filminde görkemli bir anlatım söz konusu ancak cilası alınmış bir görkem bu. Renkler bile isteye soldurulmuş, mekânlar boş bırakılmışlar. Başka bir deyişle, "Gece Bekçisi"nin görkemi büyüklükten ziyade çöküşü anımsatıyor, tıpkı Visconti'nin "Lanetliler"i (La Caduta degli dei) gibi. Visconti de "Lanetliler"i çektiği dönemde Almanya'da faşizmin yükselişini operavari bir dille anlattığı için eleştirilmiş, Nazi Almanyası'nı estetize etmekle suçlanmıştı. Halbuki filminin adını ("Lanetliler"in Almanca alternatif ismi "Götterdämmerung" idi) Wagner'in bir operasından seçmesinden de belli olduğu üzere, Visconti başka bir eşleştirmenin peşindeydi. Fakat yanlış anlaşılmıştı. "Gece

GECE BEKÇİSİ

(Il Portiere di notte)

Yönetmen: Liliana Cavani. Yapımcı: Robert Gordon Edwards ve Esa De Simone. Senaryo: Liliana Cavani ve Italo Moscati (Cavani'nin Barbara Alberti ve Amadeo Pagani ile yazdığı öyküden). Görüntü Yönetmeni: Alfio Contini. Kurgu: Franco Arcalli. Sanat Yönetimi: Nedo Azzini ve Jean Marie Simon. Kostüm Tasarımı: Piero Tosi. Müzik: Daniele Paris. Oyuncular: Dirk Bogarde (Max), Charlotte Rampling (Lucia), Philippe Leroy (Klaus), Gabriele Ferzetti (Hans), Giuseppe Addobbati (Stumm), Isa Miranda (Kontes Stein), Nino Bignamini (Adolph), Marino Masé (Atherton), Amedeo Amodio (Bert), Piero Vida (Gündüz Bekçisi), Geoffrey Copleston (Kurt). 1974 İtalya/ABD ortak yapımı, 122 dakika.

Savaş suçlusu eski Nazi subayları, kurdukları gizli bir dernekte suçluluk duygularından kurtulmak ve güven tazelemek için grup terapisi yaparlar..

Eski bir Nazi subayı olan Max'ın karanlık geçmişini gizlemek için çalıştığı otel, esasında bir grup Nazi'nin sığınağıdır.

Bekçisi"nin de kendisine açıkça esin kaynağı olan -her iki filmde de Bogarde ve Rampling'in rol almaları elbette bir tesadüf değil- bu filmle aynı kaderi paylaşması pek şaşırtıcı değil.

Aynı düzlemde gözden kaçırılması gereken bir diğer unsursa, operavari anlatımına rağmen "Gece Bekçisi"nin asla mitlerin peşinden koşmaması, hatta onları ters yüz etmesi. Filmin en meşhur sahnesiyse bunun en belirgin örneği. Max, otelin müşterilerinden bir kontese Lucia ile yaşadıklarını anlatırken, "bizimki İncil'den alınma bir hikâyeydi", diyor. Bunun ardından bir geriye dönüşle toplama kampına dönüyoruz. Lucia yarı çıplak şekilde bir grup Nazi subayının önünde Almanca bir şarkı söylemekte, "Wenn ich mir was wünschen dürfte" (Eğer bir dilekte bulunabilseydim)... Bir yandan da davetkâr bir dans yapmakta. Performansını tamamladıktan sonra Max'ın kendisine sunacağı sürprizi bekliyor sabırsızlıkla. Şarkıyı tamamlayıp Max'ın masasına iliştiğinde önüne bir kutu konuyor. Kutunun içindeyse kendisini taciz eden bir diğer Nazi subayının kesilmiş kafası var. "Salome"ye yapılan bu gönderme, başta ünlü yedi tül dansı olmak üzere, efsanenin her bir unsurunu allak bullak ediyor. Ancak tüm bu ucu açık ve kışkırtıcı politik/tarihsel göndermelerin ötesinde, "Gece Bekçisi", hani şu klişe tabirle, insan doğasının karanlık yönünü inceleyen filmlerden. İki karakteri arasındaki sado mazo ilişkiyi cevap vermekten çok soru sorarak bizlere sunuyor. Sonuçta aldığımız en net cevapsa şu oluyor, etraflarındaki sistem kendilerden daha güçlü ve acımasızsa, cani ve kurbanı bile birbirlerine sığınabilirler. Açlıktan ölme tehlikesi pahasına kendilerini eve kapatan Max ve Lucia, etraflarındaki çember daraldıkça, giderek kapana kısıldıkça hayvani içgüdülerine dönüyorlar. Birbirlerine zarar vermekten zevk alırlarken, diğerini korumak adına kendi hayatlarını tehlikeye atıyorlar. Şaşırtıcı final sahnesindeyse, eski kostümlerini giyerek beraber sonu belli bir yolculuğa çıkmayı tercih ediyorlar.

Yazıya "herkesin aşk filmi kendine" diyerek başlamıştık. "Gece Bekçisi"ni bir aşk filmi olarak sınıflandırır mısınız, bilemeyiz. Ancak hangi kategoriye sokarsanız sokun, söz konusu olanın hazmı zor ve her bünyenin kaldıramayacağı bir film olduğu kesin. Kayda değer bir çoğunluk tarafından hor görülmesi nedeniyle, sevenleri ve savunanları için âdeta "suçlu bir zevk"e dönüşen "Gece Bekçisi"nin zamanla kazandığı kült statüsü de bu aykırı hâlinden kaynaklanmakta. Belki de çevrilmesinden 32 yıl sonra, etrafında kopan tüm o tartışmalar çoktan dinmişken şimdi daha doğru şekilde yorumlanabilir Cavani'nin filmi. Eğer bu kendine has filmi keşfetmek istiyorsanız, www.amazon.com adresinden The Criterion Collection tarafından basılmış 1. Bölge DVD kopyasını edinebilirsiniz.

Uğur Bayazıt
ugurbayazit@merkezdergi.com.tr

La Ardilla Roja (Kızıl Sincap, 1993)

İspanya çıkışlı yönetmen Julio Medem, doksanlı yılların ilk yarısından itibaren çektiği karakteristik filmleriyle günümüz sinemasının en heyecan verici yaratıcılarından biri olarak kabul görüyor. İkinci uzun metrajlı filmi "Kızıl Sincap" ise yönetmeni henüz keşfetmemiş sinemaseverlerin tüylerini diken diken edecek denli etkileyici "an"lara sahip.

İspanyol sineması özgün, enerjik, alternatif ürünler ortaya çıkaran yeni kuşak sinemacılarının filmleriyle her geçen gün sınırları dışına taşan bir ülke sineması. İspanyol sineması söz konusu olduğunda zihinlere düşen ilk isim genellikle Pedro Almodovar'dır. Ne var ki, Julio Medem'in adı, 20 yıla yaklaşan yönetmenlik kariyeri boyunca çektiği yedi filmle bu ülke sinemasından bahsedildiğinde Almodovar ile birlikte anılır oldu. Medem, özellikle de 2001 yılında yapımını gerçekleştirdiği ve pek çok ülkede vizyona çıkma imkanı bulan "Lucia ve Seks" adlı filmiyle adını geniş kitlelere duyurmuş ve hayranlarının sayısını arttırmıştı. Yönetmenin bu başarısı kuşkusuz tek filmlik bir başarı değil. Julio Medem'in filmografisine baktığımızda kişisel olmasına rağmen tutarlı bir sinemanın ürünü ve bir bütünün parçaları olan birbiriyle ilintili filmler görüyoruz. Dil, din, ırk gözetmeyen aşk, ölüm, cinsellik, doğa, kader, rastlantılar gibi belli konular üzerinde yoğunlaşan bu filmler yönetmenin sinema diline hakimiyetinin de birer göstergesi olarak Medem'in başarısının rastlantısal olmadığını kanıtlıyor. Medem'in filmleri her ne kadar anaakım sinemaya yakın duran yapımlar değillerse de Avrupa sinemasından beklenmeyecek bir kıvraklığa, merak duygusunu tetikleyen bir anlatıma, görsel ve metinsel ironiye sahip, içerikleri kadar biçimleriyle de seyirciyi tavlamayı bilen yapımlar. Filmlerinin en önemli ortak özelliği, anlatılan öykülerin eşine zor rastlanır zenginlikte bir görsellikle beyaz perdeye aktarılması. Medem, hikayelerini öylesine vurucu resimler eşliğinde anlatıyor ki herhangi bir sinemaseverin böylesi bir görselliğe kayıtsız kalması mümkün değil.

"Kızıl Sincap", çoğunlukla aynı teknik ekip ve oyuncularla çalışan Julio Medem'in sinemasına dair pek çok özelliği bünyesinde barındıran kilit bir film. Yapım, son yıllarda sinemaya çok sık malzeme olmuş hafıza kaybı ve kaza sonucu kesişen yaşamlar gibi popüler iki temayı kendine çıkış noktası alıyor. Filmin, çıkış noktasını, her ne kadar suyu çıkmakta olan bu iki tema oluştursa da karşımızda Medem'in zengin vizyonuyla eldeki malzemeden farklı bir yöne giden, benzerlerinden ayrılan taze ve yaratıcı bir yol filmi var. Medem, büyük çarpışmalar sonucu kesişen hikayelerden ziyade günlük yaşamlarında omuzları birbirine çarpmasına rağmen bunun farkında olmayan karakterler ve onların hikayeleri ile ilgileniyor.

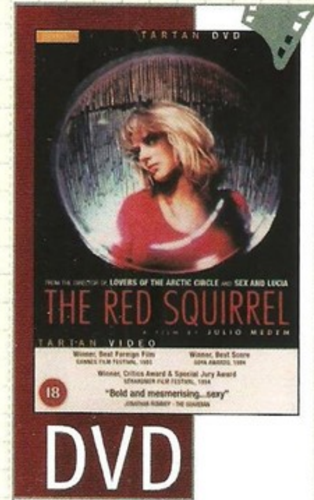
"Kızıl Sincap"ın iki yolcusu olan Jota ve Lisa, farkında olmadan daha önce birçok kez çarpışsa da kader onları bir kaza sonucu karşı karşıya getiriyor. Dört yıl önce oldukça ünlü olmuş "Sinekler" adlı müzik grubunun kurucusu olan Jota'nın, grubun dağılmasından ve sevgilisinin kendisini terketmesinden sonra geldiği nokta, önünde duran kayalıklara kendini bırakarak intihar etmek. Zihnindeki kaygılarına son vermek üzere cesaret toplarken bu fikrinden vazgeçmesine neden olacak bir işaret de bekleyen Jota'nın kurtarıcısı kendisinden önce motosikletiyle boşluğa uçan biri oluyor. Motosikletin kumsala çakılmasıyla birlikte Jota kendi dertlerinden sıyrılıp soluğu kaza yerinde alıyor.

Kazanın hemen sonrasında hafızasını kaybeden ve üzerinde kendine ait bir bilgi bulundurmayan kadına yardım etmeye çalışan Jota, anlık bir dürtüyle kadının bu durumundan faydalanmaya karar veriyor. Hastaneye götürülen kimliksiz ve hafızasız kadına Lisa adını vererek onu kız arkadaşı olarak tanıtıyor. Lisa, gözlerini açtığı yeni kimliğini bir çırpıda benimsemese de kendisine söylenenleri kabulleniyor. Jota, hastanede kaldığı süre zarfında belleğini geri kazanacağı endişesiyle Lisa'yı hastaneden uzaklaştırmak için onu da yanına alarak yollara düşüyor. Beyaz yalanlarla başlayan bu yolculuk, Lisa'nın önceki yaşamına ve gerçek kimliğine dair bilgiler gün ışığına çıktıkça avcının av, avın avcı olduğu gitgide hiçbir şeyin göründüğü gibi olmadığı bir yolculuğa dönüşüyor. Pek çok sürpriz durağı olan bu yol filmi, yönetmenin özenli ve fazlasıyla özgün sinemasal anlatımıyla eşsiz bir seyirlik sunuyor. Medem, reel zamanda ilerlemekte olan öyküsüne "flashback", "flashforward" ve eş zamanlı paralel anlatı tekniklerini ustalıkla yedirerek hikayesini merak duygusunu sürekli tetikleyecek şekilde kurguluyor. Kıvrak mizansenleri, hikayesine oya gibi işlediği ince ayrıntıları, öyküyü destekleyen yan karakterleri, yerinde ve etkili öznel kamera kullanımı, filmi biçim ve içerik açısından zenginleştiren diğer önemli unsurlar. Yönetmenin, seyirciye sunduğu her türlü bilginin görsel karşılığını müzik klibi, müzik grubuna ait t-shirt ya da Kızıl Sincap Kamp Bölgesi örneklerinde olduğu gibi senaryoya yerleştirmekteki başarısını da göz ardı etmemek gerek.

"Kızıl Sincap", rastlantılar, şans, kader gibi temalara odaklanması itibariyle yer yer gerçeküstü bir yapıya bürünüyor. Sahip olduğu bu gerçeküstü doku nedeniyle ön plana çıkan bazı ayrıntılar da filmin en etkileyici "an"larına işaret ediyor. "Kızıl Sincap"ın seçilmiş "an" ise Jota'nın, Lisa ile çıktığı yolculuğu, başladığı noktaya yakın bir yerde tamamlarken gerçekleşiyor. Jota, gerçek kimliğinin ortaya çıkmasıyla birlikte izini kaybettiren Lisa'yı bulmaya çalışırken bunca zamandır evinin bir köşesinde asılı duran fotoğrafın arka planında duran Lisa'yı görür. Bu fotoğraf Jota ile Lisa'nın henüz tanışmadığı bir sırada, hayatlarının bir döneminde omuz omuza çarpışacak denli yakınlaştıkları bir anda çekilmiştir. Jota, bu fotoğrafın yaşandığı anı hatırlayarak kendisini Lisa'ya götürecek ayrıntıyı da farkeder. Duvarda asılı duran fotoğrafın bir flashback işlevi üstlenip hareketlenerek Jota ile Lisa'nın çarpışma "an"ını belgelemesi ve Jota'nın fotoğraftaki çarpışma "an"ını reel zamanda tekrar hissettiği "an" "Kızıl Sincap"ın en nefes kesici "an"larından birisini teşkil ediyor.

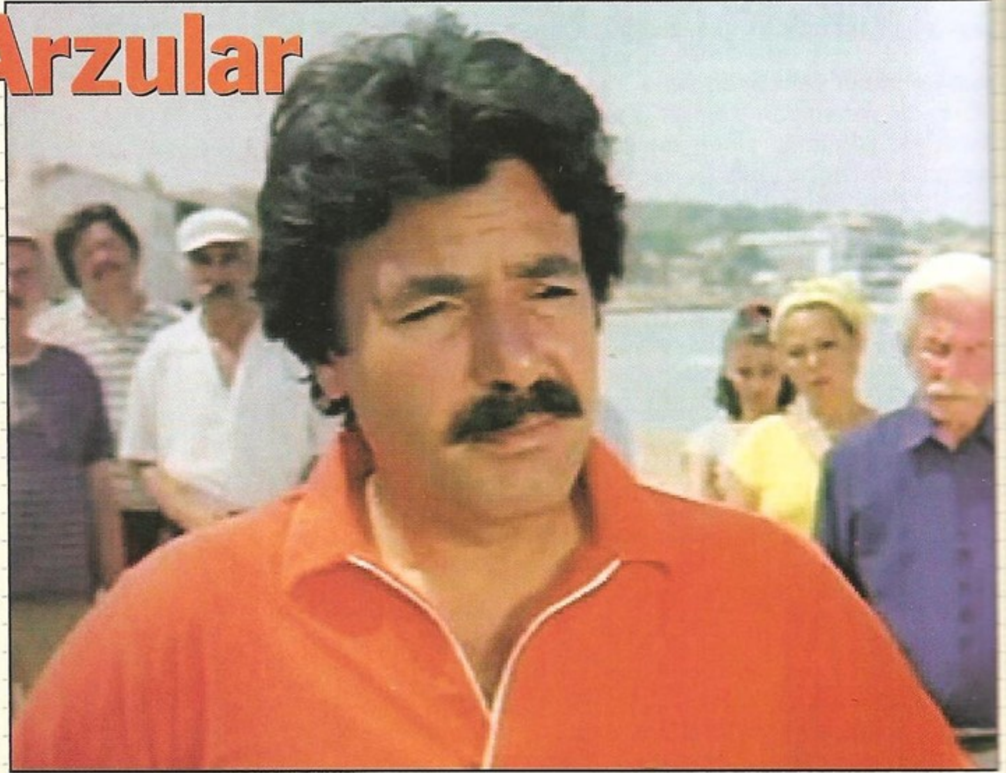
Modern sinemanın öncü yapıtlarından olan "Kızıl Sincap", henüz izlememiş olanlar için heyecan verici bir keşif, keşfetmiş olanların ise tekrar tekrar izleyerek tadını çıkaracakları görsel bir şiir. Sinema ile ilgili pek çok konuya son noktayı koymuş bir büyük yönetmen olan Stanley Kubrick'in "Kızıl Sincap"a olan hayranlığını vakti zamanında dile getirdiğini de buraya not düşelim.

DVD

La Ardilla Roja/The Red Squirrel - 1993
Yönetmen: Julio Medem
Senaryo: Julio Medem
Yapımcı: Fernando de Garcillan, Enrique Lopez Lavigne
Görüntü Yönetmeni: Gonzalo Berridi
Müzik: Alberto Iglesias
Kurgu: Maria Elena Sainz de Rozas
Oyuncular: Emma Suarez, Nancho Novo, Carmelo Gomez, Maria Barranco
Karra Ellejalde,
Süre: 114 dk.
Filmin 2. Bölge DVD'sini www.amazon.co.uk internet adresinden satın alabilirsiniz.

Çılgın Arzular

İsmi aldatıcı olmasın. 1984 yapımı film dönemin filmlerine has tuhaflıkları ve içeriğiyle, alakasız bir isme sahip. Filmin başrolü ağır birine, Ferdi Tayfur'a emanet. Tuhaflık namına ise suikastçi bir dalgıcımız var. Durum çok karışık...

MURAT EMİR EREN

Şimdiye kadar bahsettiğimiz Yeşilçam ürünü 80'li yıllar filmlerinin, özellikle bunların "şarkıcı filmleri" ismiyle anabildiğimiz alt kümesinin, belli bir mirası sürdürdüğünü söylemiştik. Bu miras, 60'lı 70'li yıllardan kalma bir mirastı ve oyuncular değişse de, filmlerin, hikayelerin değişmediği türden esasında sık bir geleneğe, Yeşilçam melodramlarına kökünden bağlıydı. Ta ki takvimler 80'leri gösterip de, dünya üzerindeki her nesnenin mutasyona uğradığı an gelene kadar. Bu meselenin gelip de filmimiz "Çılgın Arzular"a saplanan oku ise Ferdi Tayfur elbette. Tayfur, 70'lerin Türkiyesi'ne bomba gibi düşen arabesk furyasının en önemli üç dört ismindendi. Haliyle, Tayfur'un filmlerde rol alması da o dönem kaçınılmaz bir şeydi.

Gün Ola Harman Ola

Gelgelelim o da 80'lere vardığında, eski Yeşilçam'ın yetkinliğini taşıyan ama dönemin radyoaktif etkisinden kurtulamayan "Çılgın Arzular"da karşımıza bambaşka bir hüviyette çıkıyor. Tayfur, özellikle Osman F. Seden ile çalıştığı filmlerde, sinemamızla, hatta kendi janrına yakın isimlerin rol aldığı filmlerle sıklıkla dalgasını bulduğundan, "Çılgın Arzular"ın önemli bir kısmı yine bu minvalde okunmaya, bir şaka olarak algılanmaya müsait. Ancak işin ciddiye bindiği, filmin tamamına ermekle mükellef olduğu anlarda, bizleri mest eden asıl eğlence, asıl tuhaflık, asıl çığrından çıkma hali devreye giriyor. Filmimiz, bir sayfiye kasabasında, Kuşadası'nın şenlikli bir bölgesinde açılıyor. Filmin jeneriği, sahilden çeşitli frikiklerle, göğüs, kalça, kıç çatalı gibi uzuvların yakalanmasıyla oluşturulmuş bir kolajdan mütevellit. Bu röntgenciliğe tesne jenerik, aslında filmin erotik çağrışımlı ismiyle ilgili bir şaka gibi. "Böyle çılgın arzu mu olur?" demenize lüzum kalmadan halk plajında şekilsizlik yaratan bilumum kıç, kıç çatalı, beyaz don ve buruşuk bikini görüntüsünü gözümüzün önünden çeken rejisör Ümit Efekan erotik film dönemine ufak çaplı bir selam ediveriyor esasında. Zira filmin devamında ismiyle ya da jenerikle alakalı bir erotizm, bir röntgencilik söz konusu değil...

Jenerikte kumsalıyla tanıştığımız sayfiye mekam, aslında Ferdi'nin babası Rıza'nın yeri yurdu her şeyidir. Burada değerli bir araziye sahip olan Rıza, arazisi üzerine konuşlanmış kasaba esnafıyla yaşayıp gitmekte, rakı, balık, deniz üçgeninde kalender bir ömür sürmektedir. Rıza'nın sıkıntısı ise, başına musallat olan bir iş adamı ve onun müdürüdür. Bu ikili, arazisini satın almak niyetindeyse de, Rıza ilgilenmemektedir... Günün birinde Rıza, eşraftan Hamdi'yi karşısına alıp, kızını isteyecektir. Hamdi meseleye dünden razı olmakla birlikte, Ferdi'nin bu işe razı olup olmayacağından emin değildir. Değildir ama, Rıza bir yolunu bulup onu kasabaya geri getireceğine söz verir. İşte o noktada, filmin esas değilse de esaslı kızı Çiçek'le müşerref oluruz. Çiçek, Pembe Mutlu tarafından canlandırılmakta, yazlık elbiseleri, perma tarağıyla şekle girmiş, kelebek tokayla tutturulmuş saçıyla dikkat çekmektedir. Ferdi ise karşımıza hiç beklemediğimiz bir şekilde çıkacaktır.

Hızlı Yaşayan Bir Genç

Ferdi'nin karşımıza çıktığı ilk an, filmin takriben onuncu dakikasına tekamül eder ki, bu şarkıcı filmlerinde ender rastlanan bir durumdur. Kendisinin karşımıza çıkış şekli ise hepten bir tuhaflık hepten bir devrimdir. Bu tip öykülerde kahramanın kendi halinde, mazbut bir şahıs olarak bizlere tanıtılması klişesini ters yüz eden film, Ferdi'yi viski şişeleri, dağınık bir yatak ve çıplak bir kadınla döne döne uyurken resmeder. Babası Rıza'nın telefonuyla uyanan Ferdi, telefonda öğrendiği "yalandan hastalık" haberine rağmen çapkınlığı elden bırakmayıp, kız arkadaşıyla bir duş alır. Ancak bu sırada başka bir kız arkadaşına basılıp, evi aniden terk etmesi gerekecektir. Küvette kız arkadaşının çıplak, kendisininse pamuklu eşofman ile yatıyor olması, elbette "erkek adam duşta da olsa soyunmaz" temalı bir mizah vaazıdır adeta. Babasının "hastayım koş gel" özetli telefonundan ve evdeki kargaşadan sebep, Ferdi kendisini yola atar. Bir an evvel kasabasına dönüp, babasını görmek şu ara onun için iyi bir kaçıştır zira...

Kasabaya vardığında, eşraf mizansene hazırlanmış, Rıza'nın evi hasta evine çevrilmiş, Ferdi'yi kasabada tutabilmek için elden gelen arda koyulmamıştır. Ferdi, babasının hastalığını sorduğunda ise "Kalp krizi imiş" cevabını alır. Babasının "kalp krizi

Ferdi'nin aklını başından alan zehirli sarmaşık, Leyla.

hastalığı"ndan mustarip olduğuna o anın şokuyla inanan Ferdi, aslında tüm bunların basını bağlamaya dair bir kumpas olduğunu aksam gerçeklesecek rakı-balık-göbek atma sekansında idrak edecektir. İstanbul'da ise, Rıza'nın arazisini almak isteyen patron Cengiz ve müdürü Kenan durum değerlendirmesi yapmaktadırlar. O esnada közde biber yiyerek gerdan kıran Rıza Baba hakkında Cengiz, "Ya çok inatçı ya da çok kurnaz olmalı" gibi kişilik tahlillerinde bulunmaktadır. Cengiz'in 80'lere has pespaye ofis dizaynı göz yasartıcı boyutlarda, giyimindeki modaya uygun sefalet ise görmelere seza bir ahvaldedir. Ofis dizaynında deri kaplama kapılar, lambri kaplı duvarlar ve altın rengi vantilatör dikkat çekmekte, göze çöp olmaktadır. Cengiz, çalısma alanından çıkıp, sokaklara inmeyi görev bilip, Rıza'yla yüzyüze konusmaya karar verir. Bu iş kendisi için çok önemlidir.

Mavi Kadife Cengiz

Ferdi ve Rıza ise, babalı oğullu balığa çıkmıs, gelecek hakkında konuşmaya dalmıslardır. Rıza lafı güzafı uzatmadan, Hamdi'nin kızı Çiçek hakkında ne düsündüğünü öğrenmeye çabalar. Ferdi evvela ilgilenmese de, babasının "Hele bir alıcı gözüyle bak" önerisini dikkate alır. Zira kendisini bir sonraki sahnede Çiçek'e alıcı gözle bakarken, gözünü bir asağı bir yukarı hareket ettirirken görürüz. Bu sahnede Tayfur'un oyunculuğu zirve noktasına erisecektir. Ancak bu bakısma seansı sonrasında bile Ferdi, bu ise razı değildir. Babasıyla bunu konuştukları sırada, ortaya Cengiz çıkar. Şahsi arabasıyla gelmis, yanıcı sıcağa rağmen mavi kadife bir "svetsört" giymiştir. Bir kez daha teklifini yineleyen "Mavi Kadife Cengiz", Rıza'nın değilse de, dünyaya "koy pesine rahvan gitsin" felsefesiyle yaklasan Ferdi'nin araziyi satmakla ilgili bir problemi olmadığını görecektir. Aslında Rıza'nın da satmama sebebi, esrafı dükkansız, evsiz barksız bırakmamaktır. Ama Ferdi bundan bihaberdir...

Tüm sorunu Rıza'nın çıkardığını anlayan Mavi Kadife Cengiz, İstanbul'a döndükten sonra, kasabadan ayrılıp eski hayatına dönen Ferdi'nin pesine düser. Ferdi, Çiçek'le evlenmeyi reddetmis, deniz kenarında rüzgara karsı konuşma ritüelini sergileyip meseleyi tatlıya bağlamıştır. Haliyle İstanbul'daki vur patlasın duş al oynasın hayatına geri dönmüştür. Cengiz'le is konusması yapacakları yer ise, kadın düşkünü Ferdi için bir cennettir. Zira İstanbul'un üst-tabaka mekanlarından birine, bir havuz kenarına davetlidir. Cengiz'le görüşmeleri sırasında arazi üzerinde bir hakkı olmadığını yineler. Gelgelelim, havuz kenarında aniden ortaya çıkan Leyla, Ferdi'nin ağzını Bolu tüneli gibi açık bırakacak, kendisinde is görüsmesi yapacak bir hal bırakmayacaktır. Hasılı, Ferdi bu görüsmeden Leyla'yı tanımıs olmanın karı ile ayrılır. Ancak Rıza hayattayken bu isin olmayacağını iyi belleyen Cengiz, hain planlarla, Rıza'nın ölümünü düsünmektedir. Bir kaza süsüyle bu isten sıyrılacağını düsünen Cengiz'in planladığı suikastin gerçeklesecegi an ise, sinemamız için bir kilometre tası, suikast sahneleri içinde bir dönüm noktası olarak vücuda gelecektir.

Buz Gibi Suikast

Her zamanki gibi, gününü küçük takasında balık avlayarak ve rakı içerek geçiren Rıza, denizin ortasında, kimsenin olmadığı bir bölgededir. Kıyıya yakın olsa da, etrafta kuş uçmaz kervan geçmez bir atmosfer hakimdir. Takasının dalgalarla sallandığı bir sırada, sudan bir Jaws edasıyla yaklaşan dalgıç, sudan çıkıp Rıza'yı takadan aldığı gibi denize çeker. Suda Rıza'yı boğarak öldüren dalgıç, nereden geldiği nasıl geldiği belli olmadığı gibi, aynı belirsizlikle ortadan kaybolur. Etrafta ne bir gemi ne de bir iskele olmadığından, dalgıcın ortaya nasıl çıktığı tam bir muammadır. Kuşadası'nda Jaws benzeri bir dalgıç mı türemiştir? Ege sahillerinde yeni bir tehlike mi ortaya çıkmıstır? Hiçbiri değil elbette. Anlarız ki dalgıç, te Kuşadası'na Cengiz tarafından gönderilmis bir suikastçidir. Dalgıçtan suikastçi yaratma fikrinde, döneme ait bir "dalgıçların hali perişan ödenek ayırın sayın bakanım" serzenisi mi söz konusudur bilinmez. Bir nevi fındık krizi gibi bir dalgıç krizi olup olmadığı da muğlak, dalgıcın oraya nasıl eriştiği de...

Rıza'nın ölümüyle yıkılan ahali, hemen Ferdi'ye haber uçurur. O sırada, ilk defa havuzda gördüğü Leyla ile isi pisirme evresinde olan Ferdi, evde güzel misafiri için hazırlık yapmakta, sarkılar söylemektedir. Burada ayrı bir parantez açarak, filmde, sarkıcı filmlerinin aksine giden bir özellik daha yer aldığını belirtelim. Basroldeki sarkıcının 7-8 sarkısının bize eslik ettiği filmlerden farklı olarak, Çılgın Arzular'da Ferdi Tayfur'un -jeneriği sayamazsak- sarkı söylediği ilk sahne filmin 47'inci dakikasına tekamül etmektedir ki, bu az buz bir sey değil. Velhasıl, bu sahnenin devamında yine sarkıyla türküyle sevdiceğini bekleyen Ferdi, babasının ölüm haberini alıp hemen yola düser, yolda rastladığı Leyla'yı da yanına alır. Kasabada cenaze vesaire derken, Leyla ve Ferdi epey yakınlaşacaklardır. Mavi Kadife Cengiz ise cenazenin hemen ardından Ferdi'yle bir görüşme ayarlar. Oldukça hararetli geçen bu görüsmede, Cengiz özellikle Leyla'dan rahatsız olmuştur. Bunu dile getirdiğinde ise, Ferdi kendisini bir tokatla mükafatlandırıp kovalar. Bu olayın ertesinde ise Cengiz'in çiftesi, filmin alametifarikası, sürprizi gerçeklesecektir.

Ferdi ve Leyla yerlestikleri kasabanın tenha bir bölgesinde keyif etmekte, piknik yapmaktadırlar. O sırada denize giren Leyla, aniden bir çığlıkla ortalığı inletir. Zira Jaws ruhlu dalgıç yine ortaya çıkmıs, Leyla'nın bacaklarına yapısmıstır. Bu inanılmaz olay karsısında Ferdi saskınlık ve korkusunu gizleyemeden ayaklansa da, kafasına yediği kova ile bayılır. Ferdi uyandığında Leyla'yı ve kendisini bağlı bulur. Dalgıç ise yanında adamlarıyla birlikte dikilmektedir. Maskesini çıkardığında ise bizleri koltuktan düsürecek potansiyele haiz bir sürprizle karşılasırız. Çuval misali tüpü, sarı can yeleği ve "Speedo"suyla denizde terör estiren bu dalgıç aslında Cengiz'in ta kendisidir. Cengiz, Ferdi'ye imzayı attırıp arazisini almak için bu kumpası kurmuştur. Bizler henüz bu şoku atlatamadan film hızla devam eder. İmzayı almak için Suikastçi Dalgıç Cengiz, Ferdi'nin gözü önünde Leyla'yı elle dille taciz ederek psikolojik işkenceye basvurur. Elbette buna daynamayan Ferdi imzayı basacaktır. Lakin bir sürpriz daha bizleri beklemekte, bizler için bilenmektedir. Şudur ki, Leyla imzanın ardından çözülür ve Cengiz'e sarılıp "Başardık hayatım" der. Haliyle Ferdi de bizler de Leyla'nın Cengiz'le birlik olduğunu ibretle idrak ederiz.

Artık dünya Ferdi'ye haramdır. Arazinin satıldığını öğrenen ahali, toplanıp, bize has bir linç ve yüze tükürme ruhuyla Ferdi'ye hücum eder. Durumu bilmedikleri için, Ferdi'yi davayı satmakla suçlarlar. Ancak meseleyi öğrendiklerinde kendilerinden iğrenecek, üzülecek-lerdir. Artık Ferdi'ye destek olma zamanıdır. Velhasıl ahalinin desteğiyle olsun, Ferdi'nin inanılmaz detektiflik ruhu sayesinde dalgıç muammasını nihayetlendirmesiyle olsun film muhtesem bir intikama bizleri sahit yazacaktır... Dönemin sehre ve yazlık mekanlara nasıl bir hava kattığını ayrı ayrı inceleme fırsatı filmin yanımıza bıraktığı karlardan biri. Ha bir de fantastik suikast sekansı...

Dünyanın en esrarengiz suikastçilerinden biriyle, bir dalgıç katille karşı karşıyayız.

Çapkın kahramanımız Ferdi'nin basılma anı.

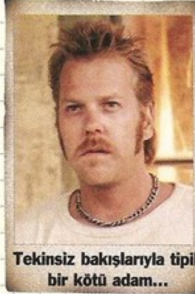
Nasıl izleyebilirim?
Filmin Horizon'dan çıkan VCD'si tüm müzik marketlerde mevcut.

Hazırlayan: Müjde Işıl
mujdeisil@merkezdergi.com.tr

Kiefer Sutherland

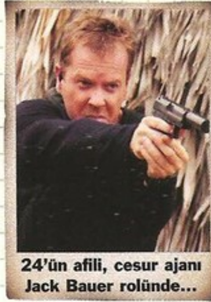

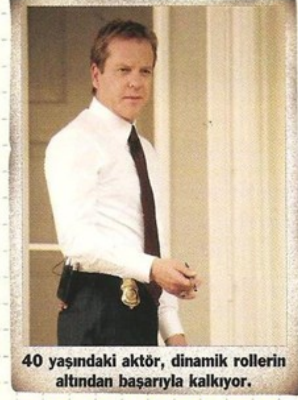
Kiefer William Frederick Dempsey George Rufus Sutherland 21 Aralık 1966'da Londra'da dünyaya geldi. Babası ünlü aktör Donald Sutherland, annesi de aktris Shirley Douglas ve ikisi de Kanadalı. Anne tarafından büyükbabası, Kanada'nın tanınmış politikacılarından Tommy Douglas. Kiefer'ın kamera arkasında yer almayı tercih eden ikiz kardeşi Rachel, Toronto'da film prodüksiyonunda çalışmakta. Kiefer adını, babasının ilk sinema filmi "Il Castello Dei Morti Vivi"nin yönetmeni Warren Kiefer'dan aldı. Anne ve babası o 4 yaşındayken boşandı. Annesiyle beraber Kanada'ya taşınan Kiefer, annesinin rol aldığı tiyatro sahnelerinde ve arada sırada babasını ziyaret ettiği film setlerinde büyüdü. Aurora-Ontario'daki St. Andrew's College'de eğitim gördü. 14 yaşındayken annesini Ottawa'da Who's Afraid of Virginia Woolf adlı oyunda izleyince, oyuncu olmak istediğine karar verdi. Bu arzusunu anne-babasına söylemekten utanan Kiefer, okulu bıraktı ve evden kaçıp 2 sene boyunca sırra kadem bastı. Cesaretini toplayıp anne-babasına ne yapmak istediğini açıkladığında onlardan büyük destek gördü. Babasını, Dustin Hoffman, Robert Duvall, Peter O'Toole ve Gene Hackman'ı örnek alarak başladığı kariyerinde ilk filmi olan 1983 yapımı "Max Dugan Returns"de babasıyla beraber rol aldı. İkinci filmi "The Bay Boy"da Katolik bir ailenin tek çocuğunu canlandırdı. Bir yandan papaz olmayı isteyen bir yandan da cinayet tanıklığı, gençlik bunalımı gibi dünyevi sorunlarla boğuşan çocuk rolündeki performansı, Kanada'nın Oscar'ı sayılan Genie ödüllerinde ona En İyi Erkek Oyuncu dalında adaylık getirdi. 1985'te Steven Spielberg'in televizyon dizisi "Amazing Stories"in bir bölümünde rol aldı. Sean Penn'in başrolünde oynadığı "At Close Range"de onun da rolü vardı. Ancak onun yer aldığı sahneler kesilince filmde neredeyse görünmedi bile. Çeşitli televizyon yapımlarında rol kapan Sutherland, klasik kötü adam tiplemesine "Stand by Me"yle başladı. İçlerinden birinin gördüğünü iddia ettiği bir cesedi bulmak için yollara düşen dört çocuğun macerasını anlatan filmde Kiefer, onları takip eden serseriler grubunun liderini canlandırdı. "Promised Land"de okulu bitirdikten sonra boş boş dolaşan bir serseriyi, aynı zamanda Meg Ryan'ın kocasını canlandırdı. 1987'de Joel Schumacher ile ilk işbirliği olan "The Lost Boys"da rol aldı. Filmde, negatif imajını daha da geliştirip küçük bir Amerikan kasabasındaki baş vampire hayat verdi. "Bright Lights, Big City"de Michael J. Fox'ın en iyi arkadaşı, konuşkan Tad'i canlandırdı. "Young Guns"da çalıştıkları çiftliği korumaya çalışan sıradışı kovboylardan biriydi. "Renegades"de ilginç saç modeliyle dikkat çeken gizli polisti. "Flashback"de Dennis Hopper'ı hapishaneye götürmeye çalışan FBI ajanıydı. "Young Guns II"da Doc Scurlock adlı kovboy-silahşör karakterine geri döndü. Joel Schumacher'in yönettiği ve kült mertebesine erişen "Flatliners"da ölümü tecrübe eden tıp öğrencisi grubunun gözükara liderine hayat verdi. Bu filmin bir diğer özelliği de Sutherland'in çekimler sırasında aşk yaşadığı Julia Roberts ile 1990'da nişanlanması oldu. Ancak bir sene sonra aktörün yakın arkadaşı Jason Patric'e aşık olduğunu söyleyen Roberts, Sutherland'i düğün arifesinde terk etti. 90'lara "Flatliners" ile iddialı bir giriş yapan aktör arka arkaya başarılı yapımlarda rol aldı. David Lynch'in "Twin Peaks: Fire Walk with Me"sinde Theresa Banks'in ölümünü araştıran FBI ajanlarından biriydi. Ülkemizde oldukça beğenilen "A Few Good Men"de, sonucu ölüm getirse de komutanı Jack Nicholson'ın emirlerini harfiyen yerine getiren teğmendi. "The Vanishing"de esrarengiz şekilde kaybolan kızarkadaşını (Sandra Bullock) arayan sevgili rolündeydi. "Freeway"de gencecik Reese Witherspoon'un karşısına çıkan seri katildi. "Eye for an Eye"da Sally Field'in kızına tecavüz edip onu öldürüyor, yasal boşluklardan yararlanıp serbest kalıyordu. "A Time to Kill"de zenci düşmanı Ku Klux Klan üyesini tüm antipatikliğiyle beyazperdeye getirdi.

Tekinsiz bakışlarıyla tipik bir kötü adam...

90'larda yönetmenliğe adım atan Sutherland önce Last Light adlı televizyon filmini (başroldeki idamını bekleyen mahkûmu canlandırmaktaydı), ardından da "Truth or Consequences, N.M." adlı sinema filmini yönetti. Filmde başroldeki Vincent Gallo'nun başını derde sokan psikopat suçluyu canlandırdı. 2000'de Alan Smithee ile beraber yönetmenliğini üstlendiği "Woman Wanted"da başrolde yer aldı. Dul babasıyla beraber yaşayan yetişkin evladı canlandırdığı filmde baba-oğul, evlerine kâhya olarak aldıkları kadına aşık oluyordu.

2001'de televizyon tarihine "gerçek zamanlı" ilk televizyon dizisi olarak geçen 24, Kiefer Sutherland'in kariyerinde dönüm noktası oldu. Sinema perdesinde çoğunlukla kötü adamlara hayat veren aktör, 24'te devletinin çıkarları için meşru olmayan yollara başvurmaktan çekinmeyen, Los Angeles anti-terör biriminin cesur mu cesur ajanı Jack Bauer olarak çıktı seyircinin karşısına. Sert mizacının ve davudi sesinin etkisiyle canlandırdığı bu karakterle özdeşleşen aktör, 35 yaşında şöhrete kavuştu. 2002 yılından itibaren hem Emmy hem de Altın Küre'nin müdavimi oldu. 2002'de ilk kez aday gösterildiği Altın Küre'de En İyi Aktör ödülünü 24'teki performansıyla kazanmayı bildi. Ülkemizde 4., ABD'de ise 5. sezonu yayınlanan 24 için Fox televizyonu ile üç sezonluk yeni bir anlaşma yaptı. Bu anlaşma karşılığında 40 milyon dolar aldığı söylenen aktörün açıklamalarına göre 24'ün sinema versiyonunun 2008'de vizyona girmesi planlanıyor. "Dark City"de insan beynine hükmedebilen yaratıklar üzerinde çalışan bilim adamına hayat verdi. "Beat"de yazar William S. Burroughs'u canlandırdı. "The Right Temptation"da aldatıldığından şüphelenen eşi tarafından tutulmuş (kadın) özel dedektifin takip ettiği ve abayı yaktığı koca rolündeydi. "To End All Wars"da 2. Dünya Savaşı sırasında esir düşen ve Japonlar tarafından demiryolu inşaatında çalıştırılan Amerikan askeri rolündeydi. "Phone Booth"ta Colin Farrell'ı telefon kulübesine kıstırıp ecel terleri döktüren keskin nişancıyı canlandırdı. Filmin sonuna kadar yüzünü göstermese de kulakta iz bırakan sesiyle "varım" diyordu. "Taking Lives"da (kötü adamlığı Ethan Hawke'a bıraksa da) bir seri katilin peşine düşen polisin şüphelendiği ilk kişiydi. Bu ay gösterime giren "The Sentinel"de aktörü, 24'deki rolünü anımsatan bir karakterde, tecrübeli bir gizli servis ajanı rolünde izleyeceğiz. Aktörün özel hayatına gelince... Sutherland "The Killing Time"daki rol arkadaşı Camelia Kath ile 1988'de evlendi ve evliliği 2 sene sürdü. Bu evlilikten dünyaya gelen kızı Sarah Jude şimdi 18 yaşında. 1996'da evlendiği ve 1999'dan beri ayrı yaşadığı Kelly Winn'den ayrılmak için 2004'te Los Angeles Yüksek Mahkemesi'ne başvuran aktörün boşanma davası hâlâ devam etmekte.

24'ün afili, cesur ajanı Jack Bauer rolünde...

40 yaşındaki aktör, dinamik rollerin altından başarıyla kalkıyor.

1983	MAX DUGAN RETURNS *
1984	THE BAY BOY
1986	AT CLOSE RANGE *
1986	STAND BY ME *
1987	PROMISED LAND *
1987	THE LOST BOYS *
1987	CRAZY MOON
1987	THE KILLING TIME *
1988	BRIGHT LIGHTS, BIG CITY *
1988	YOUNG GUNS *
1988	1969 *
1989	RENEGADES *
1990	FLASHBACK *
1990	CHICAGO JOE AND THE SHOWGIRL *
1990	YOUNG GUNS II *
1990	FLATLINERS *
1992	ARTICLE 99 *
1992	TWIN PEAKS: FIRE WALK WITH ME *
1992	A FEW GOOD MEN *
1993	THE VANISHING *
1993	THE THREE MUSKETEERS *
1994	THE COWBOY WAY *
1996	FREEWAY *
1996	EYE FOR AN EYE *
1996	A TIME TO KILL *
1997	THE LAST DAYS OF FRANKIE THE FLY *
1997	TRUTH OR CONSEQUENCES, N.M.*
1998	DARK CITY *
1998	A SOLDIER'S SWEETHEART *
1998	BREAK UP *
1998	GROUND CONTROL *
1999	AFTER ALICE *
2000	BEAT *
2000	WOMAN WANTED *
2000	PICKING UP THE PIECES *
2000	THE RIGHT TEMPTATION *
2001	COWBOY UP *
2001	TO END ALL WARS *
2002	DESERT SAINTS *
2002	DEAD HEAT *
2002	BEHIND THE RED DOOR
2002	PHONE BOOTH *
2003	PARADISE FOUND
2004	TAKING LIVES *
2005	RIVER QUEEN
2006	THE SENTINEL *

Yıldızla işaretlenmiş filmlerin DVD'lerini amazon.com'dan satın alabilirsiniz.

Hazırlayan: Alkan Avcıoğlu
alkanavcioglu@merkezdergi.com.tr

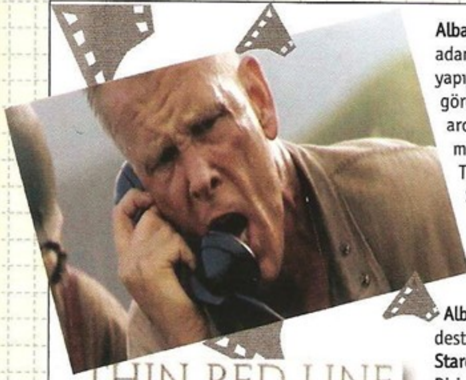
İnce Kırmızı Hat (Thin Red Line)

Hatırlanacağı gibi "İnce Kırmızı Hat", 1970'lerde çektiği iki filmin ardından ortalardan kaybolan Terrence Malick'in 20 yıl aradan sonra çektiği ilk filmdi. James Jones'un aynı isimli romanından uyarlanan film 2. Dünya Savaşı sırasındaki Guadalcanal Muharebesi'ndeki askerlerin hikayesini anlatıyordu. İlk bakışta klasik bir savaş filmi gibi görünebilen "İnce Kırmızı Hat" aslında Malick'ten beklenceği gibi çok daha evrensel meselelerle ilgileniyordu. Malick'in filmlerindeki hayranlık uyandıran sinematografi bu kez görüntü yönetmeni John Toll sayesinde unutulmaz bir hale geliyordu.. Malick'in oldukça kalabalık ve ünlü bir oyuncu kadrosunun yardımıyla bizleri çıkarttığı bu şiirsel ve mistik yolculuk hafızalardan silinmeyecek türdendi. Birçoklarına göre 1990'ların en iyi birkaç filminden biri olan "İnce Kırmızı Hat" 7 dalda da Oscar adayı olmuştu.

Aşağıda seçtiğimiz sahne ise filmin en meşhur sahnelerinden biri olan James Staros (Elias Koteas) ile Albay Gordon Tall (Nick Nolte) arasındaki hararetli tartışma sahnesi. Nick Nolte, 5 dakika boyunca avazı çıktığı kadar bağırdığı bu sahnedeki performansıyla daha fazla dikkat çekiyor olsa da Elias Koteas'ın oyunculuğu da dört dörtlüktü.

"İnce Kırmızı Hat"ın 2. bölge DVD'sini, her ne kadar birçok yerde tükenmiş olsa da ülkemizde DVD satan mağazalarda bulma şansınız var. Ancak DVD'de Türkçe altyazı seçeneğinin bulunmadığını belirtmek gerekiyor. Filmin 1. bölge DVD'sine ise www.amazon.com'dan ulaşılabilir.

Albay Toll: Neyin var, Staros? O adamlar derhal desteklenmeli! Ne yapıyorlar? Dürbünden görebiliyorum. O çıkıntının ardında yatıyorlar! Kalkıp o makineli tüfekleri temizlemeliler! Tamam!

Staros: Sanırım burada olanları anlamıyorsunuz, efendim. Ağır kayıp verdik. Bir adamımız bağırsaklarından vuruldu, efendim. Sıkıntı yarattı.

Albay Toll: İyi, iyi. Şimdi, destekten ne haber? Tamam.

Staros : Elimde iki müfreze var. Birinciyi gönderebilirim, efendim. Tamam.

Albay Toll: Lanet olsun, ne demek, iki müfreze? Lanet olsun, Staros! Destek dediğimde, gerçekten destek isterim! Oradaki herkesi topla ve yap şunu! Senin birinci müfrezeyi de. Orda yatan şişko kıçlarını görüyorum. Oradaki herkese saldırı emri ver, sırttan yukarı doğru ilerle. İkinci müfrezeyle de o tepeyi al! Merkeze baskı yap. O lanet tepeye direkt dal! Hemen saldırsınlar! İsa adına, Staros! Sana piyade taktikleri hakkında ders mi vereyim, hem de adamların kıçlarından olurken?

Staros : Albay, burada ne olduğunu tamamen anladığınızı zannetmiyorum. Bölüğüm tek başına orayı alamaz, efendim. Japonlar çok iyi gizlenmişler. Üstün ateş güçleri var. Albay, orada bir korugan var. Görebiliyoruz ve adamlarımı biçiyor, efendim. Sizden 210 nolu tepenin sağ tarafından devriye-keşif için izin istiyorum. Sanırım oraya kanattan güçlü biçimde saldırırsak söküp atabiliriz.

Albay Toll: Hayır! Lanet olsun, hayır! Kanat hareketi olmayacak. Dinle, Staros. Adamlarını lanet dövüşten kaçırarak o ormanın etrafından dolaştırmayacaksın! Duydun mu beni, Staros? Senden emrindeki adamlarınla beraber direkt saldırmanı istiyorum. Şimdi, saldır, Staros! Bu kesin emirdir!

Staros: Efendim, size emri geri çevireceğimi söylemeliyim..

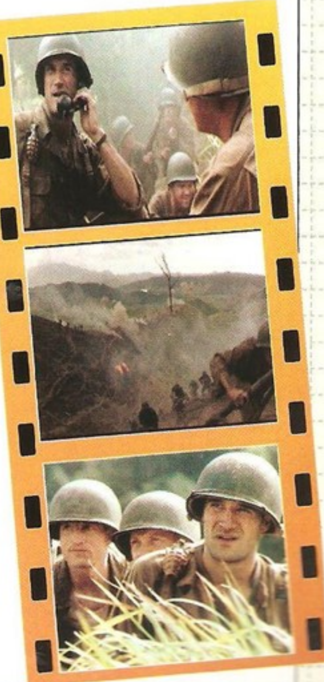
Staros'un yanındaki bir asker: Senin suçun değil, Jim. O emrediyor.

Staros: Sizden tekrar sağ taraftan keşif yapmak için izin istiyorum. Saat, efendim, 13:21, 25. saniye. Burada iki şahidim var. Sizden de orada iki şahitle aynını yapmanızı istiyorum. Tamam.

Albay Toll: Staros, bana lanet olası avukatlık saçmalıklarını yapma! Senin lanet olası iyi bir avukat olduğunu biliyorum! Burası mahkeme değil. Bu savaş. Bu, Allahın belası bir muharebe! Şimdi, o önden saldırıyı istiyorum. Emri tekrarlıyorum. Tamam.

Staros: Albay, adamlarımı önden saldırı için göndermeyi reddediyorum. Bu intihar, efendim. Bu adamlarla iki senedir beraberim ve onlardan ölüme gitmelerini isteyemem. Tamam.

Albay Toll: Bu çok önemli bir karar, Staros. Ama bu kadar çok direneceksen, belki, belki bir nedenin vardır, öyleyse geliyorum. Emrimi geri çekmiyorum, evlat. Ama oraya geldiğimde inandırıcı kanıtlar bulamazsam, bunu hesabına yazarım. Aynı zamanda, lanet olası, ben gelene kadar orayı tut. Ve yapabilirsen, o sırttaki adamları hallet! Tamam.

DVD kritik

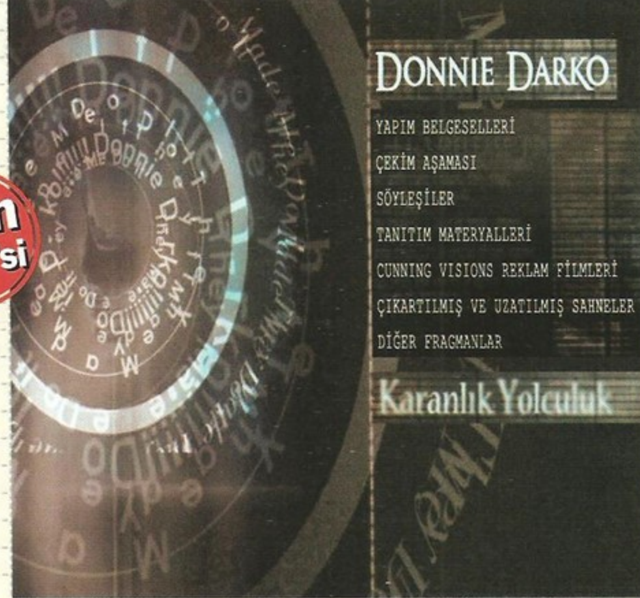
Hazırlayan: Kerem Akça
keremakca@merkezdergi.com.tr

Donnie Darko: Director's Cut / Donnie Darko: Yönetmenin Kurgusu: 2 Diskli Koleksiyoner Versiyonu (2001)

Y: Richard Kelly
O: Jake Gyllenhaal, Jena Malone
Bölge: 2 (Türkiye) 128 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce DTS/5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
18 Temmuz Bir Film / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var (2 tane)
Diğer Fragmanlar: Var

Ayın DVD'si

Amerikan Bağımsız Sineması'ndaki eğilimleri sadece bir yapıtın içine dağınıklık sorunu yaşamadan yedirmek kolay bir şey değildi kuşkusuz. Ancak çekildiği yıl "Donnie Darko" bunu becerdi ve şimdiden hem 'kült' hem de 'modern klasik' statüsüne ulaştı. Richard Kelly'in senaryo ve yönetmenliği üstlendiği yapım, bu statünün karşılığı olarak üç yıl sonra yaklaşık 20 dakika uzunluğunda ve filmin ana iskeletini değiştirmeyen bir 'yönetmenin kurgusu' versiyonuna kavuştu. Bu yeni kurgu, yönetmenin kesin onayıyla oluşturuldu ve sinemalarda tekrar vizyon şansı bulup, kendi kitlesini salonlara çekmeyi başardı. Bu kurgunun esas kurguya fazladan bir şeyler kattığını ve Donnie Darko evrenini geliştirdiğini söyleyebiliriz. 'Zaman Yolculuğu' kitabının yapraklarının bölüm bölüm ara plan olarak yerleştirilmesi, halüsinasyon sahnelerinin daha uzun bir havaya bürünmesi, interaktivitenin hakim konumunu arttırması en dikkat çeken özellikler oldular. Bunların yanına temponun düşmemesi ve sinema dilinin sarkmaması da eklenince Richard Kelly'nin ustalığı kanıtlandı. Filmde Kelly, kendi süper kahramanını yaratırken bunu Amerikan toplumunun içindeki iletişimsizliği ve ruhsal kaos ortamını temsil eden bir hayali figür olarak görüyor. Darko, kendi alt benliğinin zihinsel yaratımları olan halüsinasyonlarıyla varoluşsal bir yolculuk gerçekleştiriyor. Film, eğitim sisteminin totaliter bir rejime benzeyen monoton ve beyin yıkayıcı bir oluşuma sahip olduğunu vurguluyor. Bunu yaparken de Kelly, okul bahçesini ve içini çok akılcı görsel numaralarla sergilemesini beceriyor. İçeri girildiğinde, öğretmenlerin ya da eğitmenlerin beyin yıkar bir şekilde dayatmalara uymaları ve ortaya çıkan 'korkunç gerçek', hikayenin yönünü çiziyor. Darko'nun ailesi içinde yaşadıkları, taşra yaşamının konformist hali, ilk kaydırmalı sekanstan itibaren ön plana çıkartılırken, bunların yanı başına politik beyin yıkama sistemi yerleştiriliyor. 1988 yılında geçen filmde, dönemin yönetiminin TV yoluyla ailelerin zihnine sokulduğunu söyleyebiliriz. Darko'nun odasına bir uçağın çarpmasıyla birlikte drama ve gençlik filmi ögelerinin yanına filmin bir tür kırması olarak değerlendirilmesinin asıl sebebi olan korku ve bilimkurgu ögeleri de katılıyor. Bundan sonra da, zaman yolculuğu, slasher, canavar, alternatif evren gibi kavramlar filme fantastik bir zemin hazırlıyorlar. Yani tipik bir gençlik-dramından çok uzakta seyrediyor film. Bu noktada David Lynch'in sinemasına yani halüsinatif bellek yolculuğunun şaşırtıcı dünyasına kavuşup, bunun yanına yine bağımsız sinemada aktif durumda olan 'tesadüfler' kavramını yerleştiriyor. Sonuç olarak burada özetlenemeyecek kadar zengin bir evren sunan filmin, çizgi roman, bilgisayar oyunları, edebiyat, dans gibi farklı disiplinlerden aldıkları, görsel etki haritasını oluşturmak için birarada kullandığını söylemek yanlış olmaz. Richard Kelly'nin karamsar dünyasının sinematografik yansıması ise karmaşık ama dağılmayan bir başka bilinçli örgü!

Kutu: Kabartmalı karton kaplı özel çift diskli koleksiyon kutusu.

Menü: Türkçe. Donnie Darko'nun tavşan maskesinin bir bilgisayarın içindeymişçesine etrafta dolaşıp rakamlı evrenin devreye girdiği menü, interaktif dünyayı yansıtmasıyla dikkat çekiyor. Menü ikonları bu açılış sonrası devreye girerlerken arka plandaki hareket sürekli devam ediyor!

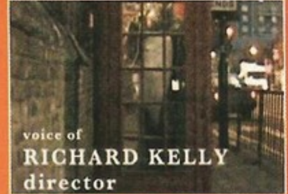
Diğer Ekstralar: Türkçe altyazılı bütün ekler, ikinci disk; yani bonus diskte bulunuyor. En kapsamlı bölüm olan 'Yapım Belgeselleri', üçe bölünüyor. 'Esinlenmeler' (41 dk), filmin çekim görüntüleri gün gün sunuluyor. Setteki herkesin isminin altta yazması da bu ekin en olumlu tarafı oluyor. Set aşamasında detaylı bir çalışma yapılıp kurgulandığı açıkça ortada. 'Donnie Darko Kültü' (31 dk), filmin kült olmasından sonra eleştirmenler, fanatikler ve müzisyenlerin yorumlarıyla şekillenen özel olarak kurgulanmış bir ek. Özellikle kültleşmesi ya da 'sagalaşma'sının üzerine gidiyor. 'Esinlenmeler Galerisi' (5 dk), Donnie'nin cinayet işlerken yazdığı 'They Made Do It' duvar yazısından yola çıkan bir grup resim sanatçısının film ile ilgili yaptıkları resimlerin oluşum aşamalarını ve ardından kendilerini sunuyor. İkinci bölüm olan 'Çekim Aşaması' (5 dk), birkaç sahnenin Richard Kelly tarafından yönetilişini sunuyor. Üçüncü bölüm 'Söyleşiler' (14 dk), yönetmen Richard Kelly ve oyuncularla yapılmış röportajları arka arkaya yerleştiriyor. Yönetmenin kurgusu versiyonundan dahi çıkartılmış veya uzatılmış sahneler görülebiliyor. 20 sahne, toplam 31 dakika uzunluğunda. Bunlar dışında 5 TV tanıtımı ve Cunning Visions reklam filmi (6 dk) izlenebiliyor.

Film: ✪✪✪✪✪
Kutu: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Ekstra detayları

1- Sette Richard Kelly'nin özenini bu önemli Donnie Darko karşılaşması sahnelerinden birinde görebiliyoruz.

2- Donnie Darko Kültü ekinde Donnie Darko tavşanını yönetmen Richard Kelly ile bir sokak telefonunda konuşurken defalarca görebiliyoruz!

3- Resim sanatçılarının hazırladığı Donnie Darko resimleri arasında bu ekspresyonist tavşan tasarımı dikkat çekiyor.

4- Setten görüntüler arasında Jake Gylenhaal'ın konsantre olmuş bir haline odaklanıyoruz.

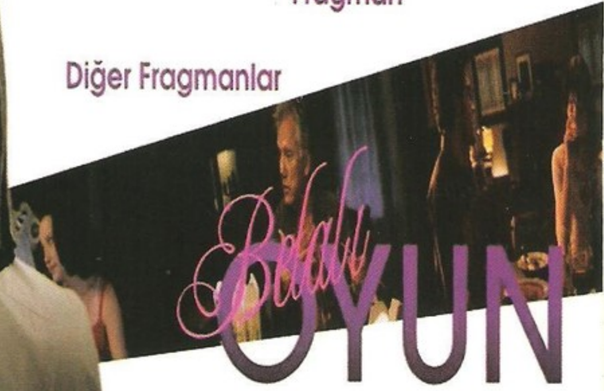
5- Filmin alternatif finalinin bir bölümü, çıkarılmış sahne olarak görülebiliyor. Bu da bu versiyonu izlemeyenlere sürpriz!

Pretty Persuasion / Belalı Oyun (2005)

Y: Marcos Siega
O: Evan Rachel Wood, James Woods
Bölge: 2 (Türkiye) 105 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce
Altyazı
28 Haziran D
Productions
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Ayın sürpriz DVD'si

Gerçek taklidi yapan bir olay nasıl anlatılır? Gerçek bir olayın nasıl anlatılacağından başlarsak, kesin sonuca ulaşabiliriz. Senaryo, herhangi bir yönetmene çeşitli koşullar sunar. Bunun karşılığında belirli bir anlayışla ele alınmayı bekler. Senaryoyu eline alan yönetmen bir filmi nasıl çekecektir? Genelde gerçek olan bir olay klasik bir anlayışla çekilir. Yani seyirciyi rahatsız etmeden hikaye ve olay ön plana çıkarılır. Yönetmen, yükü senaryonun üzerine bindirir. Örnek olarak biyografik filmleri verebiliriz. Peki dramatik bir olay ile dolaylı yoldan dalga geçmek isteniyorsa, bunun lirizmi nasıl işler? İşte "Pretty Persuasion", bu sorulara cevap veriyor. Öncelikle günümüzün politik durumuyla ilgili kurmaca bir olay örgüsü yaratıyor. Sonrasında Amerikan Bağımsız Sineması'nın Amerikan toplumuna dair söylediklerinin tamamını aynı potada eritiyor. Ardından ise oyunculara dengeli bir yaklaşım sergileyip, sanat yönetimi ve kostümleri çizgi romansal bir havaya, kitsch bir görselliğe büründürüyor. Oyunculardan abartılı ama mesafeli performanslar alıp, minimalist görsel yapıyla arkadaki renkleri öne çıkarmaya çalışıyor. 'TV estetiği' ya da 'pembe dizi estetiği' kavramını oturtmaya uğraşıyor. Arkaya, bu havayı destekleyen bir müzik yerleştirince de kesin sonuç alıyor. Ele aldığı üçüncü sayfa haberi kıvamındaki olay da bu kalıpların içine oturup gereken modeli oluşturuyor. Douglas Sirk'ün filmleriyle 'camp' bir yapıya bürünen melodramlar bu yapımın dramatik yönünü oluştururlarken, Pedro Almodovar'ın İspanyol alt kültürünün içinde dolaşarak kitsch bir görsel yapıyı benimsediği ilk dönem absürd komedileri filmin görsel kaynağı olarak gözüküyorlar. Film, bir okulda üç kızın mesafeli oldukları öğretmenlerine (Ron Livingston) karşı kurdukları bir komployu masaya yatırıyor. Kimberly (Evan Rachel Woods), Brittany (Elizabeth Harnois) ve okula yeni gelen Arap-türbanlı öğrenci Randa (Adi Schnall), ilk olarak önderleri (Kimberly) yoluyla okuldaki yabancılaşmış yaşama adapte olurlarken bir eğitim sistemi eleştirisi de beraberinde geliyor. Bunun yanına ise Kimberly'nin aile yaşamına mesafeli yaklaşımı eklenirken, babasının telekızlarla çene çaldığı, üvey annesinin bir köpek ile seviştiği ve kimsenin birbirini umursamadığı ev ortamı gösteriliyor. Bu düzeni, konformist taşra yaşamına yaklaşımıyla öngören ise reklamcılıktan gelme yönetmen Marcos Siega. Bir çırpıda Amerikan taşra yaşamını ve gençlik çevresindeki yozlaşmışlığı anlatıyor. Kimberly'nin bu ortamda yaşayıp popüler kültürün esiri olarak herkesi parmağında oynatan bir 'femme-fatale ikonu'na dönüştürülüşü ise feminizm yollu bir bencillikle sergileniyor. Kız, film boyunca mimikleriyle, bakışlarıyla saflıktan caniliğe, iyilikten kötülüğe, öfkeden mutluluğa ve daha birçok zıt özelliğe aniden geçişler yapıyor. Yani onun karakteri gerçek bir 'oyuncu' edasında seyrediyor. Bu da Amerikan toplumunun kokuşmuşluğunun metaforik bir göstergesi. Arka planda Bush'un ikiyüzlü yönetiminden ve 11 Eylül'ün oluşum aşamasından yansımalar hissediyoruz. Okul zaman zaman toplumun 'microcosmos'u olarak beliriyor. Bunların hepsini pembe dizi havasında bir araya getiren Siega, bu yolla eleştiri oklarını hissettirmeden ama akıllıca yönlendiriyor. Filmde hikaye kurgusuyla oynama, siyah üzerine 'Arkası Yarın' edasında imgeler kullanma gibi anlayışlara da başvuran yönetmen, minimalist 3 boyutlu çerçeveleriyle okuldaki ve kişiler arasındaki yabancılaşmışlığı sergilemeyi başarıyor. Gus Van Sant'ın "Elephant"da sergilediği karamsar portreye benzer bir yapı yaratarak, bağımsız sinemanın ve toplumun portresini kendi çizgileriyle belirlemiş oluyor. Melodram bazlı bir hikayeyi günümüzün felsefesiyle absürd bir komediye dönüştürüp, karakterleri rengarenk kıyafetlerle donatıyor. Pembe dizi kıvamını interaktif bir günümüz televizyon atmosferiyle yakalıyor. Artık sinemanın disiplinler arası sınırları ortadan kalkmış oluyor! Aynen 2005 yapımlı bir başka taşra portresi olan "The Chumscrubber" ya da bu anlayışı getirdiği söylenebilecek "Donnie Darko" (2001) gibi.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin entrika dolu pembe dizi atmosferini yansıtan menü tasarımı Fransızca bir müzikle destekleniyor. Pastel renklerin hakim olduğu mantığın içerisinde Evan Rachel Wood'un tehlikeli suretinin bir orta planla, mor renkler eşliğinde öne çıkarılması da önemli bir noktaya yerleşiyor.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

ESİN KAYNAKLARI

1- Qué he hecho yo para merecer esto!! / What Have I Done to Deserve This (1984)
(1. Bölge)

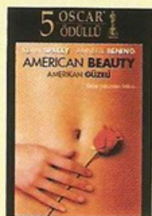
Pedro Almodovar'ın alt kültür portrelerinin en bariz ve kitsch örneklerinden biri olan film, Carmen Maura'nın başrolünü oynadığı alt sınıf semtinde oturan bir karakterin hikayesine uzanıyor. Onun üst sınıfa gündelikçi olarak gitmesi de yapımı absürd ve ironik hale getiriyor. Arka planın öne çıkışı bu yönü destekliyor.

2- Written of The Wind (1956)
(1. Bölge - Criterion Collection)

Douglas Sirk'ün melodramlarının en acıklılarından olan bu yapım, özellikle technicolor transferini camp bir görsel yapıya yedirmesiyle dikkat çeker. Entrika dolu bir hikaye iskeletine de kavuşan yapım, Rock Hudson ile Lauren Bacall'ı karşı karşıya getirir.

3- American Beauty / Amerikan Güzeli (1999)
(2. Bölge - Dreamworks / Tiglon)

Amerikan taşrasındaki konformist yaşamların yozlaşmış yönlerini en ironik halleriyle ele alan film, toplumun da bir portresini çıkarıyordu. Kevin Spacey, Annette Benning, Thora Birch'den oluşan yabancılaşmış aile, birçok Amerikan filminde prototipsel olarak kendine yer buldu.

Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?: 2 Diskli Koleksiyoner Versiyonu (2006)

Y: Ezel Akay
O: Haluk Bilginer, Beyazıt Öztürk
Bölge: 0 (Türkiye) 128 dakika
1.33:1 Tam Ekran (Letterbox)
Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
26 Haziran Ifr / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diger Fragmanlar: Yok

'Masalcı Yönetmenler'... Bu kavrama dikkat... 1980'lerde bilimkurgu türünün sinemaya net bir sekilde dahil olmaya başladığı dönemde sırasıyla İngiltere'den Terry Gilliam ve ABD'den Tim Burton gövde gösterisine basladı. İkisi de bildigimiz masallardan, mitolojik ögelerinden beslenerek yarattıkları postmodern masallarıyla utopik/distopik bir 'auteur dünyası' yarattılar. Farklı alanlardan beslenseler de baglanış noktası aynıydı. Birine 'Gilliamesk', digerine 'Burtonesk' masallar dememiz imkan dahilindeydi. Bunlarla beraber İngiltere'de kurulan Jim Henson Company de karamsar ve büyüklere hitap eden masalların uğrak noktası oldu (Geçtigimiz aylarda DVD'si çıkan "Mirrormask" de bu sirketin bir ürünüydü). 90'lar boyunca irili ufaklı karamsar masal projeleri (Jean-Pierre Jeunet filmleri vs), yas ortalamasını yükseltme arayısıyla yola çıktılar. Ezel Akay da ilk filmi "Neredesin Firuze" ile temellerini attıgı ancak ayrıntıda kaybolduğu dünyasını "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?" ile daha kabul edilebilir ve tecrübeli hale getiriyor. Sürreel öğelerin de katıldıgı bu dünya Türk toplumundan besleniyor. Renklerle, şive-dil kullanımıyla, çerçeve tercihleriyle, karakter yazımlarıyla kendi ütopyasını yaratmasını becerirken mitolojik alıntılarla da yapısını bütünlüyor. Orhan Bey'in Osmanoğulları'nın başında olduğu bir dönemin Bursa'sına uzanan yapım, cinlerle açılıyor, büyü ile devam ediyor, slapstick komedi ile ayakları üzerine basıyor ve oyuncuların performansıyla bütüne erisiyor. Bu dünyadaki her sey çok yabancı ve bir o kadar ilginç. Bu nedenle de riskli bir yaratım. Ezel Akay, filmini bilinçli olarak ağırlaştırarak bizleri kurduğu görsel dünyanın içine sokmaya çalışıyor. Oyuncular ve diyalogları öne çıkarıp arka plandaki üç boyutlu setlerle bas başa bırakıyor. Sonuç ise Türk toplumsal tarihine uygun bir şekilde dinsel bir gönderme ve politik bir taşlama oluyor. Renk tonu ise doğanın çölümsü halini yansıtan krem rengi ve sarı.

Kutu: Kabartmalı karton kaplı 2 katlı özel koleksiyon kutusu. Türk filmleri için bir ilk!

Menü: Türkçe. Filmden görüntüler akmaya baslayıp müzik devreye girer. Ardından Hacivat ve Karagöz imgeleri sağ ve sol taraflara resim olarak yapıştırılır. Arkada hala devam eden görüntü akışıyla tasarım tamamlanır. İki menüde de aynı anlayış hakimken ilk menüdeki arka plandan cinlerle yapılan giriş daha özenlidir.

Diger Ekstralar: İlk diskte sadece filmin teaserı ve 4 TV tanıtımı yer alıyor. İkinci diskte en dikkat çekici bölüm 'Kamera Arkası'. Dörde ayrılıyor. 'Film Üzerine' (86 dk), kapsamlı bir yapım belgeseli sunuyor. Çekimin ilk gününden son gününe varan detaylı ön çalışma bu bölümde izlenebilir. Ezel Akay basta olmak üzere ekip ve oyuncuların yorumları da bu ekte yer alıyor. Set içi ve set dışı görüntülerin bütünlestigi zengin içerikli bir ek!

'Karakterler Üzerine' (21 dk), Hacivat ve Karagöz karakterlerini derinlemesine inceleyen bir belgesel. Beyazıt Öztürk ve Haluk Bilginer'in yorumlarıyla kuvvetlendirilmesi de önemli bir yer teşkil ediyor. 'Yapım Tasarımı Üzerine' (14 dk), tasarımdan sorumlu ekibin yorumlarıyla sunulan bir bölüm. Ezel Akay'ın görüsleriyle desteklenerek 14. yüzyıl atmosferinin arka planında yatanları sunmaya çalışıyor. 'Görsel Efektler Üzerine' (6 dk), Anima'nın yaptıgı cin efektlerinin nasıl olusturulduğunu bilgisayar aşamaları ve yorumlar eşliğinde resmediyor. 'Çıkartılmış Sahneler', toplam 14 dakika uzunluğunda biri alternatif kurgu olan 13 sahneyi sunuyor. Bir diğer çıkartılmış sahneler bölümü ise 'Teatron Sahneleri' olarak ayrılmış ve toplamı 2 dakikayı bulan 3 sahneyei kapsıyor. Bunların dışında ilk diskteki bütün eklere, 'Dört Kitabın Manası' (4 dk) klibine ve fotoğraf galerisine ulaşmak mümkün.

Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪✪

YENİDEN ÇIKAN ÖZEL VERSİYON DVD

Pitch Black / Derin Karanlık: Özel Versiyon (1997)

Bilimkurguda farklı dünyalar yaratmanın riskleri büyüktür. Ancak David Twohy'nin yarattıgı Riddick dünyası bu dezavantajları yansıtmamayı basardı ve ikinci filmi de çekildi. Daha çok B filmi kıvamında görülse de hayranlarını olusturan bu siberpunk dünyası, Vin Diesel'in katkısıyla evreninin gelismesini sagladı. Korku unsurunun baskın olduğu bu filmde uzaya götürülen bir katilin (Vin Diesel) insanları kurtarma çabası içinde bir piyona dönüşmesi ele alınıyordu.

Ne Degisti?:
1- P&P (Pinema & Palermo) sirketinin ürettigi ürün, filmin yabancı sirketi Universal tarafından tekrar piyasaya sürüldü.
2- Tam Ekran (4:3) görüntü formatının yerini orijinal 2.35:1 anamorfik görüntü formatı aldı
3- Aksayan Türkçe 5.1 dublaj kaldırılırken, İngilizce 2.0 ses aktarımının yerini İngilizce 5.1 Dolby Digital aldı.
4- Yeni, özel, filme uygun İngilizce menü tasarımı, hiç özen gösterilmemiş Türkçe menü tasarımının yerine geçti.
5- David Twohy'nin açılış konuşması (2 dk) eklendi. Bu konusmada, filmin devamının niye ve nasıl çekildiği vurgulanıyor. Böylece DVD'nin yeniden çıkma sebebi de ortaya çıkıyor: "Chronicles of Riddick"in gelisiyle ortaya çıkan bazı yan malzemeleri ilk filmin de DVD'sine yerleştirmek.
6- 'Johns'un Takip Günlüğü' adlı birçok bölüme ayrılan ilginç bir günlük eklendi.
7- 'Oyun Basladı'- "Chronicles of Riddick" oyunu tanıtımı eklendi.
8- 'Dark Fury: Advancing The Art' (3 dk), orta metraj köprü filminin yapım belgeseli eklendi.
9- Chronicles of Riddick web sayfası linki ve 'Chronicles of Riddick: Görsel Ansiklopedi' (bölümlü - 2 dk) eklendi.
10- 'Karanlıga Bakış' (4 dk) belgeseli eklendi.
11- Diger Fragmanlar eklendi.

Film: ✪✪✪✪
Gelişim: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Yeniden çıkan DVD

Cape Fear / Korku Burnu (1962)

Film: 1991 yılında Martin Scorsese'nin devamını Robert De Niro-Nick Nolte'lu bir kadroyla kameraya aldığı bu klasik, Büyük Bunalım döneminin getirilerini psikolojik bir anlam bütünlüğüne kavuşturan ve 'dışarıdan gelen' korkusunu hissettiren bir gerilim. Günümüzde çok görülen 'aileyi rahatsız eden yabancı' filmlerinin ilklerinden olan bu yapım, yarattıgı siyah-beyaz noir atmosferiyle dikkat çekiyor. Gregory Peck-Robert Mitchum arasındaki yoğun tansiyon ve iyi kurulmuş netameli iyi-kötü ilişkisi filmi sürükleyen etkenlerin başında geliyor.

Ne Degisti?:
1-'Yapım Belgeseli' (28 Dk) eklendi.
2-Türkçe altyazı eklendi
3-Hareketli 'Prodüksiyon Fotğrafları' (5 Dk) eklendi.

Film: ✪✪✪
Gelişim: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

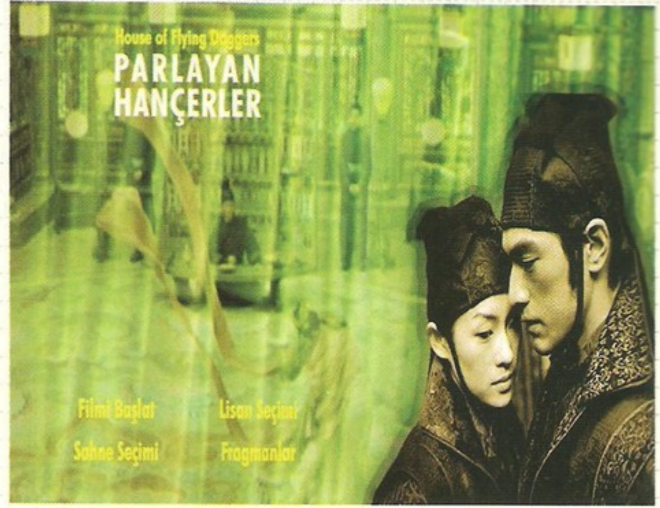
Shi Mian Mai Fu / Parlayan Hançerler (2004)

Y: Zhang Yimou
O: Zhang Ziyi, Andy Lau
Bölge: 2 (Türkiye) 114 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Çince DTS, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
19 Temmuz Filmpop / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Çin'in 5. Nesil yönetmenlerinden Zhang Yimou, kariyerine realist ve felsefi filmler yaparak başladı. 1980'lerin sonu ve 1990'larda böyle bir sinema anlayışı içinde seyretti. Ancak 2002'ye gelindiğinde farklı bir türe el attı: wuxia . 1960'lar Çin'inde hakim olan opera filmleri ile Japon samuray filmlerini birleştiren bu tür, zamanında büyük bir öneme sahipti. Seneler sonra 2002'de "Kahraman" ile bu türü canlandıran yönetmen, Ang Lee'nin "Kaplan ve Ejderha"sının da etkisini arkasına alarak yeni bir film modeli oluşturup 2000'li yıllara kazandırdı. Kariyerinin bir sonraki filmi de aynı yolun izinden giden bir yapım: "Parlayan Hançerler". Doğaüstü güçlere sahip olabilen dövüşçülerin yer çekimsiz bir mekanda karşı karşıya geldiği dövüş sahnelerinin ardı ardına yerleştirildiği bir yapısı olan film, kısaca bir 'dövüş operası koreografisi' olarak nitelendirilebilir.

İmparatorluğa karşı gelen Parlayan Hançerler evi mensuplarının kaçış hikayesine değinen filmin başrollerinde izlediğimiz Zhang Ziyi ve Andy Lau sürekli politik tehdit içinde olan iki karakteri canlandırıyorlar. Christopher Doyle'un "Kahraman"daki özenli renk çalışması kadar olmasa da yeşil ağırlıklı farklı renk tonlarının üzerine giden bir kung-fu valsine dönüşen bu iki karakterin mücadelesine ok, bıçak gibi görsel dünyayı

daha da zenginleştiren dövüş aletleri de eklenince film, tadına doyum olmayan bir görsel yolculuğa dönüşüyor. Özellikle orman sahnelerindeki ihtişam olağanüstü. Xiaoding Zhao'nun görüntü yönetimi ve Long Cheng'in kurgu çalışması sinemanın görsel bir sanat olduğunu ve evrenin her türlü numaraya açık olduğunu gösterir nitelikte. Bunların yanına ses efektlerindeki özenli kurgu ve kayıt ("Kahraman"da da çalışan Jing Tao'nun katkısıyla) eklenince, yeni bir film modelinin sinema dünyasına kazandırıldığını kanıtlayan bir yapı çıkıyor. Yani Zhang Yimou, aşina olduğu sularda yüzüyor!

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Tipik bir Palermo menü tasarımı ile karşı karşıyayız. Ön planda filme ait bir resim var. Arkadan filmin görüntüleri akıyor. Bunların tamamına bakıldığında filmin yeşil tonunun öne çıktığını ve müziğin arka planda işlevselliğini koruduğunu görüyoruz.
Diğer Ekstralar: Filmin yurtdışında kapsamlı 2 DVD'lik versiyonları yayınlanmış olsa da ülkemizde maalesef vanilya baskısıyla karşılaşıyoruz...
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Immortel (ad vitam) / Kadın Tuzağı (2004)

Y: Enki Bilal
O: Linda Hardy, Thomas Kretschmann
Bölge: 2 (Türkiye) 99 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Fransızca 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
4 Temmuz Özen Film / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Yok
Diğer Fragmanlar: Var

Bir çizgi romanın dünyası sinemaya nasıl aktarılır? Çizgi roman çizerleri bu soruya en iyi cevabı verecekler arasındadır kuşkusuz. Özellikle de dünyası farklı bir ütopya, distopya veya herhangi bir fütüristik alan olan çizgi romanlar için kuşkusuz başka bir çare yoktur. Enki Bilal, 2004'te kendi yarattığı çizgi romanı filme aktardığında henüz Frank Miller'ın yüzde yüz katkısıyla çekilen "Sin City" ortalıkta yoktu. Üç yıllık bir prodüksiyon hazırlığı sonrası kotardığı filminde Bilal, çığır açan bir görsellikle çığır açan bir dünya kurmuştu. En önemlisi de bunu yüzeysel bırakmayarak alt metinlerle zenginleştirmişti. Ne de olsa bu çizgi romanın özünü ondan iyi kimse bilemezdi. "Immortel" (ad vitam), 23. yüzyıl New York'unda geçen ve farklı bir dünyaya ya da evrene sahip olan bir distopya haritası. İçinde canlandırma karakterler, kurmaca karakterler, ikisi arasında kalmış half-breedler (yarı insan yarı cyborg), mutantlar ve daha nice tür mevcut. Hepsi karamsar bir dünyayı resmediyorlar. Fritz Lang'ın "Metropolis"i sessiz dönemde neyi ifade ediyorsa veya "Blade Runner" 1980'lerde nasıl bir yükseliş gösterdiyse bu film de "The Matrix" ile başladığı varsayılan postmodern bilimkurgular çağına yeni bir taş ekliyor. Tamamı bilgisayar ortamında çekilen film, Enki Bilal'in çizgilerini yansıtmasının yanında, yönetmenin felsefi dünyasında Yunan mitolojisinden beslenen yapısıyla dikkat çekiyor. 7 günlük ömrü kaldığı için bir kadını elde etme zorunluluğu olan bir Mısır tanrısı (yarı insan yarı şahin), onun elde ettiği Eugenics adlı yapay insan imal eden şirketten geçmemiş ve yaralanmış bir insan, yarı bilgisayar yarı insan olarak yaşayan ve Eugenics'in doktoru tarafından bir takım güçlere sahip bir anti-kahraman olarak lanse edilen mavi tenli bir kadın filmin karakterler iskeletini oluşturuyor. Üçünün arasındaki duy-

gusal ilişki Fransız filmlerinin düşünsel metinlerini zorlayacak bir derinliğe ulaşırken, bir yandan da eski çağlar ile fütüristik dünya iç içe geçirilip postmodern bir yapı kuruluyor. Zeus prototipi çizen tanrımız da bu noktada kilit bir yere yerleşiyor. Bilal, bir çok yönden okunmaya açık bir dünya kuruyor. DVD'nin görüntü aktarımında özenli çalışma ve ses aktarımındaki dengeli yükselişler filmin seyir zevkini arttıran unsurlar.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin metalik tonlarla bezenmiş siberpunk New York dünyasının içinde gerçekleşen bir menü tasarımı mevcut. Bu distopyanın ortasından ise menü ikonlarını taşıyan bir ekran beliriyor. Yani filmin içinde olduğumuzu hissettiğimiz bir ortam yaratılıyor. O ekranın içinde filmden görüntüler dönerken arka planda da müzik hakim.
Diğer Ekstralar: 'Yapım Aşaması' (30 dk), çok da uzun olmayan süresine rağmen kapsamlı ve programlı bir yapım belgeseli sunuyor. Özellikle önemli sahnelerin üzerine giderek bilgisayar ile yaratılan filmin 'animasyon' yönünü öne çıkarıyor. 'Enki Bilal'ın Çizimleri' (9 dk), yönetmenin çalışma odasına bir giriş yapıyor. Çizim anlarının üzerine gidiyor ve bunları müzikle kurguluyor. Eklerde Türkçe altyazı mevcut.
Film: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Just Like Heaven / Cennet Gibi (2005)

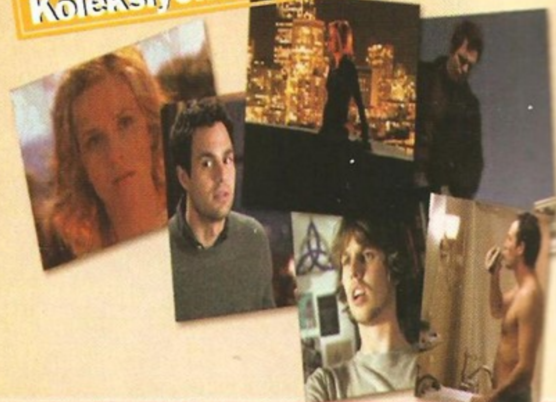
Y: Mark S.Waters
O: Reese Witherspoon, Mark Ruffalo
Bölge: 2 (Türkiye) 83 dakika
1.85:1 Genis Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
20 Temmuz Universal / Tiglon
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Elizabeth (Reese Witherspoon), her zamanki monoton is-ev yolunda bir trafik kazası geçirir. David (Mark Ruffalo), onun dairesini tesadüfler sonucunda kiralar. Bu çiftin yolları, tanrıbilimsel bir yolla kader kavramı ısığında kesisecektir. Elizabeth, öldüğünden habersiz evine gelir ve David'i ziyaret eder. Onu sadece David görebilmektedir. Çünkü o, ruhu ölüm ile yasam arasında kalmıs bir hayalettir. Bunun nedeni de bitkisel hayata geçmis olmasıdır.
"The House of Yes" (1997) gibi bağımsız bir kara komediyle sinema dünyasına giren yönetmen Mark S.Waters, Sundance Film Festivali'nde büyük beğeni toplamıstı. Ardından "Freaky Friday" (2003), "Mean Girls" (2004), gibi ilginç komedi filmlerine imza attı. Birinde fantastik sularda yüzerken, diğerinde gençlik filmi modelini tersyüz etmeye uğrasıyordu. Bu filminde ise dram ile romantik-komediyi bir potada eritmeye çalısan bir fantastik-komediye imza atıyor. Arkasına ise "Ghost", "City of Angels" gibi ara sıra stüdyo sisteminin içinde karşımıza çıkan romantik-dramları alıyor. Ancak romantik-komedi yönünü ön plana çıkarınca karsımıza 'sulu gözlü' ve 'tepki çekebilecek' bir dram değil, Ruffalo ile Witherspoon'un iletisimini iyi ayarlayan tipik bir romantik-komedi çıkıyor. DVD'nin görüntü aktarımındaki özen de bu filmi izlenir kılan unsurlardan biri.

Kutu: Klasik siyah.

Menü: Türkçe. Alt taraftan pembe bir bant geçerken üstte beyaz hakim durur. Sırayla resimler bu beyazın üzerine yerlesir. Sonra hareketli görüntüler akmaya baslar. Karelerdeki hareketli-hareketsiz görüntü oranları dengelenir. Böylece biraz drama soslu bu romantik-komedinin pembe tonu olusturulmus olur. Arka plandaki müzik de buna eslik eder.

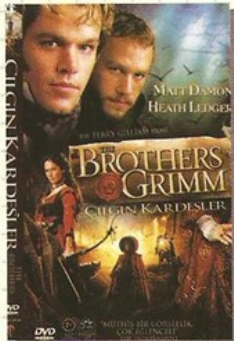

Diğer Ekstralar: İki belgesel öne çıkıyor. 'Just Like Heaven'ın Yapımı' (15 dk), tipik bir yapım belgeseli sunuyor. 'Romandan Filme', 'Mark S.Waters'la Çalısmak' ve 'Sette' adlı üç bölüm halinde sunulan bu ek, oyuncuların ve ekibin yorumlarıyla set görüntülerini birlestiriyor. 'Kastla Tanısın' (13 dk), filmin kemik oyuncu kadrosu ile ilgili yorumlara yer veriyor. Sırasıyla Reese Witherspoon, Mark Ruffalo, Jon Heder, Dina Waters, Ivana Milicevic, Ben Shenkman ve Donal Logue, bu ekin konusu oluyorlar. Oyuncuların, yapımcı ve yönetmenin yorumlarıyla bu isimler hakkında bilgi sahibi oluyoruz. Bunların dısında 'Komik Çekim Hataları' (5 dk) ve aralarında alternatif finalin de bulunduğu 4 silinmis sahne (6 dk) izlenebiliyor. Eklerde İngilizce altyazı mevcut.

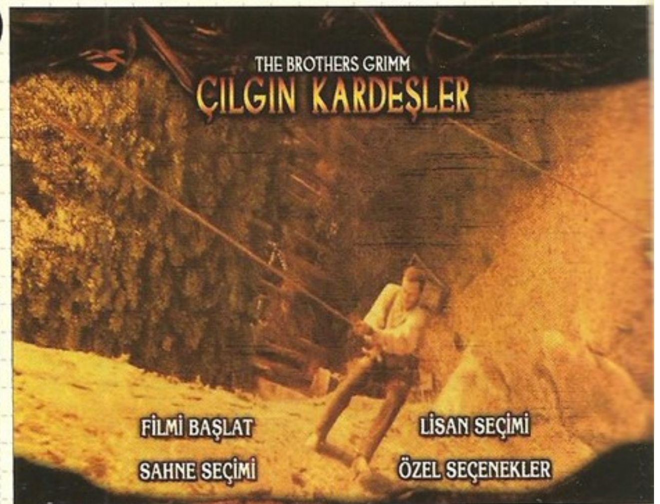
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

The Brothers Grimm / Çılgın Kardeşler (2005)

Y: Terry Gilliam
O: Heath Ledger, Matt Damon
Bölge: 2 (Türkiye) 114 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
İngilizce Altyazı
4 Temmuz Filmpop / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

Birbirinden özgün 'is'lere imza atan aykırı isim Terry Gilliam'ın "Fear and Loathing in Las Vegas / Vegas'ta Korku ve Dehset"ten tam 7 yıl sonra yönettiği yeni filmi sinemalarda. Birbirinden ünlü masallara imza atmıs Jacob ve Wilhelm Grimm kardeslerin hayali maceraları Gilliam'ın gözüyle beyazperdeye yansımıs. Gerçek bir hayaletle karsılasan Grimm Kardeslerin basından geçenler oldukça stilize biçimde anlatılmıs. Hurafelere, büyülere inanma egilimi gösteren Jacob ile gerçekçi ağabeyi Wilhelm, iki yardımcılarıyla birlikte yöre yöre dolasıp halkı özel efektlerle süslü hileler sayesinde söylencelerin gerçekligine inandırıyor; sonra da cadı, canavar, vs. ile savasmak için gerekli malzeme almak için kasabalılardan para topluyorlar. Devlet yetkilileri ise bu üç kağıtçılara göz yummak niyetinde değil. Ancak iktidarlarını sarstığı için Grimm Kardesler'in önüne geçmesini istedikleri gizemli bir olay var. Bir kasabadaki küçük kızlar ormana kaçırılıyor. Bu olay, zamanla isin içine her tür büyünün karıstığı hakiki bir masala dönüsüyor. Grimm Kardesler, baslarına dikilen iskenceci soylu İtalyan ve köyün güzel kızı da dahil olmak üzere çok yönlü bir mücadeleye girisiyorlar. Grimm Kardesler, hayal ile gerçek arasındaki bu destansı savasta, hayal güçlerinin ürünleriyle mücadele ederken, Külkedisi, Kırmızı Baslıklı Kız, Hansel ve Gretel gibi bilinen masallarından pek çok öğe hikayeye ustaca eklenmis. Masalcı kardesleri, Matt Damon ve Heath Ledger'ın canlandırdıkları yapımda, yetenekli ve seksi aktris Monica Bellucci'nin yanı sıra Peter Stormare ve Jonathan Pryce gibi usta aktörler de rol alıyor. Gilliam'ın, Venedik'te 'Altın Aslan' için yarısan filmi, özel tatları unutan sinefiller için birebir.

Kutu: Klasik siyah.

Menü: Türkçe. Filmin orman atmosferi alta ve üste kırmızı dalların yerlestirilmesiyle olusturuluyor. Ortaya ise filmin dönemine uygun bir kağıt parçası yerlestirilip arkasından görüntüler sırayla akıyor. Arka plandaki müzik de, izleyiciyi yapımın havasına sokmak için birebir.

Diğer Ekstralar: 'Peri Masalı Hikayesi' (17 dk), filmin çekim öyküsüne kısa bir bakıs atıyor. Çizimler, masal dünyası, set görüntüleri, belirli anların tasvirleri ve röportajlar öne çıkan noktalar oluyorlar. 'Filmin Görsel Sihri' (9 dk), görsel efekt asamalarına detaylı bir sekilde değiniyor. 'Çıkartılmıs Sahneler', 12 sahneyi sunuyor. Toplam 15 dakikayı bulan bu sahnelerde ilginç anlara tanıklık ediyoruz. Eklerin tamamında Türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

MURAT ERSAHİN

Buddy-movie kişiliği

Son yıllarda Afro-Amerikan kişiliklerin sinema dünyasına girmesi Hollywood sistemini derinden etkiledi. Yönetmenlerin yanında, komedi filmlerinde kendi sahne kişiliklerini kabul ettiren Eddie Murphy, Whoopi Goldberg gibi isimler devreye girdi, ve onları kendine has tarzıyla MARTIN LAWRENCE izledi.

Do The Right Thing

Yeni Çıkan Martin Lawrence Dvd'leri:

Rebound / Ribaund (2005)

Fox / Tiglon - 1.85:1
İngilizce 5.1 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
Bir cümlede film: Basketbol koçu olmak Martin Lawrence'a ne kadar yakışmış? Cevabı için buradan buyrun...
Ekstralar: 'Alternatif Son' (1 dk), 'Storyboardlar', 'ÖnBakış: Ice Age 2' (3 dk), 'Ön Bakış: Big Momma's House 2' (2 dk), 'Fox International Web Sayfası Linki'
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪

Big Momma's House 2 / Vay Anam Vay 2 (2005)

Fox / Tiglon - 1.85:1
İngilizce / Türkçe 2.0 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
Bir cümlede film: Makyaj yoluyla komedi anlayışı mı, yoksa mimiksiz Lawrence mı?
Ekstralar: Yönetmen John Whitesell, Yapımcı David Friendly ve Oyuncu Zachary Levi'den Sesli Yorum, 'Silinmiş ve Uzatılmış Sahneler' (16 tane) (16 dk), 'Büyük Anne'nin Sırları' (8 dk), 'Cast Aşamaları' (8 dk), 'Fox International Web Sayfası Linki', Fragman, Phatz Girl fragmanı
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

Siyahi yönetmenler denince ilk akla gelen isim şüphesiz Spike Lee olacaktır. 1970'lerdeki 'blaxploitation' eğilimi içinden çıkan Melvin Van Peebles ve arkasından gelenleri bir kenara bırakırsak, 90'lara damgasını vuran en önemli yönetmen Lee'dir. Sonradan yanına John Singleton, Antoine Fuqua gibi isimleri alıp bir kuşak oluşturmuştur. Bu kuşaktan yönetmenlerin kimisi stüdyo sisteminin içine sızmış kimisi de kendi halinde bağımsız yapımlar çekmişlerdir. Lee, daha çok ikinci gruba dahil olurken, 1989 yılında çektiği ilk filmi "Do The Right Thing" ile büyük ilgi çekmiştir. Dünya çapında başarı yakalayan bu film birkaç siyahi oyuncuyu da sinema dünyasına kazandırmıştır. Samuel L. Jackson ve Martin Lawrence bunların başında gelir. Bu filmde küçük bir rolde karşımıza çıkan Lawrence, siyahi mahallesinde bazen neşeli bazen hüzünlü bir ruh haline bürünen değişken bir karakteri oynar. Neşeli bir ruh haline büründüğü zamanki şapşal yüz ifadesi kariyerinin sonraki dönemlerine damgasını vuracaktır. 90'ların başında siyahi yönetmen Reginald Hudlin'in çektiği "House Party" ile birlikte siyahi ve yönü belli olan bir komediye imza atan Lawrence, 92'de yine aynı yönetmenle çalışmış ancak bu sefer Eddie Murphy'nün başrolü kaptığı bir projede rol almıştır: "Boomerang". Lawrence'ın atası olarak nitelenebilecek Murphy, 1980'lerde çıkışa geçen ve durum komedisi alt türüne yakın olsa da slapstick komediden de izler taşıyan rollerde kendini göstermiştir. Oyuncu, onun kadar yüksek bir ücret almayıp, geniş bir kitleye ulaşamasa da Murphy'nin yolundan devam etmiştir. Abartıya kaçmayan oyunculuğuna karşın mimikleriyle çok şey anlatan bir maskeye bürünmüştür. Murphy, Steve Martin, Nick Nolte gibi kendini kanıtlamış beyaz oyuncularla aynı projelerde rol almasıyla izleyici kitlesini geniş alana yayarken Lawrence biraz daha kısıtlı kalmış ve izleyici kitlesini her türlü gruptan oluşturamamıştır. Ancak sadece siyahi kitleye hitap eden bir oyuncu da olmamıştır. Daha çok 20-25 yaş kitlesinin tanıdığı, benimsediği ve eğlendiği bir oyuncu olmuştur. 1995 yılında ilk önemli başrol performansını veren Lawrence, başarı merdiveninin ilk basamaklarını çıkarken, piyasasını yükseltmek için de bir fırsat yakalamıştır. Will Smith'le beraber rol aldığı bu aksiyon-komedide, polis dedektifini canlandırırken 'buddy-movie' alttürünün mizah anlayışı için ideal bir model olduğunu göstermiştir. Alttürün tipik özelliği olan zıtlaşmadan beslenen bu durum komedisinde çizilen karakter prototipi, Will Smith'in yakışıklı, çapkın, herkesi etkileyebilen adam imajının tam tersine seyreder. Güvenilir, aile babası, biraz sakar, biraz çömez ancak akıllı bir karakter olarak öne çıkar. Oyuncu, "Lethal Weapon"da Shane Black'in yarattığı Mel Gibson-Danny Glover ikilisine çok şey borçludur. Bundan sonra aynı modeldeki filmlerde eşleri şöyle şekillenmiştir. "Nothing to Lose"da Tim Robbins, "Life"da Eddie Murphy, "Blue Streak"de Luke Wilson, "What's The Worst That Could Happen"da Danny De Vito, "National Security"de Steve Zahn. Ancak bunların tamamında muhafazakar aile babası rolüne bürünmemesi oyunculuğunun oturduğu karakter prototiplerini sergiler. Kimisinde hırsız, kimisinde katil, kimisinde ise dedektif olarak karşımıza çıkmıştır. Hepsinde de mimiklerini öne çıkaran ve abartıya kaçmayan oyunculuğuyla belirli bir kitle yakalamıştır. Lawrence'ın filmlerinde zıt kutuptaki bir karakterin ihtiyacı da bahsettiğimiz gibi hiç aksamamıştır. Hepsiyle girdiği münakaşalar, sözlü espriler, ilginç mimikler, eğlenceli bir yolculuk getirmiş, evrensel bir komedi anlayışı üretmiştir.

Kariyerinin bu ana hatları dışında kalan üç filminde 2 farklı karakter canlandırması da oyuncunun biraz olsun Alec Guiness ekolünden beslendiğini gösterir. Yani aktörün Murphy ile Guiness'i birleştirdiğini söyleyebiliriz. "Big Momma's House" filmlerinde şişman bir yaşlı kadına makyaj yardımıyla dönüşen bir FBI ajanını (yani bildiği bir rol) canlandıran oyuncu, gişe rakamının 100 milyon doların üzerine çıkmasıyla piyasasını yükseltip film başına 10 milyon doları bulan rakamlarla çalışmaya başlamıştır. Buna rağmen filmde oyuncunun etkili yüz mimikleri yoğun makyaj değişimi nedeniyle işlevsel bir konuma gelemez ve Lawrence'ın "Bad Boys" ile başlayan 'hayranlık konsepti' bir anda değişime uğrar. Ancak o film dışında bütün bir filme yayılacak böylesi bir karakter değişimine gitmeyerek kendi yeteneğinin farkında olduğunu kanıtlamıştır. "Black Knight" (2001) ve "Rebound" (2005) gibi filmlerde iki prototipten de farklı rollere bürünen oyuncu, iki karakter canlandırsa da birini çok kısa süreli yaparak mimiklerini hissettirmesini bilir. 2000'li yıllarında başında "Bad Boys" ve "Big Momma's House"a devam filmleri çekilmesi oyuncunun başarısını ve hayran kitlesinin kendisine olan bağlılığını kanıtlar. Son olarak 1996 yılında "A Thin Line Between Love and Hate" adlı kendi oynadığı bir de film yönettiğini belirtelim.

En İyi 3 Martin Lawrence Filmi:

Do The Right Thing (1989) (Türkiye'de Çıkmadı)
Bad Boys / Belalı İkili (1995) (Sony HE)
Blue Streak / Şaşkın Dedektif (1999) (Sony HE)

New York ve Yalnızlık Tarihi Woody Allen, "Annie Hall" ve "Manhattan"

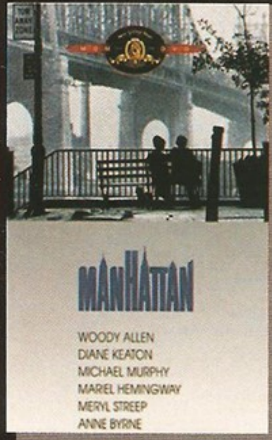
Yeni Çıkan Woody Allen DVD'leri:

Annie Hall (1977)

MGM / Tiglon - 1.85:1 İngilizce / Türkçe 2.0 Dolby Digital Türkçe Altyazı
DVD: Geniş ekran uyumlu görüntü aktarımı siyah-beyaz renkleri iyi yansıtmasıyla öne çıkıyor. Türkçe dublaj standart düzeyde seyrediyor. Ancak DVD'nin menüsünde filmle ilgili bir şey bulunmayıp MGM logosunun yer alması koleksiyoncular ve filmi sevenler için büyük bir eksiklik!
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Manhattan (1979)

MGM / Tiglon - 2.35:1
İngilizce / Türkçe 2.0 Dolby Digital Türkçe Altyazı
DVD: Geniş ekran uyumlu görüntü aktarımı siyah-beyaz renkleri iyi yansıtmasıyla öne çıkıyor. Türkçe dublaj standart düzeyde seyrediyor. Ancak DVD'nin menüsünde filmle ilgili bir şey bulunmayıp MGM logosunun yer alması koleksiyoncular ve filmi sevenler için yine büyük bir eksiklik!
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Yedinci sanatın 'auteur' isimlerinden biri olan Woody Allen, kişisel takıntılarla dolu sofistike öykülerinde din, aşk, politika, sanat ve insanın gündelik hayatına dair hemen her ayrıntıya değinmiş, kendi meselelerini toplumsal bir noktaya dayandırarak, bireysel kaygılar, zayıflıklar, paranoyaya varan hedefsiz korkular ve gezegenin en büyük gerçeği olan yalnızlık olgusunu ironik biçimde işlemeyi başarmıştır.

Modern yalnızlık masallarıdır ustanın anlattıkları. Hayatın içinden öykülerdir. Yüreğe seslenen kelime ve görüntüleri yoğun bir hüzünle örülmüştür ve bu hüznü beyne aktarmak için incelikli bir mizahı en koyu drama en güçlü biçimde yedirir Allen. Geleneksel değerleri ve kuralları en keskin biçimde eleştirirken, gülümsetmeyi unutmaz, hatta kahkahalar attırır; ama yüzünüzde ve midenizde patlayan sert bir aparkatı asla ihmal etmez.
İnsanoğluna, doğa ve toplum tarafından dayatılan hemen her oluşla dalga geçen sanatçı, kendine laboratuar olarak doğup büyüdüğü şehri New York'u seçmiştir. Brooklyn'li Allen için New York, dünyanın merkezi, yalnızlık öykülerinin baş kentidir. Mücadele ettiği içsel çelişkilerini, genetik mirası olan Musevilik ve katı bir karamsarlıkla yoğuran New York'lu, dramdan komediye uzanan özgün sinemasının her paragrafında demirbaş meselelerini beyazperdeye bir şekilde yedirmeyi becerir. En büyük takıntılarından biri olan klarnet sevdası, her pazartesi akşamı şehrin küçük bir lokalinde arkadaşlarıyla birlikte müzik yapmasına yol açmıştır. Bu yüzden pazartesi geceleri sosyal oluşlara kilitleyen Allen, aynı günle çakıştığı gerekçesiyle eş dost partilerine, Hollywood davetlerine hatta Oscar törenlerine katılmayı reddeder.
Allen'ın sinema anlayışının tipik örneği olan 1977 tarihli "Annie Hall", sinemada komedi tanımına da yeni bir açılım getirmiştir. Derin ve sofistike ruh tahlilleriyle süslü deneysel filminde Allen, zeka ve entelektüel unsurlarla örülü mizah dolu bir drama imza atmayı başarmıştır. Filmin odağında New York'lu nevrotik komedyen Alvy Singer ve yine nevrotik müzisyen kız arkadaşı Annie Hall'un ilişkileri yer alır. Alvy, aşkın peşinden gitmek istese de gerçekten aradığı insanı bulduğu konusunda kararsızdır. Annie Hall ile yaşadığı yoğun ve farklı ilişki, kadınla erkeğin, hatta insanlık tarihinin en önemli soru ve cevaplarını barındırır içinde. "Annie Hall"u benzersiz kılan, bilgiçlik taslamadan 'aşk' üzerine farklı şeyler söylemeye çalışmasıdır. Entelektüel kaygılar içeren insanlarda aşık olurlar ve aşk, insana bilip inandığı her şeye unutturan bir gerçekliktir. Sokaklarda yaşanan gerçek bir ilişkidir "Annie Hall"da var olan. Kaygılı, karamsar, çelişkilerle dolu kültürlü ve eğitimli iki insan, aşkı gerçek anlamıyla yaşayamazlar belki de. Takıntılar, tereddütler, sorular ve bilgiler aşkın önündeki engellerdir Allen'a göre. Klasik aşk tasvirlerinden sıkılmış izleyici, 70'lere bomba gibi düşen, ayakları yere basan bu ilk romantik komediyi çok sever. İşin aslı Allen'ın, en otobiyografik işlerinden biridir "Annie Hall". New York'lu geveze, iç dünyasını bütün sınırları kaldırarak ortaya sermiş, yaşadığı şehre ve kadınlara düşkünlüğünü, insana olan inançsızlığını, Hollywood'a duyduğu coğrafi ve ideolojik nefreti en ince ayrıntılarıyla vurgulamıştır. Allen ve Marshall Brickman'ın özenli, zeki diyalogları, özgün anlatımı, kurgusu ve Gordon Willis'in ince görselliğiyle Allen'ın gişede de en başarılı olmuş filmi, Akademi tarafından da beğeni ile karşılanır. Akademinin neredeyse bütün değerlerine saldıran sinemacı, 'En İyi Yönetmen' dahil dört Oscar ile ödüllendirilir. 'En İyi Film', 'En İyi Kadın Oyuncu' ve 'En İyi Özgün Senaryo' Oscar'ları, irili ufaklı birçok ödülle birleşerek Woody Allen'ın kütüphanesindeki yerlerini alırlar. Filmi başarılı kılan unsurlardan biri de Diane Keaton faktörüdür. Oscar'lık oyununu akıl almaz bir gerçeklik üzerine kuran usta aktris, birçokları için beyazperdede ve gerçek hayatta daima 70'lerin kadını "Annie Hall" olarak kalmıştır.
Simon & Garfunkel ikilisinin Paul Simon'ı, Tony Roberts, Shelley Duvall, Carol Kane, Janet Margolin ve Christopher Walken gibi ünlü oyuncular filmin kadrosunu oluşturan diğer önemli isimlerdir. Adamın biri doktora gider ve 'doktor, kardeşim çıldırdı, kendini tavuk sanıyor.' der. Doktor da: 'getirin, tedavi edelim' diye cevap verir. Adam, hemen atılır 'Olmaz doktor bey, bana yumurtaları lazım.' Galiba ben de insan ilişkilerinde aynı şeyi hissediyorum der Woody Allen "Annie Hall"un finalinde. 'Akıldışı, mantıksız, hatta saçma olduklarını bilseniz de sürdürmeye çalışıyorsunuz. Çünkü hepimizin yumurtalara ihtiyacı var'.
New York'un 5 bölgesinden biri olan, 4 km. genişliğinde ve 22 km. uzunluğundaki ada, Woody Allen'ın 79 tarihli filmi "Manhattan" a ismini verir. Gerçek bir New York aşığı olan Allen'ın romantik komedi ve koyu bir dram arasında gidip geldiği incelikli filmi, Gordon Willis'in bildik ustalığıyla siyah beyaz bir görsel şölendir aynı zamanda. Senaryodaki Allen & Brickman ortaklığı, Woody Allen, Diane Keaton, Meryl Streep ve filmdeki rolüyle Oscar adayı olan Mariel Hemingway'li kadrosuyla buruk bir aşk, yalnızlık ve arayış öyküsüdür. Film, Gershwin'in müzikleri eşliğinde şehirde yaşayan bir grup entelektüelin kendileri ile hesaplaşmalarını, yaşama biçimlerini, ilişkilerini ve aşklarını anlatır. Bir New York belgeseli olarak adlandırılabilecek olan "Manhattan", 'En İyi Özgün Senaryo' ve 'En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu' dallarında Oscar adayı olmuş, İngiliz Oscar'ları olarak bilinen BAFTA'larda 'En İyi Film' ödülünü kazanmıştır.
MURAT ERŞAHİN

Histoire de Marie et Julien / Marie ve Julien (2003)

Y: Jacques Rivette
O: Emmanuelle Béart, Jerzy Radziwilowicz
Bölge: 2 (Türkiye) 144 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Fransızca 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe Altyazı
Nisan Belge Film / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

"Fransız Yeni Dalgası", daha çok iki ana yönetmen ile bilinen bir akımdır. Ancak içinde Godard ile Truffaut'nun dışında da çeşitli ben merkezli yönetmenler barındırmaktadır. Bunların çoğunluğu 60'larda kendilerini bu iki isim kadar öne çıkaramadıkları ve filmlerine ulaşmak zor olduğu için sinema tarihinde pek yer bulamamışlardır. Bunlardan biri olan Jacques Rivette'in filmlerine ulaşmak da Indiana Jones'un hazine peşinde koşmasının metaforik bir halidir adeta. Rivette de bulunduğu akımın bütün özelliklerini taşıyan, model bozucu, şaşırtıcı, görsel olarak kimi zaman deneysel bir sinemanın izinden gider. "Histoire de Marie et Julien", onun 30 sene önce Leslie Caron ve Albert Finney ile çekmek istediği üçlemesinin üçüncü filminin günümüzde çekilmiş halidir. Oyuncular değişmiş ve maalesef sinema tarihinde başka bir döneme girilmiştir. Araya 30 yıl gibi, kuşak farkı oluşturacak düzeyde bir boşluk girmiştir. Film, üç karakter arasında tiyatro kıvamında geçer. Julien (Jerzy Radziwilowicz), büyük hayranlık duyduğu ancak rüya olup olmadığını anlamadığımız bir karakter olan Marie (Emmanuelle Béart) ile aşk yaşar. Ancak bunların arasına Kadın X adlı bir gizem öğesi girerek erkek karakterimizin yaşamını sorgular. Çünkü o yaşam ile ölüm arasında kalmışlığın derin sıkışmışlığını yaşamaktadır. Bu noktadan sonra Béart cinsel obje olarak kullanılıp hayattaki iletişimsizliğin tek iletişim anı olarak sunulur. Gizemli kadın ise iki karakterin de karşısına dikilerek öbür dünya ile ilgili haberler sunar. Bunlar felsefi bir zemine oturan derinlikli bir yaklaşımla ele alınınca karşımıza bir distopya çıkar. Beslendiği kaynak ise 'Fransız minimalist sanat filmi'dir. Böylece oluşmuş bir kavram, ruh haline, sürreel bir dünyaya dönüşür. Rivette'in bu sinema dili, daha eskilerde bulunabilir bir düzeyde seyretse de Yeni Dalga'nın yaptıklarını hatırlamak ve günümüz sinemasıyla bağlantı kurmak için ideal bir seyirlik oluşturur. DVD'nin görüntü aktarımı da buna destek olur.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin tema müziğinin hakim olduğu menü tasarımı minimalist havasını da yansıtıyor. Evin içinde iki oyuncunun hareketli görüntüleri arka arkaya yerleştirilirken fon olarak da evin halısı kullanılıyor ve yanlarda daha hakim bir hal alıyor.
Diğer Ekstralar: Türkçe altyazılı iki söyleşi bulunuyor. Bir tanesi yönetmen Jacques Rivette, diğeri ise ünlü başrol oyuncusu Emmanuelle Béart'ın yorumlarını sunuyor. 'Jacques Rivette ile Söyleşi' (41 dk), yönetmenle filmin yapısı, çekim hikayesi ve yapmak istedikleri üzerine yoğunlaşan bir röportaj. Filmi izlemeden izlenmemesini öneririz. 'Emmanuelle Béart ile Söyleşi' (16 dk), oyuncunun filmle ilgili soruları cevapladığı bir ek. Burada, Rivette ile ilgili görüşler ön plana çıkıyor.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

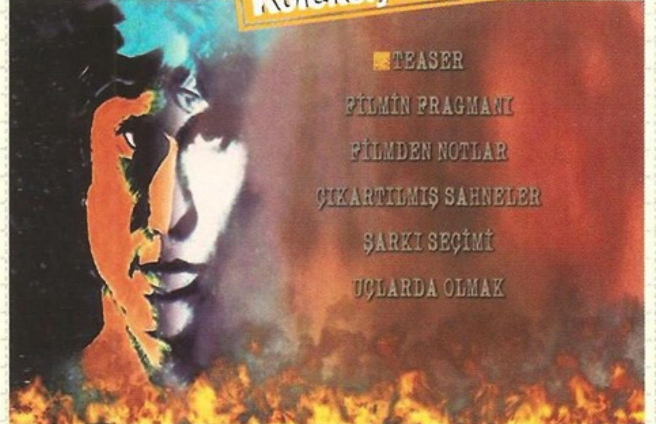
The Doors: 2 Diskli Koleksiyoner Versiyonu (1991)

Koleksiyonculara Özel

Y: Oliver Stone
O: Val Kilmer, Meg Ryan
Bölge: 2 (Türkiye) 134 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
20 Haziran Studio Canal / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

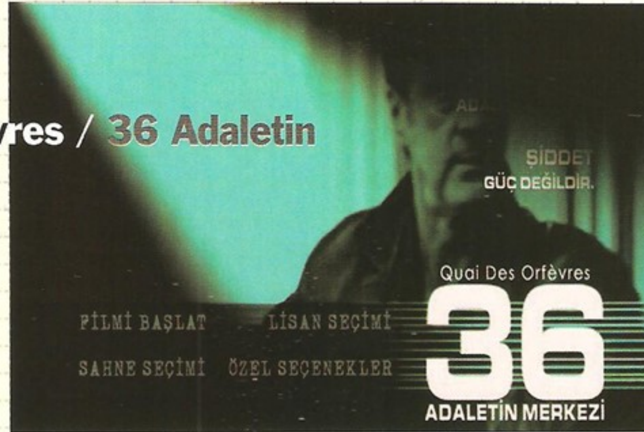

Amerikan sinemasının formalist jenerasyonunun eşsiz yönetmenlerinden Oliver Stone, kariyeri boyunca sürekli tartışılan filmlere imza atmıştır. Bu da onun bilinirliğini arttırmış, sinemacılığını yüceltmiştir. Bunun nedeni de sürekli merak edilen politik veya popüler bir olayı perdeye kendi numaralarıyla yansıtmasıdır. "Platoon" (1986) ve "Born on The Fourth of July"da (1989) Vietnam Savaşı paranoyasını sergilerken "JFK"de (1991) ucu açık kalmış bir komployu masaya yatırır. "Natural Born Killers"da (1994) işlediği konunun yeterince sert bağlanmaması tartışma yaratırken, "Alexander"da (2004) Büyük İskender'in gay olup olmadığı konularında bir tartışma açar. "The Doors"da ise 1972'de hayata gözlerine yuman ve o dönemin hippie kültürünün ikonlarından biri olan Jim Morrison'ın hayat hikayesini 'bio-pic' türü içinde kendi sinemasının öngördüğü bir görsellikle resmeder. Film, bu özgürlükçü karakterin dünyasının önemli bileşenleri olan uyuşturucu, seks gibi kavramları, konserler ve müzik kadar fazla öne çıkarmayarak cüretkar olmamayı seçmiştir. Ancak Stone'un kırmızı filtre kullanımı ve kurgucusunun akıcı zihniyetiyle film, 134 dakikalık bir görsel şölene dönüşür. Buna karşılık böyle uzun bir döneme yayılan (yaklaşık 10 sene) bir hayat hikayesini perdeye aktarmanın bütün negatif etkilerini üzerinde taşır. Val Kilmer'ın eşsiz performansı ise akıllara kazınmıştır.
Kutu: Kabartmalı karton kutulu özel 2 katlı koleksiyon kutusu.
Menü: Türkçe. İki menüde de filmin renkli atmosferi hakim. Menülerin sağ tarafına Jim Morrison karakterinin (Val Kilmer) yakın planı yerleştirilirken, arka plandan filmin görüntüleri akıyor. Ana görüntüde, altta sürekli hareket halinde bir ateş kıvılcımı, etrafta ise mavi renklerin hakim olduğu halüsinatif ya da öznel bir atmosfer mevcut. Arka plan ise müzikle destekleniyor.

Diğer Ekstralar: Üç bölüm dikkat çekmeye çalışıyor. 'Filmden Notlar' (6 dk), tadı damağımızda kalan bir yapım belgeseli. Ne yazık ki kapsamlı bir yapım aşaması hikayesine ulaşamıyoruz. Çekildiği yıldan geriye kalan görüntülerin bu kadar az olması üzüntü verici. 'Çıkartılmış Sahneler' (34 dk), filmin kopyasına giremeyen özel sahneleri içeren bir seçki sunuyor. Bunun içinde ilginç anlar da yakalamamız mümkün. 'Şarkı Seçimi', filmin içinde yer alan şarkı kısımlarına girmemizi sağlayan özel bir bölüm. 19 şarkıyı klip olarak izleyebiliyoruz. Bunların dışında filmin teaser'ı ve 'Uçlarda Olmak' adıyla sunulan TV tanıtımı izlenebiliyor. Eklerde Türkçe altyazı mevcut.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

36 Quai des Orfevres / 36 Adaletin Merkezi (2004)

Y: Olivier Marchal
O: Daniel Auteuil, Gérard Départdieu
Bölge: 2 (Türkiye) 107 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Fransızca 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
Haziran Özen Film / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

1920'lerde devreye giren Weimar sinema, Almanya yoluyla çeşitli türleri ve belirli bir görsel tarzı sinema dünyasına soktu. Ekspresyonist çizgiler eşliğinde korkunun alt türleri ve bilimkurgu türü doğarken, 1930'lara gelindiğinde ülkeden film-noir anlayısı ekspresyonizm etkisinde yayılmaya başladı. Fritz Lang'ın "M"i (1931) ise önemli bir yere oturdu. Film, özellikle yansıttığı kaotik atmosferle sokaktan politika yapmayı beceriyor ve yeraltı dünyasının portresini belli bir türün içine yediriyordu. Bu dönemde Fransa ve ABD'de de çeşitli eserler verildi. "Little Ceasar", "Scarface", "Angels with Dirty Faces" gibi gangster filmleri ABD'deki kara film anlayışının ilk örneklerini 'Büyük Bunalım' döneminin yarattığı politik atmosfer çerçevesinde ortaya çıkarırlarken, Fransa'da çeşitli yönetmenler 2. Dünya Savaşı öncesi ülkedeki güvensizliği gözler önüne seren ve kimi politik komplolar içeren filmler ürettiler. Jacques Becker, Jean-Pierre Melville, Henri-Georges Clouzot gibi yönetmenler türün ilk örneklerini verirlerken, ekspresyonist çizgileri de bünyelerinde bulunduran yapımlara imza attılar. Jean Gabin, Alain Delon, Jean-Paul Belmondo gibi Fransa'nın ilk önemli starlarının ortaya çıkmasına da önayak olduklar ve sahne kimliklerini birer 'cool' karakter olarak sinema tarihine yazdırdılar. Günümüze gelindiğinde ise 1930'lar, 40'lar ve 50'lerde özellikle üç ülke sinemasının ve yönetmenlerinin hakimiyetinde yürütülen ve atmosfere dayalı bir yol kat eden film-noir örneklerine saygı duruşu niteliğinde 'retro' örnekler görmeye başladık. "I'll Sleep When I'm Dead / Öldüğümde Uyuyacağım" (Mike Hodges, 2003) bunların İngiliz şubesini oluştururken, "36 Quai des Orfevres" (2004) bu yapımların Fransa durağı olarak dikkat çekiyor. Film Henri-Georges Clouzot'nun 1947 yapımı "Quai des Orfevres"ini kaynak alıp, Gérard Départdieu, Daniel Auteuil gibi oyuncuları karşı karşıya getirerek, son dönemdeki noir karşılaşmalarını hatırlatıyor. Ancak asıl mesele olarak polis teşkilatı içindeki açgözlülükleri, çekememezlikleri ve oyunları perdeye taşımayı seçiyor. "Hard-Boiled" (1992), "Face/Off" (1997), "Infernal Affairs" (2002) gibi son dönemde iyi-kötü çatışmasını kesin kalıplarıyla yansıtmayıp dengeleyen polisiye örneklerinin desteğini de arkasına alıyor. İki ortak olarak devreye giren Départdieu ve Auteuil, bir süre sonra kendilerini rakip olarak buldukları bir ortama sokulurlarken, eleştiri okları sisteme yollanıyor. DVD'nin görüntü aktarımındaki başarı siyah tonlarının öne çıktığı ve minimalist bir görsel yapının hakim olduğu renk skalasına karamsar bir ton veriyor.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin karanlık atmosferinin hakim olduğu tasarımda, 36 ve Daniel Auteuil imgesi resim olarak öne yerleştirilirken arkadan sürekli akış halinde görüntüleri izliyoruz. Önde ise filmin adalet, intikam gibi kavramlarla ilişkili kara filme özgü mesajların cümleler halinde karşımıza çıkıyor.
Diğer Ekstralar: Filmin geniş tanıtım görüntülerine (6 dk) ve teaser'ına (1 dk) ulaşılabiliniyor.
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Picnic / Piknik (1955)

Y: Joshua Logan
O: William Holden, Kim Novak
Bölge: 2 (Türkiye) 109 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
24 Mayıs Sony HE
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

Tipik bir 'muhafazakar Amerikan kasabasına gelen yabancı (outsider)' hikayesi ile karşı karşıyayız. Bir arkadaşını ziyarete tren ile yani westernlerde medeniyeti temsil eden araç ile gelen Hal, bir anda bölgenin felsefesini değiştirir ve düşünce yapısını karıştırır. Sıradan yaşamlarını kendi hayalci düşünceleriyle yaşayan halk, dışarıdan görünüşe önem veren ve 'banliyö içi yaşam'ın gerçekçiliği ile mutlu mesut yaşayan bir görünüme sahiptirler. Ancak Hal, seksi görünümü, esmer ve otantik havası ile bir değişim rüzgarı estirir. Aynen Rudolph Valentino'nun sessiz sinema döneminde esmer teni ve çekiciliği ile kadınları farklı bir mizaç yoluyla etki altına alması gibi. Sinemanın yeni 'erkek ikonu' William Holden ve canlandırdığı Hal'dir. Bu film için özel olarak bedenini tıraş eden oyuncu, orada yaşayan toplumun kıyafetlerle yaratmak istediğini kendi doğal teniyle ortaya serer ve bir farklılık oluşturur. Zaten kasabaya gelen yabancı filmlerinin ana teması genellikle belirli bir düzeni dağıtmaya ve değişimin boyutlarını keşfetmeye yöneliktir. Kim Novak'ın canlandırdığı Madge ile geleneksel İşçi Günü pikniğinde eğlence sırasında yaşadıkları etkileşim, filmin en dikkat çekici tarafını oluşturur. Zira beyaz tenli, şık, dış görünüşe önem veren, sıradan bir yaşam süren, camlarda dedikodu yapan bir kadın prototipi dışardan gelen farklı bir 'yabancı' ile 'aşk' kavramının temel duygularını yaşamaya başlamıştır. Çektikleri dans sahnesi de Joshua Logan'ın yönetiminde önemli bir yere oturur. William Inge'nin tiyatro oyunundan Daniel Taradash'ın uyarladığı film, çekildiği yıl 'en iyi film' ve 'yönetmen' dallarının da bulunduğu 6 dalda Oscar adaylığı alıp 2 ödül kazanan (sanat yönetimi ve kurgu)

bir melodram. Duygusal yönü daha çok kadınlara hitap ettiği için 'kadın filmi' olarak da tanımlayabiliriz.

Kutu: Klasik şeffaf.
Menü: İngilizce. Filmde William Holden ile Kim Novak arasındaki unutulmaz dansı merkeze yerleştiren bir menü çalışması görüyoruz. Piknik atmosferinde unutulmaz dans sahnesinin ana temayı oluşturması da tasarımın en önemli yanı.
Diğer Ekstralar: İki bölüme ulaşabiliyoruz: 'Photo Montage' (7 dk) ve 'Vintage Advertising Gallery'.
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

BU AY ÇIKANLAR

A Scanner Darkly - Tiglon
Ask The Dust - Tiglon
Basic Instinct 2 - Tiglon
Bee Season - Tiglon
Brother bear 2 - Tiglon
Casper - Tiglon
Cheaper by the Dozen 2 - Tiglon
Cry Baby - Tiglon
Date Movie - Tiglon
Dave Chappelle's Block Party - Tiglon
Derailed - Tiglon
Empire of falls - Tiglon
Flesh of titans - Tiglon
Gen - Tiglon
Inside Man - Tiglon
Kagemusha - Tiglon
Lucky Number Slevin - Tiglon
New World - Tiglon
North Country - Tiglon
Scarface (1932) - Tiglon
Shaggy Dog - Tiglon
Slither - Tiglon
The Associate - Tiglon
The Fury - Tiglon
The Wild - Tiglon
Who's Afraid of Virginia Woolf? - Tiglon
A Love Song for Bobby Long - Palermo
Anything But Love - Palermo
Capturing The Friedmans - Palermo
China Strike Force - Palermo
Edukators - Palermo
Evin Under The Sun - Palermo
Framed - Palermo
Gelinler - Palermo
Knots - Palermo
Les Fils du Vent - Palermo
Love Liza - Palermo
Manhunter - Palermo
Mean Creek - Palermo
Match Point - Palermo
Romance & Cigarettes - Palermo
The Descent - Palermo
The Rainbow - Palermo
The Truth about Love - Palermo
Trouble - Palermo
Two For The Money - Palermo
Undermind - Palermo
White Man's Burden - Palermo
Wise Girls - Palermo
Your Hand on My Lips - Palermo
Capote - Sony HE
Fun with Dick & Jane - Sony HE
Hostel - Sony HE
Hunt for Eagle One Crash - Sony HE
Memoirs of A Geisha - Sony HE
Point - Sony HE
Dead Man - D Productions
End Game - D Productions
Meleğin Düşüşü - D Productions
Oyster Farmer - D Productions
Sheitan - D Productions
Transamerica - D Productions
Veda Vakti - D Productions
Lost Highway - A.E. Film
Twin Peaks: Fire Walk With Me - A.E. Film
Dangerous Lives of Altar Boys - Medyavizyon
Happiness - Medyavizyon
Kurtlar İmparatorluğu - Medyavizyon

Seed of Chucky / Chucky'nin Tohumu (2004)

Y: Don Mancini
O: Jennifer Tilly, John Waters
Bölge: 2 (Türkiye) 83 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
Haziran Filmpop / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

80'ler, ABD'de 'slasher'ın en verimli yılları olmuştu. On yılın sonlarına doğru türün gerçekçi havası bir anda doğaüstü güçlere sahip olan katillerle süslenmeye başlandı. Bunlar içinde "Shocker", "Nightmare on Elm Street", "Candyman" gelirken, "Child's Play" de yarattığı Chucky imgesiyle kendi kitlesini yarattı. Oyuncak bir bebek canlanıp bıçakla insanları 'slasher katili' tekniklerini uygulayarak kesip biçiyordu. Filmin piyasaya çıktığı 1988 yılını kovalayan iki devam filmi 1990 ve 1991'de çekildi. Ancak pek beğenilmedi ve seriye bir süre ara verildi. 1998'de ve 2004'de yeni oluşumları bünyesine dahil eden ve 'kült' olma amacıyla düzenlenen iki devam filmi daha çekildi. Chucky mitine yeni taşlar ekleyen ve fikri genişleten bu yapımlardan ilki "Bride of Chucky", orijinal Frankenstein serisine saygılarını yollarken karakterimize bir gelin getiriyordu. "Seed of Chucky" ise bu anne babadan çıkan çocuğun hikayesiyle, onun varoluşsal dertleriyle ilgileniyor. Önce sirklerde 'sergilenen bir ucube' oluyor, sonra annesiyle babası bir Chucky filminin setinde büyü yoluyla hayata döndürülüyor. Bu gelişmeler filmin ana malzemesini oluşturuyor. Bunlara bir de gelini seslendiren Jennifer Tilly'nin kendisi ve John Waters'ın gazeteci prototipi de eklenince menümüzün çeşitliliği artmış, eğlence düzeyi yükselmiş oluyor. Chucky karakterinin mizah yönlü kullanılması, slasher devam filmlerinin olmazsa olmazlarından biri olarak yerinde bir konumlandırma. Film referansları görsel, sözlü ve uygulamalı olarak da devreyi girince ortaya korku filmi hayranları için biçilmiş bir kaftan çıkıyor! DVD'nin kusursuz görüntü aktarımı ve gerektiği yerlerde yükselen ses bandı da buna destek oluyor...

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Etrafı siyah bırakılan tasarımın en dikkat çekici yerinde kırmızıya bulanmış bir dikdörtgen görüyoruz. İnsan bedeni şeklinde düzenlenen bu tasarımı ortada dikilerek menü ikonlarına boşluk bırakıyor. Arkadan ise filmin görüntüleri akıyor ve müzik destek veriyor.
Diğer Ekstralar: 'Filmden Notlar' (19 dk), yapım belgeseli olarak tanımlanabilirken en kapsamlı ek olarak öne çıkıyor. Filmin kamera arkası görüntülerini, oyuncak bebeklerin yönetilişini de inceleyen bir içerikle sunuyor. Görsel efektlerin ve filmin serinin beşinci filmi olmasının üzerine giden ek, ekip ve oyuncuların yorumlarıyla destekleniyor. Filmin hikayesini iyi anlattığını söyleyebiliriz. 'Slayt Gösterisi' (4 dk), yapım belgeselinde söyleşileri bulunan Chucky ve iki aile bireyinin sette ve ABD'nin çeşitli yerlerinde çektirdikleri resimleri izlemelerini sunuyor. Eğlenceli ve hınzır diyaloglar da dikkat çekiyor. Eklerde Türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Nanny Mcphee / Sihirli Dadı (2005)

Y: Kirk Jones
O: Emma Thompson, Colin Firth
Bölge: 2 (Türkiye) 97 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD
İngilizce, Türkçe Altyazı
Ağustos Universal / Tiglon
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Yok
Diğer Fragmanlar: Var

Yediden yetmişe bütün aile üyeleri için keyifli bir seyirlik. Fantastik öykü, hüzün ve mizahı sarmalayan zekice senaryosu, önemli oyuncu kadrosu ve gösterişli yapım tasarımıyla kaliteli bir film. Senaryosunu, Christianna Brand'ın "Nurse Matilda" adlı çocuk kitapları serisinden beyazperdeye uyarlayan ve ana karakter 'Dadı McPhee'yi canlandıran Emma Thompson, kullandığı sihirlerle yedi yaramaz çocuğu ve babalarını hayata bağlayıp mutlu ederken, onlara tekrar bir aile olduklarını hatırlatıyor. Bay Brown'ın yedi çocuğu dünya tarihinin gelmiş geçmiş en yaramaz çocuklarıdır. Anneleri bir yıl önce ölmüştür. Ve yaramaz çocukların uslanması için Brown ailesinin bir mucizeye ihtiyacı vardır. O mucize de Dadı McPhee'dir. 98 tarihli "Waking Ned" adlı komediyle adını duyuran Kirk Jones'un yönettiği ve Colin Firth, Imelda Staunton, Celia Imrie, Derek Jacobi ve Angela Lansbury gibi usta İngiliz oyuncularla güçlenen fantastik aile komedisi, özellikle küçük seyircilerin uzun süre unutamayacakları etkileyici bir masal.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: İngilizce. Filmin dünyasına yolculuk yapılan interaktif bir girişin ardından dadımızın görünümü sol tarafa yerleştiriliyor. Bütün menüyü saran lacivert zemin üzerinde sihir ışınının dolaştığını görüyoruz. Yan menülere geçişlerdeki özenli tasarım dikkat çekiyor.
Diğer Ekstralar: Belgeseller bölümünde 5 ek dikkat çekiyor. 'Casting The Children' (12 dk), çocuk oyuncuların seçim aşamalarına değiniyor. 'Village Life' (4 dk), filmin çekildiği bölge hakkında bilgi sunuyor. 'Nanny Mcphee Make Over' (6 dk), filmin yapım aşamasında yaşanan ön hazırlıkları ve diğer işlemleri izletiyor. 'How Nanny Mcphee Came to Be' (7 dk), Emma Thompson'ın karakteri oluştururken ne gibi aşamalardan geçtiğini vurgulayan bir ek. Ekstraların en dikkat çekici bölümü. 'Gag Reel' (3 dk), kısa çekim hataları sunuyor. Bunların dışında 13 dakika uzunluğundaki 13 silinmiş sahne görülebiliyor.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

MURAT ERŞAHİN

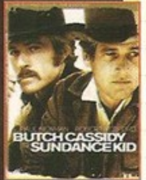

YENİDEN ÇIKAN ÖZEL VERSİYON DVD

Butch Casssidy and The Sundance Kid: 2 Disk Koleksiyoncu Versiyonu (1967)

Gerçek bir western klasiği! İki azılı suçluyu merkeze yerleştiren bu yapım Robert Redford-Paul Newman ikilisini sinema dünyasına yerleştirmenin yanında, George Roy Hill'in eşsiz yönetimiyle de dönemin suç filmleri arasında önemli bir yere oturdu. Noir ile westerni birleştiren yapım iki ünlü ismi ile antolojilere yazılırken, antikahraman prototipini ana akım sinemanın içinde kullanarak büyük önem arz etti.

Ne Değişti?:
1- Türkçe 2.0 dublaj ve altyazı eklendi.
2- 2 disklik özel versiyona dönüştü.
3- Senarist William Goldman'ın sesli yorumu eklendi.
4- 'All of What Follows is True: The Making of' (36 dk) adlı yapım belgeseli eklendi..
5- The Wild Bunch: The True Tale of Butch & Sundance (25 dk) adlı suçluların gerçekliğiyle ilgili bir ek eklendi.
6- 'Butch Cassidy and Sundance Kid: Outlaws Out of Time' (91 dk) belgeseli 'Vintade Documentaries and Interview' bölümüne eklendi.
7- 'Tent' adlı silinmiş sahnenin yorum eşliğinde izlenme özelliği eklendi.
8- 'George Roy Hill and The Challenge with Robert Redford' eklendi.

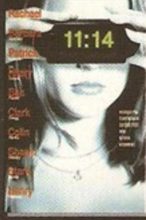
Film: ✪✪✪✪✪
Gelişim: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪✪

Yeni Nesil Görüntü Yönetmeni: Shane Hurlbut

Henüz genç yaşlarda olmasına karşın kendi benliğini kabul ettirmiş, kariyerindeki tercihlerle sanatçı kimliği taşıdığını ispatlamış bir görüntü yönetmeni Shane Hurlbut. Filmlerinin büyük çoğunluğunda yönetmen ile aynı düzeyde isminden bahsettiriyor.

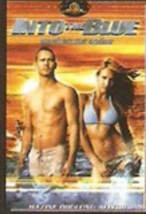
Yeni Çıkan Shane Hurlbut DVD'leri:

11/14 (2003)
PRA Films / Tiglon - 1.33:1 İngilizce / Türkçe 2.0 Dolby Digital Türkçe Altyazı

1 cümlede film: 'Kesişen Hayat' hikayeleri bir geceye sıkıştırılırsa...
Ekstralar: 'Röportajlar' (7 tane) (19 dk), 'Kamera Arkası' (14 dk), Fragman, Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Into The Blue / Maviliklere Doğru (2005)

MGM / Tiglon - 2.35:1 İngilizce 5.1 Dolby Digital Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Bir tatil beldesinde görsel yoğunluklu hazine avı
Ekstralar: 'Daha Derin Mavilere Dalmak' (21 dk), 'Silinmiş Sahneler' (10 Tane) (yönetmenin yorumu seçeneğiyle) (18 dk), 'Deneme Çekimleri' (3 Tane) (6 dk)
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

The Greatest Game Every Played / Hayatımın Maçı (2005)

Buena Vista / Tiglon - 1.85:1 İngilizce / Türkçe 5.1 Dolby Digital Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Golf nezninde başarı öyküsü
Ekstralar: 'Galeriye Bakış: Greatest Game Ever Played'in Setinde' (15 dk), 'İki Efsane ve Muhteşem Oyun' (7 dk)
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

1990'ların başında çeşitli filmlerde, video kliplerde ve reklamlarda 'gaffer' ve 'grip'lik yapmaya başlayan Shane Hurlbut, 90'ların sonlarına doğru sinema filmlerinin görüntü yönetmenliğine yükseldi. Kendini yeni nesil renk üreticisi ve görüntü yaratıcısı olarak kabul ettirmeye başladı. Zamanında Smashing Pumpkins, The Rolling Stones, Nirvana kliplerinde; Coca-cola, 7-Up, American Express reklamlarında çalışan Hurlbut, birkaç da reklam filmi yönetti. Günümüz sinemasında sinematografi, özellikle 70'lerdeki sinemasal değişimden sonra (Spielberg, Scorsese, Coppola gibi isimlerin katkısıyla) önemli bir noktaya oturken, onun gibi genç isimleri adı bile bilinmeyen iş koluna dahil etti. Aslına bakılırsa sinematografi yapan insan yönetmenin iki kolundan birini oluşturuyor. Genelde yönetmen, filmin görsel yapısını görüntü yönetmeni ile tartışıp sonuca bağlarken dramatik yapı için senarist ile tartışıyor. Birlikte çalıştığı görüntü yönetmenini serbest bırakmak veya kontrolünde tutmak yönetmenin elinde. Bu tercih genellikle yönetmenin tecrübesine göre şekilleniyor. George Lucas, Steven Spielberg gibi yönetmenler işin çekirdeğini bildikleri için sinematografinin görüntü yönetmeni tarafından serbestçe yapılmasına çok fazla izin vermiyorlar veya çok uzun süre çalıştıkları bir görüntü yönetmeninin gözüne belirli bir dereceye kadar güveniyorlar (Örnek: Steven Spielberg'in Janusz Kaminski ile çalışması). Shane Hurlbut, genelde ilk filmlerini çeken yönetmenler tarafından seçilen bir görüntü yönetmeni. Onun filmlerindeki özenli renk çalışması kendi izini bıraktığını gösteriyor. "The Greatest Game Ever Played"de ilk yönetmenlik denemesini yapan Bill Paxton, onu tercih etmesinin nedenini şu cümlelerle açıklıyor: "Kameranın hareket etmesini, filmdeki bir karakter olmasını istedim. Shane Hurlbut'ın içinde bu oyunu canlandıracak bir görüntü yönetmeni, filmin nasıl olacağı ile ilgili benimle aynı heyecanı paylaşan bir sanatçı olduğunu keşfettim." Buradan da anlaşılacağı gibi Hurlbut, filmin senaryosunu bilen, ondan nasıl çerçeveler çıkarabileceği üzerinde belki storyboard yoluyla da çalışan, görsel olarak çok yaratıcı ve vizyonu geniş bir sanatçı ve ilk filmlerini çeken yönetmenlerle çalışması da onun kendini daha rahat ifade etmesini sağlıyor. Genelde 35 mm. kamera ile çalışan isim, çekim ölçeklerini dengeli ve gerekli bir iskelet içerisine yediriyor. Böylece bir çeşitlilik sunmuş ve özenini gösterme şansı yakalamış oluyor.

Filmografisine baktığımızda, 1998 yılında Rob Cohen ile çalıştığı TV filmi "The Rat Pack", en önemli çalışması olarak duruyor. Bu retro-film ile kazandığı 'Amerikan Görüntü Yönetmenleri Birliği' adaylığı da ona özgüven kazandırmış olmalı. 2000 yılında yine Cohen ile "The Skulls"da çalışan Hurlbut, yönetmene çok şey borçlu. Zira filmografisindeki en deneyimli isim o. O filmde karanlık sahnelerin yoğunlukta olması ve karamsar bir gençlik filmi kotarılıp suçun öne çıkarılması, ona kara filme benzer bir atmosfer yaratma olanağı sunuyordu. Hurlbut, dengeli ışık kullanımıyla siyah üstüne dengeli işler yaparak, sağlam bir atmosfer kurup ilk sinema filmi deneyiminden başarıyla geçti. Bundan sonra John Stockwell ile çalışmaya başlayan yönetmen, "Crazy / Beautiful" (2001) ve "Into The Blue"da (2005) yüksek düzeyde renk üzerine giden işlere imza atıyordu. İkisinde de Stockwell'in maviye ağırlık veren sinematografik tercihlerini gündüz-gece ayrımı yapmadan renksel bir düzleme oturtması onun değerini daha da arttırdı. Zira bu iki film, A sınıfı oyuncular içermese de iddialı projelerdi. Siyahi yönetmen Charles Stone ile de "Drumline" (2002) ve "Mr. 3000" (2004) gibi kitlesi daha kısıtlı olan yapımlarda görev aldı ancak yeni nesil sinematografi numaralarını sergileme fırsatı buldu. 2003 yılında "11:14" ile yine ilk sinema filmini çeken Greg Marcks ile çalışan Hurlbut, bunun sonucunda bir gecenin portresini koyu yeşil ve kahverengi tonlu renkler yoluyla el kamerasından faydalanarak dramatize ediyordu. 2005 yılında Bill Paxton'ın "The Greatest Game Ever Played"inde golf sahasını gerçek bir interaktif mekana dönüştüren yönetmen, bütün ayrıntıları, detay plan alacak şekilde merkeze yerleştirip adeta spor sahasını canlandırıyor, Paxton'ın atik sinemasına da uyum sağlıyordu. 2006'da çalıştığı iki film "Something New" ve "Waist Deep" yine siyahi kitleye hitap eden ancak reklamcı yönetmenlerin başında olduğu yapımlardı. Çekimleri biten "We Are Marshall"da (2006) ise "Charlie's Angels" ile kendini kabul ettiren klip yönetmeni McG'nin tercihi olmuş durumda.

En İyi 3 Shane Hurlbut Sinematografisi:

The Skulls / Saklı Seçilmişler (2000) (Özen Film / Palermo)
Crazy/Beautiful / Çılgın Güzel (2001) (Buena Vista / Tiglon)
Into The Blue / Maviliklere Doğru (2005) (MGM / Tiglon)

Good Night, And Good Luck / İyi Geceler ve İyi Şanslar (2005)

Y: George Clooney
O: David O.Strathairn, Patricia Clarkson
Bölge: 2 (Türkiye) 89 dakika
1.78:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 2.0 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
1 Haziran Pinema / Tiglon
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Var
Diğer fragmanlar: Yok

Bu sezonun en çok ses getiren filmlerinden biri olan "Good Night, and Good Luck", özellikle Venedik'te aldığı 5 ödül ve 6 Oscar adaylığıyla ününe ün katmayı başardı. Halbuki George Clooney'nin çektiği sadece 7.5 milyon dolara mal olan, Warner Bros'un bağımsız kolu Warner Independent Pictures'ın destek verdiği, tek bir mekanda çekilen tipik bir bağımsız ruhlu Amerikan sineması örneğiydi. Clooney'nin yönetmenlik olarak ilk işi "Confessions of a Dangerous Mind / Tehlikeli Aklın İtirafları"ndan sonra ikinci çalışması olan bu yapım, her türlü filmi çekebileceğini gözler önüne serdi. Orada tamamen halüsinatif bir yapı kurup renklerle oynayan ve filtreli bir görüntü yönetimine başvuran yönetmen, burada siyah-beyaz görsel yapısının içine, filmin geçtiği 1950'lere özgü gölgeli ışık oyunlarını yerleştiren bir düzen kuruyor. McCarthy'nin komünizm avcılığının toplumu çalkaladığı bir dönemde geçen yapım, Edward R.Murrow'un onun aleyhine konuşması sonucu politik bir dalgalanmaya sebep oluşunu anlatıyor. Böylece günümüzdeki Bush sistemini de alttan alta metaforik olarak eleştirmiş oluyor. Neredeyse tamamı TV stüdyosunun içinde geçen yapımda teatral bir sinema hakim olur iken, Robert Elswit'in görüntü yönetimi Clooney'nin oyuncu yönetimini öne çıkaran sinemasına büyük katkı yapıp karizmatik bir hava katıyor. David Strathairn, Patricia Clarkson, Robert Downey Jr. gibi oyuncularla çeşitlenen ekip, Clooney'yi mahcup etmiyor. Görüntü transferinde özellikle beyaz rengin baskın kullanımı dikkat çekiyor.

Kutu: Özel ince karton koleksiyon kutusu. Özel kabartmalı kaplı!

Menü: Türkçe. Öne Edward R.Murrow'un elinde sigaralı yüz ifadesi siyah-beyaz yerleştirilirken, arka planda siyahlar içinde ABD bayrağını görüyoruz. Caz müziği eşliğinde akan menüde, alt menü tasarımlarındaki siyah-beyaz/kırmızı renklerinin üst üste bindirilişinde olduğu gibi renklerin karıştırılmaya çalışıldığı dikkat çekiyor.

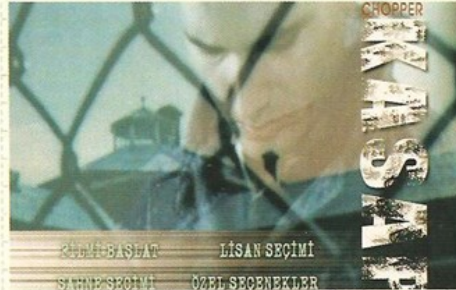
Diğer Ekstralar:
Sadece 'Röportajlar' (14 Dk) adlı bir ek bulunuyor. Bu ekte, dönemin gerçek şahitleri, oyuncular, ekip ve yönetmen George Clooney'nin de içinde bulunduğu geniş bir kadro ile yapılan söyleşiler arka arkaya sıralanmış. Yer yer Edward R.Murrow'un özlü sözleriyle bölünen ekte ünlü gazetecinin örnek kişiliği vurgulanıyor. Türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Chopper / Kasap (2000)

Y: Andrew Dominik
O: Eric Bana, Symon Lyndon
Bölge: 2 (Türkiye) 90 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 2.0 DD
Türkçe Altyazı
Temmuz Barbar Film / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

Yeni Zelanda doğumlu yönetmen Andrew Dominik, ilk filmi olan "Chopper / Kasap"da, Avustralyalı tetikçi, gaspçı, ressam ve best-seller yazarı psikopat bir katilin, nedensizce suç işleyen 'kasap' lakaplı Mark Brandon Read'in gerçek öyküsünü anlatıyor. Filmi çekerken Dominik'in ilham kaynağı, 'kasap'ın kendi yazdığı anıları ve yayınladığı kitapları olmuş. Dominik, polis kayıtlarından, mahkeme tutanaklarından, gazete haberlerinden ve 'Kasap' Read'i tanıyan mahkum, polis ve gardiyanlarla yapılmış söyleşilerden de yararlanmış. Filme adını veren Mark Brandon Read'in tuhaf bir hayat hikayesi var. Melbourne'de uyuşturucu satıcılarını haraca kesen 'kasap', 16 yaşından itibaren hapse girip çıkmaya başlar. Hapishanede, tahliye olduğunda 'dışarıda', sürekli suçluları öldürür ve yaralar. Renkli hayal gücü ve kendine özgü mizah anlayışı sayesinde Avustralya'da kült bir figür haline gelir. Belki de Read'in 'nedensizce', sadece içgüdüleriyle işlediği suçların asıl nedeni aşırı dindar annesinin kiliseye gitmediği için onu akıl hastanesine kapatmış olması ve burada Read'e 6 ay içinde 60 kez elektroşok uygulanması. Belki de 'belirli bir neden' aramak yanlış. Asıl neden, yaşadığımız dünyanın tam ortasında. Sosyo-ekonomik düzen bozukluğu, kültürel farklılıklar ve vahşi kapitalizmin sonucu olan tüketim toplumunun bizzat yarattığı canavarlar. Hastalıklı bir beynin işlediği suçların dışında, çevremizde yaşayan bir çok hastalıklı ve takıntılı insanın olası öyküsü 'Kasap'. Sosyo-ekonomik ve kültürel değişkenler ötesinde "Amerikan Sapığı"ndan bir farkı olmayan 'Kasap Read' karakteri, yaşadığımız tüketim toplumunun bir ferdi sadece. Filmin her karesinde yer alan doğal atmosfer ve Eric Bana'nın oyunculuk resitali sergilediği rolü, izleyicinin doğaçlama suç figürü 'Kasap'la empati kurmasını kolaylaştırıyor.

Kutu: Klasik siyah.

Menü: Türkçe. Etkileyici bir ezgiyi arkaya yerleştiren menüde gri tonlarının hakimiyeti olduğunu özümsüyoruz. Önde ise bu tonların etkisini menü ikonları ve filmin isminin öne çıkışıyla görüyoruz.

Diğer Ekstralar: İki özel bölüme ulaşabiliyoruz. 'Kasap'la Bir Hafta Sonu', özellikle dikkat çekiyor. 6 ek halinde 'kasap' lakaplı gerçek katilin bir gününe giriyor. 'Yıl, 2000' (3 dk), 'Kulaklar' (3 dk), '60 Saniye' (4 dk), 'Piknik' (4 dk), 'Orta Ayar' (2 dk), 'Makarna' (1 dk), çeşitli mekanlarda gerçek katili kamerayı karşı konuşturup kimliğini yansıtan bir seçki sunuluyorlar. 'Çıkartılmış Sahneler' (13 dk), beş sahneye uzanıyor.

Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

MURAT ERŞAHİN

KISA KISA KISA

Tiglon, Universal ile yeni bir anlaşma imzaladı. Buna göre Türkçe altyazı ve dublaj, Türkiye'de Tiglon'un haklarıyla üretilebilecek. Böylece Universal'dan bu sebeple çıkamayan beklediğimiz filmler de raflardaki yerini alacak. "Vertigo","Duel", "Rope", "Frenzy" gibi filmlerin de bulunduğu bu listeden şu aşamada ilk çıkacak veya altyazı ve dublajla yeniden çıkacak filmler şunlar olarak gözüküyor: "Being John Malkovich", "Clockers", "Child's Play", "Portrait of a lady", "Kindergarten Cop", "Eager Sanction", "American President", "Havana", "Lorenzo's Oil", "Darkman", "Mystery Men", "Psycho" (1998), "Birds", "For love or Money", "Life", "Care Bears", "Out of Sight", "Mobsters".

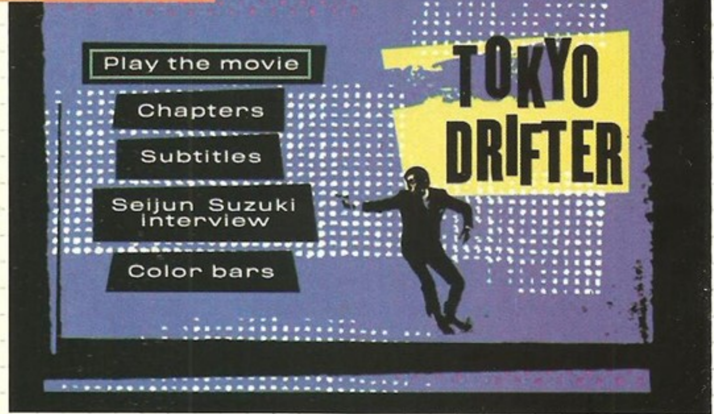
D Productions, Ağustos ayı içinde ilk "Bağımsızlar Serisi" için box set kutusunu satışa sundu. "Dönüş", "Kaplumbağalar da Uçar", "Yağmurdan Önce"den oluşan bu set, 39.99 YTL'den satışa sunuldu. Dileyenler yalnızca kutuyu 5 YTL'ye edinebiliyor.

Palermo, Studio Canal ile anlaşması doğrultusunda elinde bulunan Agatha Christie uyarlaması 4 filmi sırayla piyasaya sürüyor. Sonunda koleksiyon kutusuna da kavuşacak bu filmler, Ağustos ve Eylül ayı içerisinde tamamlanacak. Haziran ayı içinde çıkan "Murder on Orient Express" (1974) ve "The Mirror Crack'd"in (1980) yanına Ağustos sonunda "Death on The Nile" (1978), Eylül ayında ise "Evil Under The Sun" (1982) eklenecek.

Sony HE, sezonun en çok iş yapan yabancı filmi "Da Vinci Code"un DVD'sini Ekim ayında piyasaya sürecek. Son yıllarda gişede 1 milyon rakamını geçen ilk yabancı yapım olma özelliğini taşıyan filmin DVD satışları için de büyük bir beklenti var.

Palermo; "Scary Movie", "Mimic" ve "Scream" serilerine üçlü box set çıkarmaya hazırlanıyor. Setler sonbaharda piyasaya sürülmüş olacak. Bunların ardından, türlere ayrılmış özel setler sinefillerle buluşacak.

Tokyo Nagaremono / Tokyo Drifter (1966)

Y: Seijun Suzuki
S: Yasunori Kawauchi
O: Tetsuya Watari, Chieko Matsubara, Hideaki Nitani, Ryuji Kita, Tsuyoshi Yoshida, Hideaki Esumi, Tamio Kawaji, Eiji Go
1.Bölge
Çıkış Tarihi: 23 Şubat 1999
Koleksiyon No: 39

1960'lar, modern sinemanın kilit dönemi olarak öne çıkmıştır. Fransız Yeni Dalgası'nın kol gezip bütün dünya sinemasını etkilediği bir periyodda, ülkeye uzak veya yakın bütün ülkeler benzer bir anlayış benimsemişlerdir. Portekiz, Arjantin, Brezilya gibi sinemasıyla adını duyurmamış ülkelerde dahi 'Yeni Dalga' mantığı, hakimiyeti ele geçirmiştir. Bunun yanında İngiltere, Çek Cumhuriyeti, İtalya, ABD gibi ülkeler bu akımdan yola çıkarak yeni arayışlara gitmişler ve dünya sinemasını etkilemişlerdir. Uzakdoğu'da ise durum biraz daha farklı seyretmektedir. ABD'ye yakın bir anti-sinema örgüsünün kurulmaya çalışıldığı bir dönem mevcuttur. Bu zaman diliminde İtalya'da Cinecitta, ABD'de 5 büyük şirket, Japonya'da da 5 büyük şirket konvansiyonel bir sinema birliği oluşturmaktaydı. Bu nedenle de üretilen yığınla film içinde farklı ve özgür yönetmenlere de şans verme olanağı doğuyordu. Bu sinemaya karşı bir 'tepki sineması' doğma olanağı yüksekti. ABD'de John Cassavetes ve Andy Warhol'un başı çektiği bir grup Amerikan Bağımsız Sineması'na önderlik ederlerken, İtalya'da modern sinemayı başlatan üç yönetmen çıktı (Antonioni, Fellini ve Visconti). Japonya'da ise 'Japon Yeni Dalgası', ana akımın içinde sinema dünyasına dahil oldu. Bu filmler o dönemki eğilimlerle oynayan, model bozucu filmler olarak dikkat çekerlerken, Warhol'un anlayışına yani modern sanata da yakın duruyorlardı. Aynı zamanda da 'istismar sineması' olarak anılan ve o dönem ABD'de sisteme karşı duran 'sexploitation' (seks istisman) filmlerinin Japonya'daki karşılığıydılar. Yani o filmlerin sansüre karşı duruşlarını, gore ideolojilerini, erotizme yaklaşımlarını ülkelerine uyarlıyorlardı. Herschel Gordon Lewis'in gore, Russ Meyer'in erotizmde aşırılık ile yarattıkları istismar kavramını bünyelerine yerleştiriyorlardı. Koji Wakamatsu, Seijun Suzuki, Sogo Ishii, Kirio Urayama, Shohei Imamura, Nagisa Oshima, Hiroshi Teshigahara gibi yönetmenler, gangster ve samurai filmlerinin hakim olduğu coğrafyada modelleri ni tersine çevirerek kullanarak kimi zaman modern sinema eserleri, kimi zaman ise istismar filmi eserleri vermişlerdir. B filmi olarak anılabilecek yapımlara imza atan bu sanatçılardan öne çıkan ikisi kuşkusuz Seijun Suzuki ve Shohei Imamura'dır. Bunlar günümüz Japon sinemasının uçan yüzü Takashi Miike'yi de derinden etkilemişlerdir. Ancak Suzuki'nin etkileri daha evrensel ve uluslararasıdır. Onun filmi Godard kadar deneyci olduğundan, kara filmin anlayışını değiştirdiğinden ve halüsinasyonları kullanılıp anlaşılmaz olduğundan, hem birçok deneysel sinemacıyı, hem Tarantino'nun başlattığı kara komedi eğilimini hem de David Lynch'in belleksel kara filmlerini derinden etkilemiştir. 1950'lerde oyuncu ve asistan olarak başlayan yönetmen 1960'ların başlarında ilk eserlerini vermeye başlamıştır. 10 senelik periyodda sinemasının tavan yıllarını oluşturmuştur. Bu sürecin ilk 6 yıllık döneminde yılda 4-5 film çekerek kariyerinin yüksek sanat ürünlerini vermiştir. Bunun da sebebi Japon Film Endüstrisi'nin sürekli üretim içinde olması ve her projeye tek tek dikkat etmemesidir. O zamanki oluşum bazında Nikkatsu bünyesinde filmler çeken yönetmen, her zaman filmlerinin ne anlam ifade ettiğini açıklamayarak ne kadar tanrı zihniyetli bir sanatçı olduğunu belgelemiştir. Şirketten filmleri hiçbir şey ifade etmediği gerekçesiyle kovulması da uzun sürmemiştir.

Criterion Collection

Zaten sözünü ettiğimiz Japon Yeni Dalgası ürünlerinin de amacı bu tekdüze yapımlarla yürüyen gişeci anlayışı yıkmaktır. Filmografisinde "Kenga Erejii / Fighting Elegy" (1966), "Irezumi Ichidai / Tattooed Life" (1965), "Kanto Mushuku / Kanto Wanderer" (1965) gibi samuray filmi modellerini tersine çeviren filmler bulunduran yönetmen asıl olarak gangster filmlerini modern hale getirdiği yapıtlarıyla asıl ilgi odağı olmayı başarmıştır. Bunlar "Koroshi No Rakuin / Branded to Kill" (1967) ve DVD'sini gördüğünüz filmdir. "Branded To Kill", yönetmenin hem Nikkatsu'daki son filmi olmuş hem de en iyi filmi olarak üste çıkmıştır. 'Anlaşılmazlığın' ya da 'bellek dünyası'nın tavana vurup hikaye kurgusunun serbestçe kullanıldığı başyapıtı olarak dikkat çeker. "Tokyo Drifter" ise yine başrole bir gangsteri yerleştiren ve renkli olması sebebiyle çeşitli görsel numaralara başvuran eşsiz bir eserdir. Filmde 'sözde' gangsterliği bırakan bir adamın geçmişiyle hesaplaşacağı bir iş alması anlatılmaktadır. En manalı anlarda araya giren müzikal sahnelerle gangster karakterin bütün vizyonunun ve karizmasının çöpe atılması, Suzuki'nin cinliklerinin en fazla ortaya çıktığı anlardır. Modelleri bozmasıyla ve arkaya yerleştirdiği eşsiz müzikle "Kill Bill"in de esin kaynağı olduğu tartışmasızdır.

5 Kilit An

1- Film, siyah-beyaz görüntülerle açılırken bize baş gangster karakterini tanıtıp treni de metaforik bir kabalık olarak öne çıkarıyor.

2- Suzuki, yapay setleri ve kitsch arka planı çokça öne çıkarırken müzikal sahnelerinde Amerikan müzikallerinin zeminine yakın bir anlayış kullanıyor.

3- Ayna metaforu filmde çokça yeraltı dünyasının iki yüzlülüğünü temsil etmek için kullanılıyor. Bu da onlardan biri!

4- Gangster karakterimizin şarkı söylerken bir anda düşmanlarıyla karşılaşıp dövüşmeye başladığı sahne, tipik bir Suzuki alegorisi!

5- Filmin kitsch görsel yapısı gangsterlerin buluştukları sahnede de öne çıkarak ciddi atmosferi dağıtıyor.

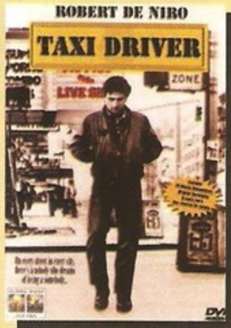
Bu ay Çıkan Criterion DVD'leri:
Amarcord: 2-Disc Edition (Federico Fellini, 1995)
Jigoku (Nabuo Nakagawa, 1960)
Playtime (Jacques Tati, 1967)
Seven Samurai: 3 Disc Edition (Akira Kurosawa, 1954)
Spirit of The Beehive (Victor Erice, 1973)

Taxi Driver / Taksi Şoförü (1976)

Yönetmen : Martin Scorsese
Senaryo : Paul Schrader
Oyuncular : Robert De Niro, Jodie Foster, Cybill Shepherd, Harvey Keitel, Peter Boyle, Albert Brokks, Leonard Harris
1976 - ABD / 113 dk.
İngilizce / Türkçe altyazılı
2. Bölge (Türkiye)
SONY HE

'You talkin' to me? You talkin' to me? You talkin' to me? Then who the hell else are you talkin' to?'... Bu unutulmaz replik, usta sinemacı Martin Scorsese'ın birçok eleştirmen ve sinefil tarafından başyapıtı olarak nitelenen "Taksi Şoförü"nün ünlü sahnelerinden birine aittir. Filmin baş karakteri Travis Bickle, 'arızalı' bir Vietnam gazisidir. Geceleri uyuyamaz. New York'ta taksi şoförlüğü yapar. Geceleri çalışır Travis. Etrafındaki çürümüşlük, şehrin o korkunç pisliği son derece rahatsız etmektedir genç adamı. Kokuşmuş politikacılar, muhabbet tellâlları, uyuşturucu satıcıları, saflığı ve insanı yok etmekte olan koca sistem, sistemin merkezi olan New York şehri... Şehrin günah ve tüketim merkezi kaldırımlarında, 'biri' olmayı düşleyen bir 'hiç kimse'dir o artık. Kendini boğmakta olan yalnızlığı ve dışlanmışlığı, şehre tamamen yabancılaşmasını sağlamıştır. Sonunda, çocuk yaştaki Iris'i sokaklardaki on binlerce fahişeden biri olmaktan kurtarmaya karar verir. Büyük temizliğe, küçük kızı içine düştüğü bataktan çıkarmakla başlayacaktır.

DVD klasik

Martin Scorsese'yi bir usta olarak, yedinci sanata armağan eden filmin sinema okullarında ders olarak okutulan senaryosu Paul Schrader imzası taşır. Sinema tarihinin unutulmaz karakterlerinden biri olan 'hastalıklı adam' Travis Bickle'ı Robert De Niro'nun her türlü övgünün ötesinde bir başarıyla canlandırdığı filmde aktöre, o zaman henüz 14 yaşında olan Jodie Foster, Cybill Shepherd, Harvey Keitel, Peter Boyle ve Albert Brooks eşlik ederler. Dört dalda aday gösterildiği Akademi Ödülleri'nden eli boş dönen film, Cannes Film Festivali'nin büyük ödülü olan 'Altın Palmiye'ye layık görülür. Katıldığı festivallerde daha birçok ödül kazanan film, günümüzde halen konuşulduğu üzere Oscar tarihinin hakkı en çok yenmiş yapımlarından biri olarak tarihe geçmiştir. 'En İyi Film', 'En İyi Aktör' (De Niro), 'En İyi Yardımcı Kadın' (Foster) ve 'En İyi Özgün Müzik' dallarında Oscar adayı olan "Taxi Driver", yönetmeni Scorsese ve senaristi Schrader'in heykelciğe aday bile gösterilmemiş olmasıyla haksız davranılan filmler listesinin en üstlerindeki yerini almıştır. Bazılarınca aşırı sağcı, vahşet dolu ve muhafazakar olarak tanımlanan film bu yargıyı, 70'li yıllarda Amerikan sinemasında boy gösteren Yeni-Sağ ekolünün belirgin siması Paul Schrader'ın bakışına borçludur. Bireysel şiddet ve bireysel isyan, filmde toplumsal bir travmanın, çürümüşlüğün sonucu olarak gösterilir. New York şehri, filmde yaşayan bir nesne olarak yer alır. Şehri avucunun içi gibi tanıyan New Yorklu görüntü yönetmeni Michael Chapman'ın kusursuz kamerası, Bernad Hermann'ın dokunaklı, aynı zamanda tedirgin edici özgün müziği eşliğinde değerlenir.

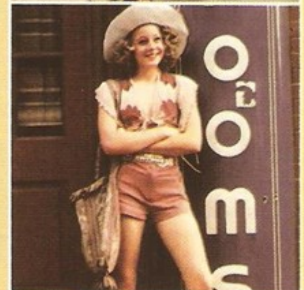
On dört yaşındaki ümitsiz sokak fahişesi Iris (Jodie Foster) dışında, Travis'in ilgilendiği, ilişkide olduğu başka insanlar da vardır şehirde. Senatör Charles Palantine'ın (Leonard Harris) seçim kampanyasında çalışan güzel Betsy (Cybill Shepherd), taksi durağından arkadaşı Wizard (Peter Boyle) ve kadın satıcısı 'Sport' Matthew (Harvey Keitel). Travis, Betsy'yi beğenmektedir. Yaşadığı çirkin şehirde gördüğü tek güzelliktir Betsy. New York'u düzeltmeye aday bir politikacı için onun ofisinde çalışan eğitimli, temiz, düzgün, ahlaklı genç kadının, kız arkadaşı olmasını ister taksi şoförü. Baş başa içtikleri kahvenin ardından, genç kadını sinemaya götürür Travis. Yetişkinler için seks filmleri gösteren bir sinemadır seçtiği.

Onunla yalnız kalmak istemiştir. Çok doğaldır oysa, herhangi bir art niyeti yoktur. Diğerlerinin aksine teknik hayatı algılamakta güçlük çeker sadece. Kokuşmuşluğun ortasında dünyaya gelen yeni bir bebek gibidir Travis. Öfkelenir sonra. Yenilgileri ve yalnızlıkları birikip arttıkça öfkesini kontrol edemez hale gelir. Sokakları, şehri kontrol altına almış egemen güçlere karşıdır öfkesi, yalancı politikacılara, kadın satıcılarına, hırsızlara ve uğursuzlara... Politikacıyı temizlemeyi başaramasa da, güzelim Iris'i ve onun gibi binlercesini sömüren, yok eden sokak satıcısını temizleyecektir. Dünyayı dolduran yalnızlığı bir insanı kazanmakla dinecek, yatışacaktır belki de. Tertemiz bir şehirde yeniden başlayacaktır her şeye. Planını başarıyla uygular Travis. Genç kızı, içine düştüğü bataktan kanlı bir baskın sonucu kurtarır ve ailesine teslim eder. Ağır yaralanmıştır, uzun süre komada yattıktan sonra yeniden başlar yeni hayatı. Bir akşam tesadüfen arabasına binen Betsy'yi evine bırakırken hiç konuşmaz. Dikiz aynasından, bir aralar kendini kandırıp çok sevdiği ve birlikte olabileceklerini düşündüğü kadına bakmaktadır. Betsy, taksiden inerken biraz da mahcup bir şekilde taksinin ücretini sorar. Travis, mağrur ve tarifi zor bir gülümsemeyle bakar Betsy'ye açık camdan ve vitese takarak devam eder. Geride, dikiz aynasında kalmıştır Betsy şimdi. Etrafı temizlemek için serpiştiren yağmur hızlanırken, Travis, pür dikkat incelediği sokakların birinde hoşlanmadığı bir şey görür, yüzünün kamerayla buluştuğu aynadan. Travis'in evinde ayna karşısında kendi kendine konuştuğu sekans ve taksinin dikiz aynasındaki o son bakış, Scorsese'nin ölümsüz klasiğini hatırladıkça akılda beliriveren sahneler olarak kalırlar.

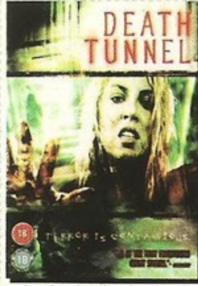

MURAT ERŞAHİN

Death Tunnel / Ölüm Tüneli (2005)

Sony HE - 1.78:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı

Kentucky'de terkedilmiş ve lanetli olduğu öne sürülen bir sanatoryum "Ölüm Tüneli" olarak merkeze yerleştirilir. Bunun içerisine ise bir kulüpte eğlenmek için sabahlayan 5 kız konulur. Bunlar bir süre sonra kendilerini bu sanatoryumun 5 ayrı katında bulurlar ve çeşitli işkencelere maruz kalırlar. Kaçmak ise hiç kolay değildir. Film bir efekt bombardımanı şeklinde ilerlerken gore dozunu da ihmal etmez. Yüksek tempolu bir korku filmi olmaya çalışırken türün iplerini elinden kaçırır.

Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

Otkradnati Ochi / Çalıntı Gözler (2005)

D Productions - 1.85:1
Bulgarca 2.0 DD - TR altyazı

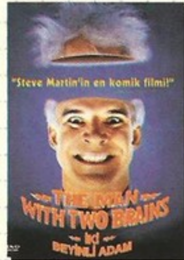

Bu yılın Bulgaristan Oscar aday adayı yapım, içinde Nejat İşler'i bulunduran toplumsal gerçekçi bir film. Türk azınlığın asimile edilip kendi dillerini bile konuşamadıkları bir döneme, 1980'ler Bulgaristan'ına uzanan yapım, bu insanların mücadelesine değiniyor. "Duvara Karşı"da da vuku bulan 'başka ülkede toplumsal sıkışmışlık' teması merkeze yerleştirilse de kesin bir sinemasal veya dramatik sonuç alınamıyor. Tamamen toplumsal derdin üzerine gidiliyor.

Film: ✪
Ekstralar: ✪

The Man with Two Brains / İki Beyinli Adam (1986)

Tiglon - 1.85:1
İNG 1.0 Mono - TR altyazı

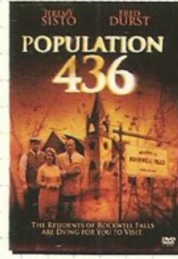

Steve Martin, yeni kaybettiği karısının yasını tutanken arabası ile Dolores Benedict'e çarpan ve bu kaza ile birlikte tüm hayatı değişen ünlü beyin cerrahı 'Dr. Michael Hfuhruhurr' rolünde. Kısa süre içerisinde Dolores ile evlenen Martin gerçeği görmekte gecikmez; Doleres'in o muhteşem güzelliğinin altında taştan bir kalbi vardır. Durum umutsuzdur, ta ki kahramanımız başka bir yol bulana kadar. Carl Reiner'ın yönettiği bilimkurguya göz kırpan 1983 tarihli komediyi sürükleyen Steve Martin'e eşlik eden isim, ünlü aktris Kathleen Turner. Steve Martin, aynı zamanda filmin senaristlerinden biri. Beyin nakli, aksilikler, ideal insan, gizemli meslektaşlar, cinayetler... Ve kahkahalarla izlenecek klasik bir komedi.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪
MURAT ERŞAHİN

Population 436 / Nüfus 436 (2006)

Sony HE - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı

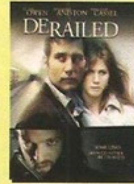

Bir kasabaya gelen yabancımız (müfettiş) nüfusun yüz senedir 436 kişi olmasıyla ilgili bir lanetin izinden gider. Gizemli iki kızın bulunduğu bu mekan, onu ilginç keşiflere götürür. 'Lanetli Kasaba' filmlerinin klişelerini kullanan yapım, zaman zaman yarattığı atmosferle izlenir bir seyirlik halini alıyor. Ama komik duruma düştüğü anlar da olmuyor değil. David Ames'in başrolünde oynadığı film alttürün sularında gezen korku filmlerini sevenler için ilgi çekici olabilir.

Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Derailed / Raydan Çıkanlar (2005)

Tiglon - 2.35:1
İNG/TR 5.1 DD - TR altyazı

2004'te En İyi Yabancı Film dalında Oscar adayı olan "Ondskan / Şeytana Karşı" ile tanınan İsveçli yönetmen Mikael Hafström'ün Hollywood'da çektiği ilk filmi, gerilim yüklü, başarılı bir kara film. James Siegel'in aynı adlı romanından beyazperdeye uyarlanan ve Hitchcock filmlerini anımsatan öykünün başlıca rollerini, Cliwe Owen, Jennifer Aniston ve Vincent Cassel paylaşıyorlar. Kızı ölümle pençeleşen ve özel hayatında sıkıntılar yaşayan bir reklamcı, her sabah düzenli olarak bindiği 8:45 treninde güzel bir kadınla tanışır ve ilişkileri kısa sürede, duygusal bir boyuta kavuşur. Ama bu yasak ilişki, şiddet yüklü kabus gibi olayların ortaya çıkmasına neden olacaktır. Çekimleri Chicago ve Londra'da yapılan gerilim yüklü başarılı dram, özellikle kara film türünün sadık hayranları için hoş bir seçim.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪
MURAT ERŞAHİN

Ring Around The Rosie / Korkunla Yüzleş (2006)

Sony HE - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı

Uzaklarda bir eve taşınan evli bir çift, orada bir sürü korku öğesiyle beraber yaşayacaklardır. Başlangıç olarak ev perilidir. Bunun yanında da bahçesinde yani ormanda tehlikeli bir adam (Tom Sizemore) bulunmaktadır. Mutlu çifti tehdit eden bu adam, bir süre sonra kadının (Gina Phillips) kabusu olacaktır. Ailenin erkek tarafı mekanı terk edince kadın orada yalnız kalacak, böylece Freudyen bir yolculuğa çıkacaktır. Sürpriz sonlu ilginç korku filmi, daha çok ses efektlerine dayansa da kimi zaman korkutmayı beceriyor.

Film: ✪✪
Ekstralar: ✪

The I Inside / İçimdeki Ben (2003)

Palermo - 1.85:1
İNG/TR 5.1 DD - TR altyazı

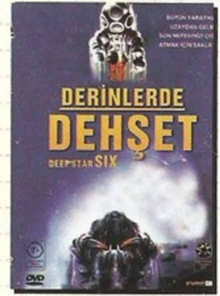

Ana karakterin halüsinasyonlarını inceleyen filmler "Fight Club" sonrası bir eğilim olarak karşımıza çıkmaya başladı. Bu filmde de Ryan Phillippe'in canlandırdığı karakteri filmin başında bir yatakta görüyor, hasta olduğunu veya öldüğünü tahmin ediyor ve iki sevgilisiyle ilgili öznel bir yolculuğa çıkıyoruz. Sarah Polley ve Piper Perabo'nun da katılımıyla zenginleşen bu belleksel yolculuk, yüzde yüz tatmin veremiyor. Yönetmenlik koltuğunda ilk İngilizce filmini çeken Roland Suso Richter'in sete yabancılığı hissediliyor.

Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

DeepStar Six / Derinlerde Dehşet (1988)

Palermo - 2.35:1
İNG/TR 2.0 DD - TR altyazı

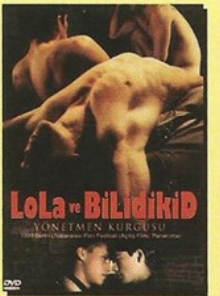

"13.Cuma"nın yönetmeni Sean S. Cunningham, 80'lerin sonunda ilginç bir korku filmi ile çıkageldi. Ondan iki yıl sonra James Cameron'un "The Abyss" ile yapacağı cinsten bir 'denizaltı atmosferi korkusu'na imza atıyordu. Bir denizaltında toplanan çeşitli bireyler cinsellik yüklü bir psikolojik-gerilim ile yansıtılırlar. Asıl amaç ise yaşanan korkunun temelinde yatan kuşkudur. Film ilginç bir yere otursa da atmosfer yaratma ve görsel efekt yerleştirme konusunda zayıf kalarak vaat ettiği noktaya ulaşamaz.

Film: ✪
Ekstralar: ✪✪✪

Lola+Bilidikid / Lola ve Bilidikid: Yönetmenin Kurgusu (1999)

Palermo - 1.33:1
ORJ 2.0 DD - TR altyazı

Almanya simalarında alt kültür içinde kavrulmakta olan Türkler'in temsilciliğini içeriden bir dille yapan Kutluğ Ataman, cinsel tercihlerle ilgili bir ayrım yapmadan yeraltı dünyasının ve burjuva dünyasının karanlık yüzünü beyazperdeye taşıyor. Bunu yaparken de çoğunluğu gurbetçi Türk ve eşcinsel olan karakterlerin karmaşık ilişkilerini ortaya seriyor. Baki Davrak, Erdal Yıldız gibi pek tanınmayan genç oyuncular filmin amatör ruhunu ve dağınık havasını perçinliyorlar. Kutluğ Ataman'ın en kişisel filmi diyebiliriz...

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Wet Hot American Summer / Yaz Kampında Curcuna (2001)
Palermo - 1.78:1
İNG/TR 2.0 DD - TR altyazı

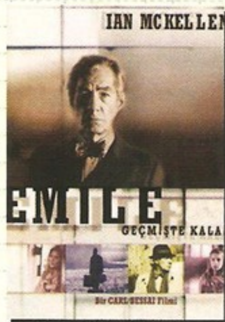
1981 yılında bir kampta bulunan gençlerin bir gününü anlatan bu yarı gerçek zamanlı film, kimi zaman Richard Linklater'ın deneylerini, kimi zaman ise felsefi olmaya çalışan gençlik filmlerini hatırlatıyor. Bütün bireylerin uyuşturucu ve cinsellik arayışında oldukları bu ergenlik yolculuğunda "American Pie" tadı da bulmak mümkün. Ancak karakterler biraz dağıldığı için kesin bir bütünlük oluşmuyor. Homoseksüel ilişkileri öne çıkararak ana akım heteroseksüel ilişki mantığını biraz olsun yıkması ise tesellimiz.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Trees Lounge / Bizim Kafe (1996)
Palermo - 1.33:1
İNG/TR 2.0 DD - TR altyazı

Tipik bir Amerikan Bağımsız filmi. Steve Buscemi'nin bu ilk yönetmenlik denemesi bir barda buluşan bir grup sıradan insanın yaşamlarının portresini çiziyor. Buscemi'nin de başrolünü oynadığı yapımda gerçekçi karakter gelgitleri ön plana çıkarken, yönetmenin oyuncu yönetimini öne çıkarısı dikkat çekiyor. Karşımızda standart bir 'anti-kahraman', 'kayıp kuşak' ya da 'kaybeden' (loser) draması, ya da John Cassavetes'in günümüze kadar esintisini taşıyan karakter draması duruyor.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Emile / Geçmişte Kalan (2003)
Tiglon - 1.85:1
İNG/TR 2.0 DD - TR altyazı

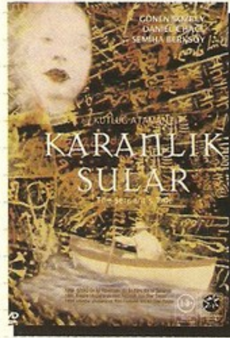
Tipik bir arayış öyküsü, Kanadalı yönetmen Carl Bessai'nin kamerasından yansıtılır. Genç kuşağın önemli isimlerinden olan Bessai, Ian Mckellen ve Deborah Kara Unger'lı oyuncu kadrosunu felsefi bir varoluş hikayesiyle bütünler. İngiltere'den yola çıkan bir adamın geçmişte kalanları öğrenip sorgulama şansı elde edeceği ailesinin yanına gitmesiyle beraber yoğun bir dramatik yapı kurulur.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Nothing Personal / Hiçbir Şey Kişisel Değildir (1996)
Palermo - 2.35:1
İNG/TR 2.0 DD - TR altyazı

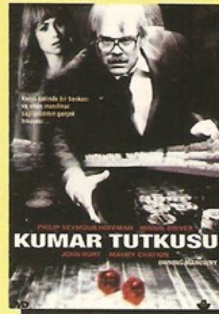
1970'lerde Belfast'te bir pub'a atılan bombanın araştırmasını içeren film, işçi sınıfının içindeki çatışmalara girerek toplumsal bir vizyona kavuşuyor. IRA, mafya, polis, halk derken iyice karmaşık hale gelen bir 'tedirgin sokaklar' atmosferiyle insan ilişkilerinin öne çıktığı bir yapı kuran İrlandalı yönetmen Thaddeus O'Sullivan, kariyerinin ilerleyen dönemlerinde çekeceği kara film türevlerinin ilk adımını atıyor.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Karanlık Sular (1993)
Palermo - 1.33:1
İNG-TR 2.0 - TR altyazı

İstanbul'da yaşayan bir kadın, oğlunun dirildiği haberi ile sarsılır. Bir Amerikalı turist ona bu 'lanet tellallığı' ile gelir. Bundan sonra ise değişik olaylar gelişir. Karşımıza karışık çorba kıvamında bir oluşum çıkar. Tür kırması olarak nitelenebilecek bu korku filmi şeytan, büyü, vampir, slasher, hayalet gibi birçok alt türü içinde bulunduruyor. Ancak hepsini aynı potada eritemiyor ve ne söyleyeceğine karar veremiyor. Kutluğ Ataman, ilk filminde stilize ve deneysel kokan bir yapıta imza atmış. Yıllar sonra kült mertebesine erişme ihtimali yüksek olan bu eserin özellikle başındaki 'ayet'vari girişe dikkat!
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪

Owning Mahowny / Kumar Tutkusu (2003)
Palermo - 2.35:1
İNG/TR 5.1 DD - TR altyazı

Kumar, bir alışkanlıktır. Peki alışkanlığa dönüşen bu tutkunun insan ruhunda görsel karşılığı var mıdır? Cevabı bu filmde. Richard Kwietniowski'nin Gary Stephen Ross'un romanından Amerikan Bağımsız Sineması'nın içine yerleştirdiği filmi "Owning Mahowny", Philip Seymour Hoffman'ı başrole yerleştiren başarılı bir ruh hali filmi. Sıradan bir insanın eşini umursamaksızın kumar oynayıp, bu yöndeki sezgisel gücünü kaybedip açgözlülüğe kurban gidişini gözler önüne seren yapım, kumarın ruhsal boyutunu deşmekte büyük başarı sağlıyor.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Standing Still / Sonsuza Kadar (2005)
Tiglon - 1.85:1
İNG/TR 2.0 DD - TR altyazı

Tipik bir bağımsız ruhlu gençlik filmiyle karşı karşıyayız. Mathew Cole Weiss'in ilk yönetmenlik çalışması Mena Suvari, James Van Der Beek, Roger Avary'nin oyunlarıyla şekillenen, birçok karakter yoluyla cinsellik konusunu ve evliliği ele alan bir inceleme. Bir düğün öncesi erkek ve kız tarafının toplanmasına ayrı ayrı bakışlar atmasıyla da ergenlikten olgunluğa geçişe dair belgeler sunuyor.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

O Outro Lado Da Rua / Karşı Daire (2004)
Palermo - 1.85:1
POR/TR 2.0 DD - TR altyazı

"Merkez İstasyon" ile gönülleri fetheden Brezilyalı aktris Fernando Montenegro'yu başrolde izleyeceğimiz Brezilya-Fransa ortak yapımı, oldukça duyarlı bir dram. Yalnızlık, aşk, sevgi, yaşlılık, dostluk, bağlılık gibi önemli olgu ve kavramları kaşıyarak, kabuğunu kaldıran film, İstanbul Film Festivalinin ardından vizyona da girmişti. Dünyanın en renkli şehirlerinden birisi olan Copacabana'da yaşayan Regina için hayat renkli geçmemektedir. Regina'yı hayata bağlayan tek şey, polis merkezi yararına yürüttüğü muhbirlik işidir. Gün boyu etrafı gözlemleyip insanları polise ihbar eden Regina elinde dürbünle oturduğu sokağı gözetlerken korkunç bir olayla karşılaşır. Karşı dairede oturan emekli bir yargıç, karısını öldürmüştür. Regina olayı polise ihbar edip, tanıklık etmeye kalkışsa da, yargıcın karısının doğal nedenlerle öldüğü ortaya çıkar. Duyduklarına ikna olmayan Regina, yargıcın peşine düşerek kendi soruşturmasını yürütmeye karar verir. Regina, karşı dairede olanların sırrını çözmeye çalışırken, emekli yargıcın büyüsüne kapılır. İnsani ve içli bir dram.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪
MURAT ERŞAHİN

Cloud 9 / Kızlar Takımı (2006)
D Productions - 1.78:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR altyazı

Eski bir yapımcı Billy Cole (Burt Reynolds), para kazanmak için çılgın bir fikir geliştirir. Bir plaj voleybolu takımını striptiz kulübünde çalışan kızlardan kuracak ve yasal olmayan yollardan para kazanacaktır. Bu sırada karşımıza komik anlar çıkar. Filmin erotizm ve tuvalet komedisi düzeyinde gerekli süreklilik sağlanamamış olduğundan romantizm tonu da yükselemiyor. Sadece belirli anlarda zekice mizahi çıkışlara rastlıyoruz.
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

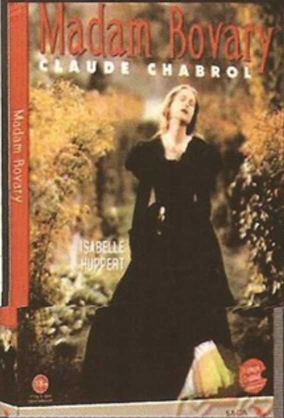
Burjuvazinin 'Şüphe'li Çekiciliği

Burjuva dünyasında çektiği polisiye-gerilimlerle öne çıkan bir auteur. "Fransız Yeni Dalgası"nın en sadık isimlerinden CLAUDE CHABROL, kariyeri boyunca aynı film modelini benimseyerek ismini kabul ettiren yönetmenlerden. Son dönem iki filminin DVD'sinin ülkemizde yayınlaması, Türkiye için sevindirici bir olay...

Yeni Çıkan Claude Chabrol DVD'leri:

Madame Bovary / Madam Bovary (1991)

Saga / A.E. Film - 1.66:1
Fransızca / Türkçe 2.0 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Suspense'in merkezinde Isabelle Huppert'in canlandırdığı bir cani prototip var.
Ekstralar: 'Isabelle Huppert Anlatıyor' (4 dk), 'Figüranlar' (2 dk), Film Fragmanı, Claude Chabrol Filmografi
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

La Fleur du Mal / Kötülük Çiçeği (2003)

Belge Film / Palermo - 2.35:1
Fransızca / Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Bir burjuva evinde gizem... Daha farklı ne beklenebilirdi ki?
Ekstralar: Filmden Notlar (26 dk), Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

1950'lerde 'modern sinema'nın ilk adımları atılmaya başlanıyordu. Bunun da yolunu o yıllarda 'Cahiers du Cinema" adı altında yayımlanmaya başlanan ve sinemaya gönül vermis genç eleştirmenleri bulunduran bir dergi açıyordu. 1950'lerin sonunda ana akım sinemaya karşı bir sinema anlayışı Fransa'da 'Yeni Dalga' yolu ile sinema dünyasına girdi. Hem esin kaynaklarını hem de etki haritasını günümüzde daha açıkça görebileceğimiz bu sinema devrimi, içinde ilk olarak sözünü ettiğimiz derginin yazarlarını bulunduruyordu. 1953 yılında yazmaya başlayan Claude Chabrol; Jean-Luc Godard, François Truffaut, Eric Rohmer, Jacques Rivette ile birlikte başı çeken isimlerden oluyordu. Sonradan ise bunların yanına Alain Resnais, Roger Vadim, Alain Robbe-Grillet, Georges Franju gibi yönetmenler de dahil oluyordu. Hepsi kendi tarzını oturtan ve akımın öne çıkardığı 'auteur' veya 'modern sinema' kavramlarına bakış açısını sergileyen bu 'farklı beyinli' yönetmenler, sinemanın gelişiminde büyük rol oynadılar. 1957'de yavaş yavaş filmler üretilmeye başlanırken anlayış doğrultusunda birbirine yardım eden yönetmenler, yapımcılar, senaristler ve bu filmlerde rol alan oyuncular ile birlikte belli bir konsensüs oluştu. Claude Chabrol, bu yönetmenler arasında günümüzde de bildik stilini devam ettiren ve yaklaşık 50 senedir benzer sinema anlayışıyla üretim yapan, dünyaya ayak uydurmadan var olmaya çalışan bir isim. 1958'de ilk filmini çeken yönetmen 1960'ların ilk yarısı boyunca akımın ilk dönemi olmasının da katkısıyla görsel stil denemelerini sinemasına yedirerek Godard sinemasına yakın bir anlayış kullandı. Ancak sinemasının kaynaklarını Alfred Hitchcock'un önce İngiltere'de sonra ABD'de çektiği 'suspense' kavramını merkez alan filmlerinden ve Fritz Lang'ın önce Almanya'da sonra İngiltere'de kotardığı kara filmlerden alıyor, yani Fransız gerilim filmlerine imza atıyordu. Bunu yaparken de merkeze burjuvazi bireylerini yerleştiriyor ve toplumdaki yozlaşmayı gözler önüne seriyordu. Yani sanat sinemasıyla tür sinemasını ya da konvansiyonel sinemayı iç içe geçirip ortaya kendi kafasındakini koyuyordu. Özellikle ilk döneminde çektiği "A Double Tour"da görsel oyunlar, jump-cut tekniği, mekanların üç boyutlu kullanımı, bütün objelerin sinemasal dünyası içine yerleştirilişi gibi sinema dilini zenginleştiren öğeler kullanırken, içinde bulunduğu akımın hakkını veriyordu. Ancak zamanla burjuvazinin içindeki mesafeli ilişkileri mesafeli bir sinema diliyle yansıtmayı tercih etti. Olgunluk eserleri olarak görülen "La Femme Infidele" (1969), "Le Boucher" (1970), "Innocents aux Mains Sales" (1975), onun sinemasının gelecek yılları için kilit niteliğinde yapımlardı. Ahlak kavramını ön plana alıp soğuk sinemasını minimalist bir görsel yapının içine yerleştiren yönetmen, tiyatro etkisini taşımasıyla yakaladığı tek boyutlu çerçevelerle hem tepki çekmeyi hem de takdir toplamayı beceriyordu. "La Femme Infidele", modern bir ilişki üçgeni kurarak Visconti'nin "Ossessione"de (1942) yaptığını bir polisiye-gerilim ya da psikolojik-gerilimin içine yediriyordu. Zengin bir kadın, kocası ile konformist bir burjuva hayatı yaşamasına karşın şehir içinde bulduğu bir adam ile yasak ilişki yaşayınca filmin ana iskeleti de oluşuyordu. "Innocents aux Mains Sales" da benzer bir üçgeni teatral bir yapıyla yakalıyordu. Özellikle yarattığı mesafeli dünya ile atmosferi öne çıkarma amacı güden yönetmen günümüzde birçok filme de esin kaynaklığı ediyordu. "Closer", "We Don't Live Here Anymore", "Young Adam" gibi farklı ülkelerden çıkan üclü ilişki filmlerinde de Chabrol etkisi aramak yanlış olmaz. İlk 20 senelik döneminde genelde senarist olarak Paul Gégauf, besteci olarak Pierre Jansen, görüntü yönetmeni olarak ise Henri Decae ile çalışan yönetmen, sonraki döneminde bu kadronun dışına çıkıyor, ancak aynı sinema anlayışını devam ettiriyordu. Ruth Rendel gibi psikolojik-gerilim yazarlarının eserlerini sinemaya uyarlayarak kendi anlayışını oturtuyordu. Zaten onun için düşük tempolu edebiyat eserleri biçilmiş kaftandı. 1995'de Rendel'in eserinden çektiği ve bir alt sınıf bireyinin burjuvaziye karşı ayaklanmasını konu alan "La Cérémonie / Seremoni" onun en önemli eserleri içerisinde yer alırken, Chabrol de formunu koruduğunu göstermiş oldu. Ancak yönetmen, halen 50 sene önceki sinema anlayışıyla film çekmesiyle ve tek boyutlu çerçeveleriyle eleştiri odağı olmakta. Bunun nedeni ise daha çok senaryonun üzerine giden bir yönetmenlik tarzı tercih edip Godard gibi auteur kavramının kökünden hak eden sinemacılar gibi yenilikçi ve deneyci olmaması. Ancak Fransa'da gerilim türü içinde filmler çekmesi takdir edilesi bir davranış.

En İyi 5 Claude Chabrol Filmi:

- Les Cousins / The Cousins (1959) (Türkiye'de Çıkmadı)
- A Double Tour / Leda (1959) (Türkiye'de Çıkmadı)
- Les Bonnes Femmes / The Girls (1960) (Türkiye'de Çıkmadı)
- La Femme Infidele / The Unfaithful Wife (1969) (Türkiye'de Çıkmadı)
- Le Boucher / The Butcher (1970) (Türkiye'de Çıkmadı)

Ödül Yönetmeni

Stüdyo sisteminin içinde kazandığı ödüllerle, oynattığı üst düzey oyuncularla ve diğer disiplinlerden çevirdiği senaryolarıyla dikkat çeken bir yönetmen. RICHARD BROOKS, kariyeri boyunca kazandığı ödül adaylıklarıyla "ödül filmleri"nin ilk tercih edilen isimlerinden...

1940'lar Amerikan stüdyo sisteminin içerisinde kara film eğiliminin yükseldiği bir dönemdi. Birçok önemli yönetmen bu türde örnekler verip 'Büyük Bunalım' döneminin etkilerini ve '2.Dünya Savaşı' paranoyasını resmediyordu. Richard Brooks, bu dönemde birkaç önemli kara film senaryosuyla kendini gösterdi. Bunların arasında Edward Dmytryk için kaleme aldığı "Crossfire" (1947) ve Jules Dassin için yazdığı "Brute Force" (1947) öne çıkan roman uyarlamaları olurlarken; John Huston için çevirdiği tiyatro oyunu uyarlaması "Key Largo" (1948), isim yapmasını sağladı. 1912 doğumlu Brooks'un 30 yaşında yazdığı bu eserler, yönetmenlik kariyerinin yolunu açtı. 1950'de ilk filmini çeken yönetmen, yavaş yavaş eğilimini göstermeye başladı. "Crisis"de Cary Grant ile çalışan Brooks, oyuncu yönetimine ve diyaloglarının sahnelenişine önem veren bir sanatçı olarak göründü. Cary Grant'den sonra Humphrey Bogard (2 kere), Elizabeth Taylor (2 kere), Sidney Poitier (2 kere), Ernest Borgnine, Bette Davis, Rock Hudson, Paul Newman (2 kere), Yul Brynner, Burt Lancaster (2 kere), Peter O'Toole, Warren Beatty, Gene Hackman, Sean Connery gibi Hollywood'un önemli oyuncularıyla çalıştı. Bunların hepsi de gösterdikleri güçlü performanslarla filmlerinin yüklerini üstüne alabilen ve kendi başlarına perdeye izleyici çekebilen isimlerdi.

35 senelik yönetmenlik kariyerinde, 24 filme imza atan yönetmen, özellikle ismi ödüllerle anılan sanatçılar arasına girdi. Genelde filmlerinin senaryosunu da kendi yazmasıyla 'auteur' kavramına göz kırpması itibarını arttırdı. Brooks, beşi senaryo dalında olmak üzere sekiz Oscar adaylığı kazanırken; yedi 'Yazarlar Birliği', altı da 'Yönetmenler Birliği' adaylığı elde etti. Kendi adıyla değil de Burt Lancaster'ın adıyla anılan "Elmer Gantry" (1960) ile hem Oscar hem de 'Yazarlar Birliği' ödülü kazandı. Kariyerinde birçok tür arasında gezen yönetmen genelde edebiyat uyarlamalarıyla dikkat çekti. "Blackboard Jungle" (1955) ilk döneminde verdiği en önemli eserlerinden biri oldu. Film, bir gençlik filmiydi ancak sokaktaki suç ortamının üzerine giderek ciddi bir dram oluyordu. Türünde ise ilklerden biri olan "Rebel Without a Cause" ile aynı tarihte çekilmesi dikkat çekiciydi. Ancak 1956 yılında bir tiyatro oyununu perdeye adapte ederek, farklı bir kulvara girdi. "The Catered Affair" (1956), kadrosunda Ernest Borgnine ile Bette Davis'i bulunduran duygusal bir dramdı. O zamana kadar konuşamayan bir bebek gibi ağzını kapatan kariyeri, bir anda yükselişe geçmeye başladı. Filmleri önemsenmeye ve 'ödül yönetmeni' olarak yolu açılmaya başladı. "Something of Value" (1957), Venedik Film Festivali'nde; "Brothers Karamazov" (1958) ise Cannes Film Festivali'nde başarılı edebiyat uyarlamaları olarak yansıtlar. Tiyatro oyunu uyarlaması eğiliminden ise "Cat on a Hot Tin Roof" (1958), 6 dalda Oscar adayı olarak bütün dikkatleri yönetmenin üzerine çekti. Bu Tennessee Williams uyarlamasında Amerikan taşrasında ayrılmayı gurur, ahlak, onur gibi kavramlara sığdıramayıp her şeye rağmen tutucu evlilik yaşamını yürüten bir çiftin Elizabeth Taylor ve Paul Newman'ın dramatik hikayesi anlatılıyordu. Brooks, özellikle oyunculardan aldığı performanslarla sanatının doruğuna ulaşıyordu. Bu film, onun yolunu açtı ve kariyerinin geri kalan kısmında bütün filmlerinden adaylıklar almasını sağladı. Bu adaylıkların çoğunluğu ise oyunculuk kategorilerindeydi. Ta ki 1967'de Truman Capote'nin tartışmalı romanı "In Cold Blood"ı uyarlayana kadar. Film, iki homoseksüel katilin hapse düşüşlerini dönemin 'Vietnam paranoyası' atmosferi çevresinde anlatan eşsiz bir cinayet araştırması yapımıydı. Özellikle Conrad L. Hall'un 'siyah-beyaz'da yakaladığı ışık oyunları müthiş bir karamsar dünya yaratıyordu. Genelde önemli ve sahne kişiliği yüksek oyuncuların üzerine yüklenen yönetmen, bu filmiyle farklı bir alana kayıyor ve o düzeyde oyuncuların bulunmadığı bir filmi başyapıt seviyesini zorlar hale getiriyordu. 1982'de çektiği "Wrong is Right" ise televizyon ve ün dünyasında Amerikan toplumu ve hükümetinin döndürdüğü dalavereleri başarılı bir senaryoyla yansıtan bir hicivdi. Günümüzde Irak ve Afganistan'da yaşanan olayların sorumluluğunun liderlere yüklenişini gerçekçi bir zemine oturtusuyla fütüristik bir vizyon sergiliyordu. Yönetmen, 1985 yılında çektiği "Fever Pitch" ile birçok dalda Razzie (Altın Ahududu) adaylığı kazandı ve kariyerine nokta koydu. Saygıdeğer bir yönetmen olarak kalmayı başardı. Yani günümüzde stüdyo sisteminin içinde yapabileceğimiz bir ayrımda "konvansiyonel tür sineması örnekleri içinde adı geçenler"lerden değil de 'Oscar filmleri çekenler'den oldu. Lasse Halström, Barry Levinson, Ron Howard, Rob Reiner gibi isimlerin yanına eline 'kalem'ini alarak oturdu.

Yeni Çıkan Richard Brooks DVD'leri:

Blackboard Jungle / Karatahta Ormanı (1955)

Warner / Tiglon - 1.85:1
İngilizce 1.0
Mono
Türkçe Altyazı

1 cümlede film: Suç filmi, gençlik atmosferinde gerçekçi bir havaya kavuşuyor
Ekstralar: Oyuncular Paul Mazurky ve Jamie Farr, Glenn Ford'ın oğlu Peter Ford ve yönetmen asistanı Joel Freeman'dan yorumlar, 'Blackboard Jumble' (7 dk), Fragman
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Cat on A Hot Tin Roof / Kızgın Damdaki Kedi: Deluxe Edition (1958)

Warner / Tiglon - 1.85:1
İngilizce 1.0
Mono
Türkçe Altyazı

1 cümlede film: Aile dramının en gerçekçi hali ev içinde yaşanır
Ekstralar: Romanın yazarı Donal Spoto'dan sesli yorum, 'Kızgın Damdaki Kedi: Oynayan Kedi ve Fare' (10 dk)
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Sweet Bird of Youth / Yaralı Kadın (1962)

Warner / Tiglon - 2.40:1
İngilizce 1.0
Mono
Türkçe Altyazı

1 cümlede film: Çapkın bir ünlünün normalleşme güdülerinin Paul Newman yansıması.
Ekstralar: 'Yaralı Kadın: Zamanın Peşine Düşmek' (12 dk), 'Rip Torn ve Geraldine Page - Deneme Çekimleri' (3 dk), Sinema Fragmanı
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

The Professionnals / Profesyoneller (1966)

Sony HE - 1.85:1
İngilizce Dolby Surround
Türkçe Altyazı

1 cümlede film: Kızılderilisiz, tipik bir 'cavalry' western örneği!
Ekstralar: Filmografiler, Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

En iyi 3 Richard Brooks Filmi:

Cat on A Hot Tin Roof / Kızgın Damdaki Kedi (1958) (Warner / Tiglon)
In Cold Blood / Soğukkanlılıkla (1967) (Sony HE)
Wrong is Right / Doğru-Yanlış (1982) (Sony HE)

SİNEMA ÇIKIŞI

Söyleşi: Senem Erdine
serdine@merkezdergi.com.tr

Halit Ergenç

Son yıllarda televizyon dizilerindeki başarılı oyunculuk performanslarıyla geniş kitlelerin dikkatini üzerine çeken aktör, "Babam ve Oğlum" ve "Tramvay"ın ardından Nihat Durak'ın çekimlerine Ağustos'ta başlanan filmi "İlk Aşk"ta sinema seyircisinin karşısına çıkacak.

Önümüzdeki günlerde üçüncü sinema filminde izleyeceğimiz 1970 doğumlu oyuncu, Mimar Sinan Üniversitesi'nde Müzikal ve Opera Oyunculuğu eğitimi aldı.

Unutamadığınız filmler...
Luc Besson'un filmi "Big Blue". Onu defalarca izlemisimdir. Bir dönem beni bayağı bir sallamıştı. O zamanlar ben de dalardım. Şimdi olsa yapmam gerçi ama o zaman bir de insanlarla beraber değil yalnız dalardım ve her seferinde daha derine daha derine giderdim. Kendimce rekorlarım vardı. Sonradan filmin konusunu aldığı gerçek dalgıcın hayatını incelemiştim hatta. Beni bu derece etkileyen baska bir film var mı bilmiyorum ama "Baba" serisini de severim.

Hangi oyuncuları hayranlıkla izlersiniz?
Mesela Anthony Hopkins'i severim, Geoffrey Rush severim. Son bir iki işi o kadar hoşuma gitmemişti ama Gary Oldman'ı severim. Bizden dönem dönem yaptıkları islerle sevdiğim oyuncular var. Hepimiz aynı seyi yasıyoruz belki; bu isi yaparken her zaman aynı performansı tutturmak çok zor, fakat Şener Şen'i çok severim. Onun bendeki yeri çok ayrıdır. Uğur Yücel'i severim oyuncu olarak. Yenilerden kim olabilir? Mesela Teoman'ın (Kumbaracıbası) "Yazı Tura"da çıkardığı karakter beni gerçekten çok etkilemişti, çok hoşuma gitmişti.

Hangi yönetmenleri seversiniz?
Nuri Bilge Ceylan severim. Benim çok hoşuma gidiyor. Onun tarzı izlerken beni uçuruyor diyebilirim. Dışarıdan Lars von Trier severim. İzlerken ne kadar gerçekse o kadar güzeldir benim için, yani ben izlerken ne kadar o olaya şahit olduğumu hissedersem o kadar iyi ve o kadar tatmin edici benim için o iş. "Dogville"de mesela hiçbir açıdan günümüz sinema standartlarına uygun bir is yapmamasına rağmen hikayeyi inanılmaz bir gerçeklikle anlatır. Ondan önce izlediğim "Dalgaları Aşmak" ve "Karanlıkta Dans"ta da öyle. Bunların dısında Ferzan'ı (Özpetek) seviyorum. Fatih Akın çok iyi. Çağan (Irmak) bence iyi bir yönetmen, onun da gözü çok hos. Bundan sonra yapacağı isler hayatını belirleyecek tabii. İnsan bir basarıdan sonra belli bir korku yaşar ya, eğer o korkuya kapılmazsa, yine içinden geleni yaparsa hiç kötü bir sey çıkarmaz diye düşünüyorum ben. Reha Erdem de çok iyi. Yabancı yönetmenlerden (Pedro) Almodovar'ı severim. Bir de Martin Scorsese.

Bir filmden yarısında çıktığınız oldu mu?
Her filmi sonuna kadar seyrederim. Çok kötü olabilir, gerçekten delirebilirim ama mutlaka sonuna kadar izlerim, çünkü sonuna kadar izlemezsem gerçek fikrimi edinmemis olurum.

Çocukluk kahramanınız kimdi?
Tarzan. Bilmiyorum tabii sebebini ama Tommiks, Texas, Zagor gibi vurdulu kırdılı şeyler beni hiç enterese etmedi. Tarzan bana çok insani, çok sıcak geliyordu.

Yalnızlığı mı kalabalıkları mı tercih edersiniz?
Yer yer değisiyor ama sanırım kuru gürültüdense yalnızlığı tercih ederim. Kaliteli yalnızlık kuru gürültüden iyidir bence.

Küsüp somurtur musunuz yoksa bağırıp çağırır mısınız?
Tepkimi gösteriyorum artık. Eskiden çok somurtur ve içime atardım. Şimdi konusuyorum. Bağırıp çağırmıyorum, o hayatımda bir ya da iki kez basıma geldi. Onu tercih etmiyorum genellikle çünkü çözüme ulasamıyor insanlar öyle; ama mutsuz olmamın sebeplerini söylüyorum.

Çalışmadığınız aksamlarınız nasıl geçer?
İyi ve güzel müzik dinlemeyi çok severim. Latin dinlerim. İsimden çok zevk aldığım için benim için çalısmanın saati yok aslında. Gecenin bir vakti çalışmaya devam edebilirim ama o çalıştığım an aynı zamanda eğlendiğim andır benim için. Boş olabilirim, hiçbir işim olmayabilir ama yine işime hizmet eden bir şeyler yapıyor olurum.

Sabah ilk iş ne yaparsınız?
Sabah ilk iş duşa girerim.

Hangi konuda zayıfsınız?
Var tabii zayıflıklarım. (Uzun bir sessizlik) Var tabii ama bilemedim şimdi. Şunu da toparlayamıyorum dediğim zamanlar oluyor. Çikolataya düşkünlüğüm bir zaaf olabilir mesela.

Hangi konuda güçlüsünüz?
İstikrar.

Ölümden sonra ne var?
Bilmiyorum ne var. Çok fazla da düşünmüyorum.

Hayal kurar mısınız?
Çok. Eskiden daha fazla kurardım. Bugünlerdeki hayalim de çekimlerine baslayacağımız bu filmde yani "İlk Aşk"ta iyi bir is çıkarmıs olmak. Bunun hayalini kuruyorum.

Mutlu aşk var mı?
Olmaz mı. Aşk dediğiniz sey o kadar insanı yükselten o kadar heyecanlandıran bir şey ki mutsuz olabilir mi? Sonrasında tabii her sey yaşanabilir, olabilir ama aşk varken mutluluk vardır.

Hayatınız filme çekilecek olsa adı ne olurdu?
"Bir Varmış Bir Yokmuş".

Yeni film projeniz var mı?
"İlk Aşk"tan sonra bir sey yok şu anda.

Özellikle çalışmak istediğiniz bir yönetmen var mı?
Az önce beğendiğimi söylediğim yönetmenlerin hepsiyle çalısmak isterim.

Şu anda doların kaç YTL olduğunu biliyor musunuz?
1.480, biraz evvel gördüm çünkü.

sinema KOLEKSİYON

ÜÇÜNCÜ ADAM

(The Third Man, 1949) Carol Reed'in Graham Greene'in bir kısa öyküsünden uyarladığı "Üçüncü Adam", İkinci Dünya Savaşı sonrası Viyana'da yaşanan yıkımın acı öyküsünü beyazperdeye taşır. Başta Joseph Cotten ve Orson Welles olmak üzere tüm oyuncu kadrosunun etkileyici performansları, güçlü görsel yapısı ve Anton Karas'ın bestelediği müziğiyle hafızalara kazınan film, kara film türünün en iyi örneklerinden biri ve pek çok kaynağa göre de İngiliz sinema tarihinin gelmiş geçmiş en iyi filmidir.

'MATRIX' ve 'KILL BILL' FİLMLERİNİN EFSANEVİ KOREOGRAFINDAN

'KAHRAMAN' FİLMİNİ YARATAN EKİPTEN

JET LI

BIR RONNY YU FİLMİ

KORKUSUZ

KADER ONU BİR SAVAŞÇI YAPTI, CESARETİ İSE BİR KAHRAMAN

JET LI'NIN SON DÖVÜŞ SANATI EPİĞİ

CANNES FILM FESTİVALİ 2005

EN İYİ SENARYO - EN İYİ ERKEK OYUNCU ÖDÜLÜ

PARAMPARÇA AŞKLAR VE KÖPEKLER
21 GRAM VE BABEL FİLMLERİNİN SENARİSTİ
GUILLERMA ARRIAGA'DAN

ÜÇ DEFİN

THE THREE BURIALS OF MELQUIADES ESTRADA

BİR TOMMY LEE JONES FİLMİ

TOMMY LEE JONES | BARRY PEPPER
JANUARY JONES | DWIGHT YOAKAM

TÜM SIRLAR AÇIĞA ÇIKIYOR.

GLENN CLOSE ELIZABETH BANKS JAMES MARSDEN JESSE BRADFORD

gizli ilişkiler

MERCHANT IVORY PRODUCTIONS "HEIGHTS" CHRIS TERRIO
GLENN CLOSE ELIZABETH BANKS ERIC BOGOSIAN JESSE BRADFORD MATT DAVIS ANDREW HOWARD THOMAS LENNON JOHN LIGHT SUSAN MALICK
JAMES MARSDEN MICHAEL MURPHY DENIS O'HARE ISABELLA ROSSELLINI GEORGE SEGAL RUFUS WAINWRIGHT
SLOANE KLEVIN MARTIN ERSKINE BEN BUTLER JIM DENAULT AMY FOX
ISMAIL MERCHANT RICHARD HAWLEY CHRIS TERRIO

sugarWorkz

BİR KEDİNİN NESİ VAR?..
İKİ KEDİNİN...

OKAN BAYÜLGEN'İN SESİYLE

GARFIELD 2

EN İYİ, EN YENİ MÜZİK

3 DEFİN
THE THREE BURIALS OF MELQUIADES ESTRADA

Yönetmen: Tommy Lee Jones. **Oyuncular:** Tommy Lee Jones, Barry Pepper, Julio Cedillo, Dwight Yoakam, January Jones, Melissa Leo, Mel Rodriguez, Cecilia Suárez, Ignacio Guadalupe, Vanessa Bauche. **Senaryo:** Guillermo Arriaga. **Görüntü Yönetmeni:** Chris Menges. **Kurgu:** Roberto Silvi. **Müzik:** Marco Beltrami. **Yapım Tasarımcısı:** Merideth Boswell. **Yapımcı:** Michael Fitzgerald, Tommy Lee Jones. **Süre:** 121 dk. **Yapım:** ABD, Fransa (2005). **Dağıtımcı:** Chantier Films.

Gösterim Tarihi: 18 Ağustos

Konu: Texas-Meksika sınırında bir adam öldürülür. Ölen kişi büyük bir çiftliğin başı olan Pete Perkins'in Meksikalı dostu ve iş arkadaşı Melquiades'tir. Bir süre sonra ceset devriyeler tarafından bulunur ve mezarlığa defnedilir. Pete, Melquiades'in ölüm sebebini araştırırken sınır devriyesi Mike'tan şüphelenir ve onu kaçırır. Cesedi defnedildiği yerden zorla çıkarttırır. Amacı, arkadaşına verdiği sözü tutarak cesedini Meksika'daki evinin bahçesine defnetmektir. Pete ve tutsağı Mike, bir katırın sırtına bağlanan Melquiades'in cesediyle Meksika'ya doğru tehlikeli bir yolculuğa çıkar.

Yönetmen: "3 Defin", The Good Old Boys adlı televizyon filmini yöneten Tommy Lee Jones'un imzasını taşıyan ilk sinema filmi.

Oyuncular: Barry Pepper "Urban Safari", "Firestorm", "Saving Private Ryan", "Enemy of the State", "The Green Mile", "Battlefield Earth: A Saga of the Year 3000", "We All Fall Down", "Knockaround Guys", "We Were Soldiers", "25th Hour", "The Snow Walker" ve "Ripley Under Ground" adlı sinema filmlerinde rol aldı.

sinema

KORKUSUZ
HUO YUAN JIA

Yönetmen: Ronny Yu. **Oyuncular:** Jet Li, Dong Yong, Betty Sun, Shido Nakamura, Nathan Jones, Collin Chou, Bao Qijing, Masato Harada, Anthony De Longis, Jean Claude Leuyer. **Senaryo:** Chris Chow. **Görüntü Yönetmeni:** Hang-Sang Poon. **Kurgu:** Virginia Katz, Richard Learoyd. **Müzik:** Shigeru Umebayashi. **Kostüm Tasarımcısı:** Thomas Chong. **Yapımcı:** William Kong. Süre: 104 dk. **Yapım:** Hong Kong, ABD (2006). **Dağıtımcı:** Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 4 Ağustos

Konu: Fok Yuanjia, Çin'de dünyaca tanınmış dövüşçü olan babasının mirasını devam ettirmeyi hayal etmektedir. Fakat, bu amacını gerçekleştirdikten sonra, başına trajik bir olay gelir; ailesi, intikam için gerçekleştirilen bir saldırı sonucunda öldürülür. Bunun üzerine birkaç seneliğine ortadan kaybolur. Ve ülkesinin onurunun söz konusu olduğu uluslararası bir turnuvaya kadar kendisinden haber alınamaz. O gün geldiğinde Yuanjia, ülkesi için orada olacaktır.

Yönetmen: Ronny Yu "Cheung laap cheing ngoi", "Jiu shi zhe", "Xun cheng ma", "Jui gwai chat hung", "Ling qi po ren", "Si yan zi", "Long zai jiang hu", "Meng gui fo tiao qiang", "Gwang tin lung foo wooi", "Qian wang 1991", "Wu Lin sheng dou shi", "Huo tou fu xing", "Bai fa mo nu zhuan", "Ye ban ge sheng", "Warriors of Virtue", "Bride of Chucky", "Chasing Dragon", "The 51st State" ve "Freddy vs. Jason"ı yönetti.

Oyuncular: Jet Li "Xiao ao jiang hu zhi dong fang bu bai", "Wong Fei Hung", "Wong Fei Hung ji yi: Naam yi dong ji keung", "Yi tian tu long ji zhi mo jiao jiao zhu", "Wong Fei Hung ji saam: Si wong jaang ba", "Wong Fei-hung chi tit gai dau neung gung", "Fong Sai-Yuk", "Fong Shi Yu II: Wan fu mo di", "Tai ji zhang san feng", "Zhong Nan Hai bao biao", "Hong Xiguan zhi Shaolin wu zu", "Jing wu ying xiong", "Shu dan long wei", "Gei ba ba de xin", "Mo him wong", "Hak hap", "Wong Fei-hung chi saiwik hung si", "Sat sau ji wong", "Lethal Weapon 4", "Romeo Must Die", "Kiss of the Dragon", "The One", "Ying xiong", "Cradle 2 the Grave", "Rise to Honor" ve "Danny the Dog"da rol aldı.

sinema

GARFIELD 2
GARFIELD: A TAIL OF TWO KITTIES

Yönetmen: Tim Hill. **Oyuncular:** Breckin Meyer, Jennifer Love Hewitt, Billy Connolly, Ian Abercrombie, Roger Rees, Lucy Davis, Oliver Muirhead, JB Blanc, Russell Milton, Bryce Lenon. **Senaryo:** Joel Cohen, Alec Sokolow (Jim Davis'in çizgi serisinden). **Görüntü Yönetmeni:** Peter Lyons Collister. **Kurgu:** Peter S. Elliot. **Müzik:** Christophe Beck. **Yapım Tasarımcısı:** Tony Burrough. **Yapımcı:** John Davis. **Süre:** 78 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 18 Ağustos

Konu: Garfield'ın sahibi Jon Arbuckle, veteriner kız arkadaşı Liz Wilson'a evlenme teklif etmek için Londra'ya gitmiştir. Garfield da sahibine sürpriz yapmak için Londra'ya gider. Yeni ölen sahibesi Lady Eleanor'dan miras aldığı Carlyle şatosunun sahibi olan ve birbirlerine tıpatıp benzeyen kraliyet kedisi Prens ile Garfield yanlışlıkla yer değiştirir. Garfield, büyük şatoda Carlyle Kedisi olarak gününü gün ederken Prens ise sıradan bir kedinin hayatını yaşamaktadır. Şatonun sonraki mirasçı adayı olan Lord Dargis, Prens sandığı Garfield'ı sonsuza kadar yolundan çekip saf dışı bırakmak için elinden geleni yapacaktır.

Yönetmen: Tim Hill "Muppets from Space" ve "Max Keeble's Big Move" adlı uzun metrajlı filmleri yönetti.

Oyuncular: Breckin Meyer "Freddy's Dead: The Final Nightmare", "Payback", "Clueless", "Escape from L.A.", "Prefontaine", "Touch", "Dancer, Texas Pop. 81", "54", "Go", "The Insider", "Tail Lights Fade", "Road Trip", "Rat Race", "Kate & Leopold", "Garfield", "Herbie Fully Loaded" ve "Rebound"da rol aldı.

sinema

GİZLİ İLİŞKİLER
HEIGHTS

Yönetmen: Chris Terrio. **Oyuncular:** Elizabeth Banks, Glenn Close, James Marsden, Jesse Bradford, Daniel Neiden, Thomas Lennon, Matthew Davis, John Light, Chandler Williams, Bess Wohl. **Senaryo:** Amy Fox, Chris Terrio (Amy Fox'ın Insomnia in New York adlı oyunundan). **Görüntü Yönetmeni:** Jim Denault. **Kurgu:** Sloane Klevin. **Müzik:** Ben Butler, Martin Erskine. **Yapım Tasarımcısı:** Marla Weinhoff. **Yapımcı:** Richard Hawley, James Ivory, Ismail Merchant. **Süre:** 93 dk. **Yapım:** ABD (2004). **İthalatçı:** Sugarworkz. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 18 Ağustos

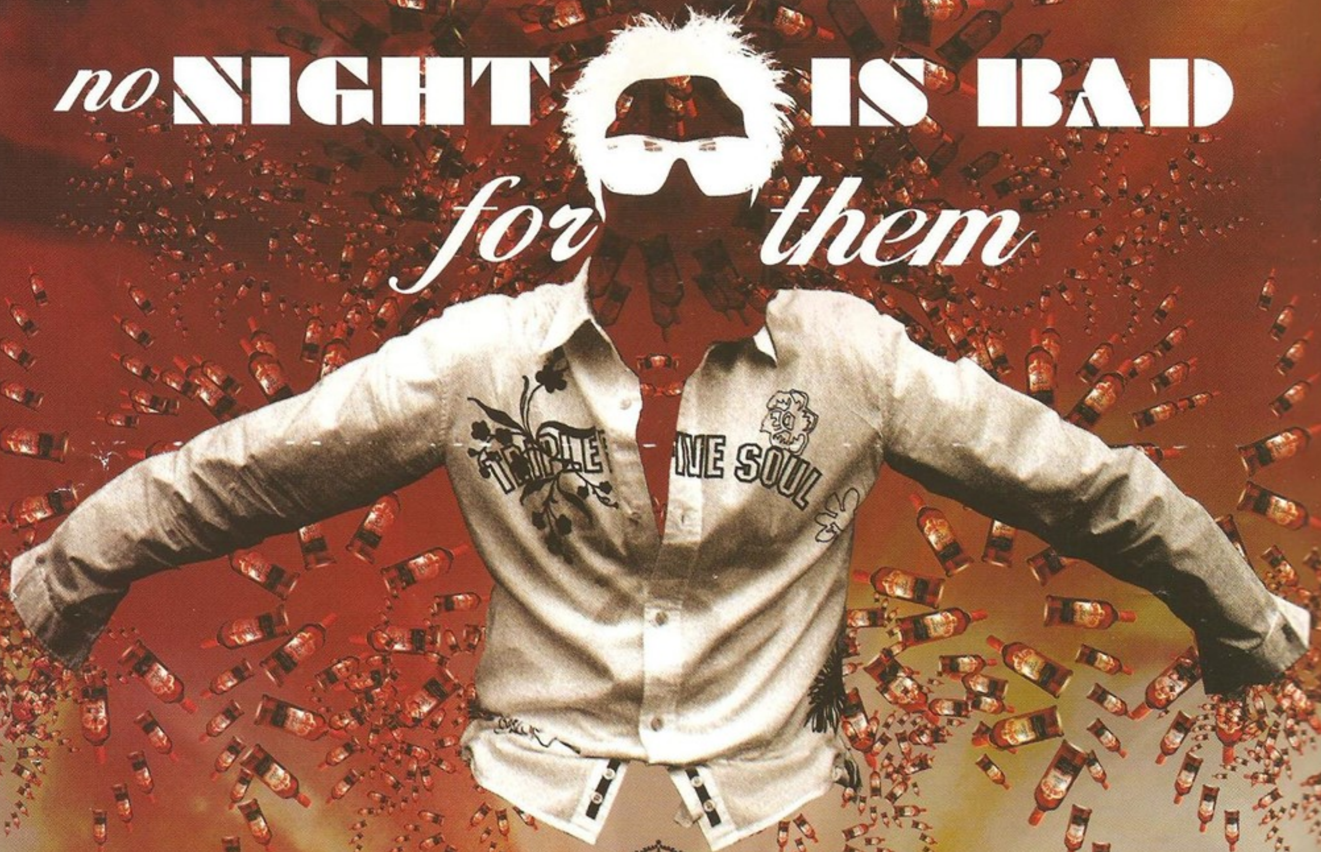
Konu: Fotoğrafçı Isabel evlenmek üzere olduğu yakışıklı avukat sevgilisi Jonathan ile ilişkisini gözden geçirmektedir. Isabel'in ünlü bir tiyatro sanatçısı olan annesi Diana ise kocasının yeni bir sevgili edindiğini öğrenmiştir. Isabel ve Diana'nın yolları, oyuncu Alex ve gazeteci Peter ile kesişir. Bu rastlaşmalar aracılığıyla hepsinin yaşamındaki gizler açığa çıkar. Isabel, Diana, Jonathan, Alex ve Peter yeni bir gün doğmadan ilişkilerine nasıl bir yön verecekleri konusunda seçim yapmak durumunda kalacaklardır.

Yönetmen: "Gizli İlişkiler" Chris Terrio'nun ilk sinema filmi.

Oyuncular: Elizabeth Banks "Surrender Dorothy", "Shaft", "Wet Hot American Summer", "Ordinary Sinner", "Spider-Man", "Swept Away", "Catch Me If You Can", "The Trade", "Seabiscuit", "Spider-Man 2", "Sexual Life", "The Sisters", "The Baxter", "The 40 Year Old Virgin", "Daltry Calhoun" ve "Slither"da rol aldı.

sinema

Don't say
GOOD NIGHT
to ROTERS
no NIGHT IS BAD
for them

Please drink responsibly